

Vlaams
Parlement

stuk **15** (2014-2015) – Nr. 8-D
ingediend op 27 november 2014 (2014-2015)

Ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2015

Ontwerp van decreet

houdende tweede aanpassing
van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2014

Beleidsnota
Cultuur 2014-2019

Beleidsnota
Jeugd 2014-2019

Beleidsnota
Media 2014-2019

Beleidsnota
Sport 2014-2019

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door de dames Katia Segers en Ann Soete
en de heer Joris Poschet
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Bart Caron.

Vaste leden:

mevrouw Cathy Coudyser, de heer Marius Meremans, mevrouw Ann Soete, de heer Wilfried Vandaele, mevrouw Miranda Van Eetvelde, de heer Herman Wynants;
de dames Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Sabine de Bethune, de heer Joris Poschet;
de heren Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;
de dames Yamila Idrissi, Katia Segers;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Kathleen Krekels, de heren Bart Nevens, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, mevrouw Manuela Van Werde, de heer Peter Wouters;
de dames Cindy Franssen, Tinne Rombouts, de heren Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;
de heren Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;
de dames Tine Soens, Freya Van den Bossche;
de heer Imade Annouri.

Toegevoegde leden:

mevrouw Barbara Bonte.

Stukken in het dossier:

- 15** (2014-2015) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nr. 2 t.e.m. 7: Amendementen
- Nr. 8-A t.e.m. G: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- 12-A** (2014) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- 13** (2014-2015) – Nr. 1: Algemene toelichting
- Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 14** (2014-2015) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 16** (2014-2015) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof
- 21** (2014-2015) – Nr. 1: Meerjarenraming

- 126** (2014-2015) – Nr. 1: Beleidsnota
- 127** (2014-2015) – Nr. 1: Beleidsnota
- 128** (2014-2015) – Nr. 1: Beleidsnota
- 143** (2014-2015) – Nr. 1: Beleidsnota

INHOUD

I.	Media	5
1.	Toelichting door minister Sven Gatz.....	5
1.1.	Tweede begrotingsaanpassing 2014.....	5
1.2.	Uitgavenbegroting 2015.....	7
1.3.	Beleidsnota Media	12
2.	Vragen en opmerkingen van de commissie	18
2.1.	Mevrouw Katia Segers	18
2.2.	De heer Wilfried Vandaele	21
2.3.	Mevrouw Karin Brouwers.....	22
2.4.	De heer Lionel Bajart.....	28
2.5.	De heer Marius Meremans.....	28
2.6.	De heer Jean-Jacques De Gucht	29
2.7.	De heer Bart Caron	29
3.	Antwoorden van minister Sven Gatz	34
4.	Repliekenronde.....	43
II.	Cultuur	51
1.	Toelichting door minister Sven Gatz.....	51
1.1.	Tweede begrotingsaanpassing 2014.....	51
1.2.	Uitgavenbegroting 2015.....	51
1.3.	Beleidsnota Cultuur	51
2.	Vragen en opmerkingen van de commissie	61
2.1.	De heer Jean-Jacques De Gucht	61
2.2.	De heer Marius Meremans.....	63
2.3.	Mevrouw Yamila Idrissi	66
2.4.	Mevrouw Caroline Bastiaens	71
2.5.	Mevrouw Sabine de Bethune.....	77
2.6.	De heer Joris Poschet	78
2.7.	De heer Bart Caron	78
2.8.	Mevrouw Cathy Coudyser	87
3.	Antwoorden van minister Sven Gatz	88
4.	Repliekenronde.....	103
III.	Jeugd	111
1.	Toelichting door minister Sven Gatz.....	111
1.1.	Tweede begrotingsaanpassing 2014.....	111
1.2.	Uitgavenbegroting 2015.....	111
1.3.	Beleidsnota Jeugd	111
2.	Vragen en opmerkingen van de commissie	116
2.1.	Mevrouw Tine Soens.....	116
2.2.	Mevrouw Miranda Van Eetvelde	120
2.3.	De heer Imade Annouri.....	122
2.4.	Mevrouw Tinne Rombouts	123

2.5. De heer Marius Meremans	128
2.6. Mevrouw Katrien Schryvers	129
3. Antwoorden van minister Sven Gatz	130
4. Repliekenronde.....	137
IV. Sport.....	144
1. Toelichting door minister Philippe Muyters	144
1.1. Begrotingsaspecten	144
1.2. Beleidsnota Sport.....	147
2. Vragen en opmerkingen van de commissie	151
2.1. De heer Herman Wynants	151
2.2. De heer Koen Van den Heuvel.....	152
2.3. De heer John Crombez.....	156
2.4. De heer Lionel Bajart.....	156
2.5. De heer Ludo Van Campenhout	157
2.6. De heer Marius Meremans	158
2.7. De heer Bart Nevens	159
2.8. De heer Bart Caron	159
3. Antwoorden van minister Philippe Muyters	161
4. Repliekenronde.....	167
V. Eindstemming.....	170
1. Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2014.....	170
2. Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2015.....	170
Gebruikte afkortingen	171
Bijlagen:	
Bijlage 1. Tabel tweede begrotingsaanpassing 2014 Cultuur, Jeugd en Media	175
Bijlage 2. Tabellen begroting 2015 Cultuur, Jeugd en Media	179
Bijlage 3. Indicatieve timing voor de beheersovereenkomst met de VRT.....	187
Bijlage 4. Antwoorden van minister Gatz over de begroting Cultuur.....	191
Bijlage 5. Antwoorden van minister Gatz over de begroting Jeugd	203
Bijlage 6. Tabellen begroting Sport.....	211

Op donderdag 6, donderdag 13, donderdag 20 en donderdag 27 november behandelde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

- het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2014;
- het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2015.

In samenhang met de twee begrotingsontwerpen behandelde de commissie eveneens:

- de beleidsnota Cultuur van de heer Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Media en Brussel;
- de beleidsnota Jeugd van minister Gatz;
- de beleidsnota Media van minister Gatz;
- de beleidsnota Sport van de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport.

De commissie organiseerde haar werkzaamheden als volgt:

- op donderdag 6 november lichtten de ministers Gatz en Muyters de begrotingsontwerpen en hun respectieve beleidsnota's toe;
- op donderdag 13 november hield de commissie de eerste bespreking van de begrotingsonderdelen betreffende Media en Cultuur en van de beleidsnota's Media en Cultuur;
- op donderdag 20 november besprak de commissie de begrotingsonderdelen betreffende Sport en de beleidsnota Sport, en hield ze de eerste bespreking van de begrotingsonderdelen betreffende Jeugd en van de beleidsnota Jeugd;
- op donderdag 27 november voltooide de commissie de bespreking van de begrotingsonderdelen betreffende Media, Cultuur en Jeugd en van de drie desbetreffende beleidsnota's van minister Gatz;
- eveneens op donderdag 27 november hield de commissie de indicatieve stemming over alle haar toegewezen onderdelen van de twee begrotingsontwerpen.

De commissie besliste om enkele technische vragen over de begroting via mail aan minister Gatz te bezorgen. Zelf heeft minister Gatz de antwoorden op deze gemailde en andere begrotingsvragen in schriftelijke vorm laten verspreiden in de commissievergadering van 27 november. Deze antwoorden zijn te vinden in de bijlagen bij dit commissieverslag.

I. Media

1. Toelichting door minister Sven Gatz

1.1. Tweede begrotingsaanpassing 2014

Minister Gatz heeft de toelichting van de tweede begrotingsaanpassing voor zijn bevoegdheden Media, Cultuur en Jeugd in één presentatie geïntegreerd. De weergave van die toelichting staat onder deze eerste titel, Media, maar bevat eveneens de algemene beschouwingen en de toelichting van de gevolgen voor het cultuur- en jeugdbeleid.

Minister *Sven Gatz* herinnert eraan dat de begroting 2014 de laatste begroting was van de vorige legislatuur. Deze begrotingsaanpassing geldt als een continuering van het beleid van de vorige Vlaamse Regering. De wijzigingen en verschuivingen zijn dan ook beperkt en hebben betrekking op een generieke aanpassing van de indexering aan de economische realiteit en het aligneren van de kredieten aan eerdere beslissingen. Voor de resterende periode zal er ten opzichte van het eerste semester principieel weinig wijzigen.

Op het programma HC voor transversaal cultuurbeleid is er ten opzichte van de begrotingsopmaak een daling van 2,7 miljoen euro en bedraagt het budget 63,821 miljoen euro. De belangrijkste verschuiving is het gevolg van een herschikking in de voorziene VIA-middelen voor de verhoging van de koopkracht. Een bedrag van 2,189 miljoen euro wordt verdeeld naar de betreffende kredieten binnen de Vlaamse begroting die onder het Paritair Comité 329.01 vallen. De lijst van de begrotingsartikelen is terug te vinden op pagina 28 van de memorie van toelichting.

Een andere belangrijke component is terug te vinden op de ingeschreven dotatiemiddelen voor het FoCI. De dotatie wordt verminderd met 527.000 euro. Deze daling wordt gecompenseerd door het opgebouwde saldo van 2013 – dat 527.000 euro hoger is uitgevallen – toe te voegen aan de werking van het FoCI. De minister verwijst naar zijn bespreking van de middelen van dit fonds (zie infra).

Het programma HD – voor onder andere bevordering van sociaal-culturele activiteiten en verhoging van de maatschappelijke en culturele participatie – daalt met 268.000 euro. Deze daling is het gevolg van het bijstellen van de index aan de macro-economische vooruitzichten volgens het Federaal Planbureau.

Ook in het programma HE – kunsten- en cultureel-erfgoedlandschap – is er een daling in de kredieten, in dit geval van 1,39 miljoen euro. Een beperkte herschikking is gebeurd naar aanleiding van de overdracht van de projectmiddelen voor audiovisuele kunst naar het VAF. Het gaat om 300.000 euro. Het resterende gedeelte is een gevolg van de aanpassing van de index aan de macro-economische vooruitzichten.

Ook de 412.000 euro minder in het programma HG – ondersteuning van de participatie van de jeugd aan maatschappelijke en culturele activiteiten – wijt de minister aan de bijgestelde index met betrekking tot de macro-economische vooruitzichten. Tegelijk vinden steeds meer verenigingen de weg naar de uitleendienst van kampeermateriaal voor de jeugd, wat resulteert in een stijging van de ontvangsten met 30.000 euro.

De beleidskredieten van Media komen voor in programma HH. Ze dalen met 1,702 miljoen euro. Ook die daling verklaart de minister vanuit de gewijzigde index.

Onder het programma HI staan de middelen ter versterking van het internationaal en interregionaal cultuur-, kunsten- en erfgoedbeleid. Ook hier wordt de index bijgesteld. Daarnaast komt er een beperkte herschikking van 50.000 euro naar het VAF. Die is het gevolg van de aanpassing van het dotatiebedrag aan de beheersovereenkomst 2014-2016. In die beheersovereenkomst staat immers een referentiebedrag van 15,387 miljoen euro ingeschreven.

De apparaatskredieten van de instellingen uit het beleidsdomein CJSJ staan in programma HA. Ook hier werden de kredieten uiteraard aangepast aan de meest actuele economische vooruitzichten. Op de personeelskredieten voert de begrotingsaanpassing een verrekening van de endogene groei door, en een besparing door het gedaalde aantal ambtenaren in de Vlaamse overheid.

Een beweging die niet direct zichtbaar is in die cijfers, is de inkanteling van de IVA KMSKA in het Departement CJSJ. In de apparaatskredieten van de individuele instellingen is wel te zien hoe die kredieten van het departement verhogen en die van de IVA helemaal wegvallen, een uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 20 september 2013.

Tot slot gaat de minister in op de structurele maatregel die de aanpassing van de indexparameter inhoudt. Sommigen zagen daarin een vooruitgeschoven bespa-

ring, en wezen op de mogelijkheid die een regering heeft om een indexaanpassing niet door te voeren. In het verleden is het blijkbaar voorgevallen dat een regering een dergelijke maatregel heeft gecompenseerd met andere kredieten uit hetzelfde of een ander programma. Ook dan betaalt uiteindelijk altijd iemand de rekening.

Bij de opmaak van de begroting bedroeg de index 1,4 percent. Op 9 mei 2014 heeft de vorige regering beslist om ze bij te stellen tot 0,9 percent. In de zomer kwam er nog een vermindering met 0,3 percent. Dit betekent dat de groeicoëfficiënt met 0,8 percent is gedaald ten opzichte van de aanvankelijke begrotingsopmaak, een gevolg van de lage inflatievoet en dus geen besparing. De ontvangsten van de Vlaamse overheid ondergingen trouwens een gelijkaardige aanpassing. De Nationale Bank en de ECB berichten op frequente basis dat de inflatie verder daalt, en kunnen hierdoor de rente laag houden. Door die gunstige economische realiteit stijgen de prijzen ook niet.

Minister Gatz heeft begrip voor organisaties die dit toch als een besparing aanvoelen, maar uit zijn contacten heeft hij geleerd dat ook velen op deze operatie geanticipeerd hebben. Zij voeren een vooruitziend financieel beleid. Hij kan er hoe dan ook begrip voor opbrengen dat sommigen dit geld hebben beschouwd als beschikbaar van zodra het op hun begroting stond. Maar van een besparingskeuze is hoe dan ook geen sprake. Integendeel heeft de Vlaamse Regering resoluut gekozen om 2014 af te ronden op basis van het principe van 'going concern', met enkel indexaanpassingen. Die worden uiteraard voortgezet in 2015.

1.2. Uitgavenbegroting 2015

Minister Sven Gatz heeft de toelichting van de begrotingsopmaak 2015 voor zijn bevoegdheden Media, Cultuur en Jeugd in één presentatie geïntegreerd. De weergave van die toelichting staat onder deze eerste titel, Media, maar bevat eveneens de algemene beschouwingen, en de toelichting van de gevolgen voor het cultuur- en jeugdbeleid.

Vormelijke aspecten

Minister Sven Gatz kondigt aan dat de begroting voor 2015 zal voortbouwen op de structuur en indeling van de begroting 2014. Het aantal programma's blijft behouden, net als de beleidsvelden.

De consolidatiekring breidt verder uit. Zo komt ook het VAF daarin terecht. De vroegere subsidies worden voortaan ingeschreven als interne stromen.

Het aantal entiteiten in de Vlaamse administratie verkleint, ook in CJSM. Tijdens de vorige legislatuur werd beslist dat het IVA KMSKA fusioneert met het departement. De kredieten van het IVA werden ondergebracht onder het departement. Dit is vooral zichtbaar in het programma HA, apparaatskredieten (zie infra).

In 2015 volgt de fusie van het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk en het agentschap Kunsten en Erfgoed. De voorbereidingen zijn aan de gang. De minister wil de fusie op 1 april 2015 voltrokken zien. Met de begrotingsaanpassing 2015 zullen de kredieten herschikt worden.

Opbouw van de kredieten

Door het verkiezingsjaar is de opmaak van de begroting 2015 procedureel anders dan gebruikelijk verlopen. Ze liep simultaan met de tweede aanpassing 2014, en is in een eerste fase voorbereid op het niveau van de administratie. Voor beide begrotingen was de begrotingsopmaak 2014 het vertrekpunt. Die baseerde zich destijds op een indexparameter van 1,4 percent. In de begrotingsinstructies van mei

2014 werd deze bijgesteld naar 0,9 percent. In de zomermaanden is hij gedaald naar 0,6 percent. Dit had niet alleen een impact op de tweede begrotingsaanpassing 2014 maar ook op 2015. Juist omdat beide begrotingen waren gebaseerd op de begrotingsopmaak voor 2014 is die impact consecutief.

De begroting 2015 is opgemaakt met een verwachte indexatieparameter van 1,3 percent.

De besparingen bestonden in een eerste interne fase uit de volgende generieke maatregelen:

- 6 percent op beleidskredieten;
- 10 percent op de werkingsmiddelen;
- 2 percent op de loonkredieten van de entiteiten die onder de Vlaamse overheid ressorteren;
- een nulindex op werkingsmiddelen;
- aanvullende specifieke maatregelen onder de vorm van een apart efficiëntietraject voor onder andere De Lijn, Kind en Gezin en de VRT.

In een tweede fase werden de generieke besparingen geanalyseerd. Naargelang van de draagkracht van het krediet werden de besparingen verschoven binnen de kredieten van de sector en zelfs over de sectorgrenzen van de bevoegdheden van minister Gatz. Voor de beleidskredieten onder zijn bevoegdheid resulteert dit in een verdeling van de besparingen tussen de 3,90 percent en de 5,95 percent. Het overzicht van de verdeling van de besparingen kan toegevoegd worden aan het verslag (zie bijlage 2).

De consolidatie van de eerste fase en de verwerking van de besparingen werden voor een laatste maal getoetst aan de geactualiseerde cijfers inzake het verwachte ESR-vorderingensaldo en resulteerde in de definitieve begrotingsopmaak 2015.

Kort na de septemberverklaring heeft minister Gatz de besparingen bekendgemaakt. Intussen zijn de individuele organisaties op de hoogte van het te verwachten subsidiebedrag in 2015. Soms wijkt het gecommuniceerde bedrag af van de gecommuniceerde besparingspercentages. Een besparingspercentage van 7,5 percent leidt niet noodzakelijk tot een absolute vermindering van het subsidiebedrag met 7,5 percent. Dit komt doordat de besparingen werden berekend op de kredieten van 2014.

Voor de bevoegdheden van de minister bedroeg de gemiddelde besparing 5,16 percent, geen gemakkelijke opgave. In die situatie is het verleidelijk om te vergelijken met andere sectoren, bijvoorbeeld Onderwijs en Welzijn. Maar is het wel een rechtvaardige conclusie dat andere beleidsdomeinen minder of meer moeten besparen? De systematiek van de generieke besparingen is net zo goed van toepassing op de beleidskredieten van de andere ministers. Bovendien is er de nuancering dat in Onderwijs en Welzijn de looncomponent veel hoger uitvalt. Maar los van die systeemtechnische aspecten heeft ook een minister van Cultuur, Jeugd en Media zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van sectoren als Onderwijs en Welzijn. De zorg voor onze ouderen en kinderen blijft een primordiale opdracht.

De keuzes waren niet gemakkelijk en komen hard aan, maar leggen geen hypothek op de essentie van het toekomstige beleid.

Programma HC

De belangrijkste wijziging in het programma HC voor transversaal cultuurbeleid is de verschuiving van de financiering van het VAF naar een interne stroom. Op het VAF wordt een besparing toegepast van 7,5 percent of 1,705 miljoen euro, wat overeenstemt met instellingen zoals het VFL en Ons Erfdeel.

De middelen voor een diversiteits- en participatiebeleid zijn samengevoegd onder één begrotingsartikel. Daarop is een gemiddelde besparing van 7,5 percent of 345.000 euro toegepast. Met deze middelen worden onder andere CultuurNet en Demos gefinancierd. Op de projecten wordt een besparing van 5 percent doorgerekend. De besparing op de Vrijetijdspas bedraagt 4 percent.

De middelen voor tewerkstellingsmaatregelen in de sociaal-culturele sector, beter bekend onder de naam VIA-middelen, blijven nagenoeg gelijk. Uitzondering is een beperkte herschikking van 477.000 euro naar de respectieve administraties die instaan voor de betaling van de financiering voor de Kazerne Dossin, vzw De Rand en de Stichting Vlaamse Schoolsport.

Het Fonds Culturele Infrastructuur ziet zijn toelage verhoogd met 10.547.000 euro. De verhoging van de betaalkredieten is nodig voor de uitvoering van de renovatiewerken fase 1 en fase 2 van het KMSKA. Daartegenover staat dat de machtigingsdotatie met 30 miljoen euro daalt tot een gemiddeld normaal niveau.

Voor de culturele infrastructuur verwijst minister Gatz naar de algemene toelichting van minister Annemie Turtelboom, die meedeelt dat voor de komende zittingsperiode in het FFEU een bedrag van 122 miljoen euro staat voor investeringen in mobiliteit, openbare werken en grote culturele instellingen. De investeringen zullen dus niet stilvallen.

(Zie bijlage 2 voor de tabel).

Programma HD

Uit het programma sociaal-cultureel werk komt de financiering van de diverse organisaties die aan het sociale bindweefsel van onze maatschappij werken. De besparingen in dit deelgebied zijn vooral terug te vinden bij de overkoepelende sectoren zoals de steunpunten en de belangenbehartigers. Voor deze organisaties wordt de besparing afgetoetst aan de besparingen in de vorige regeerperiode en wordt er gerekend met een besparingspercentage van 20 percent voor de twee zittingsperiodes samen.

Zo zal het Forum voor Amateurkunsten 15 percent moeten besparen, wordt op de middelen voor de Federatie van Erkende Organisaties voor Volksontwikkelingen 14 percent bespaard, en op SoCius 6 percent omdat daarop in de vorige regeerperiode al 14 percent werd bespaard.

Op de middelen voor de bewegingen bespaart de minister niet, om twee redenen:

- hij wil de maatschappelijke activeringskracht behouden en verder stimuleren;
- er wordt nu al een aantal bewegingen gesubsidieerd onder de decretale ondergrens van 111.000 euro. Verder besparen op deze middelen zou de levensvatbaarheid in het gedrang brengen van organisaties die goed werk verrichten rond onder meer kansengroepen.

Tegelijk beseft de minister het bestaan van een aantal beperkingen en drempels binnen het huidige regelgevende kader van het sociaal-cultureel werk. Hij wil in dialoog treden en werk maken van de evaluatie van dit decreet, net om het nieuwe en kwetsbare groeiende middenveld te versterken.

Een vernieuwende jonge sector is de sector van de circuskunsten. Hierop wordt niet bespaard.

De middelen voor de Vlaamse Gebarentaal blijven op het niveau van 2014.

(Zie bijlage 2 voor de tabel).

Programma HE

Het programma HE bestaat uit twee belangrijke sectoren: erfgoed en Kunsten. De begroting voor erfgoed voor 2015 bedraagt in totaal 41 miljoen euro, na de verrekening van de besparingen.

Bij de bepaling van de besparingen voor de erfgoedsector heeft de minister rekening gehouden met het feit dat het cultureel-erfgoedveld nog volop in ontwikkeling is, en de sector door recente opeenvolgende decreetswijzigingen niet genoeg tijd heeft gekregen om zich duidelijk te positioneren. Ook is het veld zeer divers. Naast de collectiebeherende instellingen is er een grote nood aan de begeleiding van vele – private en andere – erfgoedbeheerders die de zorg voor erfgoed niet als kerntaak hebben.

De sector erfgoed levert een bedrag van 2.056.000 euro in. 90 percent daarvan is voor rekening van de erfgoedorganisaties. De begroting maakt op dat vlak een onderscheid tussen:

- collectiebeherende instellingen zoals landelijke musea, internationale samenwerkingsverbanden, culturele archiefinstellingen en Vlaamse erfgoedbibliotheken;
- niet-collectiebeherende instellingen zoals de landelijke expertisecentra en organisaties voor volkscultuur.

Voor het eerste type bedraagt de besparing 4 percent, voor het tweede 5 percent.

Van de dotaties van de instellingen Kasteel van Gaasbeek, de Landcommanderij Alden Biesen en het M HKA wordt 2,5 percent afgeroomd.

De besparingen op het erfgoedgedeelte variëren dus van 4 percent tot 20 percent.

Op hetzelfde programma staan ook de kunsten. Daarvoor is, na de besparing van 10,371 miljoen euro, nog 160 miljoen euro begroot. De besparingen worden als volgt verdeeld over de instellingen en projecten:

- 2,5 percent op elk van de grote instellingen van de Vlaamse Gemeenschap;
- 2,5 percent op de dotatie van de Koninklijke Academie voor de Nederlandse Taal en Letterkunde;
- 2,5 percent op het VFL;
- 7,5 percent op de project- en werkingssubsidies.

(Zie bijlage 2 voor de tabel).

Programma HG

Minister Gatz heeft in zijn beleidsnota aangegeven dat hij het jeugdwerk verder wil uitbouwen. In de begroting voor 2015 handhaaft hij daarom de kredieten voor bepaalde activiteiten.

De begroting voor jeugdbeleid bestaat uit drie grote posten:

- 32 miljoen euro voor Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid;
- 19 miljoen euro voor lokaal en provinciaal jeugdbeleid;
- 7 miljoen euro voor tewerkstelling in de culturele sector.

De besparing op het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid situeert zich op de overkoepelende structuren zoals De Ambrassade en de VVJ. Deze organisaties besparen 20 percent. De verenigingen zien hun besparing beperkt tot 1,1 percent. Op de jeugdverblijven bedraagt de besparing 1,94 percent.

Op het lokaal en provinciaal jeugdbeleid wordt de generieke besparing van 10 percent op de werkingsmiddelen doorgevoerd.

Op de middelen voor de aanvullende subsidies ter ondersteuning van de tewerkstelling in de sector bespaart de minister in wezen niet. Deze middelen zijn bestemd voor personeel met een geregulariseerd DAC-statuuut. Het gaat voornamelijk om landelijk georganiseerde jeugdverenigingen en organisaties uit het lokaal jeugdbeleid. Dat het krediet toch vermindert, ligt niet aan een besparing maar aan een onderbenutting, daar het aantal werknemers met dit statuut gestaag daalt.

Ook op de uitleendienst van kampeermateriaal komt er geen besparing.

Op de politieke jongerenbewegingen wordt 3,5 percent bespaard.

(Zie bijlage 2 voor de tabel).

Programma HH

Met het programma HH komt minister Gatz bij de mediabegroting terecht. Die kent opmerkelijk genoeg een toename in 2015, ondanks de besparing op de dotatie van de VRT.

Minister Gatz verklaart de verhoging door de geplande overdracht van het pensioenfonds van de VRT naar de Vlaamse overheid, zoals hij heeft toegelicht naar aanleiding van het programmadecreet bij de tweede begrotingsaanpassing 2014 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 131/5). Artikel 26 van dat programmadecreet heeft voor gevolg dat de middelenbegroting eenmalig 294,848 miljoen euro ontvangt. Deze ontvangst heeft geen ESR-impact omdat het pensioenfonds van de VRT al was opgenomen in de consolidatiekring van de Vlaamse overheid. Uiteraard impliceert de ontvangst ook de daaraan gekoppelde verplichtingen. De Vlaamse Gemeenschap zal deze pensioenen uitbetalen en heeft hiervoor in de beleidsuitgaven een krediet van 60,6 miljoen euro ingeschreven.

De dotatie aan de VRT daalt in 2015 met 16,639 miljoen euro. Voor de VRT werd een apart efficiëntietraject voorgesteld voor een bedrag van 15 miljoen euro. In de begroting 2015 wordt de dotatievermindering opgevangen door een daling in de personeels- en werkingskredieten voor een gezamenlijk bedrag van 14,2 miljoen euro ten opzichte van de tweede aanpassing van de begroting 2014. De ontvangsten stijgen met 3,8 miljoen euro als gevolg van de eerste begrotingsaanpassing van dit jaar.

De kredieten van het programma Media gaan grotendeels naar de dotaties van de VRT en de VRM. Voor de VRM heeft de minister geen bijzonderheden te melden.

Samen met het programma transversaal cultuurbeleid HC wordt de financiering van het Game- en het Mediafonds een interne stroom. In de begroting 2015 zijn de vroegere begrotingsartikelen pro memorie opgenomen en is een nieuw begrotingsartikel gecreëerd.

De fundamenten van een sterk en gediversifieerd medialandschap zijn:

- de zorg voor een kwaliteitsvolle content;
- de zorg voor een toegankelijk medialandschap;
- de bevordering van de mediawijsheid van de Vlaamse burger.

De minister bespaart niet op projecten die het pluralisme en de pluriformiteit binnen de mediasector versterken en die complementair zijn aan het reguliere mediaaanbod. Voorbeelden zijn De Wereldmorgen, apache.be en Newsmonkey.

Op het bevorderen van kwaliteitsjournalistiek en talentmanagement in de media zal minister Gatz evenmin besparen. Hij zal de VVJ juist extra middelen toekennen met het oog op service aan niet-professionele journalisten. De minister gelooft

sterk in een pluriforme berichtgeving als democratisch fundament en in het belang van journalistenverenigingen en onderzoeksjournalistiek. Vandaar dat hij de steun aan het Fonds Pascal Decroos voortzet.

Met het oog op de doorgedreven bevordering van mediawijsheid zal de minister de verdere uitbouw van het Kenniscentrum Mediawijsheid mogelijk maken. Op de middelen voor het leesbevorderingsproject Kranten in de Klas wordt wel 25 procent bespaard. De besparing treft het papieren aanbod. Tegelijk komt er een gedeeltelijke verschuiving van de middelen naar het digitale aanbod.

De middelen voor de toegankelijkheid van het Vlaamse media-aanbod ondergaan geen besparing. Het betreft hier ondertiteling, audiodescriptie enzovoort.

BVN moet 10 procent van zijn budget inleveren.

De begrotingen voor de radio- en tv-programma's van de levensbeschouwelijke verenigingen en de organisatie voor gezinnen gaan ten slotte met 20 procent omhoog.

(Zie bijlage 2 voor de tabel).

Programma HI

De middelen voor internationaal en interregionaal cultuur-, kunsten- en erfgoedbeleid zijn vrij beperkt, stelt minister Gatz. Maar ook dit programma onderging een besparing, wat niets wegneemt van de klemtoon die de minister op internationaal cultuurbeleid wil. Hij verwijst in dat verband ook naar zijn beleidsnota.

Op deze middelen staan onder andere de samenwerking met de Nederlandse Taalunie, het Vlaams-Nederlands Huis deBuren en de Brakke Grond. De besparingen zijn voor de Brakke Grond relatief beperkt gebleven omdat de organisatie al in de vorige zittingsperiode sterk heeft moeten inleveren.

Op de Vlaamse subsidiemiddelen voor de projectmatige samenwerking met BOZAR wordt een besparing van 5 procent doorgevoerd.

Op verschillende kredieten van Cultuur, Media en Jeugd komen interregionale en internationale projecten voor, waarvoor de minister de besparing steeds beperkt heeft proberen te houden.

Programma HA.

De fusie van de IVA KMSKA met het Departement CJSM vormt met betrekking tot de apparaatskredieten de grootste aanpassing, naast de toepassing van de generieke besparingen op de lonen met 2 procent en de werkingsmiddelen met 10 procent, deelt minister Gatz ten slotte mee.

1.3. Beleidsnota Media

Minister *Sven Gatz* steekt van wal met een samenvatting van de omgevingsanalyse. Media vervullen specifieke en belangrijke functies binnen een samenleving, aangezien ze:

- fundamentele pijlers zijn in een democratie;
- informatie verstrekken en een venster op de wereld aanbieden;
- een verbindende en interactieve rol spelen, waardoor burgers kunnen participeren aan het maatschappelijke debat;
- bijdragen tot de culturele ontwikkeling van en in de samenleving;
- ontspanning brengen.

De mediasector is in de eerste plaats een economisch zelfstandige sector. Media-bedrijven of –ondernemingen vormen samen als het ware een ecosysteem, waarin voor tewerkstelling en toegevoegde waarde wordt gezorgd, economisch zowel als cultureel.

Dat betekent echter niet dat er geen beleid nodig is. Integendeel, technologische veranderingen en innovatie zorgen voor nieuwe vormen van mediagebruik en mediaconsumptie, die zowel aanbieders als consumenten voor uitdagingen plaatsen. Innovatie en globalisering zorgen bovendien voor de komst van nieuwe, zeker ook buitenlandse, spelers op onze markt die een impact hebben op het traditionele landschap en de bestaande valorisatiemodellen. Dat zorgt voor een nieuwe dynamiek.

De grondstroom van de beleidsnota bestaat uit twee hoofddoelstellingen:

- 1) dat alle burgers op een verstandige en kritische manier media kunnen blijven gebruiken, ondanks de snelle wijzigingen en evoluties in zowel aanbod als consumptie;
- 2) dat de kwaliteit van het – audiovisuele en andere – aanbod gewaarborgd blijft.

Om het mediabeleid de volgende jaren gestalte te geven, bakent de minister vier strategische doelstellingen af.

SD1. De mediagebruiker moet in een mobiel en digitaal tijdperk centraal staan. Hij moet op een verstandige en kritische manier kunnen omgaan met allerhande media. Hij moet toegang hebben tot kwaliteitsvolle content.

SD2. Het digitale tijdperk is een feit. Zowel voor gebruiker als aanbieder moet de digitalisering een meerwaarde kunnen betekenen. Daartoe zijn performante netwerken en platformen, en permanente innovatie cruciaal. Het beleid moet hier blijvend in willen investeren.

SD3. Kwaliteit gedijt het best in een concurrerende omgeving. Spelers moeten elkaar kunnen uitdagen om het beter te doen. Daartoe is een divers en economisch leefbaar medialandschap een noodzakelijke voorwaarde. De publieke omroep moet in dit kader een specifieke rol vervullen.

SD4. Om de hoofddoelstellingen te bereiken, moet het beleid voor duurzame en duidelijke spelregels zorgen. Geen regelgeving omwille van de regelgeving, maar enkel waar er nood is aan een dergelijk kader.

1.3.1. SD1. Aandacht voor de mediagebruiker in het mobiele en digitale tijdperk

Mediabeleid moet in de eerste plaats in voldoende aandacht en ondersteuning voorzien voor de burgers die met media geconfronteerd worden, zowel actief als passief, stelt minister *Sven Gatz*. Die ondersteuning focust op twee fundamentele aspecten, en moet ervoor zorgen dat:

- 1) gebruikers over voldoende vaardigheden beschikken om met allerhande vormen van media om te gaan;
- 2) iedereen in onze samenleving voldoende toegang tot de diverse mediaplatformen en het rijke media-aanbod kan hebben.

Bijna iedereen komt op een of andere manier in aanraking met diverse soorten media. In het digitale tijdperk wordt de passieve manier van consumeren steeds vaker aangevuld met actieve participatie tot zelfs eigen mediaproductie. De digitalisering in het algemeen en sociale media in het bijzonder bieden hiervoor heel wat mogelijkheden: mensen reageren op blogs of nieuwssites en ventileren hun mening. Met smartphones maken ze foto's of filmpjes die ze via Facebook of Youtube met de hele wereld delen. Contactnetwerken ontstaan via het internet op mondiale schaal.

Deze moderne wijze van mediagebruik biedt enerzijds heel wat opportuniteiten, anderzijds zijn er ook risico's aan verbonden. Het is van cruciaal belang dat mensen die opportuniteiten ten volle weten te benutten maar ook de risico's goed leren inschatten.

Minister Gatz wil het Kenniscentrum Mediawijsheid verder uitbouwen en meer verantwoordelijkheid geven. Het moet de spil worden van het mediawijsheidsbeleid in Vlaanderen. Maar zijn rol is niet vrijblijvend. Via een overeenkomst moet duidelijk de beoogde output vastgelegd en afgesproken worden. Daarbij moet er aandacht zijn voor specifieke doelgroepen:

- kwetsbare mensen;
- mensen die zelf een begeleidende rol spelen, zoals leerkrachten, ouderenbegeleiders, jeugdwerkers en bibliotheekmedewerkers.

Met het oog op de coördinatie wil de minister samenwerking tot stand brengen met beleidsdomeinen als Onderwijs, Welzijn, Inburgering en Gelijke Kansen.

Een belangrijke pijler van mediawijsheid is de kritische omgang met nieuwsmedia. Daarom zal het project Kranten in de Klas worden verbreed naar Nieuwsmedia in de Klas. Niet enkel de geschreven en gedrukte versie van de kranten komt dan aan bod, maar ook de digitale versies van kranten, krantenwebsites en andere nieuwsmedia zoals periodieken, onlinenieuwsmedia en audiovisuele nieuwsmedia, kortom elk aanbod, ongeacht de drager.

Een bewuste en kritische omgang met media betreft ook kennis over de diverse inhoudelijke vormen van nieuwsmedia: informatieblogs, opiniestukken, duiding en discussiefora.

Het beleid met betrekking tot de toegankelijkheid van media moet in de eerste plaats gericht zijn op diegenen voor wie de mediatoegang niet zo evident is. Bij uitstek zijn dat mensen met een visuele of auditieve beperking. Bestaande initiatieven zullen worden voortgezet en versterkt. Zo blijven er toegankelijkheidsluiken in de VRT-beheersovereenkomst, met uitbreiding waar nodig, en in de vijfjarige samenwerkingsovereenkomsten met de regionale omroepen. Op de ondersteuningsmaatregel voor private omroepen wordt niet bespaard. Dit alles ontslaat de private mediaspelers niet van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid om ook zonder specifieke overheidssteun aandacht te hebben voor deze problematiek.

De minister wil in dit verband het gesprek aangaan met:

- distributeurs, over de toegankelijkheid van hun digitale decoders en de ruimte voor audiodescriptie, gebarentaal enzovoort;
- producenten die steun krijgen van het VAF, omdat niet alleen de omroepen deze inspanningen moeten leveren.

De minister wil aandacht besteden aan de toegankelijkheid van content voor Vlamingen in het buitenland. Vanuit die optiek zal hij de beheersovereenkomst met BVN-TV evalueren en nagaan hoe die kan worden voortgezet.

Ook de door Europa goedgekeurde evenementenlijst blijft van belang, zodat maatschappelijk relevante evenementen op het open net beschikbaar blijven.

Naast de letterlijke toegang moet elke Vlaming ongeacht zijn overtuiging, afkomst, geslacht, seksuele identiteit of sociaal-economische status zich kunnen herkennen in het media-aanbod. Media staan niet los van de maatschappij, die verrijkt wordt door verscheidenheid. Media moeten waken over de beeldvorming over en de weerspiegeling van onze samenleving. De VRT moet ter zake een voorbeeldfunctie blijven vervullen. Dat wil minister Gatz verankeren in de nieuwe beheersovereenkomst.

1.3.2. SD2. inzetten op digitale technologie als motor en groei van verandering

Minister Gatz beseft dat de druk op de capaciteit van vaste en mobiele netwerken door de toenemende datatrafiëk stijgt. Die is te wijten aan:

- digitalisering en modern mediagebruik;
- de komst van audiovisuele over-the-top-spelers zoals Youtube, Netflix en Stieve;
- de toename aan audiovisuele 'user generated content'; zowat iedereen deelt foto's en filmpjes.

Deze stijgende druk plaatst netwerkoperatoren voor grote uitdagingen met betrekking tot hun kwaliteitsgarantie. Investeren om de meest performante – vaste en mobiele – netwerken te behouden, blijft een permanente opdracht van deze operatoren. Het beleid moet het de operatoren mogelijk maken deze investeringen ook in de toekomst te blijven doen. Recente economische berichtgeving wijst erop dat dit ook nog steeds het geval is.

Er is een groeiend spanningsveld tussen drie belangrijke topics:

- toenemende datatrafiëk;
- optimalisatie van de netwerkqualiteit;
- de principes van netneutraliteit.

Dit spanningsveld geldt uiteraard niet enkel in Vlaanderen, maar is het voorwerp van belangrijke discussies op Europees niveau. Het zou niet wijs zijn om nog voor de uitkomst van het Europese debat in Vlaanderen specifieke regels op te leggen. Maar als betrokken partij moet Vlaanderen wel zijn stem laten horen in dit debat. Dat is minister Gatz dan ook van plan, in overleg met de bevoegde federale minister.

Performante netwerken veronderstellen een efficiënt en effectief gebruik ervan. De zoektocht naar voldoende capaciteit op mobiele netwerken leidt er soms toe dat op internationaal en Europees vlak bepaalde stukken uit de frequentieband worden toegewezen voor draadloze breedband. Traditioneel gingen die vroeger naar de omroep. Mobiele breedband is een belangrijk platform voor verspreiding van audiovisuele content en zal van de minister dan ook de nodige aandacht krijgen. Concreet wil hij met de federale overheid duurzame akkoorden aangaan over de monitoring, het gebruik en de eventuele opbrengsten van die frequentiebanden.

Elke sector moet permanent innoveren om in de toekomst meerwaarde te kunnen blijven genereren. Dit geldt a priori voor de mediasector, gezien zijn grote uitdagingen. Het MiX moet een belangrijke faciliterende rol blijven vervullen om de innovatie in de sector te ondersteunen. De 'close to market'-strategie moet behouden blijven, maar de minister wil nagaan of die voldoende kleinere projecten en initiatieven bereikt die gericht zijn op gebruikersinnovatie enerzijds en business-innovatie anderzijds.

De zogenaamde lekkage van advertentiebudgetten vormt een bedreiging voor de leefbaarheid van Vlaamse mediaondernemingen. Innovatie is daarom van groot belang voor de businessmodellen. De minister wil zich in hoge mate inzetten om de vernieuwing van leefbare business- en financieringsmodellen direct en indirect te ondersteunen.

Zo wil hij het decreet met betrekking tot de commerciële communicatie evalueren op zijn effectiviteit, en waar nodig aanpassen aan de gewijzigde vormen van mediaconsumptie en aan de nieuwe reclametechnieken. Uiteraard moet een eventuele vernieuwing van de decretale bepalingen gebeuren in het kader van de Europese richtlijn Audiovisuele Mediadiensten. Ook in die Europese discussie moet Vlaanderen zijn stem laten horen. De kern van die regelgeving moet bestaan in een helder onderscheid tussen redactionele inhoud en commerciële boodschappen.

In het kader van de media als innovatieve sector zal de minister bijzondere aandacht hebben voor de game-industrie. De game-industrie is op internationaal niveau geen kleine sector, integendeel. We moeten ernaar streven de Vlaamse game-sector aansluiting te laten vinden bij de Europese en internationale markt. Om de Vlaamse game-industrie alle mogelijke ontwikkelingskansen te geven, moeten we braindrain trachten tegen te gaan, talenten vormen, op zoek gaan naar diverse vormen van financiering en binnen- en buitenlandse investeerders aantrekken. Minister Gatz zal nagaan of het huidige Gamefonds voldoende geschikt en doelgericht is als steunmaatregel, en of er aanvullende of alternatieve maatregelen nodig zijn.

Innovatie in mediabeleid beperkt zich niet tot Vlaanderen alleen. De wisselwerking met internationale contacten is van cruciaal belang. Om deze contacten te bewerkstelligen en om onze mediasector meer internationale exposure te geven, zal de minister de mogelijkheid onderzoeken om in onze hoofdstad, het venster bij uitstek op de buitenwereld, een iMinds Mediahub Brussel te creëren.

1.3.3. SD3. Verzekeren van een divers en kwaliteitsvol aanbod

Het medialandschap wijzigt ingrijpend door de technologische ontwikkeling en het veranderende mediagebruik, constateert de minister. Deze evolutie leidt niet enkel tot meer innovatie, maar evenzeer tot horizontale en vooral verticale integratie, waarbij traditionele mediabedrijven diverse functies combineren. Het heeft geen enkele zin om zich daartegen te verzetten, want dat is nu eenmaal de internationale marktontwikkeling. De opportuniteiten moeten bijdragen tot een beter aanbod.

Bedreigingen, zoals te veel concentratie, moeten worden geremedieerd. In de eerste plaats moeten de Vlaamse mediaregulator en de mededingingsautoriteiten hun werk op een onafhankelijke manier blijven doen. Indien noodzakelijk, zal de minister gepaste maatregelen nemen om een duurzaam media-ecosysteem te vrijwaren.

Het beleid moet gericht zijn op een kader waarin concurrentie mogelijk is, gestoeld op twee basisprincipes:

- eerlijke markttoegang, dus eerlijke toegang tot netwerken en platformen;
- een level playing field, met voor gelijksoortige spelers dezelfde rechten en dezelfde plichten.

Met de kwaliteitsvolle content komt de minister tot de tweede pijler van het mediabeleid. De kwaliteit van de Vlaamse media is trouwens hoger dan die van de meeste buurlanden. Zap maar eens naar hun zenders. Die kwaliteit kan maar gedijen als er een bloeiende productiesector is. Het versterken en doen groeien van die sector is een belangrijk speerpunt binnen het mediabeleid van minister Gatz.

Dat betekent concreet:

- evalueren van de bestaande stimuleringsmaatregelen, zowel binnen als buiten het VAF, en ze waar nodig bijsturen;
- bijkomende financieringsbronnen helpen zoeken, ook en zelfs vooral buiten de overheid;
- streven om alle mogelijke 'exploitatievensters' te benutten, inclusief de buitenlandse;
- ons veel meer toeleggen op de internationale vermarkting van onze audiovisuele producten.

Dat laatste kan pas als we voldoende aandacht hebben voor de volledige levenscyclus van een programma. Van Denemarken, een land van vergelijkbare grootte, kunnen we op dat vlak interessante lessen leren. Niet alleen productieondersteuning is belangrijk. Ook het ondersteunen van creativiteit inzake formats en scenario's kan beter.

Tijdens deze zittingsperiode moet ook een duurzaam en toekomstgericht nieuw radiolandschap vorm krijgen. Daarmee doelt de minister op:

- het decretale kader voor radio kritisch onder de loep nemen en waar nodig aanpassen;
- werk maken van een goed en evenwichtig frequentieplan;
- een nieuwe erkenningsronde voorbereiden en tot een goed einde brengen.

Minister Gatz wil het FM-frequentieplan koppelen aan een toekomstgerichte digitale wijze van radio en/of muziek beluisteren. Hij zal nagaan in welke mate DAB+ en andere digitale platformen zinvol zijn met het oog op een duurzame toekomst en hoe we de switch van analoog naar digitaal kunnen stimuleren.

Dat streven naar kwaliteit geldt a priori voor nieuws- en informatiecontent, zowel geschreven als audiovisueel. Het ondersteunen van kwaliteitsvol nieuws behelst ten eerste de monitoring van de inhoud door onafhankelijke instellingen, zoals het Steunpunt.

Ten tweede gaat het om de steun aan opleidingsmogelijkheden en talentontwikkeling via de Mediacademie. De minister gaat met betrekking tot de opleiding op zoek naar mogelijke samenwerking met onderwijsinstellingen en andere opleidingsinstrumenten.

Ten derde vernoemt hij de ondersteuning van de beroepsvereniging VVJ en de Raad voor Journalistiek. Hij rekent erop dat de zelfregulering binnen de journalistieke sector zeer au sérieux wordt genomen. In het verlengde daarvan vermeldt hij de geplande inzet voor onderzoeksjournalistiek, zowel via het Fonds Pascal Decroos als via de VRT.

Ten vierde wil hij werk maken van de pluriformiteit van de nieuwsmedia. Daarom moeten nieuwe initiatieven alle kansen krijgen. Zij mogen niet uitgesloten worden van de andere steunmaatregelen die de minister net heeft vermeld.

De publieke omroep moet een nieuw project krijgen, zo staat in OD3.3. Ondanks haar besparingstraject moet de VRT vooruitkijken en zichzelf een nieuwe plaats geven in het moderne en dynamische medialandschap, ten behoeve van alle Vlamingen en ter ondersteuning van de sector zelf. De VRT blijft nu eenmaal de spil in de Vlaamse mediasector.

Dit nieuwe project zal worden vastgelegd in de nieuwe beheersovereenkomst, die de minister graag op 1 januari 2016 – dus vervroegd – zou willen laten ingaan. Dit hangt uiteraard nauw samen met de diverse stappen in de procedure en de voortgang in het onderhandelingsproces. De overgangperiode wil de minister zo kort mogelijk houden opdat de VRT zo snel mogelijk een perspectief krijgt op het nieuwe tijdperk dat ze binnenstapt.

Hierbij komt het aan op duidelijke principes en keuzes. De minister vermeldt als pijlers voor de nieuwe beheersovereenkomst:

- de publieke opdracht van de VRT-netten aanscherpen; de VRT is een publieke omroep, toegankelijk en herkenbaar voor alle Vlamingen;
- als kernopdrachten informatie, duiding, educatie, cultuur, documentaire en onderzoeksjournalistiek, maar ook voor sport en ontspanning blijft er ruimte;
- een digitaal progressieve omroep worden, want zonder een maximale inzet op de digitale realiteit is de VRT gedoemd om irrelevant te worden;
- jongeren bereiken op de voor hen relevante platformen en via creatieve en innovatieve formats;
- de markt zeker niet verstoren, gezien de grote verantwoordelijkheid van de VRT ten aanzien van het totale media-ecosysteem.

Op die laatste pijler gaat de minister verder in. De VRT moet een constructieve rol spelen in het medialandschap. Dat kan ze doen door samen te werken met andere spelers met betrekking tot duurzame valorisatiemodellen, maar ook door te blijven investeren in innovatie en vervolgens de resultaten met de rest van de sector te delen.

De VRT blijft fundamenteel investeren in externe productie en laat de productiesector toe om haar rechten optimaal te valoriseren.

De VRT investeert ten slotte in een nieuw, modern gebouw, dat past bij een flexibel en innovatief mediabedrijf.

Minister Gatz wil in de nieuwe beheersovereenkomst ook vastleggen hoe de VRT de diverse levensbeschouwelijke, religieuze en filosofische strekkingen kan integreren in haar programmatie.

1.3.4. SD4. Transparante, effectieve en afdwingbare spelregels

Regelgeving om de regelgeving heeft geen zin, heeft de minister al in de inleiding gezegd. Regelgeving hoeft enkel waar ze noodzakelijk is om een duurzaam kader te creëren waarbinnen de sector kan opereren. Daartoe zal de minister de komende maanden en jaren het Mediadecreet evalueren, in samenwerking met de sector. Waar nodig zal worden bijgestuurd.

Een duurzaam regelgevend kader is maar werkbaar als het wordt nageleefd. Daarom is een onafhankelijke regulator van cruciaal belang. Minister Gatz wil de VRM de nodige ruimte blijven geven om haar functies op een optimale manier te vervullen.

Het mediabeleid in Vlaanderen staat niet op zichzelf. Enerzijds is er de Europese regelgeving, anderzijds zijn er raakvlakken met federale bevoegdheden. Overal waar dit nodig is, zal minister Gatz de stem van de Vlaamse overheid vertolken. Maar hij gelooft in de eerste plaats in een constructief overlegmodel. Europese regelgeving wil hij op de voet volgen om voorbereid te zijn op de nodige implicaties voor Vlaanderen.

2. Vragen en opmerkingen van de commissie

2.1. Mevrouw Katia Segers

We leven niet meer met media maar in de media, constateert mevrouw *Katia Segers*. 's Morgens worden we gewekt door de klokradio, op weg naar het werk luisteren we naar het radionieuws, tussendoor checken we onze Facebookpagina en 's avonds zitten we onderuitgezakt voor de buis. De media zijn steeds massaler, meer omnipresent en internationaler. De uitdagingen voor zowel de mediagebruikers als de mediabedrijven worden steeds complexer. De ene moet zijn weg vinden tussen al dat aanbod, de andere moet zichzelf steeds heruitvinden in een almaar evoluerend landschap.

Ook mediaminister zijn is een hele uitdaging. De bevoegdheid is al lang niet meer beperkt tot 'minister van VRT'. Het beleid moet de bijzonder snelle ontwikkelingen bijbenen en er liefst op anticiperen, en tegelijk stabiliteit bieden en continuïteit garanderen in dit precaire media-ecologische systeem.

Mevrouw Segers feliciteert de minister met de sterke beleidsnota, waarin hij het media-ecologische systeem en de betreffende krachtsverhoudingen adequaat situeert. Hij brengt een instrumentarium aan om een gezond medialandschap te garanderen.

Uiteraard zou de sp.a bepaalde zaken anders aanpakken. Mevrouw Segers kijkt uit naar de debatten met de minister, waarin ze oplossingen wil aanreiken om de koers van het mediabeleid in Vlaanderen te helpen bepalen. Het verheugt haar dat de beleidslijnen en het instrumentarium van de vorige regering worden voortgezet. De minister zet in op mediawijsheid en besteedt aandacht aan het instrumentarium met betrekking tot media-onafhankelijkheid en talentmanagement in de journalistiek. Er is steun aan initiatieven die bijdragen tot een zo sterk mogelijke diversiteit en pluriformiteit.

Mevrouw Segers wil dus constructief samenwerken in de aanpak van de zware uitdagingen, die de minister opsomt zonder echter concrete trajecten uit te tekenen: meer bepaald betreffende het media-aanbod en de diversiteit daarvan. Het verheugt haar dat de doelstelling voor pluriformiteit en diversiteit zo centraal staat in de beleidsnota.

Mediawijsheid krijgt terecht een heel centrale rol in een almaar complexere mediawereld, waarin de macht van spelers als Facebook en Google een nieuwe vorm van media-imperialisme dreigt in te luiden en de zwakste groepen almaar minder kunnen bijbenen. Het decretale kader over reclame en commerciële communicatie zal mee moeten evolueren met de nieuwe reclametechnieken en met het veranderde mediagebruik van de consument, en is dus aan aanpassingen toe.

Ook netneutraliteit verdient de nodige aandacht en op zijn minst een onderzoek naar de opportuniteit van kwantitatieve beperkingen betreffende kapitaalparticipaties, met zeker ook oog voor de Europese context.

In verband met de gewaarborgde leefbaarheid van het radiolandschap staat mevrouw Segers achter de intentie van minister Gatz om het denkkader over DAB+ te exploreren.

De regionale omroepen blijven voorwerp van bekommernis. Regionaal en lokaal nieuws is voor mensen bijzonder belangrijk en relevant. Behalve het management van de regionale omroepen behoeven ook de zendgebieden aandacht. Die moeten relevant kunnen blijven. Op dat vlak bevat de beleidsnota aanzetten voor het werk dat de komende jaren nodig zal worden.

Over e-inclusiebeleid had mevrouw Segers meer verwacht in de beleidsnota. De gelijke toegang tot de digitale media is vanuit democratisch oogpunt erg belangrijk. Iedereen, dus ook mensen in armoede en kwetsbare situaties, moet meekunnen in de digitale informatiemaatschappij. In dat opzicht is het lid teleurgesteld dat het woord 'armoede' maar één keer in de beleidsnota staat. Het zal op dat vlak allesbehalve helpen om een deel van het VRT-aanbod betalend te maken.

In de vorige regeerperiode waren er inspanningen met het oog op een sociaal charter voor de audiovisuele sector. Voor de geschreven pers is dat niet gelukt. Intussen blijven de werkomstandigheden van journalisten en fotografen een cruciaal aandachtspunt.

Ook in verband met de begrotingsontwerpen noemt mevrouw Segers de centrale positie van mediawijsheid in het mediabeleid terecht. Ze is het eens met de opstelling om deze notie als transversaal thema te verankeren in de beleidsvelden Jeugd, Cultuur, Onderwijs, Welzijn, Inburgering en Gelijke Kansen. Ze denkt specifiek aan inclusie, reclamewijsheid en privacy issues, zeker in relatie tot kwetsbare groepen. Dat het Kenniscentrum Mediawijsheid meer verantwoordelijkheid krijgt, vindt het commissielid terecht. Maar dan moet het daartoe ook de middelen krijgen. Mevrouw Segers peilt daarom naar de details van de begroting. Op mediawijsheid wordt immers de aanzienlijke besparing van 459.000 euro of 24 percent van het voormalige budget gerealiseerd. Hoeveel daarvan is voor rekening van het ken-

niscentrum? Welke middelen gaan er naar andere projecten? Hoeveel wordt er vrijgemaakt voor Kranten in de Klas? Mevrouw Segers juicht de verbreding van het concept rond nieuwsmedia in de klas toe, maar vraagt zich af wat er gezien de besparingen nog van zal overblijven.

Aangezien het medialandschap snel evolueert, komt het erop aan om de diversiteit en kwaliteit in het media-aanbod goed te monitoren en adequaat te reguleren, met daaraan gekoppeld een efficiënt toezicht. In dat opzicht ving mevrouw Segers verontrustende berichten op: het Steunpunt Media zou getroffen worden door een besparing van 10 percent op zijn EWI-middelen en 10 percent op zijn toelage uit het beleidsdomein Media. Nochtans maakt de begroting 2015 gewag van een stijging met 100.000 euro van de werkingsmiddelen Media, waaronder het Steunpunt Media ressorteert. Mevrouw Segers verzoekt de minister om klaarheid.

De overheveling van federale bevoegdheden houdt een opportuniteit in om de rol, structuur en werking van de Vlaamse Regulator voor de Media te herdenken. De VRM verdient meer impact. Bovendien is de monitoring van mediaconcentratie van groot belang. Een eventuele samenwerking tussen de VRM en het Steunpunt Media vormt een interessante denkpiste.

De besparing in de VRT-middelen mag dan al eerder uitgebreid aan bod zijn gekomen, maar gezien het project dat de beleidsnota voor de openbare omroep schetst, blijkt het onvermijdelijk om het onderwerp ook nu weer aan te kaarten. Mevrouw Segers is ongerust over de expliciete bepaling dat informatie en cultuur de kernopdrachten van de VRT zijn, daar dit een stiefmoederlijke achteruitstelling van ontspanning en sport op de openbare omroep impliceert. De Vlamingen hebben nochtans recht op kwaliteitsvolle ontspanning. Daarzonder wordt de VRT herleid tot een nichezender met enkel informatie en duiding. Is louter daarvoor een openbare omroep nodig? Zo'n omroep moet er zijn voor alle Vlamingen. Precies de mix van informatie, duiding, ontspanning en fictie is het succesingrediënt van de VRT.

Uiteraard is mevrouw Segers voorstander van een digitaal progressieve VRT. Een openbare omroep die achterwege blijft op het vlak van innovatieve technologie, is gedoemd om zichzelf uit de markt te prijzen. De spreker staat achter de online ontsluiting van het aanbod, zolang dit maar niet achter een betaalmuur verdwijnt.

Tot verbazing van mevrouw Segers rept de beleidsnota Media met geen woord over het Vlaams Instituut voor Archivering en zijn activiteiten op het vlak van digitalisering, bewaring en ontsluiting van audiovisueel materiaal. Minister Gatz neemt dit transversale initiatief alleen in de beleidsnota Cultuur op. Ook de beleidsnota Onderwijs van minister Crevits maakt er gewag van, maar Media dus niet. De spreker peilt naar de begroting voor het VIAA.

100.000 euro besparingen zijn voor rekening van de toegankelijkheidsinitiatieven en de bevordering van diversiteit en pluriformiteit, waaronder de levensbeschouwelijke uitzendingen door derden. Dit komt neer op 7,3 percent van het voormalige budget daarvoor. Mevrouw Segers pleit om te blijven toezien op een voortgezette pluriformiteit met betrekking tot de levensbeschouwing.

Ten slotte vraagt ze toelichting bij de specifieke verdeling van de middelen ter bevordering van kwaliteitsjournalistiek en talentmanagement in de media, en de concrete cijfers voor de Mediacademie, voor de Vlaamse Vereniging van Journalisten en voor het Fonds Pascal Decroos en andere onafhankelijke initiatieven.

2.2. De heer Wilfried Vandaele

De heer *Wilfried Vandaele* wil de goede samenwerking met de oppositie voortzetten en is dan ook blij met het aanbod van mevrouw Segers.

De spreker apprecieert de beleidsnota, die prima aansluit bij het goede regeerakkoord. Stokpaardjes van de N-VA als toegankelijkheid, ondertiteling en eigen Nederlandstalige producties komen in de nota aan bod.

Kranten in de Klas wordt voortgezet en verruimd naar Nieuwsmedia in de Klas, zodat terecht meer aandacht zal gaan naar het digitale aanbod van de kranten. Hoe ziet de minister dit heel concreet? Wil hij initiatieven als Newsmonkey nauwer laten aansluiten bij de bestaande initiatieven met betrekking tot de schrijvende pers?

De evenementenlijst dan. De minister opteert terecht voor een behoud van de huidige lijst. Eraan morrelen is een veel te delicate oefening die wel eens in een veel kortere lijst zou kunnen resulteren. Deelt de minister die visie en wat zijn de plannen?

Over netneutraliteit stelt de beleidsnota dat de federale regelgeving geen voorafname mag inhouden op de uitkomst van het lopende Europese debat, dat waarschijnlijk een nieuw regelgevend kader zal voortbrengen. Zonder op de zaken vooruit te lopen moet Vlaanderen proactief betrokken zijn bij het Europese besluitvormingsproces en moet het Vlaams Parlement daarbij een prominente stem krijgen.

Vervolgens komt het lid tot het onderwerp frequenties. Telecom is een federale en Media een Vlaamse bevoegdheid. Een vergelijkbare discussie speelt ook op Europees niveau. Vlaanderen moet hierin op zijn hoede blijven. Over de frequentiebanden en de verdeling van de opbrengsten trof het Overlegcomité op 23 april 2013 een – heel belangrijk – akkoord. Het werk van de commissie en anderen heeft geleid tot een redelijke opbrengst voor Vlaanderen bij de vorige veiling. Intussen staan er nieuwe veilingen op stapel: de 700 megahertzband en de L-band.

Het Overlegcomité had afgesproken om in dit verband de bevoegdheidsverdeling tussen Media en Telecom te onderzoeken. Op een vraag om uitleg die de heer Vandaele onlangs stelde (*Hand. VI.Parl. 2014-15, nr. C39*) antwoordde de minister dat er momenteel nog geen afspraken zijn over hoe die monitoring concreet moet gebeuren. Heeft de minister daarover nu al meer informatie? Meten is weten, en de afbakening van de regionale en federale bevoegdheden is met het oog op de volgende veilingen zeker geen overbodige luxe.

De minister pleit terecht om iMinds en MiX nog sterker in de markt te zetten als dragers van media-innovatie. Maar de heer Vandaele heeft wel vragen bij de passus in de beleidsnota die de nood aan een mediahub in Brussel aankondigt, terwijl Gent de huidige vestiging is. Zal het oprichten van een afdeling in Brussel wel een meerwaarde zijn of juist versnippering meebrengen?

Nu commerciële communicatie nieuwe vormen begint aan te nemen, wil de minister het betreffende decretale kader laten inspelen op zowel de nieuwe reclametechnieken als de veranderende mediaconsumptie. De heer Vandaele gaat akkoord met het voornemen om de trend bij te houden, maar waarschuwt ook voor gevaren. Geïndividualiseerde reclameboodschappen komen op het terrein van de privacy, en vergen een delicate aanpak, die zeker niet op een drafje mag verlopen. Hoe wil de minister te werk gaan en welke rol ziet hij voor de commissie? Welke voorbereiding plant hij met het oog op een kiese regelgeving?

De heer Vandaele komt tot het onderwerp digitale radio. De minister zal nagaan hoe in het licht van de toekomstige erkenningsronde van de FM-band een leefbaar radiolandschap tot stand kan komen, met eventueel de switch naar digitaal radio- en muziekaanbod. De spreker beseft dat de hertekening van het radiolandschap een heikel punt is, dat al tijdens de vorige legislatuur dringend is geworden. Dit dossier heeft een voorgeschiedenis. Maar blijkbaar maakt de minister zich niet al te veel zorgen? Gezien de urgentie polst de heer Vandaele naar de stand van zaken in de juridische voorbereiding van de nieuwe erkenningsronde en de uitwerking van een goed frequentieplan. Heeft de minister al concrete ideeën? Kan hij al aangeven hoeveel extra landelijke radio's wenselijk of mogelijk zijn, of er ruimte komt voor nieuwe initiatieven en of decreetsaanpassingen nodig zijn?

Komt er in dit verband een koppeling met DAB+-uitzendingen, zoals het Vlaamse regeerakkoord vermeldt? Sommige bronnen stellen dat die tussenstap niet meer nodig zou zijn. In het buitenland wordt al audio beluisterd met een 3G- of 4G-netwerk en ook hier is dat met bepaalde toepassingen al mogelijk.

Wat de begroting betreft, hoopt de spreker dat de minister de vele besparingsoperaties begeleidt met correcte communicatie met de betrokkenen, die recht hebben op tijdige informatie over wat ze kunnen verwachten.

In de begroting is het de heer Vandaele opgevallen dat 'beleidsvoorbereiding en -evaluatie' 271.000 euro meer krijgt dan voorheen. Blijkbaar heeft dit iets te maken met de nodige onderzoeken in de voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT. Het Vlaamse regeerakkoord vermeldt in dit verband onder meer een benchmark. Hoe dan ook lijkt 271.000 euro behoorlijk veel. Waarvoor zal dit extra geld moeten dienen, vraagt de spreker aan minister Gatz.

2.3. Mevrouw Karin Brouwers

Als nieuw lid van de commissie vindt mevrouw *Karin Brouwers* het interessant om in de beleidsnota een goed overzicht van de mediasector terug te vinden. Maar net als vele andere beleidsnota's is ook deze vaak heel beschrijvend en wat vaag. Hopelijk zullen de beleidsbrieven van de komende jaren wat concreter zijn.

Mevrouw Brouwers hoopt dat de minister hard zal werken aan alle intenties die in de beleidsnota zijn opgenomen, en liefst in samenwerking met het Vlaams Parlement.

De eerste strategische doelstelling in de beleidsnota vindt de spreker meteen de belangrijkste. De mediagebruiker wordt centraal gesteld. Mediawijsheid moet een essentieel onderdeel van een toekomstgericht mediabeleid zijn. Aangezien de sector zeer snel evolueert en de sturende rol in de audiovisuele sector aanzienlijk is verminderd, holt de mediawetgeving immers vaak achter de feiten aan.

Wat de risico's van de sociale media voor jongeren betreft, verwijst mevrouw Brouwers vooral naar aspecten als cyberpesten en privacy. Volgens de beleidsnota van de minister vormt een selectieve toegang tot bepaalde content voor jongeren niet het juiste antwoord. Maar wat dan wel?

Het Kenniscentrum Mediawijsheid en Kranten in de Klas kunnen hier een rol in spelen. Mevrouw Brouwers is er – net als de Vlaamse kinderrechtencommissaris – van overtuigd dat er een beleid over cyberpesten moet komen. Aangezien de minister ook bevoegd is voor het beleidsdomein Jeugd, kan hij op dit vlak een mooie combinatie uitwerken.

Mevrouw Brouwers merkt op dat het Kenniscentrum Mediawijsheid in de beleidsnota heel wat gewicht krijgt. In de mediasector zelf is dit centrum echter nog niet zo goed bekend. Indien de minister zijn steile ambities wil waarmaken, zal het cen-

trum dringend een draagvlak moeten creëren. Nu bevindt het zich onder de brede koepel van MiX en heeft het misschien te weinig eigen identiteit. Hoewel auteur van waardevolle projecten, is het centrum vooral gekend bij de VRT zelf, en minder in de Vlaamse samenleving. Het Kenniscentrum Mediawijsheid zou meer mogen samenwerken met MediaNet Vlaanderen of, anders gezegd, de mediabedrijven. De kloof tussen de academische inhoud en het werkveld zou dicht moeten, maar daartoe ontbreken voorlopig de concrete tools. Zo heeft een projectoproep eind 2012 met een heel beperkt budget interessante projecten opgeleverd, maar zijn de resultaten daarvan nooit bekendgemaakt. Zoiets verdient betere opvolging dan tot heden gebeurt.

Het Kenniscentrum is een initiatief van de vorige minister van Media. Minister Gatz moet nu wel nagaan of het goed functioneert en of er geen overlappingsen optreden met andere initiatieven, met het oog op een optimale samenwerking.

Mevrouw Brouwers sluit zich aan bij de bezorgdheid van de kinderrechtencommissaris over de vaststelling dat een sociale achterstand bij kinderen ook achterstand in mediawijsheid meebrengt. Ook zijn pleidooi om condities te scheppen waarin de rechten van kinderen en jongeren als consument zijn verzekerd, vindt steun bij het commissielid. Zo hebben minderjarigen net als volwassenen de rechten op hun afbeelding en recht op een gegarandeerde privacy.

Vervolgens bespreekt mevrouw Brouwers de toegankelijkheid. De bekommernissen op dat vlak zijn terecht, maar ondertiteling heeft een enorme kostprijs. Hoever gaan we daarin? Resulteert die zware investering ook echt in een groter bereik? Dat is stof om over na te denken. De ondertitelingsapparatuur van de regionale tv-omroepen is compleet versleten en kost relatief weinig: 50.000 euro per zender. Vooral de mankracht heeft een hoge prijs die niet in verhouding staat tot de 200.000 euro die de Vlaamse overheid elke regionale zender toeschuift voor de uitvoering van de hele subsidieovereenkomst, waarvan ondertiteling zelfs maar een klein onderdeel uitmaakt. De VTM krijg daarvoor bijvoorbeeld 500.000 euro per jaar, en zelfs dat bedrag blijft nog onder de reële kostprijs.

Toegankelijkheid is inderdaad een maatschappelijke opdracht, maar de zenders moeten leefbaar blijven. Mevrouw Brouwers dringt dan ook bij de minister aan om meteen het gesprek aan te gaan met de dienstverleners/distributeurs over de eindapparatuur. Als die meer mogelijkheden zou bieden op het vlak van auditieve toegankelijkheid, zou dit de kostprijs voor de zenders gevoelig kunnen verlagen.

Toegankelijkheid voor mensen in armoede dan: 6 procent van de Vlaamse gezinnen heeft nog steeds geen toegang tot internet, met alle gevolgen voor de betreffende kinderen en jongeren. Scholen veronderstellen immers dat alle kinderen voor hun huistaken een internetaansluiting hebben. Projecten zoals Link in de Kabel in Leuven zijn verdienstelijk maar voor mevrouw Brouwers mocht het wat meer zijn. Net als de kinderrechtencommissaris dringt ze aan op concrete acties in samenwerking met armoedeorganisaties, opdat internet toegankelijker zou worden voor mensen in armoede, en specifiek voor jongeren.

Mevrouw Brouwers staat achter het in de beleidsnota geuite voornemen om BVN voort te zetten. Ze peilt naar de mogelijkheid om naar aanleiding van de nieuwe beheersovereenkomst de beste programma's van de commerciële zenders toe te voegen aan het huidige Vlaamse aanbod, dat tot VRT-programma's beperkt blijft. De rest is in het buitenland alleen via Stievie te zien.

De tweede strategische doelstelling is digitale technologie, in verband met performante platformen en netwerken. Een terechte beleidsprioriteit, vindt mevrouw Brouwers, want het internet valt tegenwoordig constant uit en de HD-kwaliteit zakt wegens te druk verkeer. Dit wijst op een gigantisch mobiliteitsprobleem op de in-

ternetsnelweg. Een concreet voorbeeld van slechte kwaliteit is de regionale tv, die amper een derde van de capaciteit van de grote zenders krijgt. In West-Vlaanderen bijvoorbeeld krijgt Plattelands TV drie keer zoveel bandbreedte als de regionale omroepen. De consument komt bedrogen uit daar de beloofde HD en snel internet in de praktijk geregeld platliggen. Wat als er nog meer Netflix-abonnementen komen? Zowel Telenet als Belgacom moeten zwaar investeren in hun netwerk om deze capaciteit mogelijk te maken. Mevrouw Brouwers hecht er veel belang aan dat de consument de kwaliteit krijgt waarvoor hij betaalt.

Hoe ziet de minister concreet de faciliterende rol die hij in dat verband wil spelen? Vlaanderen heeft toch niet veel bevoegdheden in deze materie? Het is sinds de zesde staatshervorming bevoegd voor het prijsbeleid inzake teledistributie, maar wie is bevoegd voor de controle op de geleverde kwaliteit? Voor Mevrouw Brouwers hangen prijs en kwaliteit samen, maar is de bevoegdheid zo wel verdeeld? Kan de minister de distributeurs dwingen om de beloofde kwaliteit en capaciteit te garanderen? Of een minimale doorgiftecaciteit opleggen voor de Vlaamse zenders? De minister kan misschien ook bij federaal minister Peeters aandringen op een benchmark over de vraag waarom internettarieven in ons land zo hoog blijven ten opzichte van het buitenland.

Mevrouw Brouwers merkt op dat ongeveer alle regeringen in ons land een minister van Digitalisering hebben, behalve de Vlaamse. Ze suggereert dat minister Gatz die bevoegdheid aan zijn titel toevoegt en er ook werk van maakt.

Netneutraliteit is een erg belangrijke en gevoelige materie. Hoewel de distributeurs daarvoor niet te vinden zijn, is een verdere regulering aan de orde gezien de dreiging die 'over the top'-diensten voor de mediasector meebrengen. Zo manifesteren zich al grote verschillen tussen de bandbreedtes die zenders van kabelmaatschappijen krijgen. In dat verband verwijst mevrouw Brouwers ook naar de macht van de distributeurs om de volgorde van de elektronische programmagids te bepalen. Lang niet alle kijkers weten hoe ze zelf de EPG-volgorde kunnen aanpassen aan hun persoonlijke voorkeuren.

In de digitalisering van de radiosector hinkt Vlaanderen achterop ten opzichte van onder andere Noord-Europa en Nederland, bijvoorbeeld met betrekking tot DAB+. Zal de minister de uitreiking van de landelijke frequenties aangrijpen om de commerciële spelers tot investeringen op dat vlak te bewegen? Anderzijds ziet de auto-industrie intussen vooral heil in 4G. Misschien moeten we nog afwachten welke technologie het zal halen. Radio via internet wordt wel een probleem voor lokale radio's met beperkingen qua zendgebied, waardoor ze ook niet mogen streamen. Ook op dat vlak noemt mevrouw Brouwers onze regelgeving achterhaald. Het radiolandschap zal compleet veranderen, en jongere generaties luisteren minder naar de radio en worden dus moeilijker te bereiken.

Met betrekking tot innovatie prijst mevrouw Brouwers het feit dat MiX veel overleg tussen de mediabedrijven op gang heeft gebracht, vooral in de printmedia. Er zijn relevante en effectieve projecten uit voortgekomen, zeker als ze sectorbreed gaan. Maar voor de kleine bedrijven is een inhaalbeweging nodig. Bedrijven die de weg al kennen, hebben nu immers een duidelijke voorsprong om aanvragen goedgekeurd te krijgen. Een financieel sterker bedrijf is in het voordeel omdat er heel wat tijd verstrijkt tussen de goedkeuring van een project door MiX en de uiteindelijke toekenning van de subsidies. De subsidielijnen lopen immers door het IWT, waar de minister minder impact op heeft. Voor kmo's is de subsidiemethodiek van het IWT te complex. Soms moeten ze een kapitaalsverhoging doorvoeren voor ze nog maar kunnen meedoen aan een projectoproep. Ook het regeerakkoord stelt de nood vast om starters hierin meer kansen te geven.

Mevrouw Brouwers rekent op de minister om het MiX te steunen met de ontwikkeling van een specifieke financieringsmethodiek, die vooral kleine innovatieve mediabedrijven ten goede zal komen. Grote mediabedrijven zijn niet echt tuk om dergelijke media-innovatieprojecten zelf te ontwikkelen, onder andere door de overheadkosten. Maar de projecten die kleinere spelers opstarten, interesseren hen wel. Misschien kan het Nederlandse systeem inspirerend werken?

Mevrouw Brouwers wijst op het belang van innovatie bij de VRT. Gelukkig is een deel van de middelen daarvoor gerecupereerd bij de minister van Innovatie, maar wat zal dat in de toekomst worden? Concreet: hoeveel subsidies zal MiX volgend jaar ontvangen van de Vlaamse overheid? Het kreeg nog steeds geen informatie over de besparingen op zijn dotatie via iMinds. Heeft de minister hierover overleg gepleegd met minister Muyters?

De spreker vraagt om ook op de hogescholen dergelijke onderzoeksprojecten mogelijk te maken, want de instroom van nieuwe werknemers in de mediasector komt veeleer daaruit dan uit de universiteiten.

Wat betreft de iMinds mediahub in Brussel deelt mevrouw Brouwers de bekommernis van de heer Vandaele. Maar als het project dan toch doorgaat, zou het een opportuniteit zijn om de VRT erbij te betrekken. Nu leveren de innovatieprojecten van de VRT te weinig op voor de andere mediaspelers, hoewel ze toch met belastinggeld worden betaald.

Wat betreft commerciële communicatie deelt de spreker de analyse dat de reclamewetgeving moet worden aangepast aan de nieuwe realiteit. Voor tv en radio gelden nogal strikte regels, maar online mag zo ongeveer alles. Mevrouw Brouwers pleit voor een gedragscode over reclame op kindersites naar analogie met die voor tv-zenders na de afschaffing van het reclameverbod bij kinderprogramma's. Er moet ook een helder onderscheid komen tussen reclame en redactionele inhoud, want bijvoorbeeld het productplacementlogo is niet altijd duidelijk voor de kijker. Zou men niet beter gewoon bij de aftiteling van een programma vermelden welke bedrijven wat hebben gesponsord? Is dat geen eenvoudige manier om duidelijk te maken waar reclame in het spel is?

Over gaming toont de beleidsnota enthousiasme en voluntarisme. Maar de enige echte succesvolle projecten in Vlaanderen zijn te vinden bij Studio 100 en Cartamundi, die al grote internationale spelers waren. Is het niet nuttiger het Vlaamse gamingbeleid te richten op educatieve games voor het Vlaamse onderwijs? Op dat vlak vraagt mevrouw Brouwers om grondig overleg te plegen met de FLEGA alvorens met een grootschalig Vlaams gamingbeleid van wal te steken.

Het hoofdstuk dat de beleidsnota aan de derde strategische doelstelling – divers en kwaliteitsvol aanbod – wijdt, is in de ogen van mevrouw Brouwers nogal algemeen en beschrijvend. Dat de regionale omroepen ook op digitale platformen aanwezig kunnen zijn, staat in het regeerakkoord. Dat ze over voldoende technische bandbreedte moeten beschikken, daarover is niet veel te vinden in de nota. Het lid polst naar de concrete aanpak van minister Gatz.

Blijven investeren in lokale content vindt iedereen belangrijk. VAF/Mediafonds krijgt terecht veel middelen. Het is een belangrijke hefboom om te investeren in kwalitatieve audiovisuele producties. Maar zal dat in een wijzigende context voldoende blijven?

In de exportondersteuning speelt Flanders Investment & Trade een cruciale rol. Mevrouw Brouwers stelt recent een constructievere opstelling van FIT ten aanzien van de audiovisuele sector vast, ook al zijn de procedures nog altijd veel te tijdrovend. Ze maakt zich wat zorgen over de beslissing van FIT om alle budgetten voor

deelname aan beurzen te schrappen. FIT vindt dit een te duur ondersteuningsinstrument, maar mevrouw Brouwers vraagt zich af hoe FIT de mediasector dan wel zal ondersteunen.

De billijke verdeling van auteursrechten vindt de CD&V een terechte bekommernis.

Het nieuwe radiolandschap is voor mevrouw Brouwers een heel belangrijk dossier. In dat verband laakt het lid dat sinds de teleurstellende studie van KPMG bijna een jaar verloren is gegaan. De onderhandelingen met de buurlanden over een nieuw plan vergen veel tijd. Zal het nieuwe frequentieplan nog op tijd klaar zijn om de nieuwe vergunningen vanaf september 2016 te laten ingaan? Wat is de laatste stand van zaken? Naar aanleiding van een vraag van mevrouw Brouwers heeft minister Gatz ontkend dat hij een nieuwe studie heeft besteld over het radiolandschap. Wat vindt hij van het voorstel van het REC om de zero-based aanpak te verlaten ten gunste van een partiële herplanning van de radiofrequenties op basis van een open en gedragen dialoog en van de beschikbare expertise van de belangrijkste actoren in een onafhankelijk wetenschappelijk kader? En zal alles op tijd klaar zijn?

Over de pluriforme berichtgeving en monitoring stelt mevrouw Brouwers dat de pluriformiteit van de media zwaar onder druk is komen te staan door de vele concentratiebewegingen, vooral in de geschreven pers. Alle goedbedoelde initiatieven van de Mediacademie en de monitoring door het Steunpunt Media hebben daaraan niet kunnen verhelpen. Hoe ziet de minister de toekomst van het beleidsvoorbereidende Steunpunt Media? Wil hij daadwerkelijk de steunpunten voor media en cultuur terug samenvoegen? Zal hij nog krachtiger instrumenten ontwikkelen om de pluriformiteit te garanderen? Er werd reeds een voorstel gelanceerd om de subsidies aan de pers toe te kennen op basis van het aantal journalisten, omdat op die manier de contentmakers worden gesteund. Wat denkt de minister daarover?

Belangrijk is ook het nieuwe project voor de openbare omroep. De minister herformuleert de kernopdrachten van de VRT met minder nadruk op sport en ontspanning. Mevrouw Brouwers merkt op dat dit geen vrijblijvende keuze is. Ze vraagt wat voor de minister de grens is tussen cultuur en ontspanning. Ze rekent erop dat de minister alert zal blijven omdat de commerciële dictatuur van de kijkcijfers nog steeds niet uitgeroeid is bij de VRT. Ze verwijst naar de keuze voor sporten met veel kijkers, zoals wielrennen en voetbal, in plaats van de minder populaire sporten. Het andere uiterste is evenmin wenselijk: Canvas is aan het wegglijden in de kijkcijfers. Een zender zonder kijkers is geen optie voor een openbare omroep.

De VRT heeft te kampen met een veroudering van zijn publiek. OP12 was op dat vlak een gemiste kans. Er werd onvoldoende gedaan om jongeren te bereiken. Ook het digitale aanbod voor jongeren werd onvoldoende uitgewerkt. De spreker weet dat de minister hiervan een prioriteit maakt, maar geeft het toch maar even mee.

De CD&V is tevreden dat de bestedingsplicht voor de externe productiesector behouden blijft.

Mevrouw Brouwers noemt het een heel belangrijk principe dat de VRT de markt niet mag verstoren, een principe dat de minister als liberaal wel hoog in het vaandel zal dragen. Nu verstoort de VRT niet alleen de landelijke maar ook de lokale mediemarkt, bijvoorbeeld door de reclamewerving voor Radio 2. Het commissielid wil samen met de minister bekijken wat er ter zake allemaal moet gebeuren.

De minister stelt een integratie voor van de verschillende levensbeschouwelijke strekkingen in de algemene programma's van de VRT. Dat is voor de CD&V geen correcte vervanging van de uitzendingen door derden. Mevrouw Brouwers noemt dit de homeopathische aanpak: de minister doet kleine druppeltjes in een groot

glas. In de praktijk kan dat leiden tot een verwatering van de aandacht voor levensbeschouwing, terwijl er in deze superdiverse samenleving net meer nood is aan grondige gesprekken over religie en levensbeschouwing. Het erg goede programma De Vrije Markt kwam in de plaats van de uitzendingen van de sociaal-economische derden, maar komt op een onmogelijk uur op tv. Dat doet de spreker het ergste vrezen voor het lot van de levensbeschouwing op de openbare omroep. De politieke derden werden indertijd vervangen door een volwaardig parlementair programma, Villa Politica, maar daarin moet men tegenwoordig met een vergrootglas zoeken naar de parlementaire debatten, naast een stortvloed van korte gesprekjes in de wandelgangen. Zolang de minister geen duidelijk en volwaardig alternatief heeft voor de levensbeschouwelijke uitzendingen door derden, is de afschaffing ervan geen denkspoor. Mevrouw Brouwers dringt aan op grondig overleg met de huidige erkende organisaties in de zoektocht naar alternatieven, daar die de meeste knowhow hebben in dit verband.

In zijn toelichting heeft de minister de commissie laten weten dat hij de volgende beheersovereenkomst met de VRT vroeger wil laten ingaan. Hoewel mevrouw Brouwers de idee op zich genegen is, vraagt ze rekening te houden met enkele belangrijke elementen. Het Mediadecreet bepaalt dat er vooraf een publieksbevraging moet gebeuren. De vraag is wanneer die start. Ook moet de Sectorraad Media een advies formuleren. In het regeerakkoord werd afgesproken om vooraf een benchmarking uit te voeren over de opdrachten van de openbare omroepen in andere Europese landen. Is die studie al gestart? De beheersovereenkomst moet zes maanden voor ze in werking treedt, worden afgesloten. Die timing is krap.

De minister heeft verklaard dat de onderhandelingen met de vakbonden over de besparingen nog ruim een half jaar in beslag zullen nemen. Beheersovereenkomsten lopen vanaf het derde volledige jaar van een nieuwe legislatuur. Dus hoeft de mediaminister niet meteen de onderhandelingen met de VRT over haar nieuwe beheersovereenkomst opstarten. Hij is erg ambitieus als hij dit proces wil versnellen. Hopelijk kan het parlement erbij worden betrokken. Mevrouw Brouwers vraagt naar het tijdsplan voor de start van de onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst en voor de inwerkingtreding ervan.

Een volgend punt is de VRM. Mevrouw Brouwers vraagt zich soms af waarmee men bezig is als er beslissingen worden genomen over de kraag van Jean-Marie Pfaff. Er is nood aan een economische foto van de mediasector in Vlaanderen, wellicht een opdracht voor de VRM en eventueel een steunpunt. In Nederland bestaat zo iets en Vlaanderen heeft een mooi voorbeeld in de toeristische sector. De gegevens over de mediasector zijn te versnipperd. Een ander probleem is dat de VRM zelfs geen toegang heeft tot alle informatie. Mevrouw Brouwers suggereert dat de minister de administratie een satellietrekening laat opstellen, maar ook dat hij alle ondersteunende organisaties evalueert.

Het VIAA, nochtans het belangrijkste initiatief van de vorige Mediaminister, is geheel afwezig in de beleidsnota Media. Minister Lieten was weliswaar ook bevoegd voor Innovatie. Minister Gatz bespreekt het VIAA in de beleidsnota Cultuur. Uiteraard is het dossier ook belangrijk voor de cultuursector, maar het belangt toch vooral de audiovisuele sector aan. Daarom had mevrouw Brouwers er graag een paragraafje over gezien. De audiovisuele sector heeft hierin mee geïnvesteerd. De Vlaamse Regering moet hoogdringend een beslissing nemen over de voortzetting van dat belangrijke digitaliseringsproject, want de huidige overeenkomst loopt af in maart.

Ook vraagt mevrouw Brouwers hoe de digitalisering van het VRT-archief wordt voortgezet. Als men daarmee stopt, gaat een deel van het audiovisuele erfgoed reddeloos verloren.

De toelichting bij de begroting vermeldt op pagina 97: "De VRT heeft 2,8 miljoen inkomsten geraamd voor de institutionele financiering van bepaalde programma's rond een thema of een locatie (onder andere steden en gemeenten, provincies, samenwerking met toeristische federaties, de nationale loterij)". Mevrouw Brouwers peilt of dat een realistische raming is, aangezien de subsidies voor Vlaanderen Vakantieland volledig worden geschrapt en alle lokale besturen – en vooral de provincies – voor zware besparingen staan.

Tot slot herinnert de spreker de minister aan zijn engagement om de problematiek van de vergrijzingskost van het VRT-personeel te regelen.

2.4. De heer Lionel Bajart

De heer *Lionel Bajart* verwijst naar de stelling in de beleidsnota dat de publieke omroep zich prioritair moet richten op informatie, duiding, educatie, cultuur, documentaire en onderzoeksjournalistiek. Kernopdrachten zijn informatie en cultuur. De spreker vraagt hoe de minister deze functie ziet evolueren in de toekomst. Het zal niet gemakkelijk zijn, aangezien bepaalde informatie relatief weinig kijkcijfers genereert. Moet een openbare omroep overigens toegeven aan de druk van de kijkcijfers? Op de eerste plaats heeft ze een maatschappelijke meerwaarde. Ze moet instaan voor de programma's waarvoor commerciële omroepen geen of minder geld en tijd veil hebben.

De regering kondigt aan gelijke tred te willen houden met de snelle digitalisering en mediatisering van de samenleving. Daarom zal het Kenniscentrum Mediawijsheid meer verantwoordelijkheden krijgen. Dat zou het referentiepunt moeten worden voor mediawijsheid in Vlaanderen. De bedoeling is om uiteindelijk een multiplicatoreffect teweeg te brengen door in scholen, gezinnen, organisaties en bedrijven kennis uit te wisselen en collectief op te bouwen. Aangezien meten weten is, polst de heer Bajart hoe minister Gatz het resultaat zal meten.

In Nederland hebben drie commerciële radiobedrijven een rechtszaak ingeleid tegen de minister van Economische Zaken, wegens te dure licenties voor hun FM-frequenties. Ze vonden het oneerlijk dat Radio 10 slechts een fractie van dat bedrag betaalt. In de beleidsnota merkt de heer Bajart in dat verband een inconsequentie op. Op pagina 18 gaat het over veilingen, op pagina 20 over een erkenningsronde. Wat zal het concreet worden? Indien de minister kiest voor een veiling, kan er een risico bestaan om te verzeilen in een Nederlandse situatie, met klaarblijkelijk desastreuze gevolgen.

De heer Bajart juicht de aandacht voor digitale radio toe. Een alternatief voor het klassieke FM-platform is uitzenden via de ether. Nu gaat het over DAB en DAB+. Digitaal muziek beluisteren wordt gekoppeld aan een technologische switch naar digitale radio. Maar er zijn ook alternatieven voor DAB. In Wallonië zijn alle zenders te beluisteren op maradio.be. In Vlaanderen heeft de VRT Radio+. Is het geen optie om die open te stellen voor andere zenders, naar analogie met UK Radio Player? Die oplossing is goedkoop. Bovendien hebben heel veel mensen tegenwoordig toegang tot het internet.

2.5. De heer Marius Meremans

De heer *Marius Meremans* is blij dat minister Gatz aandacht schenkt aan de regionale omroepen. Die bevinden zich nog steeds in het moeilijke vaarwater waarin ze enkele jaren geleden zijn terechtgekomen. Kwaliteit en bereik zijn belangrijke elementen. De huidige samenwerkingsovereenkomst loopt tot 2016. Regionale omroepen komen de betrokkenheid en participatie van de bevolking ten goede, net zoals de regionale pagina's van de kranten. Ook de lezer bekijkt altijd wat er in zijn eigen streek en omgeving gebeurt.

Als aanhanger van een levensbeschouwing begrijpt de heer Meremans de bezorgdheid van de levensbeschouwelijke derden, zoals die ook leeft bij de dames Segers en Brouwers. Hoewel een voornemen tot veranderen altijd op koudwatervrees stuit, moeten we toch dat debat aangaan. Levensbeschouwingen zijn voor heel veel mensen in onze samenleving belangrijk en moeten aan bod blijven komen, maar zeker de manier waarop is een debat waard. Sommigen vrezen – onterecht – dat men ze uit ideologische of religieuze overwegingen op het achterplan wil schuiven. De heer Meremans pleit voor debat met alle betrokkenen, in een open geest.

2.6. De heer Jean-Jacques De Gucht

De heer *Jean-Jacques De Gucht* heeft begrip voor de waarschuwing van mevrouw Brouwers om levensbeschouwelijke thema's niet naar het achterplan te verbannen. De thema's moeten voldoende aandacht krijgen in programma's die niet op een onmogelijk uur worden uitgezonden. Maar gezien de evoluties in de maatschappij is hij voorstander van een gemeenschappelijk programma waarin de verschillende levensbeschouwingen aan bod komen, veeleer dan nichezenders voor enkelingen in stand te houden. Die aanpak zou tussen verschillende levensbeschouwingen de openheid, het begrip en de kennis kunnen creëren die tegenwoordig net problematisch afwezig zijn. De VRT kan daarin een rol in spelen, en de heer De Gucht zal de betrokkenen erover aanspreken.

De heer De Gucht vindt grote sporten als wielrennen en voetbal veeleer iets voor commerciële zenders. Het is absurd dat een overheid met belastinggeld gaat meedingen naar uitzendrechten. Elke sport kan haar kansen krijgen. Kijk maar naar het hockey, dat sinds de Belgische ploeg furor maakt, VRT-airplay krijgt en vervolgens steeds meer Vlaamse beoefenaars aantrekt.

Met betrekking tot mediawijsheid staat de heer De Gucht achter de hedendaagse invulling van het leesbevorderingsproject *Kranten in de Klas*. Hij hecht er belang aan dat de omgang met cyberpesten bespreekbaar wordt.

De spreker juicht ten zeerste toe dat de tax shelter ook onderzocht zal worden voor gaming. Het bestaande certificatiesysteem zou perfect kunnen worden doorgetrokken naar de gamingsector: een heel goede stap om privéfinanciering naar de cultuur- en mediasector te begeleiden.

Dat pluriforme berichtgeving een democratisch fundament is, spreekt voor zich. Het zou vreemd zijn mocht een democratische partij daar niet volledig achter staan, besluit de heer De Gucht.

2.7. De heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* noemt de beleidsnota een aangenaam leesstuk, met veel elementen die zijn instemming krijgen. Wel vindt hij de nota al te zeer gericht op televisie, radio en digitale media, en karig in de bijdragen over de traditionele media. Zo is er te weinig visie op mediaconcentratie. Met nog maar twee krantengroepen in ons land had de minister een wat explicietere bezorgdheid over de kwaliteitsontwikkeling in de journalistiek mogen uiten.

Bovendien raken ook krantengroepen en andere mediabedrijven steeds meer in elkaar verstrengeld. De heer Caron pleit voor grondig onderzoek. Nederland heeft beperkende regels met betrekking tot convergentie. Ook in Vlaanderen rechtvaardigt de dreiging op te hoge mediaconcentratie nader onderzoek.

De mediagebruiker centraal stellen is op zich een goede insteek. Wel heeft het Kinderrechtencommissariaat in dat verband meer aandacht gevraagd voor cyberpesten, privacy en de potentiële digitale kloof. Mediawijsheid verdient verruiming

met reclamewijsheid, gezien de evoluties naar alomvattende en gepersonaliseerde vormen van reclame. De minister heeft op dat vlak concrete acties te nemen. Weliswaar bevat het hoofdstuk over de mediagebruiker uitdrukkelijke aandacht voor kwetsbare doelgroepen, maar die moet ook vertaald worden in verdere beleidsstappen.

De heer Caron is het met de minister eens dat mediawijsheid een transversaal thema is, dat ook aan bod moet kunnen komen in Onderwijs, Cultuur, Welzijn enzovoort, maar hij waarschuwt voor het risico dat het dan finaal op niets uitdraait. Hij vraagt de minister daarom naar een concrete strategie om die transversale aanpak te organiseren.

De operationele doelstelling met betrekking tot toegankelijkheid en betaalbaarheid, die in het regeerakkoord eng was geïnterpreteerd, krijgt nu terecht een ruimere invulling. De heer Caron legt de link naar ondertiteling en audiodescriptie. Weliswaar kosten die veel geld, maar heeft een beschaafde samenleving niet de plicht om ook mensen met een beperking maximale toegang tot de media te bieden? De heer Caron pleit om de dienstverlening aan die kwetsbare doelgroepen niet te reduceren.

Met betrekking tot BVN-TV kondigt de minister aan dat hij wil evalueren hoe de samenwerking na 2016 wordt voortgezet. Is de digitalisering tegen dan niet zo ver gevorderd dat daarvoor geen specifieke kosten meer nodig zijn? Dat zou toch een besparing opleveren? De minister wil trouwens de VRT meer online. Er zijn andere manieren om de samenwerking met Nederland te bevorderen dan het mogelijk voorbijgestreefde BVN.

De heer Vandaele wil de evenementenlijst behouden zien. De heer Caron pleit voor een uitbreiding. Dat is een delicate kwestie waarover de gemeenschappen met elkaar moeten onderhandelen. Op de lijst komen culturele evenementen noch topsportactiviteiten in grote getale voor. Het zou echter erg zijn als wielerklassiekers of de Ronde van Frankrijk achter een betaalmuur zouden verdwijnen. Anticiperen is beter dan puin ruimen.

Op het vlak van de diversiteit in de media, vooral bij de VRT, kondigt de minister aan te willen bijsturen 'indien nodig'. Nodig is het voor de heer Caron zeker. Rapporten tonen aan dat de huidige normen met moeite worden bereikt, wat niet betekent dat de VRT geen inspanningen doet. Het is ook een kwestie van inzet en keuzes. Volgens de heer Caron moet de VRT toonaangevend en voorbeeldig zijn in de weerspiegeling van een hyperdiverse samenleving. Daar is nog werk aan.

De beleidsnota vermeldt verschillende keren het Steunpunt Media, wat aangeeft dat iets daarbij niet tot tevredenheid stemt. Een van de aspecten is de ontsluiting via de Raad voor de Journalistiek. De heer Caron vindt het zinvol dat neutrale instanties meten. De minister heeft een punt als hij vindt dat het materiaal te beperkt in de samenleving wordt verspreid.

Over digitale technologie als motor van groei schrijft de minister terecht dat elektronische communicatienetwerken performant moeten zijn. Wat bedoelt hij echter met de stelling dat alle marktspelers eerlijke kansen moeten krijgen? Zijn er vandaag dan geen eerlijke kansen op de markt? Niemand minder dan de Amerikaanse president Obama heeft netneutraliteit een absolute voorwaarde voor digitale ontwikkeling en groei genoemd. Systemen die bepaalde cliënten en leveranciers sneller bedienen, vindt de heer Caron onaanvaardbaar, bijvoorbeeld Netflix meer bandbreedte geven dan anderen. Wat vindt de minister daarvan?

Norkring beheert de 700-Megahertzband. Er is ook een concessie voor digitale televisie, maar dat systeem komt niet van de grond. Er is bandbreedte voor ge-

reserveerd, maar ook de distributeurs hebben boter op het hoofd. Omwille van marktafscherming gebeuren er vreemde dingen en worden er frequenties bezet. Er moet worden ingegrepen.

6 percent van de Vlamingen beschikt niet over internet, laat staan over computers. Er dreigt een digitale kloof. Jongeren horen er niet meer bij als ze geen smartphone hebben en missen afspraken. De technologische ontwikkelingen hebben een normale plek gekregen in het leven. Ze horen erbij zoals een douche 's ochtends, maar de overheid moet dan wel een strategie ontwikkelen opdat iedereen die douche heeft. Wondermiddelen zijn er echter niet. Ondanks alle initiatieven – sociaal tarief bij de internetleveranciers, beschikking over materiaal via scholen – blijft dit een voornaam aandachtspunt.

Op pagina 21 bespreekt de minister een koerswijziging in verband met iMinds en MiX. De heer Caron vindt de bekommernis voor startende innoverende ondernemingen terecht. De groten nemen te veel voor eigen rekening. De spreker wil een dimensie toevoegen. Innovatie slaat niet alleen op techniek. Ook de journalistiek kent innoverende initiatieven. Op dat punt mist Vlaanderen stimulansen. Misschien hoeft niet MiX dat te doen, maar er blijft werk aan de winkel. En waarom komt de mediahub in Brussel? Misschien doet de locatie er niet toe in deze digitale omgeving.

De reclame wordt gepersonaliseerd en geïndividualiseerd. De minister staat open voor die nieuwe reclametechnieken en wil de regelgeving ter zake herbekijken, waaruit de heer Caron afleidt dat hij lossere regels wil. Hoewel we mee moeten evalueren waarschuwt de heer Caron voor grote gevaren. Hij wil geen veramerikanisering van commerciële televisie. Vlaanderen moet zijn grenzen bepalen. Voor vele mediagebruikers hebben we op dat vlak al het plafond van het draaglijke bereikt. De minister heeft de distributeurs uitdrukkelijk vermeld, maar de heer Caron heeft een beschermende reflex ten opzichte van de contentproviders. Als Belgacom en Telenet de reclamemarkt afschuimen en zelf met reclame-items inbreken in het aanbod van zenders of andere contentleveranciers, is het hek van de dam. Dat is een moord op de zenders.

Het delicate evenwicht van de spelers op die markt moet worden bewaakt in het belang van de gebruikers, maar ook de leefbaarheid van de VTM, Vier en Vijf. Daarvoor zijn nu eenmaal beperkende regels nodig. Denk maar aan de moeizame onderhandelingen tussen de zenders en de distributeurs over de rechten van de voorbije jaren. In deze context is geen rechts-linksonderscheid van belang, maar komt het aan op een mooi evenwicht en goede kwaliteit.

Het regeerakkoord maakt gewag van een stimulans voor privé-zenders die extra inspanningen leveren voor de Vlaamse muziekindustrie, maar de beleidsnota maakt dat engagement niet concreet. Waarom niet? Wat met de timing?

De minister heeft het bij de strategische doelstellingen nog over het level playing field en een eerlijke markttoegang. Het is een duurzaam ecosysteem. De heer Caron maant de minister aan tot voorzichtigheid. Er is sprake van een nieuwe analyse van de kabelmarkt. Wat is de planning? De timing? Zal de analyse alleen over het kabelaanbod gaan? Zal er ook aandacht zijn voor nieuwe modellen van internet-televisie? Voor de rol van de Netflixen en Stievis van deze wereld? De heer Caron apprecieert een regelmatige analyse omdat de markt snel evolueert.

De minister heeft het ook over de stimuleringsregeling via het Mediafonds: "Op basis van de grondige evaluatie van het Mediafonds en zijn doelmatigheid zal ik nagaan hoe we de rol van het VAF bij de ondersteuning verder kunnen invullen. De bestaande stimuleringsregels moeten op hun waarden en merites worden beoordeeld.". Evalueren vindt de heer Caron altijd prima. Hij polst naar de timing en de

aanpak: komt er een onderzoek of gaat het veeleer over voorstellen van de sector zelf?

Wat de operationele doelstelling van pluriforme berichtgeving betreft, heeft de minister het over het Steunpunt Media en over de VVJ, die de informatie van dat steunpunt zou moeten ontsluiten. De heer Caron vraagt zich af of de VVJ daarover is gepolst. Gaat ze akkoord met de rol die ze krijgt?

De minister ziet de Raad voor de Journalistiek een belangrijke rol blijven spelen via zelfregulering. Zoiets leidt vaak tot een beleid van de grootste gemene deler, de raad is soms wat braafjes. Tot de thema's die hier aan bod kwamen, horen zelfdoding en bescherming van minderjarigen in de media.

In dit verband vermeldt de heer Caron de betoging van 6 november in Brussel, waar na een erg toffe sfeer het einde werd ontsierd door de rellen die een beperkte groep heeft veroorzaakt. De mediaberichtgeving wekt echter de indruk van een gewelddadige betoging, gedomineerd door extremisten. Wie is verantwoordelijk voor die beeldvorming? Journalisten mogen ook zelf kritisch zijn over hun manier van berichten. Daarvoor net is er die Raad voor de Journalistiek. De heer Caron wil deze gelegenheid aangrijpen om te zeggen dat hij zich ergert aan de houding in dit dossier.

In verband met zelfdoding zijn er nog veel straffere voorbeelden. Het wordt hoog tijd dat de vierde macht zichzelf grondig begint te reguleren.

Minister Gatz erkent het grote belang van het Fonds Pascal Decroos. Maar voor de heer Caron had de dotatie absoluut omhoog gemogen. Wat zij nu presteren met hun kleine budget, is haast wonderlijk. Het fonds slaagt erin om ook elders extra middelen bij elkaar te harken. De kwaliteit van de journalistiek bevindt zich in een delicate situatie, waarbij bijvoorbeeld kranten het niet alleen bolwerken. Vandaar de absolute nood aan het Mediafonds voor kwaliteitsfictie op televisie en van het Fonds Pascal Decroos. De heer Caron pleit voor een hogere steun aan dit cruciale initiatief en hoopt op de medewerking van meerderheid en oppositie.

De minister wil ook kleine projecten voor steun aan de pers helpen. De websites apache.be en dewereldmorgen.be brachten recent noodoproepen over hun dreigende einde. De grootste financiering van die alternatieve nieuwsmedia komt nu uit privésteun van lezers. Is in ons landschap met slechts twee krantengroepen niet meer structurele steun nodig? Vorig mediaminister Ingrid Lieten is steeds stoïcijns doof gebleven voor die oproep van de heer Caron. Als het niet lukt via rechtstreekse subsidiëring is alleszins een reglement nodig voor financiering langs andere kanalen. Er is wel een projectenlijn, maar die is nogal kunstmatig. Idem dito Newsmonkey.

De heer Caron wil het niet enkel over de zogenaamde linkse media hebben. Pluriformiteit betekent immers een diversiteit aan linkse en rechtse media van alle soorten. Wie kwaliteit levert, moet een steuntje in de rug krijgen. De heer Caron weet niet langs welke weg dit het best zou gebeuren. Misschien moet hiervoor een fonds worden opgericht. In elk geval moet er iets gebeuren, of deze onafhankelijke media dreigen te verdwijnen.

Wat de VRT betreft, wijst de heer Caron op een bijzonder dilemma in de beleidsnota. Op pagina 29 staat dat de publieke omroep meer moet betekenen voor Vlaanderen, een fantastische uitspraak waarmee de minister de kernopdracht van de VRT benadrukt. Helaas staat die uitspraak haaks op recente beslissingen. Op pagina 31 heeft de minister het dan weer over "de VRT als drijvende kracht in het Vlaams media-ecosysteem". Hij vindt dat de omroep "een actieve en constructieve rol te spelen heeft in het versterken van het Vlaamse media-ecosysteem".

Meer zelfs – en let op de dubbele bodem – : “De VRT van de toekomst verstoort de markt niet, maar is een publieke omroep die de functie van drijvende kracht op zich neemt in de verdere ontwikkeling van een sterke, gezonde en duurzame Vlaamse mediasector.”.

Met andere woorden erkent de minister de stimulerende rol van de VRT, ook ten aanzien van de kwaliteit van commerciële media. Het is ooit anders geweest. Hetzelfde geldt voor de rol van de VRT met betrekking tot innovatie en digitalisering. Anderzijds mag de VRT de markt ook weer niet verstoren. Misschien kan de deal neerkomen op: de VRT is marktcorrigerend maar tegelijkertijd ook marktversterkend. Net door in de markt een belangrijke plek in te nemen, stimuleert de VRT de markt. Met een gemarginaliseerde VRT zou de marktkwaliteit in elkaar zakken. Met een te grote VRT dreigt ze zelf echter terug te keren naar haar rol vlak voor de komst van de commerciële zenders, toen ze relatief zwak werd gepercipieerd. Haar kijkcijfers zijn na de komst van VTM weggedaemd. De VRT als een sterke speler die toch de markt niet verstoort, vergt een delicate evenwichtsoefening.

De heer Caron illustreert dit dilemma aan de hand van de wijze waarop content online wordt gebracht. OP12 wordt afgeschaft, maar er wordt meer online geplaatst. De spreker verwacht geen stijgend marktaandeel in de kijkcijfers, wel in het onlineaanbod. Dat boezemt de concurrentie angst in, daar het succes van deredactie.be betaalmodellen onmogelijk maakt voor nieuwssites van andere Vlaamse aanbieders. Voor toegevoegd nieuws zijn dergelijke modellen overigens wel aanvaardbaar, voor de reproductie van Belgaberichten niet. In elk geval is de heer Caron het eens met het voornemen de online content te versterken. Wat met publieke gelden wordt gemaakt, moet ook algemeen bereikbaar zijn.

Dat de minister het accent van de rol van de VRT bij informatie en cultuur situeert, krijgt eveneens de goedkeuring van de heer Caron. Die vreest niet dat de VRT dan een nicheomroep zal worden, aangezien dit accent geenszins uitsluit dat de VRT nog ontspanning of sport aanbiedt. Het gaat enkel om een verschuiving in de richting van cultuur en informatie. Zowel sportuitzendingen als tv-ontspanning kunnen trouwens erg duur uitvallen. Bovendien kunnen commerciële zenders op dit vlak hoge kwaliteit bieden. De heer Caron kan zich vinden in het voornemen om de kernwaarden van de VRT te versterken. In het licht van de discussie over de markt blijft het dilemma echter bestaan.

Welke timing heeft de minister voor de evaluatie van het Mediadecreet?

De spreker is blij dat de minister de onafhankelijkheid van de VRM accentueert. De VRM is in het Vlaams Parlement de afgelopen tien jaar immers vaak onder vuur genomen.

Hij is ook positief over de intenties van de minister over de Europese rol. Hij zal er alles aan doen Vlaanderen in verband met de verschillende veranderingen een actieve rol te laten spelen.

Vervolgens komt de heer Caron tot de begroting. De mooie woorden over de mediawijdsheid staan helaas in schril contrast met de daling van het budget daarvoor. Ook in het hoofdstuk toegankelijkheid zijn alleen maar besparingen te vinden. Als de minister de toegankelijkheid wil versterken met minder geld, gelooft hij dan niet in een sprookje?

Het Mediafonds ziet zijn toelage stijgen. Blijkbaar zijn daar geen besparingen op toegepast, of betreft het een wissel met een ander krediet?

Het mediabudget ondergaat gemiddeld 5 percent besparing: erg veel in verhouding tot andere beleidsdomeinen. Van de mooie intentie in verband met de loon-

component en de werkingscomponent komt niets terecht. Het mes in dat budget snijdt veel dieper dan voor andere sectoren. Dat sectoren als Onderwijs of Welzijn minder moeten inleveren, weze hun van harte gegund. Maar Cultuur, Media, Jeugd en Sport zijn zo belangrijk voor onze ontwikkeling als persoon en als gemeenschap. Waarom zo diep snijden in de dragers van onze identiteit? Vlaanderen geniet als kleine gemeenschap een hoge kwaliteit qua media en cultuur, maar die komt nu onder druk, besluit de heer Caron.

3. Antwoorden van minister Sven Gatz

Minister *Sven Gatz* dankt de commissieleden voor hun opmerkingen, die hij zeer constructief vond, kritisch en heel nuttig voor het debat. Op sommige momenten was het voor de neutrale waarnemer niet duidelijk wie er van de meerderheid was en wie van de oppositie, een goede zaak in een parlementaire democratie. Een beleidsnota betreft een periode van vijf jaar en is daardoor per definitie wat vaag, maar in dit geval blijkt toch concreet genoeg om een zestigtal vragen los te weken.

Mevrouw Segers noemde het e-inclusiebeleid te weinig initiatiefrijk. In dat verband verwijst de minister naar de beleidsnota's Cultuur, Onderwijs, Welzijn en Armoedebestrijding. Dit beleid verdient zeker de nodige inzet. Daarvoor zal minister Gatz samenwerken met de ministers Crevits, Vandeurzen en Homans. Later in de legislatuur kan er een totaaldebat komen om complementaire initiatieven te zoeken. In de normale gang der zaken bakent de ministerraad eerst de verschillende prioriteiten per beleidsdomein af. De regering heeft die eerste 'checks and balances' klaar. Pas na nieuwjaar 2015 zijn de transversale links aan de orde.

Gezien de mediaconcentratie kwamen er suggesties om proactief uit te zoeken welke beperkingen op het vlak van kapitaalparticipatie mogelijk zijn. Minister Gatz wacht liever de Europese beslissing van 5 februari 2015 af betreffende Telenet en De Vijver.

Ook netneutraliteit is een belangrijk uitgangspunt voor een gezond medialandschap. Met de president van de Verenigde Staten – 'great minds think alike' – zijn we in goed gezelschap. Tot nader order is de dreiging bij ons echter niet zo acuut als sommigen beweren.

Voor de audiovisuele mediasector is er inderdaad een sociaal charter over de werk-omstandigheden. Die motor heeft de VRT op gang gebracht. Voor geschreven media bestaat zoiets nog niet. De minister wil samen met de betrokken actoren nagaan wat op dat vlak mogelijk is. Er komen inderdaad wel geruchten uit de geschreven pers over neerwaartse druk op de verloning. Als we kwalitatieve journalistiek wensen, audiovisueel of geschreven, moeten normale verloningen toch mogelijk zijn.

De minister voert gesprekken met de uitgevers, onder meer over het project Kranten in de Klas. De weg naar een sociaal charter kan in die context interessante gespreksstof opleveren. In de audiovisuele sector is het ook niet op één dag ontstaan. De minister deelt de bekommernissen ter zake, met het oog op zowel het individuele welbevinden van de journalisten als de gegarandeerde kwaliteit van de geschreven media.

Over mediawijsheid heerst in de commissie een ruime consensus. De bestaande werking van het Kenniscentrum Mediawijsheid is waardevol gebleken. Er loopt nu een evaluatie, los van de beleidsintenties. Sommigen merken al eens op dat het er te academisch aan toe gaat en dat de context wat ruimer zou mogen. Wat met mediawijsheid en reclamewijsheid, wat met e-inclusie, zo klinken enkele opmerkingen. Ze moeten mee aan bod komen in de evaluatie. Aangezien de middelen

van het centrum wel stijgen, namelijk van 450.000 euro naar 600.000 euro, is in de toekomst een dergelijke uitbreiding ook mogelijk.

De minister wil dit centrum een aanjagersrol in competentie en kennisontwikkeling geven, maar tegelijk ook kennisdeling met sectoren als onderwijs mogelijk maken. Door een geheroriënteerd beleid dat voortbouwt op wat goed is en meer middelen krijgt, wil de minister een nieuw hoofdstuk toevoegen aan de werking van het kenniscentrum. Na de evaluatie en na het overleg tussen kenniscentrum en minister is het tijd voor output. Nu is het nog te vroeg om te beslissen hoe die er precies moet uitzien. Wel staat vast dat die naast het louter academische aspect zeker maatschappelijke meerwaarde moet bevatten. De minister suggereert dat de commissie eens met het kenniscentrum van gedachten wisselt over zijn werking en over de ambities voor de samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Regering.

De minister bevestigt een besparing op het krantengedeelte van Kranten in de Klas, waardoor de kranten in plaats van twee weken, nog slechts één week in de klas komen. Onvermijdelijk in de huidige budgettaire toestand. Anderzijds komt er ruim 100.000 euro meer om in de klas de brug te maken naar onlinenieuws. De voornaamste gesprekspartners blijven de grote uitgevers en hun kranten. De minister zal echter ook de kleine spelers in het overleg betrekken. In de begroting vertaalt dit beleid zich concreet in een daling van de middelen voor het project Kranten in de Klas van 1,4 naar 1,05 miljoen euro. De besparing van 350.000 euro behelst enerzijds een budgetvermindering van 500.000 euro door de halvering van de periode en anderzijds een toevoeging van 100.000 euro voor digitaal aanbod en 50.000 euro voor een evaluatie.

Het Steunpunt Media zal 10 percent moeten besparen. De monitoring van de mediaconcentratie is in eerste instantie, zo niet exclusief, een taak voor de VRM. Het valt nog te bezien welke rol het steunpunt daarin eventueel kan hebben.

In verband met mediawijsheid en privacy verwacht minister Gatz heil van de contacten met federaal staatssecretaris voor Privacy Bart Tommelein. Minister Gatz wil openstaan voor bepaalde modellen, maar niet voor alles. Grote en kleine spelers zullen met hun commerciële praktijken altijd verder willen gaan dan maatschappelijk wenselijk of oorbaar is. De vragen over privacy zijn zeer complex en technisch.

De minister komt tot de opmerkingen over de VRT en haar kernopdrachten. Vanaf het eerste ontstaan van – toen exclusief publieke – televisie kwam dit debat tot leven. Toen al was de vraag welke rol informatie en cultuur, maar ook ontspanning, op een publieke omroep moeten krijgen. Toen al besepte men dat een aanbod van enkel informatie en cultuur het risico meebrengt om bijzonder weinig volk aan te trekken. Daarom weeft men daar traditioneel ontspanning omheen. De belangrijkste openbare omroep ter wereld, de BBC, heeft destijds de benchmark bepaald die alle publieke omroepen ook vandaag nog volgen.

De vraag is: hoe ruim vatten we cultuur op. Vanaf wanneer spreken we van zuivere ontspanning en wanneer is het enkel cultuur? De minister hoopt dat cultuur toch altijd een beetje mag ontspannen, naast prikkelen. Dat debat zal hij voeren met de VRT in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst. De minister is daar niet te sectair in. Uiteraard mag de VRT de concurrentie niet verstoren met een te groot ontspanningsaanbod, maar anderzijds kan het ook niet de bedoeling zijn om elke lichtvoetigheid van het VRT-scherf te weren.

Wat betreft sport verwijst minister Gatz naar zijn antwoord op een vraag om uitleg (*Hand. VI.Parl. 2014-15, nr. C38*). In de realiteit gaat de VRT veel genuanceerder dan sommigen denken om met de besparingen in het sportbudget en met de creatie van ruimte voor kleine sporten, en speelt ze daarin vrij correct in op de bekommernissen van het parlement.

Een evolutie naar een nichezender wil minister Gatz allerminst, hoewel hij zich vandaag zal hoeden voor een vergelijking met de RTBF. Hij kreeg immers al een brief van de administrateur-generaal van de RTBF, die niet gediend was met de manier waarop de RTBF ten opzichte van de VRT voor het licht is gekomen. De minister vindt die opmerking terecht en zal de administrateur-generaal ootmoedig zijn excuses aanbieden. Hij wou er toen immers alleen op wijzen dat het medialandschap in het noorden en het zuiden van het land sterk verschillen, en dat in Vlaanderen ten minste nog een heel sterke openbare speler opereert. Soms moeten we opletten of die niet te sterk is in verhouding tot de rest, maar algemeen heerst er in de samenleving een vrij grote tevredenheid over, en daarop moeten we voortbouwen.

De minister benadrukt zijn standpunt dat de publieke omroep meer moet kunnen betekenen voor Vlaanderen en reageert op de opmerking van de heer Caron dat dit in schril contrast staat met het besparingstraject. Hij verwijst naar een recent interview met de heer Chris Hoflack, hoofd van de VTM-nieuwsdienst, die erkent dat de VRT een marktversterkende rol moet hebben op het vlak van de content. De minister beaamt dit, maar noemt die rol maatschappij- in plaats van marktversterkend.

Wel wil minister Gatz oog hebben voor de marktverstoring inzake financiering en de grijze zones rond reclame. De heer Hoflack vroeg zich trouwens af welk bedrijf de voorbije vijf jaar geen 5 percent heeft moeten besparen, waarmee de minister niet wil aangeven dat hij die inspanning zou minimaliseren. Bovendien is zoiets in een groot bedrijf veel moeilijker dan in een klein bedrijf, onder andere door het tewerkstellingsaspect.

De minister benadrukt dat hij in het beleid van de komende jaren niet wil besparen zonder meer, maar wil besparen en hervormen. Die samenhang is heel belangrijk. Door alleen te besparen worden mensen in de hoek gedwongen en wordt hun elk toekomstperspectief ontnomen.

De minister verwijst naar het minidebat over eventuele betalende digitale content op de VRT (*Hand. VI.Parl. 2014-15, nr. 8*). Hij erkent het bestaan van het dilemma dat de heer Caron heeft geschetst, maar uitwegen zijn er altijd. OP12 wordt terecht afgebouwd: investeren in de uitbreiding van een wat ouder platform is onverstandig. Het is beter om te investeren in een nieuw, digitaal platform. Daarzonder zal er voor de VRT geen toekomst zijn. Vergelijk het met een boer verbieden om een tractor te kopen omdat hij goed ploegt met een paard.

Maar met de investering in een digitaal platform gaat het risico op marktverstoring gepaard. Voor het businessmodel van de privéspelers is het immers essentieel dat ze in de toekomst ook uit hun digitale platforms reclame-inkomsten kunnen puren. Een bepaalde content of te veel content bij de VRT kan dan de markt verstoren. Het komt erop aan rustig de mogelijkheden na te gaan. Er is al een eerste discussie binnen de Vlaamse Regering. De minister beaamt alleszins dat een digitale VRT met twee snelheden – één voor 'the haves' en één voor 'the have nots' – niet wenselijk is. De commissie zal zeker nog discussies en meningsverschillen kennen over de manier waarop de openbare omroep een digitale rol kan spelen zonder die markt te verstoren. Een lijst van wat wel en wat niet betalend zou mogen zijn, heeft de minister alvast niet. Zolang er geen werkbare piste voor gevonden is, gaat de discussie trouwens enkel over mogelijkheden, niet over concrete acties.

Het VIAA dan. Dat instituut bevindt zich op het snijpunt tussen media en cultuur. Dat heeft minister Gatz ook in zijn beleidsnota Cultuur aangegeven. In de vorige en in de huidige regering is de ondersteuning van het VIAA in belangrijke mate gelinkt aan de minister van Innovatie. Minister Gatz voert dan ook overleg met minister Muyters. Op korte termijn is een evaluatie van de huidige werking van het VIAA in aantocht. Minister Gatz is zich bewust van de deadline van half maart. Gezien

de collectieve en partijgrensoverschrijdende bezorgdheid raadt hij de volksvertegenwoordigers aan om ook minister Muyters over dit dossier te ondervragen. De minister wil hiermee geen voorafname doen van de uiteindelijke toekomst van het VIAA. Over het feit dat het een toekomst moet hebben, zal iedereen het wel eens zijn. De vraag welke toekomst precies kan de komende weken in de commissie terugkomen.

In verband met de levensbeschouwelijke programma's zijn de eigen uitzendingen door politieke derden inderdaad afgeschaft met Villa Politica als tegengewicht. Maar wat is er van Villa Politica geworden? Laat dit programma nog voldoende ruimte voor inhoudelijke politieke debatten? Alleszins zet het – net als alle andere media trouwens – politici soms neer als acteurs in een zelf uitgetekende scenografie. Daartegen wil minister Gatz zich blijven verzetten. Toch blijft Villa Politica nog altijd een goed programma met een groot bereik. Mensen die dieper willen gaan, kunnen live de debatten volgen via streaming. Die zaken houden elkaar in evenwicht. Wellicht bestaan er fundamenteel verschillende opvattingen over het opzet van Villa Politica, maar ontegensprekelijk blijft het een goed en gewaardeerd programma.

Minister Gatz verzekert dat er geen homeopathische oplossing komt voor de levensbeschouwelijke derden. De gemakkelijkste en slechtste weg zou neerkomen op een stop van de erkenning van deze derden in de hoop dat de VRT er horizontaal iets mee doet.

Dat alles neemt niet weg dat de manier waarop levensbeschouwing nu op de VRT komt, voor verbetering vatbaar is. Het kan gaan over zendingen en over de kijk- en luisterdichtheid. Die laatste ligt nu bijzonder laag, mogelijk ook door de manier waarop die programma's worden gebracht. De minister wil niet a priori nee zeggen tegen een apart programma, maar zal eerst de programmamakers van de VRT horen. Het is niet de bedoeling het kind met het badwater weg te gooien, wel om een oude, maatschappelijk gegroeide consensus te actualiseren.

Aan mevrouw Segers antwoordt de minister dat Mediacademie nog steeds op 1 miljoen euro kan rekenen. Het Fonds Pascal Decroos behoudt zijn 300.000 euro. Daarop wordt niet bespaard. De minister gaat ermee akkoord dat voor deze en sommige andere organisaties een verhoging wenselijk had kunnen zijn, maar stelt zonder cynisch te willen klinken dat in tijden van besparing een behoud van de financiële armslag op een relatieve stijging neerkomt.

De enige – beperkte – uitzondering op die regel is de VVJ, die 100.000 euro extra krijgt. Ten eerste gelooft de minister in de VVJ, omdat zij mee zorgt voor zelfregulering. Het betreft een bewuste keuze. Misschien is dan een grootste gemene deler het gevolg, maar dat geldt net zo goed in de politiek. De VVJ is ideaal geplaatst met het oog op meer draagvlak. Ten tweede meldde de VVJ steeds meer vragen van niet-professionele journalisten zoals bloggers. Hen zouden ze nu pas kunnen helpen als ze een perskaart kopen. Door dit echter ook daarzonder te doen, kan de VVJ de kwaliteit van de brede media bewaken.

De minister staat achter de opmerkingen van de heer Vandaele over toegankelijkheid. In dat verband heeft mevrouw Brouwers gepleit om op ondertiteling niet te besparen. Daar is ook de minister voor te vinden. Als besparingen aan de orde zijn, is het een politieke keuze om bepaalde zaken daarbuiten te houden. Of regionale televisie daarvoor meer steun moet krijgen, valt nog te bezien in het licht van de globale evolutie van de regionale televisiezenders. Het bedrag van bijna een half miljoen euro dat mevrouw Brouwers heeft geciteerd als steun aan privé-zenders voor ondertiteling, gaat overigens niet alleen naar Mediaaan maar ook naar SBS.

Van de evenementenlijst wil de minister voorlopig afblijven, aangezien de samenstelling ervan zo delicaat lag. Externe factoren of andere overheden kunnen een

wijziging noodzakelijk maken. De lijst is niet perfect maar kan wel op een redelijk breed draagvlak rekenen en moet daarom niet ter discussie worden gesteld.

IMinds is zelf al een tijd vragende partij om ook in Brussel voet aan de grond te krijgen. Daarvoor bestaan ook inhoudelijke argumenten, zelfs als fysieke nabijheid in een digitale wereld misschien niet zo relevant is. Hoe dan ook zijn de grootste mediaspelers in en om Brussel gevestigd. Kruisbestuiving en onderlinge versterking worden daardoor mogelijk. Ook een belangrijke academische poot bevindt zich in de hoofdstad: Studies on Media, Information and Telecommunication aan de VUB. Verschillende universiteiten zijn zich aan het specialiseren in mediabeleid. Ook op die manier zou er een as kunnen ontstaan.

Kan de VRT haar innovatieve knowhow ontsluiten? Daarover zijn nog geen beslissingen genomen. In dat verband verwijst de minister ook naar de nieuwbouw van de openbare omroep, waarvan de verwachting is dat hij in 2019 of 2020 de deuren zal openen. Dan zal het misschien mogelijk zijn om op dat vlak synergieën te vinden, wat nog niet betekent dat dit project een onderdeel van de VRT zal worden. Misschien zal er fysieke nabijheid zijn. De voor- en tegenstanders zullen zich in het openbaar en in de coulissen nog over de mogelijkheden buigen. Maar er zijn volgens minister Gatz voldoende sterke argumenten om te stellen dat dit spoor verder moet worden verkend. Hij overlegt met bevoegd minister Muylers over MiX, dat hierin een belangrijke rol vervult. Voor inhoudelijke en financiële vragen over MiX verwijst hij dan ook naar zijn collega.

Met betrekking tot de verhouding tussen Media en Telecom heeft het recentste Overlegcomité inderdaad heel wat zaken opengelaten, net als over de veiling van frequenties. Er zat nog veel ruis op de lijn. Met het oog op nadere afspraken en regels zal minister Gatz overleg plegen met federaal minister De Croo. Deze is bevoegd voor de digitale agenda, wat overigens meer omvat dan alleen media. Minister Gatz sluit zeker niet uit dat het Overlegcomité inhoudelijk werkbare afspraken kan maken. Maar uiteindelijk gaat de discussie over de verdeling van de opbrengsten. Over de veiling van de frequenties en de bandbreedte zal er nog stevig gebikkeld worden. Minister Gatz is gewonnen om bij de verdeling in hoge mate rekening te houden met het bestaande – bijvoorbeeld culturele – inhoudelijke aanbod, veeleer dan uitsluitend met het technische aspect.

De minister wil de deadline halen voor de frequentietoekenning. Hij beseft dat het najaar van 2016 al dichtbij ligt. Maar de zeventien jaar oude frequentie-erkenningen langer voortzetten is geen optie. Vorig mediaminister Lieten heeft in dit verband een weliswaar verdienstelijke studie laten maken, die echter niet bepaald duidelijke richtingen aangeeft.

De beschikbare opties liggen tussen twee uitersten: alles opengooien of maximale aandacht voor de broosheid van het radiolandschap. In de eerste optie moeten alle technisch bruikbare frequenties beschikbaar worden, ook die van de openbare zender. Dat levert het voordeel op van een eerlijke verkoop van al het beschikbare, maar kan – zoals in Nederland is gebeurd – licenties zo duur maken dat de radiozenders nauwelijks nog rendabel blijven en gedwongen op elkaar gaan lijken. Enkel vanuit het gelijkheidsbeginsel is dat een goede optie, maar wel een met veel risico's. Het andere uiterste houdt de verschuivingen uiterst beperkt. Dan wordt het een heel technisch dossier, nog technischer dan de vorige frequentieronde.

De administratie is de veiling al aan het voorbereiden. De minister heeft middelen ingeschreven op de begroting van volgend jaar om die operatie coherent te begeleiden. Dan zal de discussie beginnen, onder andere over de vraag of de frequenties van de openbare omroep vaststaan, over wat dan nog overblijft om te verdelen en over het wrijvingsgebied met de Franse Gemeenschap. De minister zal de commissieleden binnen een vrij korte termijn de gekozen richting meedelen,

om vervolgens resoluut in die richting verder te marcheren. De bedoeling blijft om de frequentietoekenningen in het najaar van 2016 of net daarna achter de rug te hebben.

Aspecten als digitale radio, DAB+, streaming enzovoort gaan mee in de voorbereiding. De toekenning van nieuwe radiofrequenties is een zowel technische als politieke aangelegenheid. DAB+ zou een zware investering vergen. Twee jaar geleden leek die aangewezen, nu is de vraag of we niet beter op de volgende technische ontwikkeling wachten. Ook daarover zal de minister in de komende weken een coherent antwoord proberen te geven. Hoe dan ook is de toekenning van de bestaande frequenties binnen het bestaande kader nu de prioriteit. Daarbij moet ten eerste de gebruiker voldoende diversiteit in het radiolandschap krijgen, en ten tweede moeten ook de adverteerders voldoende aan hun trekken komen. Het gaat immers over de leefbaarheid van het systeem.

De minister komt tot de selectieve toegang tot sociale media en digitale platformen voor minderjarigen. Signalen kunnen aangeven welke mediacontent geschikt is voor een bepaalde leeftijd. Als het Kenniscentrum Mediawijsheid zijn werking kan uitbreiden naar onderwijs en gezinnen, kan het hierin eveneens een rol vervullen. Minister Gatz verwijst naar de gelijklopende discussie over de filmkeuring. Strengere normen zijn bespreekbaar als ze effectief werken. De minister ziet de oplossing in de mix die hij hierboven heeft beschreven, maar de risico's zullen altijd blijven bestaan.

Over de kwaliteit van de dienstverlening wil de minister het gesprek aangaan met de distributeurs. De investeringsruimte die ze nodig hebben, kan daarin mee aan bod komen. Ook daar zal het contact met de Federale Regering nuttig zijn. Het serviceniveau dat nu wordt aangeboden, valt immers onder het reguliere handelsrecht. Dat neemt niet weg dat Vlaanderen een bemiddelende rol kan spelen om het te verbeteren. In overleg met de federale ministers Peeters en De Croo kunnen we nagaan hoe we de toegang en het gebruiksgemak kunnen verbeteren. Op termijn hebben de distributeurs daar zelf alle belang bij.

Wat het Gamefonds betreft, deelt minister Gatz mee dat de besparing bij het overkoepelende VAF volledig ten koste van het Filmfonds zal gaan. Het Media- en het Gamefonds blijven buiten schot. Het gaat om recente initiatieven die verdere evaluatie behoeven. Overigens zijn grotere spelers als Studio 100 en Cartamundi wel degelijk essentieel als basis voor internationaal succes. Op dat internationale toneel zijn ook zij trouwens relatief kleine spelers. Wel beaamt minister Gatz dat ook onze kleinere spelers kansen verdienen. De suggestie over educatieve games vindt de minister interessant, maar het is te vroeg om het Gamefonds enkel daartoe te beperken. Zo niet sluiten we ons op vlak van talentontwikkeling in gaming af van de rest van de wereld.

De heer Caron en mevrouw Brouwers hadden vragen over het Mediafonds. Volstaat het om de lokale content die de kijker zo na aan het hart ligt, voort te ondersteunen? De minister denkt van niet, maar het Mediafonds zal binnen korte termijn worden geëvalueerd op zijn output. Het is wel goed gestart. Mocht het er niet zijn, zou het moeilijker zijn om goede Vlaamse series te maken.

Het ecosysteem moet de kijker voldoende toegang en kwaliteit opleveren. De huidige evoluties nopen tot overheidsactie. De reclameopbrengst loopt parallel met de vraag of mediatypes aan belang winnen of verliezen. Er zijn dan ook opbrengsten verschoven van gedrukte naar audiovisuele media, en nu weer verder naar digitale media. Om te vermijden dat meer dan 70 percent van elke euro die Vlaanderen in publiciteit op digitale platforms investeert, weglekt naar bijvoorbeeld Google of Facebook, is er qua mediaregie nood aan kruisverbanden tussen de bestaande Vlaamse spelers. Die verbanden staan nog niet op punt, maar de minister wil ze

samen met de spelers uitbouwen. Voor de private spelers woedt de strijd voor hun businessmodel op leven en dood.

Het is niet de bedoeling om enkel private spelers te helpen. Investerings in het ecosysteem moeten ten goede komen van nieuwe producties voor de Vlaamse gebruiker. In diezelfde context plaatst de minister een eventueel betalend onderdeel van het digitale VRT-aanbod. Alles is met alles verbonden. Zonder tijdige stappen van de overheid komen de private spelers voor een moeilijke toekomst te staan. Ook het debat over de VRT zal er dan helemaal anders uitzien. Maar nu is het nog te vroeg voor antwoorden, eerst wil de minister overleggen met de spelers.

Ten aanzien van mevrouw Brouwers deelt de minister mee dat hij eerst de exporteerbaarheid van Vlaamse content wil promoten. Vlaamse productiehuizen en de VRT staan garant voor uitstekende Vlaamse producties, die echter een zo Vlaams karakter hebben dat ze niet aanslaan in het buitenland. De Ronde is een typisch voorbeeld. Op zich is er niets fout met die binnenlandse focus, maar een Deense successerie als Borgen bewijst dat met het juiste beleid en visie internationaal succes haalbaar is. Wel heeft Denemarken daarvoor tweemaal zoveel budget als Vlaanderen. We mogen buitenlandse modellen niet zomaar kopiëren, maar kunnen eruit leren. Hoe dan ook werpen dergelijke investeringen in internationaal succes pas op een termijn van jaren vruchten af. Maar als het Vlaamse talent internationaal erkenning oogst, moeten we er ook gebruik van durven maken.

De dictatuur van de kijkcijfers, zoals mevrouw Brouwers het noemt, heerst inderdaad nog altijd. Intussen heeft echter ook de 'return for society' bij de VRT en andere openbare omroepen zijn intrede gedaan als bijna meetbaar instrument. Kijkcijfers in combinatie met die return vormen een goede basis voor succesmeting.

Gezien de focus op besparen én hervormen wil de minister inderdaad snel werk maken van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT, uiteraard met respect voor de federale regels betreffende sociaal overleg. De minister acht drie tot negen maanden nodig voor overleg betreffende de regeling van de besparing/afvloeiing. Om een periode van neerslachtigheid aan de Reyerslaan te vermijden is een zo kort mogelijke overgang aangewezen. Die is mogelijk door verschillende fases synchroon in plaats van consecutief te laten gebeuren, beseft ook de VRT. De minister heeft in dat verband een schema als bijlage voor het verslag (zie bijlage 3).

De minister onderhandelt volop met de VRT over het addendum aan de bestaande overeenkomst over de besparingen, met januari 2015 als termijn daarvoor. Het betreft een veeleer technische kwestie: wat vermindert aan de opdrachtzijde van de VRT bij minder middelen? Zo wordt de machine op gang getrokken op weg naar de nieuwe beheersovereenkomst. Het kabinet en de administratie zijn volop bestek en gunning van de onderzoeksopdracht aan het voorbereiden. De nodige contacten met de VRT zijn gelegd.

Vlak voor of na nieuwjaar wordt dan bekend wie de onderzoeksopdracht zal uitvoeren. Die opdracht zal duren van januari tot eind april. De minister suggereert maart tot en met juli voor dit parlementaire debat en de betreffende hoorzittingen. De commissie kan de sleutelspelers al zien in de maanden maart en april, de maand waarin het onderzoek wordt afgerond. Dan heeft de SARC een zekere tijd voor zijn advies. Voor de zomer moet ook dat beschikbaar zijn. Eveneens voor de zomer wil de minister, met de input van het parlement op zak, de verdere gesprekken kunnen voeren.

Voor januari en februari voorziet minister Gatz in een intens gesprek tussen zijn kabinet en administratie en de VRT. Ergens in de periode van maart tot eind mei zal de VRT het nieuwe ontwerp van beheersovereenkomst aan de Vlaamse Regering voorleggen. De onderhandelingen lopen van juni tot augustus. De beheersover-

eenkomst zou eind november 2015 klaar kunnen zijn, rekening houdend met de opmerkingen van de ministerraad en de Inspectie van Financiën, en met de nodige begrotingsconsequenties.

De minister wil die deadline natuurlijk graag halen maar zou het ook geen ramp vinden mocht de operatie twee of drie maanden meer vergen. Maar zoals gezegd is enige spoed aangewezen gezien de combinatie van besparen en hervormen. De confrontatie met moeilijke zaken kan vergezeld gaan met de creatie van een nieuw perspectief. Alle elementen die vandaag aan bod zijn gekomen, zijn een voorafname van de latere gesprekken. De minister wil rekening houden met de gevoeligheden.

Gezien deze verscherpte timing zal de commissie de minister ongenadig kunnen opjagen, wat de minister zou verwelkomen daar hij dan in de leden 'partners in crime' zou vinden op weg naar een gezamenlijk doel.

Aan de rol van de VRM hecht minister Gatz veel belang, zeker met betrekking tot het brede medialandschap en de monitoring daarvan. Men kan wel meewarig doen om boetes voor de kraag van Jean-Marie Pfaff, maar mocht die boete er niet zijn gekomen, hadden dezelfde mensen wellicht kritiek geuit op deze ongeoorloofde vorm van reclame. In deze context heeft de VRM gewoon de regel toepast die het parlement heeft gemaakt.

Een speciale post binnen de VRT-begroting betreft de schatting van het aantal mogelijke samenwerkingsverbanden met steden, de zogenaamde institutionele financiering. In 2013 was er nog sprake van 3,4 miljoen euro, maar de geraamde daling naar 2,8 miljoen euro ziet de minister als een realistische schatting gezien de besparingen op lokaal niveau.

De regionale televisie is een deel van het brede mediaweefsel in de sociale zin van het woord. De voorgangers van de minister hebben de voorbije jaren een bijkomende ondersteuning gecreëerd. Volgens de minister moet de regionale televisie haar rol herbekijken, maar heeft ze wel een toekomst. Lokale televisie wordt echter nog altijd grotendeels gemaakt zoals toen ze is opgestart. De kwaliteit ligt vrij hoog, maar vandaag zijn ook formules met participatieve televisie of digitaal aanbod denkbaar. De minister zal hoe dan ook de regionale televisie blijven ondersteunen. Inhoudelijk hangt dat ook gedeeltelijk af van de zenders zelf, met name van zelfreflectie over hun rol over vijf à tien jaar.

De minister is het in grote lijnen eens met de heer Caron dat mediaconcentratie nauwgezet in het oog moet worden gehouden. Mediaconcentratie ontstaat soms uit de wil om de grootste te zijn, maar soms ook uit noodzaak. De heer Caron ziet een duidelijk onderscheid tussen Nederland en België, maar fundamenteel is het Europese mededingingsrecht in beide landen evenzeer van toepassing. Bij te hoge concentratie kan de overheid ingrijpen. Zelfs wanneer ze in dezelfde mediagroepen zitten, kan men volgens de minister toch niet zeggen dat bijvoorbeeld De Morgen dezelfde uitstraling heeft als Het Laatste Nieuws. Hetzelfde geldt voor De Standaard en het Belang van Limburg. Binnen de bestaande concentratie hebben de groepen belang bij marktgedreven diversiteit tussen hun eigen producten. Wel beaamt minister Gatz dat er ook ruimte moet zijn voor nieuwe spelers.

De heer Caron haalde apache.be als voorbeeld aan. De crowdfunding van die site haalde maar 70.000 van de beoogde 200.000 euro binnen, maar in deze tijden is dat al een hele prestatie. Of dit zal volstaan om de website te laten overleven, zal de toekomst uitwijzen.

De oude spelers zoeken nieuwe businessmodellen. Kranten kruipen bij elkaar in de zoektocht naar digitale business. Hetzelfde geldt trouwens voor nieuwe spelers. De

minister is niet pessimistisch. Hoewel hij geen concrete voorbeelden kent, meent hij dat in de loop van de huidige legislatuur nog een aantal spelers zullen verdwijnen, maar tegelijk zullen nieuwe spelers opstaan. Uiteindelijk zullen de juiste businessmodellen worden gevonden. Dit blijkt uit de recentste evoluties. Blijkbaar hebben de grote Vlaamse mediaspelers leefbare digitale businessmodellen uitgedacht.

Minister Gatz zal rekening houden met de opmerking over BVN, waarvan de toekomst hem na aan het hart ligt. De huidige situatie blijft tot in 2016 ongewijzigd. Wat daarna moet gebeuren, wil hij in alle rust onderzoeken. De doelstelling blijft het beste van Vlaanderen en Nederland samen te brengen. De manier waarop is ondergeschikt. Er zijn geen voorafnames. De minister zal de suggesties van de heer Caron op hun merites beoordelen.

De diversiteit in de media in het algemeen en met betrekking tot de VRT in het bijzonder zal in de nieuwe beheersovereenkomst een blijvend aandachtspunt vormen. De minister vindt dat er al veel is verbeterd, maar dat het nog beter kan.

Met betrekking tot de evaluatie van het Mediadecreet plant de administratie begin 2015 een oefening met betrekking tot de timing van de verschillende onderdelen. De minister wil nagaan hoe de beleidsnota kan worden geconcretiseerd. Hij zal de chronologie met de commissie delen. Deze evaluatie zal de komende jaren een permanente aangelegenheid vormen. Bij de invoering van de nieuwe radiofrequenties zal al een eerste gedeelte worden geëvalueerd. Wat de televisie betreft, zal de energie het komende jaar veeleer in de beheersovereenkomst worden geïnvesteerd. Wat het Mediadecreet daarover zegt, zal vooral vanaf 2016 aan bod komen in de evaluatie. Voor reclame wordt de nood aan bijsturing meteen permanent gemonitord. In principe is er geen sprake van één alomvattende evaluatie, tenzij misschien na 2016 indien deze toch nodig zou blijken. De minister wil alvast alle spelers bij de evaluaties betrekken. Het uitgangspunt is duidelijk: een goed Mediadecreet zorgt ervoor dat elke Vlaming voldoende toegang heeft tot goede media en kwalitatieve inhoud.

Dat de wensen van de Vlaamse muziekindustrie met betrekking tot de openbare omroep niet expliciet in de beleidsnota staan, is geen bewuste keuze om ze te verzwijgen. De minister wil ze een plaats geven in de beheersovereenkomst. De uitdaging zal er vooral in bestaan de nodige middelen te vinden. Een kant en klare oplossing om de Vlaamse muziekindustrie te ondersteunen is nog niet voorhanden. Een oplossing zou de sector meer economische perspectieven kunnen bieden. Het is niet aangewezen de VRT een percentage op te leggen. De VRT zou die muziek spontaan moeten spelen omdat de samenleving erom vraagt. Wat dit punt betreft, zal het Vlaamse regeerakkoord onverkort worden uitgevoerd.

De VRM heeft de voorbereidingen al getroffen voor de marktanalyse van het nieuwe distributielandschap. De minister wil hier over enkele maanden op terugkomen. Dit zal in de beloofde tabel met de timing worden opgenomen. Hetzelfde geldt voor de evaluaties van de fondsen.

Minister Gatz wil met een politieke beschouwing afronden, als reactie op de uitspraak van de heer Caron dat Cultuur en Media een hogere besparing moeten verwerken dan andere sectoren en dat dit nefast zou zijn voor de samenleving. De minister bevestigt dat een aardig percentage wordt bespaard. Dit neemt echter niet weg dat de meeste spelers goed kunnen blijven functioneren. Het komt erop aan de zaken in het juiste perspectief te zien.

De minister functioneert als lid van een collegiaal orgaan, namelijk de Vlaamse Regering. Zelfs als minister van Cultuur en Media vindt minister Gatz het een te rechte keuze om onderwijs en welzijn meer te ontzien. Het gaat om de zorg voor jongeren en ouderen. Dit alles zal hem niet weerhouden om de komende jaren

voor Cultuur, Media, Jeugd of Brussel te blijven vechten. Maar alle 124 Vlaamse volksvertegenwoordigers zouden in een fundamenteel debat over de eerste prioriteiten de zorg voor jongeren en ouderen aanduiden. De opmerking van de heer Caron ziet hij dan ook meer als een hartkreet dan als persoonlijke kritiek aan zijn adres.

4. Repliekenronde

Aangezien de eerste antwoordronde is afgesloten op 13 november en deze repliekenronde pas plaatsvindt op 27 november, noemt mevrouw *Katia Segers* de laatste zin van de minister een cliffhanger van formaat. Los van de besparingen op Media en Cultuur bespaart deze regering ook heel fors op Onderwijs en Welzijn. Mevrouw Segers deelt de visie van de minister niet dat het geoorloofd is om te besparen op Cultuur en Media in het licht van de bredere besparingen. Cultuur is echt geen luxe. Investeren in cultuur en media is investeren in mensen, in verbinding, in het verbreden van het wereldperspectief van mensen, in warmte. Ze ziet de minister liever investeren in mensen dan in bakstenen zoals het congres- en cultuurcentrum in Ruisbroek.

Mevrouw Segers krijgt de indruk dat signaalintegriteit en netwerkneutraliteit nogal gemakkelijk door elkaar worden gehaald. Dat zijn absoluut geen synoniemen. Met het oog op de signaalintegriteit is er al belangrijk decretaal werk verricht. Maar met betrekking tot netwerkneutraliteit is er nog veel werk aan de winkel. Mevrouw Segers suggereert om daarover eens een hoorzitting te organiseren. Het gaat immers om een complexe en technische materie. Het commissielid vraagt van de minister de volle inzet op beide terreinen, aangezien we hier te maken hebben met de beheersing van de mediaconcentratie en de verregaande convergentie.

De concentratie van het medialandschap wordt de komende jaren inderdaad een grote uitdaging. Op dat vlak is mevrouw Segers wat pessimistischer dan de minister. Ze staat zeker achter zijn belofte van voortgezette steun aan nieuwe media-initiatieven die een hogere diversiteit van de media tot doel hebben. Minstens even belangrijk is de systematische monitoring van de voortschrijdende concentratie van media-inhoud. In de vragenronde stelde mevrouw Segers eigenlijk samenwerking met betrekking tot het Steunpunt Media voor.

De VRM-rapporten over mediaconcentratie zijn van groot belang. Daaruit blijkt een almaar doorgedreven vervlechting tussen de mediabedrijven. Vandaag blijven er nog maar twee grote mediagroepen over, de absolute ondergrens op het vlak van mediadiversiteit. Mocht er maar één groep meer resten, dan belanden we in stalinistische toestanden, nefast voor de democratie. Dat stemt mevrouw Segers vrij pessimistisch. We moeten er alles aan doen om de mediagroepen niet nog meer te laten verstrengelen. Vandaar dat we ook van de geschreven pers de inhoudelijke diversiteit systematisch moeten kunnen monitoren. Alleen de eigenaarsstructuren analyseren zegt lang niet alles. Er moet ook worden nagegaan in welke mate bijvoorbeeld *De Standaard* en *Het Nieuwsblad* of *De Morgen* en *Het Laatste Nieuws* redactionele inhoud en website-items delen. Weliswaar doet het Steunpunt Media dat al tot op zekere hoogte, maar het zou veel systematischer en met een langetermijnperspectief moeten gebeuren.

Op Europees niveau is al een dergelijk monitoringproject van start gegaan, onder andere dankzij de bezielde inzet van mevrouw Peggy Valcke van de KU Leuven. De bevindingen van dat Europese pilootproject kunnen in Vlaanderen worden geïmplementeerd, maar dan moet het Steunpunt Media worden versterkt.

Mevrouw Segers pleit voor een Kijkwijzer. Dat moeilijke dossier is in onder andere de SARC al vaak besproken. Het dook ook weer op in verband met de filmkeuring. Toch staat er niets over in de beleidsnota. De Vlaamse overheid heeft hierin een

plicht tegenover alle ouders. In Nederland is het een heel goed instrument. Een zelfregulerend systeem zou inhouden dat de mediabedrijven ervoor betalen, wat ze echter weigeren. Hier zou minister Gatz aan de kar moeten trekken.

Wat de levensbeschouwelijke uitzendingen betreft, mag men inderdaad het kind niet met het badwater weggoien. Het is primordiaal dat berichtgeving en duiding over de diversiteit aan religies en overtuigingen een plaats krijgen op audiovisuele media. Het probleem ligt momenteel niet bij het bestaan van de uitzendingen, maar bij het ontbreken van een kwaliteitstoets. Als die uitzendingen door derden niet in alle gevallen de gewenste kwaliteit bieden of impact opleveren, moeten ze worden verbeterd, niet geschrapt. Hoe kunnen we de kwaliteit opkrikken? Het moet mogelijk zijn om een kwaliteitsgarantiesysteem te ontwikkelen met bijvoorbeeld een rol voor het Fonds Pascal Decroos. De bestaande spelers zouden dan programmavoorstellen kunnen laten beoordelen door een jury van experts.

Minister Gatz heeft verklaard de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT te willen vervroegen, wat betekent dat hij de huidige wil verbreken. Dat vindt mevrouw Segers niet netjes tegenover de VRT en haar personeel. De minister verandert de regels en cours de route. Binnen de VRT veroorzaakt dat bericht heel veel onrust. De besparingen die de minister haar nu oplegt, komen bovenop de forse besparingen van de jongste jaren. Ze snijden diep in het vlees. De ondergrens is bereikt. Nog dieper snijden zou de sterke positie van de VRT in het gedrang brengen. Minister Gatz heeft zelf aangegeven dat dit een verlies voor het hele medialandschap zou betekenen.

Wat is nu de echte drijfveer achter het onderzoek naar de optie om voor een deel van de VRT-content te laten betalen? Vindt de minister dat de VRT meer eigen inkomsten moet zoeken? De VTM gaat net de andere kant op en gooit bijna heel haar content gratis online. Tegen de installatie van een tweestromenland zal mevrouw Segers zich met alle macht verzetten. Zeker in een digitale wereld moet iedereen gelijke toegang hebben tot informatie en duiding op hoog niveau. Het is oké dat mensen achteraf betalen om zaken op te vragen. Maar als de minister zegt dat de openbare omroep terugmoet naar de corebusiness van informatie en duiding, kan hij de duiding en eerstelijnsinformatie niet achter een betaalmuur wegstoppen waardoor de kwetsbaarste Vlamingen het enkel met droge en korte berichtgeving moeten stellen. Bovendien betaalt elke Vlaming zo al 46 euro voor zijn VRT.

De heer *Wilfried Vandaele* komt terug op de veiling van de frequenties en de vraag wat daarbij als Telecom geldt en wat als Media: Vlaams versus federaal dus. Minister Gatz plant afspraken met federaal minister De Croo. Prima, maar de afspraak om die verdeling te monitoren dateert al van anderhalf jaar geleden. Naar aanleiding van de recente vraag om uitleg van de heer Vandaele (*Hand. VI. Parl. 2014-15, nr. C39*) antwoordde minister Gatz dat dit nog steeds niet gebeurt. De spreker vindt het prima dat de minister met zijn collega praat, maar vraagt ook dat hij de bestaande afspraken over de monitoring uitvoert.

Over het nieuwe radiofrequentieplan heeft voormalig minister Lieten indertijd een studie laten maken door een extern bureau, maar die bleek niet bruikbaar. De administratie zou vervolgens de oefening overdoen. Is dat al gebeurd?

De heer Vandaele herinnert de minister ook aan zijn vraag over de hoge kostprijs – 271.000 euro – van de studies die de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT moeten voorbereiden. In tegenstelling tot mevrouw Segers vindt de heer Vandaele vervroegde onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst geen slecht idee. Toen de VRT aanstuurde op arbitrage vond de N-VA die niet meteen aan de orde omdat eerst de beheersovereenkomst moest worden heronderhandeld. Als de minister het hele pakket opnieuw wil bekijken en vervroegen, dan ligt dat min of meer in het verlengde van de N-VA-voorstellen.

Mevrouw *Karin Brouwers* drukt de tevredenheid uit van de CD&V-fractie over de evaluatie van het kenniscentrum Mediawijsheid. Ook het grondige gesprek dat de minister over de samenwerkingsovereenkomst aankondigt, heeft de goedkeuring van de fractie, net als de suggestie om daarover in deze commissie met het kenniscentrum van gedachten te wisselen.

Het ENA beschikt over een schat aan informatie, maar de ontsluiting kan allicht nog beter. Hopelijk wil de minister het nodige doen om de output van dit toch wel dure project te verhogen.

Mevrouw Brouwers is ook tevreden dat Media is opgenomen in de participatiesurvey en kijkt uit naar de resultaten.

Inzake netneutraliteit zit het commissielid op dezelfde lijn als mevrouw Segers. De minister is misschien wel wat te gerust in de zaak. Distributeurs maken voor de digitale verspreiding nu al een onderscheid tussen de signalen van verschillende zenders. Vooral de regionale zenders zijn het slachtoffer, omdat ze maar een derde van de bandbreedte krijgen die anderen te beurt valt. Misschien merkt de doorsneekijker dat niet, maar hij betaalt toch voor kwaliteit. De CD&V-fractie roept minister Gatz op om dit dossier nauwlettend op te volgen, samen met de federale ministers Peeters en De Croo. Voorts steunt mevrouw Brouwers het recente voorstel van federaal minister De Croo om een switch van telecomoperator voor gezinnen te vergemakkelijken. Een dergelijke maatregel kan de prijzen drukken en wordt hopelijk zo snel mogelijk uitgewerkt.

Vervolgens belandt mevrouw Brouwers bij de steun aan lokale content. Op welke manier zal de minister fictiereeksen ondersteunen? Wil hij er nu meer of net minder? De beleidsnota is op dat vlak wat tegenstrijdig. Als de minister inderdaad naar minder fictiereeksen wil evolueren, zal de CD&V-fractie op haar hoede zijn voor een neerwaartse spiraal. We bevinden ons hier op een raakpunt met de bevoegdheid Cultuur. Hopelijk blijven het multiplicatoreffect en het VAF-budget op peil opdat het aanbod aan Vlaamse fictie niet vermindert.

Mevrouw Brouwers is heel tevreden dat de minister het debat over het nieuwe radiolandschap met een open geest wil aangaan, met het parlement en met de sector, en over zowel de technische aspecten als de politieke en economische consequenties. Ze vraagt met aandrang om de sector er goed bij te betrekken en de lokale radio's niet te vergeten. Misschien is ook een inbreng vanuit de wetenschappelijke hoek belangrijk om een onafhankelijk advies te krijgen.

De voorstellen van mevrouw Segers over levensbeschouwelijke programma's zijn de moeite van het bekijken waard. Mevrouw Brouwers vindt bij dit thema een stellingenoorlog van meerderheid versus oppositie niet wenselijk. Een zo breed mogelijke consensus is hier aangewezen.

Mevrouw Brouwers is tevreden met het antwoord over de beheersovereenkomst met de VRT. Het lijkt haar logisch dat het debat de komende maanden ten gronde wordt gevoerd.

Toch wil het commissielid nog enkele bekommernissen meegeven met betrekking tot nieuwe digitale betaalmodellen voor de VRT. De CD&V beseft dat ook een openbare omroep moet kunnen inspelen op nieuwe digitale ontwikkelingen. In deze complexe aangelegenheid moeten we het evenwicht bewaken tussen de publieke en de commerciële zenders en de externe productiehuizen. Het bijkomend vermarkten van rechten van externe productiehuizen kan immers niet los worden gezien van hun relatie tot de openbare en andere omroepen. Programma's zoals fictiereeksen zijn meestal aangewezen op diverse publieke en private financieringsfondsen, zoals de omroep, het Mediafonds, tax shelter, andere bedrijven en

zovoort. De mogelijke inkomsten uit een bijkomend digitaal aanbod zullen dus niet eenduidig toe te wijzen zijn. Producties die in hoofdzaak met overheidsmiddelen zijn gemaakt, moeten eerst op open net gratis worden uitgezonden, en niet pas later in uitgesteld relais. Het spreekt voor zich dat dit dossier grondig moet worden overlegd met de VRT maar ook met het Vlaams Parlement.

Mevrouw Brouwers dankt de minister ook voor zijn antwoord met betrekking tot het VIAA. Ze zal ook minister Muyters hierover ondervragen. Ze hoopt dat de Vlaamse Regering op zeer korte termijn in een structurele oplossing kan voorzien.

Voor de heer *Bart Caron* mag het thema van de convergentie niet beperkt blijven tot het jaarlijkse rapport van de VRM. Hij bespreekt convergentie en concentratie in één adem omdat het zeer gerelateerde thema's zijn. De spreker vraagt de minister om goed na te denken, samen met de administratie, hoe dat moet worden aangepakt. Hij pleit niet voor een *laissez-faire* en ook niet voor een direct ingrijpen, maar er moet een goede monitoring komen. Misschien moet er een hoorzitting worden georganiseerd om een nog beter beeld te krijgen.

De minister legt veel nadruk op mediawijsheid. Hij wil in samenwerking met andere beleidsdomeinen een strategie ontwikkelen. De heer Caron gaat ervan uit dat die strategie er komt, maar vanzelfsprekend is zoiets niet. Hij hoopt dat dit beleid concreet gestalte krijgt.

Over diversiteit zou de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT striktere regels, quota en streefdoelen moeten bevatten. De inspanningen van vandaag moeten op zijn minst worden verlengd en zelfs verhoogd opdat de VRT een weerspiegeling van de huidige maatschappij zou worden.

Als oplossing voor de digitale kloof zal er meer nodig zijn dan alleen de kloof te benoemen. Ze zal op een of andere manier moeten worden gedicht. Dat is zeker en vast niet alleen de taak van de minister, maar een nagenoeg transversale opdracht. Ook hier dringt de heer Caron aan op concrete stappen.

De minister pleit voor een opener aanpak in verband met reclame. Maar hoe dan? Het Mediadecreet, de beheersovereenkomst met de VRT en de EU leggen daarover bepalingen op. Hoe zal de minister de nieuwe reclametechnieken en 'meer opening voor reclame' aanpakken? Als de minister geen concreet antwoord heeft, vindt de heer Caron dat niet erg. Het is hoe dan ook een zeer verregaande uitspraak. De heer Caron zegt niet nee tegen dergelijke evoluties, maar met alleen de intentie komt men niet ver.

Welke rol en aanpak ziet de minister voor de privézendende in de ondersteuning van de Vlaamse muziekindustrie?

De heer Caron pleit nog eens om de levensvatbaarheid van alternatieve nieuwsmedia te garanderen. Verschillende van die media slaken een alarmkreet. Wil de minister met hen een gesprek aangaan? Wil hij hen tegemoetkomen in de zoektocht naar een oplossing? De heer Caron pleit voor ondersteuning. Daarvoor zijn verschillende mogelijkheden denkbaar. De minister hoeft geen overhaaste beslissing te nemen, maar mag niet wachten tot die media overkop gaan.

De minister heeft de vraag over de evaluatie van het Mediadecreet nog niet beantwoord. De heer Caron wil graag weten wanneer die er komt, gelet op de versnelling van de beheersovereenkomst met de VRT. Wil de minister eerst de beheersovereenkomst afsluiten en pas daarna de decreetsevaluatie?

Minister *Sven Gatz* was zich niet bewust van de cliffhanger waarmee hij de commissie had opgezaald.

Er wordt bespaard op Cultuur en Media, niemand kan dat ontkennen. Er wordt ook bespaard op Onderwijs en Welzijn en andere domeinen. Minister Gatz beseft dat mevrouw Segers en de heer Caron er een andere mening op nahouden dan de regering. Hij zou kunnen proberen om hen te overtuigen van zijn keuzes, maar dat zal wellicht niet lukken. De regering heeft geprobeerd zo transparant en rechtvaardig mogelijk besparingen door te voeren. De minister is overtuigd van de noodzaak van de besparingsronde, al wordt die door sommigen in twijfel getrokken.

In de komende jaren zal er niet alleen in bakstenen maar ook in mensen worden geïnvesteerd. Het dossier Ruisbroek zal hoe dan ook nog door vele watertjes heen moeten.

Achter de concentratie en de convergentie in de mediasector kan een actieve strategie van groepen of bedrijven zitten, maar ook de heer Caron beaamt de noodzaak ervan als overlevingsstrategie. De minister zal nagaan hoe de alternatieve media die nu gerichte subsidies krijgen, zich positioneren ten aanzien van de grotere spelers. Het is mogelijk dat de minister na verloop van tijd zal oordelen dat er te veel alternatieven zijn, die bovendien niet genoeg tegengewicht bieden. Hoe dan ook hebben we alternatieve media nodig en zal de regering erin blijven investeren.

De monitorrol van de VRM is waardevol en verdient verdere versterking.

De discussie over de vrijheid van de media – gedrukt en audiovisueel – bevindt zich niet alleen in een Europees juridisch kader, maar ook in een algemeen economisch kader. In die context situeert de minister ook het debat over een eventueel betalend onderdeel van het digitale VRT-aanbod. Als mogelijkheid om diversiteit te waarborgen in het media-aanbod, verdient dit onderzoek.

Als kranten een synergie aangaan, hebben ze wel dezelfde sportbladzijden en enkele maatschappelijke thema's gemeen. Anderzijds blijft een belangrijk deel van hun inhoud verschillend. De Morgen en Het Laatste Nieuws positioneren zich fundamenteel verschillend met betrekking tot bijvoorbeeld de huidige stakingen en besparingen. Dat is een goede zaak voor het maatschappelijke debat. Een cynicus zou kunnen zeggen dat een krantengroep een commercieel belang heeft bij een aparte positionering van zijn kranten. Toch blijft de minister geloven in de eigen humus en biotoop binnen die redacties.

Zelfs sportverslaggeving is trouwens niet neutraal. Maar het schijnt lezers niet zo te deren dat verschillende kranten dezelfde sportpagina's delen. De hoeracultuur in sommige kranten over voetbalwedstrijden en de meer kritische kijk op de wereld van de macht waarin het voetbal zich bevindt, zijn echter ook heel verschillend.

De minister geeft toe dat het nuttig kan zijn om na te gaan welke academici daarin iets kunnen objectiveren, hoe sluipend de evoluties zijn, en waar we dan het best proactief of toch op zijn minst remediërend kunnen ingrijpen.

Over signaalintegriteit en netneutraliteit loopt een permanent debat. Het gaat niet alleen over technische aspecten maar ook over maatschappelijke impact.

Onrechtstreeks komt de minister zo bij de vraag van de heer Caron naar de evaluatie van het Mediadecreet. Het is de bedoeling om in de loop van de maand januari een boordtabel op te maken voor de beleidsbrieven. Daarin moet een timing staan. De minister wil daarin een zekere transparantie nastreven.

De discussie over de goede werking van het Mediadecreet, en die over technische problemen, zoals signaalintegriteit of netneutraliteit, krijgt zeker nog zijn plaats in deze legislatuur, maar bij voorkeur niet voor 1 januari 2015.

De minister zal rekening houden met de opmerkingen over de Kijkwijzer in de verdere stappen die inzake mediawijsheid worden gezet. Instrumenten zoals de Kijkwijzer kunnen dienen als objectieve waarschuwingsparameters. De minister gelooft weliswaar meer in mediawijsheid dan in waarschuwingen, maar is zich ervan bewust dat mediawijsheid alleen niet voldoende is. Hij wil dit debat bij voorkeur houden op het moment dat hij met de bevoegde instanties overleg pleegt.

Wat de levensbeschouwelijke uitzendingen betreft, herhaalt de minister dat het niet de bedoeling is het kind met het badwater weg te gooien. Nog meer dan vroeger is televisie en radio maken een stiel. Dat is enigszins in tegenspraak met het feit dat iedereen zijn eigen journalist is geworden en zijn eigen blijde boodschap kan verspreiden via een kanaal naar keuze. Kiezen we echter een massamedium voor levensbeschouwelijke programma's, dan mag de lat wat hoger dan tot nu toe. Is het Fonds Pascal Decroos daarvoor de beste oplossing? In elk geval is het een creatief voorstel, ook in het kader van de gesprekken die met de VRT zullen worden gevoerd over de beheersovereenkomst. De minister zal daarover terugkoppelen.

Op een bepaald moment zal de regering een evenwichtig voorstel moeten voorleggen aan zowel de levensbeschouwelijke derden als het parlement. Terecht is dit geen dossier van meerderheid tegen oppositie.

Als we die uitzendingen behouden, wie komt dan in aanmerking om ze te maken? Nog steeds de uitzendgemachtigde derden zelf, bijvoorbeeld in een conglomeraat binnen het Fonds Pascal Decroos? Of de VRT, waarmee die verenigingen nauw betrokken zijn? De opties staan nog open.

De VRT zelf staat achter een vervroegde nieuwe beheersovereenkomst omdat ze dan minder lang in een grijze zone hoeft te blijven. De minister heeft het dan niet over de moeilijke sociale operatie met afvloeiingen, maar wel over de richting voor de toekomst. De minister wil het tijdsinterval tussen de besparingen en de geplande hervormingen zo kort mogelijk houden.

De discussie over de openbare omroep met twee snelheden door een deels te betalen digitaal aanbod zal in deze commissie nog in de diepte worden gevoerd. Het gaat over een wankel evenwicht. Twee snelheden kunnen nooit de bedoeling zijn maar zullen wel het gevolg worden als dit dossier niet goed wordt aangepakt. De minister kan en mag de VRT niet beletten om digitaal actiever te zijn. Maar alles gratis houden veroorzaakt mogelijk een concurrentieel nadeel voor private televisiestations of ondernemers.

Het businessmodel van digitaal aanbod evolueert van geheel gratis naar deels betalend. Niets is gratis. Vandaar ook de mogelijkheid om een deel van de digitale content van de VRT betalend te maken.

Om terug te komen op de twee snelheden: de Europese Commissie is heel restrictief over wat een openbare omroep betalend kan aanbieden. Hier is geen sprake van een erg liberale opstelling van Europa.

Mevrouw Brouwers heeft op dat vlak een goede piste aangegeven voor verdere analyse. Voor een programma is er vaak meer dan één financieringsbron. Het aandeel van de publieke investering zou een rol kunnen spelen in de beslissing om ervoor te laten betalen.

De juiste democratische en inhoudelijke uitgangspunten zijn hier door verschillende volksvertegenwoordigers geformuleerd. De minister zal een werkbaar evenwicht moeten vinden waarbij hij verschillende hogere doelen van algemeen belang tegelijk kan dienen.

Dan is er de verwante discussie over de Vlaamse fictie. De minister wil uiteraard minstens evenveel goede Vlaamse fictie, en het liefst meer en ook nog internationaal aanwezig. Als sommige kranten ons tot nieuw Scandinavië uitroepen naar aanleiding van een Emmy voor 'Wat als?', overdrijven ze echter danig. De huidige conjuncturele hype moeten we wel in stand proberen te houden en te versterken. Dan kan het in de toekomst misschien wel zover komen. In dat verband vindt de minister dat inkomsten uit een betalend VRT-aanbod niet noodzakelijk binnen de VRT moeten blijven, maar ook kunnen dienen om via VAF en Mediafonds de Vlaamse fictie te steunen.

In het debat over een betaalaanbod op de VRT vormen ook de rechten een interessant aspect. Momenteel belanden rechten naar aanleiding van contracten tussen de VRT en private productiehuisen veelal bij de VRT zelf. De vraag is vooral of die daar genoeg mee doet. Ook dat moet worden besproken in het kader van de nieuwe beheersovereenkomst. Ofwel zoekt de VRT manieren om inkomsten te puren uit die rechten. Ofwel komt er een nieuw evenwicht in de markt, waarbij privéspelers de rechten kunnen aanschaffen als ze daar belang bij hebben. In het huidige systeem komen te veel slapende rechten voor. Naast de vraag wie de rechten moet krijgen, is er de vraag waarin de opbrengst moet worden geïnvesteerd. In de hypothese dat de meerderheid de rechten van die contracten aan de VRT toewijst, is de vraag nog altijd of die inkomsten binnen de VRT blijven of worden geherinvesteerd in het media-ecosysteem.

Minister Gatz bevestigt ten aanzien van de heer Vandaele dat er over de veiling van de frequenties al afspraken zijn gemaakt om het aandeel van Media en van Telecom te monitoren. Het probleem is dat niet duidelijk is afgesproken wie dat zal doen en hoe. De minister wacht de federale beleidsnota's af. Hij noemt het argument van de heer Vandaele pertinent. Het is noodzakelijk te weten hoeveel mediacontent op die kanalen komt, omdat dat het ankerpunt is om bij mogelijke veilingen te kunnen onderhandelen. Dat wordt vervolgd.

Er is nog geen afgewerkt voorbereidend rapport van de administratie over de nieuwe radiofrequenties. Minister Gatz stelt voor om dat te bekijken bij de timing. In januari zou hij daarover iets meer moeten kunnen zeggen. Het is wel in voorbereiding, maar er is nog geen stappenplan tot het najaar van 2016.

De minister wil daarbij zeker de nodige adviserende en onafhankelijke stemmen betrekken, zoals mevrouw Brouwers heeft gevraagd. Wel wijst hij op het KPMG-rapport uit de vorige legislatuur als onafhankelijke startbasis. Op een gegeven moment moet er toch een richting worden gekozen, maar ook daarna kunnen onafhankelijke experts nog een rol spelen.

De kosten voor de voorbereiding van de beheersovereenkomst met de VRT zijn markt- en beleidsconform en vergelijkbaar met soortgelijke uitgaven van vorige ministers. Dergelijk onderzoek is cruciaal, zo niet krijgt de minister het verwijt dat alles afhankelijk was van willekeur op het kabinet. Er komt een publieksbevraging, zoals decretaal bepaald, en een benchmarkstudie, zoals in het regeerakkoord staat. Ook zoiets heeft zijn prijs. Hiervoor is eenmalig in een extra bedrag voorzien in 2015. Dit verklaart onder meer de verhoging van de middelen met 271.000 euro.

De minister is het eens met het voorstel van mevrouw Brouwers om na te gaan hoe het elektronische nieuwsarchief beter kan worden ontsloten.

Hij heeft op korte termijn contacten over de platformneutraliteit en het mogelijke favoritisme van distributeurs ten opzichte van bepaalde televisiestations. In die context zijn ook de regionale omroepen genoemd. Één en ander heeft te maken met de noodzakelijke bijkomende investeringen in bandbreedte van de distributie-

sector. Het is nodig om daarover de nodige transparantie te krijgen van de distributeurs. Desgevallend kan dan worden bijgestuurd.

Minister Gatz is tevreden dat mevrouw Brouwers het debat over VIAA en MiX in de commissie Media wil voortzetten. Hij wil dit niet doorschuiven naar een collega, hoewel het ankerpunt bij de bevoegdheden van minister Muyters ligt. De tijd dringt. Er bestaat een evaluatie van het VIAA, maar die kan de minister nog niet delen. Wereldschokkend was ze overigens niet. Finaal ligt de bal toch weer in zijn kamp. De ministers Muyters en Gatz zijn zich wel bewust van de urgentie.

De heer Caron had het over de connecties van Media en mediawijsheid met andere beleidsdomeinen. Hoewel de regering alle beleidsnota's samen heeft doorgenomen, zijn de raakpunten tussen de beleidsdomeinen pas vanaf januari aan de orde. Het betreft de gebruikelijke aanpak aan de start van een legislatuur.

De discussie is dan of we een snelle of een diepe impact willen. De minister geeft de voorkeur aan het tweede, wanneer zaken over mediawijsheid of de digitale kloof zullen worden afgesproken binnen Media en Onderwijs. Het risico is groot dat de resultaten daarvan niet gauw te zien zullen zijn. Daar kan de minister zich bij neerleggen als het geen eeuwigheid duurt. De minister zal bijkomende contacten leggen met verschillende kabinetten, en concretere informatie aan het parlement geven.

De heer Caron had ook een vraag over de beheersovereenkomst en diversiteit. Die zal de minister meenemen in de evaluatie van de bestaande beheersovereenkomst en in de opbouw van de volgende. Als de benchmark zou uitwijzen dat de VRT op dat vlak ver achterligt, dan zal de minister verdere actie vragen. Hij gelooft dat al een deel van de achterstand is weggewerkt, maar dat we er nog niet zijn. De nieuwe beheersovereenkomst zal hier zeker aandacht aan besteden.

Met betrekking tot nieuwe reclame en het regelgevende kader daarbij, komen zowel de beheersovereenkomst met de VRT als het nieuwe Mediadecreet in de kijker. Minister Gatz wil in de nieuwe beheersovereenkomst bekijken hoe hij de grijze zone van wat de VRT als commerciële communicatie kan brengen, kan verkleinen. Die grijze zone is al verkleind in het verleden, maar hij wil nagaan hoe dat nog beter kan om te beletten dat de VRT de markt zou verstoren. De VRT is zich bewust van dat risico. Inzake het Mediadecreet en de evaluatie ervan, is de zaak te complex om er nu al op in te gaan.

Hoe kunnen private zenders worden ondersteund om een rol te spelen in de Vlaamse muziekindustrie? Dat zal een element zijn in het stappenplan over het radiolandschap en de radiofrequenties. De opdracht aan de VRT om meer Vlaamse muziek uit te zenden – tevens een vraag van de heer Caron – staat al in het regeerakkoord. De minister wil de Vlaamse muziekindustrie bijkomende impulsen geven, maar veeleer als een organisch weefsel dan als een verplichting. Hij wil voortbouwen op de dialoog die hij heeft met vertegenwoordigers van de globale en lokale muziekindustrie. Het gaat vaak om creatieve ondernemers die nieuwe modellen ontwikkelen. De minister is daarover niet al te pessimistisch. Er zal meer Vlaamse productie op de openbare omroep te horen zijn, zoals in het regeerakkoord staat, maar de minister zal ook de onderbouw versterken.

Mevrouw *Katia Segers* bedankt de minister voor zijn openheid om samen na te denken en suggesties mee te nemen. Dat is een fijne manier van samenwerken. Het algemene belang is het centrale uitgangspunt, ook van de minister. De Europese Commissie heeft gelijk dat ze strikt reglementeert wat public service precies is, want daarover gaat het. De spreker vindt het absoluut nodig dat in een wereld waar mediacontent steeds meer betalend wordt als basis van de nieuwe businessmodellen die bedrijven momenteel ontwikkelen, er toch nog een platform is waar

alle mensen gratis gelijke toegang hebben tot kwaliteitsvolle informatie en duiding. Dat is het allerbelangrijkste.

De heer *Bart Caron* merkt op dat de Sectorraad Media het in zijn eigen advies heeft over de prijsnivellering, die nu een Vlaamse bevoegdheid is. Zal de minister daar iets mee doen?

Tevens bedankt ook hij de minister voor de kwaliteit van zijn antwoorden en zijn openheid.

Inzake de prijsregulering bevestigt minister *Sven Gatz* dat de administratie de overdracht aan het onderzoeken is. De bestaande federale regelgeving is niet de facto opgeheven. Er wordt nu nagegaan of de bestaande regelgeving blijft bestaan en of er bijkomende juridische initiatieven nodig zijn om ze te bekrachtigen – en zo een juridisch vacuüm te vermijden – of om ze juist bij te sturen.

II. Cultuur

1. Toelichting door minister Sven Gatz

1.1. Tweede begrotingsaanpassing 2014

Minister *Sven Gatz* heeft de begrotingsaanpassingen voor zijn bevoegdheden Media, Cultuur en Jeugd in één algemene toelichting aan de commissie gepresenteerd. Het verslag staat onder titel I (Media), hoofdstuk 1.1.

1.2. Uitgavenbegroting 2015

Idem voor de begrotingsopmaak 2015. Het verslag hiervan is te vinden onder hoofdstuk 1.2 van titel I (Media).

1.3. Beleidsnota Cultuur

Omgevingsanalyse

In onze snel veranderende samenleving ziet minister *Sven Gatz* cultuur een belangrijke rol spelen. Via cultuur geven mensen zin aan hun leven en hun plaats in de samenleving. Cultuurbeleving prikkelt en genereert creativiteit en innovatie. Ze leidt tot zelfontplooiing, kritisch zelfbewustzijn, empowerment en cohesie. Ze vormt een motor van lokale en regionale ontwikkeling.

Cultuur is onmisbaar, een cultuurbeleid dus ook, poneert de minister. Dit cultuurbeleid moet:

- vertrekken van de waarde van cultuur voor de samenleving en van de kracht van de Vlaamse culturele actoren;
- het publiek kansen bieden;
- ruimte geven aan de cultuurmaker en cultuurconsument om zich maximaal te ontplooiën;
- de juiste randvoorwaarden scheppen;
- autonomie en ondernemerschap stimuleren.

Beleidsambities

In het cultuurbeleid staan vijf krachtlijnen centraal:

- 1) duurzaamheid;
- 2) innovatie;
- 3) samenwerking en krachtenbundeling;
- 4) internationalisering;
- 5) empowerment, en levenslange en levensbrede participatie.

De krachtlijnen vertalen zich in vijf beleidsambities. (1) Duurzaam cultuurbeleid heeft aandacht voor de waarde van cultuur op lange of middellange termijn. Het is gericht op een structurele versterking van de sector. Als voorbeelden vermeldt de minister een langetermijnvisie op cultureel erfgoed en een strategische visie op de kunsten. (2) Innovatiegericht impulsbeleid bestaat erin culturele actoren actief te stimuleren om proactief en ondernemend in te spelen op actuele uitdagingen, zoals alternatieve financieringsvormen en digitalisering. (3) Geïntegreerd en verbindend cultuurbeleid is gericht op samenwerking, bijvoorbeeld integrale erfgoedzorg in samenwerking met Onroerend Erfgoed, partnerprojecten met privéactoren en complementair beleid met lokale besturen. (4) Internationaal cultuurbeleid bestaat uit steun aan internationale projecten en uit samenwerking met aandacht voor productie, presentatie en promotie. Als voorbeelden noemt de minister de residenties en de internationale promotie. (5) Emanciperend cultuurbeleid ten slotte stimuleert het levenslange en levensbrede leren en participeren aan cultuur, om mensen te sterken. In deze context ziet minister Gatz bijvoorbeeld het sociaal-culturele werk als bruggenbouwer in een superdiverse samenleving.

1.3.1. SD1. Een duurzaam en geïntegreerd kunstenbeleid op lange termijn

Op 1 januari 2016 moet het nieuwe Kunstendecreet operationeel zijn, kondigt minister Gatz aan. De uitwerking van de strategische visienota kunsten, die uiterlijk op 1 april 2015 moet voorliggen in het Vlaams Parlement, is hierbij prioritair. De nota vertrekt van de landschapstekeningen en komt in nauw overleg met de sector en de lokale besturen tot stand.

Aandachtspunten in de visienota zijn:

- dynamische invulling van het nieuwe Kunstendecreet;
- maximale versterking van de bestaande dynamiek van het kunstenveld;
- minder versnippering en overproductie met het oog op meer slagkracht;
- verdere profilering en meer gerichte ondersteuning;
- versterking van de positie van de kunstenaar, met aandacht voor jong talent;
- een internationale focus, uitstraling en netwerk;
- meer verantwoordelijkheid voor de IVG en grote kunstuizen;
- samenspel van grote, middelgrote en kleine spelers;
- horizontale vormen van uitwisseling en samenwerking;
- gediversifieerde ondersteuning met balans tussen disciplines en functies, en daarin onder andere aandacht voor de presentatie;
- ruimte voor projecten en artistieke vernieuwing en instroom;
- correcte kwaliteitsbeoordeling door voldoende onafhankelijke experts.

Minister Gatz hoopt op een boeiende discussie in de commissie en op overeenkomst over de grenzen van meerderheid en oppositie heen.

De minister ambieert een geïntegreerd letterenbeleid, met het VFL als sleutelspeler met betrekking tot de subsidiëring. Het letterenbeleid krijgt de volgende prioriteiten:

- aandacht en steun voor literaire creatie en vertalingen;
- blijvende zorg voor de literaire organisaties;
- ontwikkeling van een beleid ten aanzien van non-fictie;

- duurzame inzet op verdere internationalisering, aan de hand van kwaliteitsvolle vertalingen en internationale aanwezigheid, bijvoorbeeld via de Frankfurter Buchmesse 2016;
- een brede maatschappelijke participatie en inbedding van de letteren.

Andere aandachtspunten van het letterenbeleid zijn:

- de Stichting Lezen, met haar voortrekkersrol in de coördinatie van een vernieuwend beleid rond leesbevordering en focus op nieuwe doelgroepen en technologische ontwikkelingen;
- Boekenoverleg als prioritaire partner om het boek- en letterenbeleid verder vorm te geven;
- de operationalisering van het Vlaamse e-boekplatform voor een divers aanbod aan e-boeken;
- de invoering van een gereguleerde boekenprijs met een maximaal kortingsplafond gedurende de eerste zes maanden voor nieuwe boeken.

Ook voor de film gaat minister Gatz uit van een geïntegreerd beleid. Het VAF is als uniek filmloket verantwoordelijk voor:

- het stimuleren van Vlaamse onafhankelijke audiovisuele productie;
- steun aan de creatie van internationale distributie en promotie;
- het faciliteren van de toegang voor het publiek tot kwalitatieve audiovisuele creaties;
- aspecten van de filmeducatie via een eigentijds vertoningsbeleid, aangepast aan de digitale omgeving;
- de brede verspreiding van de Vlaamse film via wijkbioscopen, arthouse cinema's en cultuurcentra;
- publiek-private samenwerking en crossovers tussen verschillende vertoningscircuits, met aandacht voor het aanbod buiten de mainstream.

De Vlaamse film is uitgegroeid tot een kwaliteitslabel. Mede dankzij de tax shelter steeg het aantal filmproducties de laatste jaren aanzienlijk. Doel is om de Vlaamse filmproductie op langere termijn nog duurzamer te maken en economische terugverdieneffecten te consolideren door:

- nog meer focus op internationale spreiding en promotie;
- relevante internationale coproductieakkoorden;
- nauwe opvolging en evaluatie van de nieuwe wetgeving betreffende tax shelter;
- betrokkenheid van de Brusselse audiovisuele sector bij Screen Flanders.

De verouderde wet op de filmkeuring uit 1920 wordt herbekeken en geactualiseerd.

1.3.2. SD2. Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de culturele sector stimuleren

Een dynamische, slagkrachtige culturele sector vergt actoren die zich proactief richten op ontwikkelingen. Ze doen dit vanuit een vernieuwende visie en strategie. Opdat kunstenaars en organisaties zich artistiek en zakelijk maximaal kunnen ontwikkelen en ontplooiën, zijn de juiste randvoorwaarden voor ondernemingszin en ondernemerschap nodig.

Cultuur heeft een belangrijke economische waarde, bijvoorbeeld op het vlak van tewerkstelling, innovatie, toerisme en regionale ontwikkeling. Deze kan versterkt en gevaloriseerd worden door:

- sterker te interageren met sectoren zoals toerisme, innovatie en economie;
- samen te werken met actoren zoals het Agentschap Ondernemen, CultuurInvest, Flanders DC, het Overleg Creatieve Industrie en F.I.T.;
- specifieke beleidsaccenten te leggen voor sterk marktgerelateerde sectoren, waaronder muziek, architectuur en film;
- meer samenwerking binnen en buiten de culturele sector.

Door samen te werken en de krachten te bundelen kan de culturele sector zich immers versterken. Samenwerking zal de minister stimuleren via onder andere:

- partnerprojecten over de grenzen van de kunstwereld heen;
- steun aan privéspelers zoals galerijen voor kunstspreiding of promotie;
- een engagement van grote instellingen en cultuurhuizen om kleine en jonge spelers een duwtje in de rug te geven, opdat deze een trekkersrol kunnen vervullen.

De minister bespreekt de alternatieve en private financierings- en organisatievormen. Om meer middelen naar cultuur te laten stromen en de samenleving nauwer te betrekken bij cultuur, wil hij particulieren en bedrijven actief stimuleren om te participeren in cultuur. Daartoe verdienen de volgende mogelijkheden onderzoek:

- fiscale instrumenten zoals de tax shelter;
- crowdfunding;
- de kunstkoopregeling;
- een performante regeling voor successierechten voor cultuurgoederen;
- alternatieve organisatievormen zoals de coöperatieve vennootschap.

'Cultural governance' als hefboom tot professionalisering vormt de volgende operationele doelstelling. Duurzaam en goed bestuur moet in de werking van organisaties worden verankerd, met vooral aandacht voor een diverse en gekwalificeerde samenstelling en transparante werking van bestuursraden. Dit leidt tot een breder draagvlak voor de organisatie, kwaliteitsbewaking en -controle en een betere toegang tot middelen, relevante netwerken en potentiële samenwerkingsverbanden. Een voorbeeld is het net ingehuldigde Matterhorn-huis in Borgerhout.

Ten slotte gaat de minister in op de opdrachtgevers voor kunst in de publieke ruimte. Opdrachten van lokale besturen of private bouwontwikkelaars vormen een zeer democratische cultuurvorm, maar vergen specifieke professionele bemiddeling. De minister laat onderzoeken hoe de desbetreffende informatie en dienstverlening gecentraliseerd en toegankelijk gemaakt kunnen worden.

1.3.3. SD3. Investeren in duurzame culturele infrastructuur

Een slagkrachtige culturele sector heeft recht op een degelijke infrastructuur met kwaliteiten als duurzaamheid, toegankelijkheid, functionaliteit en energiezuinigheid. Renovaties en nieuwbouw moeten in overleg met lokale besturen worden gepland. Prioritaire aandacht gaat naar de infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap, waaronder het Kasteel van Gaasbeek, deSingel, het Frans Masereel Centrum, het M HKA en de stedelijke operagebouwen in Gent en Antwerpen. Een bijzonder project is de grondige renovatie van het KMSKA, dat moet kunnen uitgroeien tot een museum van de toekomst.

Er is een inhaalbeweging nodig op het vlak van grote onderhouds-, instandhoudings- of renovatiewerken van bestaande accommodaties. In deze context moet het Vlaamse beleid de aandacht richten op de eigen gebouwen in Brussel en de Vlaamse Rand, zoals het Kaaitheater, Rosas, de Ancienne Belgique en het FeliXart Museum.

Andere noden zijn:

- de automatisering van trekkenwanden;
- de erfgoeddepots;
- een strategisch plan voor toegankelijke cultuurinfrastructuur.

Lokale besturen hebben niet altijd de kennis of capaciteit om lokale culturele infrastructuur – bibliotheken, cultuurcentra, leegstaande religieuze gebouwen – aan te passen aan actuele uitdagingen. In die optiek moet de expertise van de Vlaamse overheid ook worden ontsloten voor lokale besturen.

1.3.4. SD4. *Inzetten op een duurzaam internationaal cultuurbeleid als speerpunt*

Voor de dynamiek in het culturele veld zijn internationale samenwerking, uitwisseling en kruisbestuiving primordiaal. Het is belangrijk om het internationale prestige van cultuur meer te valoriseren, in interactie met domeinen zoals diplomatie, toerisme en internationale handel.

Heel wat van onze kunstenaars, gezelschappen, collecties en instellingen genieten wereldfaam, beseft minister Gatz. Door de aanwezigheid van onze grote namen op belangrijke presentatieplekken te ondersteunen, kunnen die succesverhalen versterkt worden.

Ons internationaal cultuurbeleid zal faciliteren met een meervoudige missie:

- versterking van de culturele belangen van Vlaanderen;
- bevorderen van de internationale uitstraling van gezelschappen en collecties, internationale carrières en buitenlandse exploitatie;
- een open en gastvrij Vlaanderen creëren voor buitenlandse kunstenaars, gezelschappen en programmatoren;
- de ontwikkeling van internationale netwerken, uitwisselingsplatformen, projecten, showcases en residenties;
- nieuwe evenwichten tussen interventies op prestigieuze festivals, zoals dat van Avignon, en in opkomende regio's met ontwikkelingspotentieel;
- erkenning voor en contact met Vlamingen met sleutelposities in toonaangevende instellingen en organisaties in de wereld.

Vlaanderen heeft een aantal prioritaire partners waarmee het sinds lang culturele relaties onderhoudt. Die relaties vergen een betekenisvolle en duurzame invulling. Dit jaar vieren we de twintigste verjaardag van het CVN, onder de titel BesteBuren. De samenwerking met Nederland zal worden gecontinueerd via onder andere de Nederlandse Taalunie, deBuren, De Brakke Grond en in 2016 het gemeenschappelijke gastlandschap op de Frankfurter Buchmesse, de grootste professionele boekenbeurs ter wereld.

Het cultureel samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse en Franse Gemeenschap zal met de nodige ambitie worden ingevuld, voortbouwend op onder andere de diverse en rijke samenwerking in het Brusselse culturele veld.

De levensvatbaarheid van Daarkom zal verder uitgeklaard worden. De minister laat onderzoeken op welke manier de doelstellingen van de Vlaams-Marokkaans culturele samenwerking het best gestalte krijgen.

Voorts pleit minister Gatz om de beleidsdialoog met internationale organisaties als de EU en UNESCO te onderhouden om mee te wegen op de beleidsvoering en om Vlaamse praktijken en inzichten internationale zichtbaarheid te geven en te toetsen aan internationale kaders.

Vlaamse actoren moeten sneller hun weg vinden naar internationale samenwerkingsprogramma's en ondersteuningskaders – bijvoorbeeld Creatief Europa en Horizon 2020 – als aanvullende financiering en als springplank tot nieuwe partnerschappen.

1.3.5. SD 5. *Het realiseren van culturele en maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op e-cultuur en digitalisering als integraal onderdeel van de culturele praktijk*

De digitale uitdagingen vergen een integraal ondersteuningsproces, waarin diverse functies zoals productie, bewaring, presentatie en publiekswerking aan bod komen. Belangrijk is in dit verband:

- het participatieaspect;
- duurzame digitale bewaring en ontsluiting;
- impulsen met betrekking tot innovatie.

De digitale duurzame bewaring en ontsluiting van ons culturele materiaal vereist een kwaliteitsvolle, duurzame en kostenefficiënte aanpak. De culturele overheid kan hier een faciliterende rol spelen. Gezien hun gezamenlijke belang en de schaalvoordelen gebeurt dit best via samenwerking tussen de verschillende betrokken beleidsdomeinen. De expertise van het VIAA en de sectorinstituten voor digitalisering is hierbij beschikbaar.

Culturele organisaties moeten traditionele taken herdenken in functie van de digitale toekomst. Digitale innovatie is een noodzaak om een maatschappelijke impact te realiseren. Een impulsbeleid kan geïntegreerde, interdisciplinaire proefprojecten stimuleren die de nood aan een geïntegreerde digitale strategie aantonen.

De nieuwe slagkrachtige organisatie die voortkomt uit de samenvoeging van LOCUS en Bibnet moet de Vlaamse ondersteuningsopdracht ten aanzien van steden en gemeenten voor haar rekening nemen. Hierbij zijn digitale uitdagingen prominent, met vooral aandacht voor de toegankelijkheid en leesbaarheid voor een zo ruim mogelijk doelpubliek.

De minister wenst een actieve inzet voor nieuwe vormen van creatie en co-creatie, en van openheid en connectiviteit. Hij vermeldt de open cultuurdata als voorbeeld. Uitgangspunt is de herbruikbaarheid en duurzaamheid van culturele content. 'Sharing is caring'. Begeleiding en goede voorbeelden zijn aangewezen om de brede sector te sensibiliseren.

1.3.6. SD 6. Stimuleren en ondersteunen van 'leren door te participeren' en 'participeren door te leren' in een superdiverse samenleving

Participeren in de samenleving en aan cultuur stelt vandaag andere eisen en biedt tegelijk andere mogelijkheden dan vroeger. Cultureel leren is een bijzonder leerproces, oordeelt minister Gatz. Je leert door te participeren maar ook participeren moet je leren. Iedereen moet kansen krijgen en uitgedaagd worden om levenslang te participeren aan cultuur, en om zich creatief uit te drukken.

Met de conceptnota's 'Groeien in cultuur' en 'Doorgroeien in cultuur' hebben de bevoegdheden Cultuur, Jeugd en Onderwijs in de vorige regeerperiode een stap gezet naar een gezamenlijk beleidskader cultuureducatie. Dit verdient verdere uitvoering met aandacht voor:

- de verbinding van cultureel leren tussen de verschillende bevoegdheden Cultuur, Media en Jeugd;
- bruggen naar andere beleidsdomeinen;
- netwerking en internationalisering;
- versterking van competenties van cultuureducatieve begeleiders;
- een betere afstemming op de noden van het culturele veld;
- expertise op het vlak van mediawijsheid en -geletterdheid;
- inzet voor digitale culturele content;
- ruiming van participatieobstakels via een verdere uitrol van de UiTPAS;
- actualisering en afstemming van de flankerende maatregelen inzake participatie vanwege Cultuur, Jeugd en Sport met wederzijds versterkende effecten.

De mediasector – en specifiek de publieke omroep – vervult een belangrijke culturele opdracht via radio, televisie en onlineaanbod, met aspecten als:

- het publiek informeren over het diverse aanbod;
- de participatie prikkelen op een ontspannende en tegelijk verdiepende en educatieve manier;

- cultuur aanbieden met versterking van de eigen educatieve opdracht;
- bijdragen tot meer culturele competenties van kinderen en jongeren, zeker via digitale platformen.

Het cultuurbeleid trekt de kaart van levenslang en levensbreed leren. Diverse leerplekken werken aan geletterdheid. Hier is betere afstemming aangewezen opdat de lerende mens sneller zijn weg vindt. Vooral kwetsbare doelgroepen moeten extra worden gestimuleerd om te participeren aan leertrajecten in de culturele sector.

Jongeren en volwassenen moeten die verworven competenties ook in een ruime context kunnen benutten. Vandaar dat de minister streeft naar permanente aansluiting bij het geïntegreerde EVC-beleid.

De operationele doelstelling 4 definieert Onderwijs als bevoorrechte partner. Naast de gezinscontext is het kleuter- en leerplichtonderwijs cruciaal voor het culturele leren. Het is dan ook de uitgelezen partner voor samenwerking, onder andere via:

- samenwerkingsinitiatieven met leerplichtonderwijs op beleidsniveau, via de CANON Cultuurcel;
- praktijksamenwerking tussen het dko, de amateurkunsten en de cultuureducatieve spelers uit het cultuur- en jeugdbeleid;
- verdere afstemming tussen het culturele en cultuureducatieve werkveld en het hogere kunst- en ander onderwijs, onder andere met betrekking tot opleiding, vorming en onderzoek.

1.3.7. SD 7. Een langetermijnvisie ontwikkelen inzake de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed in en voor Vlaanderen

In verband met bovenstaande strategische doelstelling heeft minister Gatz de ambitie om werk te maken van een langetermijnvisie op 'roerend' cultureel erfgoed in Vlaanderen. Daarbij wil hij zijn aandacht richten op:

- de actuele ontwikkelingen in de maatschappij;
- een duurzame en kwaliteitsvolle benadering van cultureel erfgoed;
- samenwerking met lokale besturen en het beleidsdomein Onroerend Erfgoed;
- visieontwikkeling over immaterieel erfgoed;
- een meer collectiegericht ondersteuningsbeleid.

Het laatstgenoemde beleidsonderdeel heeft tot doel de prioritaire collecties en de Collectie Vlaanderen te versterken, met de focus op:

- een betere samenwerking tussen en afstemming van gesubsidieerde instellingen;
- een doordacht verzamel- en afstotingsbeleid;
- samenwerking tussen publieke en private collectiebeheerders;
- implementatie van het gewijzigde Topstukkendecreet.

De prioriteiten in de decreetsuitvoering zijn:

- snelle opvolging van conservatie- en restauratienoden van topstukken;
- uitbreiding van de Topstukkenlijst;
- gerichte aankoop van topstukken en sleutelwerken;
- betere zorg voor en – ook internationale – ontsluiting van belangrijke collecties;
- eventuele versterking en verbreding van het Topstukkenfonds;
- gunstige fiscale regelingen van successierechten voor topstukken in privébezit en van giften van privéverzamelaars en bedrijven;
- een door Vlaanderen geregisseerde depotwerking.

Vlaanderen heeft niet genoeg deugdelijke bewaaromgevingen voor fysieke collecties en voor duurzame digitale opslag van cultureel erfgoed. Een doordacht en duurzaam bewaarbeleid dringt zich op, met oog voor:

- kostenefficiëntie en duurzaamheid;
- een duidelijk waarderingskader en doordacht selectiebeleid;
- een totaaloverzicht op het aanwezige erfgoed;
- onderlinge collectieafspraken;
- onderling afgestemde en gecentraliseerde registratie- en ontsluitingssystemen om de uitwisselbaarheid van gegevens te verhogen;
- thematische en geografische benaderingen.

In nauw overleg met Onroerend Erfgoed en in synergie met de steden en gemeenten zal Cultuur de regiefunctie opnemen in het fysieke en digitale depotbeleid. Zo krijgt ook het gestarte provinciale beleid op het vlak van depotwerking een vervolg.

Erfgoed krijgt pas echt betekenis in de dialoog met de betrokken erfgoedgemeenschappen. Daarom wil de minister de band tussen erfgoedgemeenschappen en -instellingen versterken en streeft hij een brede actieve publieksparticipatie na via een gericht en gedifferentieerd publieksbeleid.

Om een maximale betrokkenheid bij het Vlaamse erfgoed te realiseren, is samenwerking tussen FARO en Herita aangewezen, zeker met betrekking tot hun respectieve Erfgoeddag en Open Monumentendag.

Via de cultureel-erfgoedconvenants krijgen steden en gemeenten de ruimte om optimaal in te zetten op cultureel erfgoed. Lokale besturen zijn hier een cruciale partner voor complementair beleid op dat vlak. Zo vormen de lokale erfgoedcellen een onmisbare schakel in een Vlaams expertisenetwerk. Bij een herziening van het decreet op de intergemeentelijke samenwerking moet de meerwaarde van de convenants behouden blijven. Wel is het cruciaal om intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op elkaar af te stemmen voor een maximale efficiëntie qua middelen, werking, bereik, expertise- en kennisdeling.

De minister bespreekt de inzet op cultureel erfgoed als factor voor duurzame ontwikkeling. De aanwezige collecties, vaardigheden en kennis in het erfgoedveld vindt hij onderbenut als bron voor nieuwe ideeën en manier van leren en beleven. Daartoe zouden erfgoedorganisaties meer werk moeten maken van innovatie en creativiteit. Cultureel erfgoed is voor vele sectoren – bijvoorbeeld kunsten, toerisme, onderzoek, innovatie en economie – een grondstof voor domeinoverschrijdende samenwerking. De herdenking van WO I is daarvan een voorbeeld. Zelf was de minister erg onder de indruk van de initiatieven die hij in dat kader heeft bezocht.

Tot slot zijn ook met betrekking tot erfgoed internationale uitwisseling en netwerking een belangrijke beleidsfactor. Minister Gatz zal formules onderzoeken met het oog op een staatswaarborgregeling voor internationale kunstwerken, de zogenaamde indemniteit. Daarmee worden verzekeringskosten beperkt en musea gesensibiliseerd om te investeren in beveiliging en goede klimaatomstandigheden.

Vlaanderen moet de internationale erkenning voor zijn expertise op het vlak van het borgen van immaterieel erfgoed consolideren en landelijke actoren een duidelijke rol geven in internationale uitwisseling en netwerking.

1.3.8. SD8. Inzetten op een dynamisch, toegankelijk en uitnodigend sociaal-cultureel, circus- en amateurkunstenveld

In onze evoluerende samenleving hecht minister Gatz er belang aan om diversiteit, participatie van nieuwe doelgroepen, kinderen- en jongerenwerking een plaats te geven in het cultuurbeleid.

Het decreet betreffende het sociaal-cultureel werk wordt aangepast met het oog op meer dynamiek en een sterkere profilering van de sector. Deze vorm van volwassenenwerk:

- streeft naar een bewuste samenleving waarin burgers actief participeren;
- zet diversiteit, digitale geletterdheid en burgerschap op de agenda;
- draagt bij tot cohesie, maatschappelijk engagement en democratie.

De afgelopen jaren zijn allerlei sociaal-culturele werkingen ontstaan die diversiteit en culturele innovatie op een natuurlijke manier integreren in hun werkvormen. Dergelijke voorbeeldwerkingen moeten erkend kunnen worden zodat ze een rol kunnen spelen ten aanzien van de rest van de sector.

Door lerende netwerken in het vormingslandschap te faciliteren, worden kruisbestuiving, uitwisselingstrajecten en snellere verspreiding van praktijkervaringen tussen diverse organisaties, verenigingen en fora gestimuleerd.

De Vlaamse Gebarentaal komt aan bod in de volgende operationele doelstelling. Ter voorbereiding van een wijziging van het desbetreffende decreet is wetenschappelijk onderzoek nodig over de juridische draagwijdte van de erkenning van de Vlaamse Gebarentaal. Ook laat de minister onderzoeken hoe de Vlaamse administratie in dit verband een structurele samenwerking kan organiseren tussen de verschillende betrokken beleidsdomeinen, in functie van beleidsafstemming en -draagvlak.

Het circusbeleid is de volgende operationele doelstelling. Het Circusdecreet brengt alle circusvormen samen en heeft de beleidsaandacht voor de sector stevig verankerd. Daardoor is een nieuwe circusgeneratie ontstaan, die de grenzen opzoekt van allerlei podium- en andere kunsten. Circus is laagdrempelig, participatief, gemeenschapsvormend en educatief. Daardoor is het een ideale invalshoek voor initiatieven met moeilijk bereikbare doelgroepen. Deze jonge bloeiende sector moet dan ook bijkomende mogelijkheden krijgen op het vlak van creatie en – internationale – spreiding.

Amateurkunsten ziet minister Gatz als een motor van creativiteit en verbinding. De alomtegenwoordige amateurkunstensector kan versterkt worden door blijvende inspanningen met het oog op samenwerking met het bredere cultuureducatieve veld, het deeltijds kunstonderwijs, de kunsten en de jeugdsector. Methodologische vernieuwing verdient stimulansen via proefprojecten en experimenten. Ook hier moet meer werk worden gemaakt van internationale netwerking en uitwisseling.

De cultuursector zou niets zijn zonder de vrijwillige inzet van geëngageerde burgers. De bescherming van vrijwilligers is nu te fragmentair geregeld. De toenevende bureaucratisering zet een rem op het vrijwilligerswerk. Er zal een samenwerking komen met diverse stakeholders om de contouren van een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid in kaart te brengen.

1.3.9. SD9. Heldere ambitieniveaus en duidelijke en meetbare doelstellingen stellen voor de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap

Minister Gatz duidt de categorie 'instelling van de Vlaamse Gemeenschap' als organisaties die excelleren en toonaangevend zijn op het vlak van kwaliteit en management. Het gaat over: de AB, Kunsthuis Vlaanderen, KMSKA, M HKA, deFilharmonie, deSingel en Brussels Philharmonic. Sommige andere kunstorganisaties zijn intussen geëvolueerd naar een context die vergelijkbaar is met die van deze instellingen. Het is dan ook de bedoeling om de lijst te actualiseren en voor elke instelling duidelijke en meetbare doelstellingen te ontwikkelen.

Instellingen moeten meer worden dan alleen organisaties die artistiek uitmunten. Ze moeten ook bredere dienstverlening aan hun sector aanbieden – bijvoorbeeld

ondersteuning van de jonge kunstenaars – maar ook aan de maatschappij. Ook moeten ze zorgen voor de internationale uitstraling van Vlaamse kunst en een podium bieden voor toonaangevende kunst uit het buitenland. In sommige maar niet alle gevallen doen ze dat nu al.

Het beeldende kunstenveld is cruciaal voor de Vlaamse profilering, en toeristisch en economisch van groot belang. Het KMSKA en het M HKA kunnen beschouwd worden als expertisecentra en motoren voor een inhaalbeweging in het Vlaamse erfgoed- en museumveld. Ze vormen de basisinstrumenten voor het Vlaamse collectiebeleid en voor nationale en internationale samenwerking, besluit de minister.

1.3.10. SD10. Naar geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en -instrumenten evolueren

Als kernwoorden van een duurzaam, geïntegreerd en integraal Vlaams cultuurbeleid ziet minister Gatz efficiëntie, doelgerichtheid, kwaliteit en complementariteit met andere beleidsniveaus en -domeinen.

De Vlaamse overheid zal meer ondersteunend en stimulerend optreden ten aanzien van de lokale besturen. Ze zal hun lokale realiteit verbinden met de Vlaamse beleidsambities. Voor de bibliotheeksector is het belangrijk dat de investeringen van de Vlaamse overheid en de provincies blijven renderen.

De Vlaamse overheid blijft haar coördinerende rol opnemen in de digitale uitbouw en ondersteuning van het lokaal cultuurbeleid.

In verband met de operationele doelstelling die de rol van de bovenbouw en de koepels wil herdefiniëren, wijst minister Gatz op het grote aantal intermediaire actoren in de sector. Hun bijdragen situeren zich in de praktijkondersteuning, de deskundigheidsbevordering of de visieontwikkeling. De minister wil hun rol kritisch evalueren, en synergie en een integrale aanpak stimuleren. Zie de fusie van de kunstensteunpunten.

Belangenbehartiging is een waardevolle opdracht, maar een zaak van de sector zelf, met wie de minister hierover de dialoog zal aangaan.

Als voorlaatste operationele doelstelling poneert de beleidsnota een performante monitoring, gegevensregistratie en -analyse. De minister wil een cultuurbrede, door de sector gedragen onderzoeksagenda, met aandacht voor noden op het vlak van onderzoek en monitoring. Een doordacht beleid heeft nood aan betrouwbare en internationaal vergelijkbare beleids- en sectorrelevante gegevens over de Vlaamse cultuursector.

De valorisatie en vertaling van onderzoeksresultaten naar de sector is cruciaal. Zowel bij het bepalen van de onderzoeksagenda als de valorisatie van de resultaten spelen het Onderzoekplatform Cultuur en het Cultuurforum 2020 een rol.

Tot slot behandelt de beleidsnota de overheveling van de taken en bevoegdheden van de provincies. Hun persoonsgebonden bevoegdheden en taken, onder meer toegewezen via sectorale decreten, worden geschrapt. Ze worden gezien het subsidiariteitsprincipe overgeheveld naar het lokale of het Vlaamse niveau. Hierbij staan maatwerk en overleg met de provincies, steden en gemeenten en met de sector centraal. Streefdatum is 1 januari 2017.

2. Vragen en opmerkingen van de commissie

2.1. De heer Jean-Jacques De Gucht

De heer *Jean-Jacques De Gucht* vindt de opname van het letterenbeleid in SD1 een terechte keuze. De moeilijkheden die de boekensector in Vlaanderen ondervindt, kwamen al vaker voor het voetlicht. Maar kan de minister duiden hoe hij wil inzetten op non-fictie als het VFL net daar zal besparen?

Van de vaste boekenprijs is de heer De Gucht nooit voorstander geweest. Nederland komt er trouwens na tien jaar op terug gezien de zware tijden voor de boekensector. De bevoegde autoriteit heeft er de vaste boekenprijs nadelig voor consument én markt genoemd, gebaseerd op die tien jaar ervaring. Die buitenlandse ervaring kan leerrijk zijn. Een vaste boekenprijs dient niet noodzakelijk de diversiteit. Hogere prijzen zullen mensen heus niet aanzetten om meer boeken te kopen, integendeel. Nieuwe ontwikkelingen maken dit trouwens een voorbijgestreefd concept. De heer De Gucht vermeldt zelf-publicerende schrijvers, streamingdiensten als de Spotify voor boeken, en de e-boeken.

We moeten de CVN en het gezamenlijke voorzitterschap van de Frankfurter Buchmesse aangrijpen om het gebrekkige boekenverkeer van Vlaanderen naar Nederland te verbeteren. Nederland kent er een export van 60 percent naar Vlaanderen, maar omgekeerd bedraagt die maar 5 percent. We moeten de mogelijkheden bekijken om dat percentage substantieel te verhogen. We moeten het hele Nederlandse taalgebied maximaal aanboren voor onze talrijke getalenteerde schrijvers.

De heer De Gucht vindt het positief dat de minister inzet op de verspreiding van het geïntegreerde filmbeleid. De filmkeuring is door de zesde staats hervorming naar Vlaanderen gekomen. Het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap kan van pas komen in de ontwikkeling van een goed systeem, eventueel met icoontjes. Bij uitbreiding wordt dat ook bruikbaar in audiovisuele media. De spreker pleit voor één gelijke oplossing voor heel België, ook omdat filmlicenties nationaal worden aangekocht. Het zou absurd zijn om met twee systemen te werken, zeker gezien de Brusselse situatie, waar een onderscheid tussen Franstalige en Nederlandstalige versies alleen maar verwarrend kan werken.

Strategische doelstelling 2 luidt: 'Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de culturele sector stimuleren'. De heer De Gucht is een grote fan van alternatieve financiering voor de culturele sector. Terecht kondigt de minister onderzoek aan met het oog op een uitbreiding van de tax shelter naar andere sectoren. De meeste kansen verwacht de heer De Gucht in de gaming-sector, die het dichtst aansluit bij de huidige regeling voor de audiovisuele sector, maar in totaal bieden acht sectoren mogelijkheden die onderzoek rechtvaardigen.

In België zal crowdfunding dit jaar 1,1 miljoen euro opleveren, in Nederland 100 miljoen euro. We lopen dus achter, wellicht deels door de beperking tot 1000 euro per spaarder. De heer De Gucht vraagt om de federale overheid te contacteren met het oog op een verhoging.

Hoewel hij het niet rechtstreeks vermeldt, verwijst de minister zeer terecht naar cultureel mecenaat.

Een systeem om een deel van de successierechten met kunst te laten betalen, verdient zeker overweging. Dit kan helpen vermijden dat kunstwerken van topkwaliteit naar het buitenland verhuizen. Het gaat niet enkel om de werken uit het Topstukkendecreet maar om hele verzamelingen. De spreker verwijst naar de collectie Janssen en de nogal problematische situatie van toen. Duidelijke regels zijn nodig. De heer De Gucht pleit om een manier uit te dokteren om 120 percent van

de waarde van het afgestane werk in te brengen als successiebetaling. Nu kijken we eerst naar het buitenland, terwijl we eerst onze eigen fiscale mogelijkheden moeten nagaan.

De heer De Gucht pleit voor een btw-verlaging op kunstverkoop. Vandaag geldt voor boeken 6 percent btw. Ook andere kunst kan misschien een lager tarief krijgen. In het huidige systeem betaal je 6 percent btw voor een rechtstreekse aankoop bij een kunstenaar en 21 percent als er een tussenpersoon optreedt. Uiteraard leidt dit tot ontwijking, met terugbetaling door de kunstenaar aan de makelaar in een zwart circuit. Een algemeen tarief zou deze praktijken overbodig maken.

Cultureel beleggen zou interessant zijn als het fiscaal aftrekbaar wordt. Culturele instellingen moeten op een goedkope manier geld kunnen lenen. Cultuurfondsen zouden een projectverklaring moeten kunnen aanvragen bij het ministerie van Cultuur voor hun projecten.

De heer De Gucht steunt het streven van de minister naar 'cultural governance' als hefboom tot professionalisering van organisaties en bestuursorganen. Zo is er de vraag naar een diverse en gekwalificeerde samenstelling van de bestuursraden, met daarnaast een governancequote. In dat verband ziet de spreker onder andere risicobeheer, bewust organisatiebeleid en transparantie als voorwaarden bij de subsidiestromen.

In SD3, 'Investeren in duurzame culturele infrastructuur' durft minister Gatz out of the box denken. Zo kunnen leegstaande religieuze gebouwen het tekort aan infrastructuur invullen. In de vorige regeerperiode bleken er nogal wat problemen om de hoek te loeren in de oplijsting van die gebouwen. Zijn ze eigendom van een bisdom of van een kerkraad? De spreker vraagt om de dialoog op gang te brengen met betrekking tot een maximale herbesteding van de geschikte mooie gebouwen. Dat zou ook financieel goed uitkomen. Ook lokale besturen zouden hierbij een gesprekspartner moeten zijn.

De vierde strategische doelstelling betreft het duurzame internationale cultuurbeleid als speerpunt. De spreker vindt het positief dat de minister nadrukkelijk over de landsgrenzen wil kijken om na te gaan hoe Vlaanderen zich kan positioneren in de wereld. Ook met betrekking tot de media heeft de minister verwezen naar de ondersteuning van de internationale verdeling van onze producties, met Borgen als inspiratie.

Ook in de context van het internationale beleid verwijst de heer De Gucht naar de CVN, die zijn twintigste verjaardag viert, en naar de Frankfurter Buchmesse. Misschien kan de Vlaams-Nederlandse cultuurprijs opnieuw in het leven worden geroepen, met een juiste waardering.

Positief is ook dat de minister het cultureel samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap ambitieus wil invullen. Dat is de manier om één gemeenschappelijk verhaal te brengen ten aanzien van de federale overheid. Het zou bijzonder vreemd zijn als Vlaanderen op zijn eentje de federale overheid zou aanspreken over de financiële aspecten van cultuur.

Van SD6 prijst de heer De Gucht de ambitie met betrekking tot een intense samenwerking en dialoog met het onderwijs.

In verband met de langetermijnvisie voor cultureel erfgoed wijst de heer De Gucht op de beperkte budgettaire mogelijkheden. Het zou daarom heel positief zijn als deze regering de indenniteitsregeling kan realiseren, waarover de spreker in de vorige zitting een voorstel van decreet had ingediend. Europa is er voorstander van. Een dergelijke regeling laat toe dat musea de bevolking in contact brengen

met schitterende werken uit het buitenland, zonder dat dit ook maar iets kost op de begroting. Ze biedt musea bovendien de kans om extra bezoekers te lokken en zo meer inkomsten te genereren.

SD9 betreft de meetbare doelstellingen voor de grote instellingen van de Vlaamse Gemeenschap. De heer De Gucht noemt het cruciaal dat ze financiële armslag behouden om hun taken te vervullen. Drie jaar geleden stelde hij voor om de burger inspraak te geven over 5 percent van het budget van alle grote culturele instellingen van de Vlaamse Gemeenschap, wat tot meer participatie zou leiden. De instellingen moeten dan echt de dialoog aangaan met de burger om hem te overtuigen van hun belang.

2.2. De heer Marius Meremans

De heer *Marius Meremans* kreeg uit de krantencommentaren de indruk dat de hele meerderheid had opgetreden in de hoogstaande culturele film *The Texas Chainsaw Massacre*. Zoals in sommige operavoorstellingen leek het bloed tot tegen de muren te spatten. Uiteraard zijn commentaren en opinies welkom, maar wie de N-VA als psychopaten uit die cultfilm uit 1974 opvoert, toont hetzelfde aan als de Tongerse tentoonstelling over de Noormannen: perceptie en realiteit stemmen niet altijd overeen.

De partij van de heer Meremans is gegroeid uit de Vlaamse Beweging. Cultuur stond daarin altijd gelijk met – ook sociale – ontvoogding. Cultuur is belangrijk voor gemeenschapsvorming, en heeft met identiteit te maken. Maar identiteit verandert doorheen de tijd. Nieuwe mensen verrijken de identiteit met nieuwe elementen. Tegenwoordig zijn woorden als identiteit, volkswontwikkeling en volksverheffing nog zelden te horen. Maar de heer Meremans vermeldt ze nu bewust wel omdat ze wijzen op de essentie van cultuur: de mensen en de instellingen laten excelleren.

De heer Meremans ziet in het cultuurbeleid vijf krachtlijnen. Duurzaamheid betekent: keuzes voor de lange termijn. De spreker hoopt dat de commissie de komende jaren een forum kan zijn voor het debat over die keuzes. Duurzaamheid heeft ook te maken met het vrijwilligersstatuut, het kunstenaarsstatuut, verduurzaming enzovoort. Een tweede krachtlijn is: innovatie. We moeten de digitaliseringskloof dichten. Hoe gaan we om met nieuwe organisatievormen? We moeten continu innoveren. Het verbinden van mensen is een derde krachtlijn. Grote organisaties moeten hubs aanreiken voor de ontwikkeling van nieuwe organisaties. Dat verbinden moet ook intergemeentelijk gebeuren. De toekomst van de lokale cultuur staat los van de kerktoren. Ten vierde moet het internationale cultuurbeleid worden gefaciliteerd. De laatste krachtlijn is participatie, rekening houdend met de superdiversiteit in al haar vormen.

In SD1 bespreekt de minister de uitvoering van het Kunstendecreet. In april zou hij met een visienota naar de commissie komen. Het nieuwe Kunstendecreet werd gedragen door alle partijen. De sector zou er dan ook goed aan doen om een breed gedragen uitvoering na te streven, in haar eigen belang. De commissie kan daarin een grote rol spelen. Het Kunstendecreet moet de versnippering aanpakken. Structurele subsidies zijn daarvoor te ruim en moeilijk beheersbaar. Ook in die context hebben we behoefte aan grotere organisaties met een opdracht als hub.

Diversiteit is belangrijk, zo niet verschraalt het cultuurlandschap. Ook de kwaliteit is van groot belang. Kwantiteit is echter voor diversiteit noch kwaliteit een noodzaak. Het cultuurlandschap hoeft niet al te groot te zijn, als het maar voldoende divers is en alle nodige kwalitatieve elementen bevat. Er moet ook meer focus zijn op meerjarige projecten, presentatie en productie.

Wat het letterenbeleid betreft, wijst de heer Meremans op het onderscheid tussen een gereguleerde en een vaste boekenprijs. De heer De Gucht had het onterecht – en ongetwijfeld onbewust – over een vaste prijs. De heer Meremans begrijpt dat de minister de gereguleerde prijs grondig wil voorbereiden, maar wil erover waken dat de zaak niet op de al te lange baan wordt geschoven.

Voor de Vlaamse uitgeverijen is de komst van nieuwe spelers op de markt onduidelijk en verontrustend. Amazon is intussen al actief in Nederland. Het betreft hier marktwerking waarin de overheid zich niet hoeft te mengen, maar ze kan faciliterend optreden en overleg tot stand brengen. Hoewel het geen liberale visie is, heeft de overheid de opdracht om de leefbaarheid van de culturele sector en zeker het Vlaamse boekbedrijf te bewaken.

Het VAF werkt heel effectief. Terecht wil de minister internationale doorbraken helpen mogelijk maken, onder meer op de Franstalige markt. De tax shelter is er. Maar de samenwerking met de Brusselse overheid met betrekking tot Screen Flanders blijkt lang niet zo ver te staan als de heer Meremans had verwacht. Kan de minister dit duiden?

Eindelijk is de filmkeuring naar Vlaanderen gekomen. Hoewel in de vorige zittingsperiode was aangekondigd dat deze meteen op punt zou kunnen staan, blijkt dat nog altijd niet het geval. Wat is de stand van zaken?

Wat de versterking van de economische waarde van cultuur betreft, gaat het vooral om de verhouding tussen subsidies en investeringen, waaronder het aspect alternatieve financieringsvormen.

De heer Meremans is blij met de link tussen topevenementen en toerisme. Wenen zou een heel ruime Bruegeltentoonstelling plannen. De Vlaamse overheid moet hierop inspelen met een spiegelentoonstelling of een ander initiatief, liefst op schaal van heel Vlaanderen. Ze kan daaraan toeristische aspecten als gastronomie, landschappen of de andere Vlaamse meesters koppelen. De heer Meremans ziet het KMSKA als de aangewezen initiatiefnemer.

De spreker is blij met de samenwerkingsverbanden met instellingen als F.I.T., de PMV of CultuurInvest.

Op pagina 22 vermeldt de beleidsnota dat een alternatieve private financiering niet voor elke subsector evident is. De minister wil de subsidies niet in vraag stellen, maar die blijven inzetten voor talentontwikkeling, innovatie, experimentele ruimte, participatie, doelgroepenbeleid en culturele initiatieven die niet kunnen overleven in een marktmodel. De heer Meremans noemt subsidies van levensbelang voor de hele sector. Alternatieve financieringsvormen zoeken is positief en verdient alle steun, maar zonder subsidies is cultuur gewoon niet mogelijk. Dit is een taak van de overheid, net als de financiering van onderwijs of welzijn.

De heer Meremans wil meewerken aan de stimulering van alternatieve financiering. Dat de bedrijfswereld meer in cultuur participeert, juicht hij toe.

De beleidsnota heeft het ook over kunst in de openbare ruimte, kennisdeling en dienstverlening ten aanzien van de lokale besturen. Maar aangezien ook Team Vlaamse Bouwmeester dit opvolgt en ter zake de lokale besturen ondersteunt, pleit de heer Meremans om overlapping te vermijden. Het plafond voor de verplichting om een kunstwerk te plaatsen is intussen verhoogd.

Wat de culturele infrastructuur betreft, lijkt het de heer Meremans enorm belangrijk dat sneller aan de eigen instellingen kan worden gewerkt. Kunst moet op een

waardige manier worden getoond. De spreker is blij dat de minister het verband met de Brusselse gebouwen legt.

Het lokale infrastructuurbeleid zal worden ondersteund. De heer Meremans vraagt zich af of de gemeenten niet méér moeten worden gestimuleerd tot een dergelijk beleid. De mindswitch komt er stilaan, zij het nog te traag. Met betrekking tot cultuur zullen de gemeenten meer oog moeten hebben voor het regionale verband, opdat een gemeente niet zou aanbieden wat haar buur ook al heeft.

Huidig minister-president Bourgeois heeft in de vorige regeerperiode een decreet gelanceerd om religieuze gebouwen te laten subsidiëren voor nevenfuncties. Hoewel een religieus gebouw altijd de nodige eerbied verdient, verschilt een ontwijfd gebouw van een gebouw waar nog erediensten plaatsvinden. De kansen die religieuze gebouwen bieden, verdienen promotie door de Vlaamse overheid. Misschien is dat in andere gemeenten anders, maar een stad als Dendermonde is voorlopig niet geneigd tot dergelijke oplossingen, terwijl zoveel verenigingen er nood hebben aan infrastructuur.

Wat internationaal cultuurbeleid betreft, is het opvallend hoe een Vlaams vertegenwoordiger erkende dat hij niet goed op de hoogte was van wat leeft in cultureel Vlaanderen. Nederland haalt zijn vertegenwoordigers terug en geeft hen input over de Nederlandse cultuur. Misschien kunnen we iets soortgelijks plannen met onze Vlaamse vertegenwoordigers, die daar wellicht voor zullen openstaan omdat het culturele prestige van onze regio een belangrijk verkoopargument kan opleveren.

De heer Meremans verwacht erg veel van het voorzitterschap van de Frankfurter Buchmesse.

Hoe wil de minister het programma van Creative Europe bekendmaken? Reserveren we dat enkel voor grote spelers? Kunnen ze daarop inschrijven?

SD5 betreft e-cultuur en digitalisering. De Waalse Krook en het VIAA hebben aangekondigd dat ze de opdracht verder zullen vormgeven. Digitaliseren blijft de hoofdplicht, want op dat vlak hebben we een kloof te dichten. De samenvoeging van Bibnet en LOCUS is een logisch gevolg. De heer Meremans kijkt uit naar de evaluatie.

Participeren in cultuur: de UiTPAS wordt uitgerold. De heer Meremans staat achter een participatie-initiatief op voorwaarde dat men nagaat of het de doelgroepen bereikt. Specifieke doelgroepen die het moeilijker hebben om te participeren in cultuur, hebben begeleiding nodig. De UiTPAS kan in bepaalde steden positieve resultaten voorleggen, maar een voortdurende monitoring is aangewezen.

De culturele opdracht voor de VRT is vanzelfsprekend. Hetzelfde geldt voor 'elders verworven competenties'. Voor het deeltijds kunstonderwijs komt er een nieuw decreet. De heer Meremans hoopt hier een insteek te kunnen geven vanuit de commissie Cultuur.

De spreker verwacht veel van de open depotfunctie van het CRKC. Eveneens in verband met erfgoed hecht hij belang aan een goede samenwerking tussen Erfgoeddag en Open Monumentendag en tussen Herita en het FARO. Roerend en onroerend erfgoed bij elkaar brengen is de juiste richting.

De erfgoedconvenants blijven bestaan, ook al vervallen er binnenkort enkele. Maar wat is hun toekomst? Stedelijke erfgoedconvenants monden nu terecht uit in regionale erfgoedconvenants. Zal de minister de convenants behouden in hun huidige vorm of worden ze groter? De sector moet toch weten waar hij aan toe is.

Onze musea hebben traditioneel een achterstand. In de huidige budgettaire context is het wellicht niet evident, maar thematische impulssubsidies zouden welkom zijn met het oog op de ontsluiting van ons erfgoed naar het publiek, ook digitaal. Zo niet verliezen we die link. Welke inspanning is op dat vlak mogelijk?

Voor het sociaal-culturele luik is een nieuw of gewijzigd decreet wenselijk. De indeling in verenigingen, bewegingen en vormingsinstellingen is relevant. Er is een grote innovatie bezig, verenigingsvorming neemt nieuwe formules aan. Die vernieuwing is vaak gebaseerd op ideeën uit de bevolking en verdient flexibeler ondersteuning met nadruk op diversiteit en culturele innovatie. Indien de ervaring van de sector niet genoeg uit de verf komt, is de vraag naar het waarom op zijn plaats.

De heer Meremans is blij met de aandacht voor de Vlaamse Gebarentaal en het circusbeleid.

In verband met het gecoördineerde vrijwilligersbeleid moeten we oplossingen zoeken voor de regulitis die de Vlaamse overheid op de talloze Vlaamse vrijwilligers heeft losgelaten.

“De lijst van de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap actualiseren” staat in beleidsnota. Wil de minister die lijst dan uitbreiden? De rol van die instellingen werd al besproken. De minister zegt dat sommige organisaties vergelijkbaar zijn met deze instellingen, maar hoe ziet hij dat precies?

De doelgerichte beleidsstructuur evalueren is het laatste punt. De interne staats-hervorming is daarbij belangrijk. De spreker beseft dat deze onrust tweevleugelt op het terrein. Hij pleit voor inventarisatie van de betreffende initiatieven en dialoog met onder andere de provincies zelf. De hervorming zal zijn tijd kosten maar is de enige weg.

De heer Meremans besluit met het goede nieuws dat de beleidsnota strookt met het regeerakkoord.

2.3. Mevrouw Yamila Idrissi

Mevrouw *Yamila Idrissi* schuift de tekst die ze oorspronkelijk heeft voorbereid, opzij om een forum te geven aan de publieke tekst waarmee mevrouw Frie Leysen op 13 november in de krant uitpakt, aangezien die recht naar de essentie van cultuurbeleid gaat. Een dag eerder kreeg mevrouw Leysen de prestigieuze Erasmusprijs uitgereikt. Zelf ziet ze dit als een alarmsignaal.

“Realiseren we ons wat we aan het verliezen zijn in dit klimaat van verrechtsing, nationalisme en commercialisering? (...) Nederland is een plek geworden waar de kunsten nog nauwelijks kunnen ademen. En België dreigt dezelfde weg op te gaan. Waar het onderscheid tussen kunst, cultuur en culturele industrieën nog nauwelijks gemaakt wordt. Waar brutaal het mes wordt gezet in de cultuur- en kunstbudgetten. Het theaterlandschap is grondig opgekuist. Alle wildgroei en onkruid zijn netjes weggesneden. (...) Jammer, want van daaruit komen precies vernieuwing en verandering.

Waar artistieke creatieplekken, laboratoria en onderzoekscentra niet meer bestaan. Waar conservatisme welig tiert. Waar kunst een hobby van de linksen genoemd wordt. Waar internationale circulatie van artiesten en hun werk tot een belachelijk minimum herleid is (...).

Kortom, een land waar kunst en cultuur, en hun publiek, stevig onder druk staan. Overall in Europa is de aanslag op kunst en cultuur ingezet. (...)

Er is iets dat ik niet begrijp. België en Nederland behoren tot de rijkste regio's ter wereld, de crisis is hier nog tamelijk beperkt gebleven. Tot voor kort voerden beide een stimulerend en toonaangevend kunstenbeleid. Hoe kan het dat dit beleid en alle investeringen met één pennentrek afgevoerd worden? (...)

Het veranderende politieke klimaat is één ding, maar onder het motto – het is goed in eigen hart te kijken – kan het geen kwaad ook onszelf te bevragen. Zijn de kunsten niet te ver meegegaan in politieke, economische, diplomatieke en behaagzieke logica's? Laten we ons niet te veel voor de kar spannen van de politiek om problemen op te lossen? (...) Rechtvaardigen we ons niet te veel met cijfers en economische argumenten in de plaats van inhoudelijk-artistieke? Hebben we onszelf niet te veel tot entertainers gereduceerd, die braaf de regels van managers, marketeers en boekhouders volgen in plaats van de stoorzenders en inspiratoren te blijven die we moeten zijn?

De prijs is een pleidooi voor een vrijzone (...), waarin kunstenaars hun visies en artistieke talen kunnen ontwikkelen, kritisch onze maatschappij kunnen analyseren, wijzen waar het pijn doet en ons, hun publiek, inspireren. (...) Deze prijs staat symbool voor de kunstenaars en hun werk, die dreigen te verstikken in een bourgeois en artificieel wereldje van glamour, geld, macht, namedropping, prestige, commercie, behaagzucht, compromissen, ziekelijk carrièrisme en ijdelheid. Het Disneyland van de artistieke 21ste eeuw.

De prijs verdedigt ook de internationale circulatie van artiesten en hun werk. (...) De prijs gaat ook naar nieuwe generaties artiesten uit alle hoeken van de wereld en eert een kritisch, nieuwsgierig, veeleisend en avontuurlijk publiek (...) mensen die nood hebben aan andere visies en opinies.

Deze prijs gaat over kunstenaars en hun werk, de kern van hun werk, hun engagement, de risico's die ze nemen, radicaliteit en verandering, het herdenken van structuren en werkwijzen, aangepast aan de noden van vandaag. (...) Deze prijs huldigt ideeën, principes en werkwijzen die in de huidige constellatie in heel Europa (...) onder druk staan. Ik deel hem met iedereen die ze mee verdedigt: artiesten, collega's, toeschouwers en zelfs enkele officiële gezagsdragers." (Einde citaat)

Samen met mevrouw Leysen durft mevrouw Idrissi dromen dat deze geste de politieke wereld aan het denken zet over het waarheen, voor wie, hoe en waarom van kunst en cultuur. Zelf heeft ze deze zomer aan de minister geschreven dat hijzelf al eerder had aangetoond tot een dergelijk debat in staat te zijn. Het commissielid kijkt uit naar een pittig debat. Ideeën uitwisselen, uit elkaars woorden en daden leren, is cultuur an sich. En als één iemand de komende vijf jaar nog iets kan maken van een bloeiend en zelfstandig kunst- en cultuurlandschap, is het wel minister Gatz, op voorwaarde dat zijn coalitiepartners hem die kans geven.

De beleidsnota bevat interessante denkpistes, maar toch lang niet genoeg verfrissing en out of the box denken. Erger is dat de nota wel over een parallel universum lijkt te gaan. Hoe vallen deze beleidsintenties nu te rijmen met de begrotingscijfers, die diepe wonden slaan in het weefsel van de cultuur?

Mevrouw Idrissi vindt het wel positief dat de minister met het recente Kunstendecreet op dezelfde lijn voortgaat en uitvoeringsbesluiten voorbereidt met het oog op een breed draagvlak. Maar fundamenteel zorgwekkend zijn de diverse interviews waarin de minister eerst een besparingsronde voor iedereen aankondigt, maar hoopt dat er later meer ruimte zal komen. Mogelijk verwachtte hij een economische opflakking, maar die dient zich niet aan. Wellicht bedoelt de minister vooral dat als hij klaar is met 'wieden' er meer ruimte komt voor wie dan nog overblijft. Grote onzekerheid is dan ook het deel van iedereen die afhangt van het Kunsten-decreet.

Mevrouw Idrissi koppelt die opmerking aan de besparing van 7,459 miljoen euro op de betreffende begroting. Welke organisaties worden getroffen? Wie moet precies wat inleveren op basis van welke criteria? Vast staat dat niet alle organisaties die pandoering aankunnen en dat een verschraling van het aanbod en de creativiteit Vlaanderen ten deel zal vallen, terwijl het net daaraan zoveel nood heeft.

Uit het hele boekenvak komen onheilsboodschappen. De minister beweert te willen inzetten op een nieuw non-fictiebeleid, maar net daarvoor zijn de middelen herleid tot nul. Directeur Koen Van Bockstal van het VFL liet trouwens optekenen in De Morgen dat wie in Vlaanderen non-fictie bedrijft, van het VFL helemaal niets meer hoeft te verwachten: "Met veel knip- en plakwerk was daar een budget en daar stoppen we mee". Dat gebeurt precies op een moment dat het genre sterk in opmars is en ook romans schraagt. Aansluitend worden de werkbeurzen voor literaire biografie tot nul herleid. In De Standaard stelt de heer Pascal Verbeken dat cultuurministers de mond mogen vol hebben van ondersteuning van non-fictie, maar dat in de feiten het bedrag voortaan nul euro bedraagt. Hij is boos om de nonchalance waarmee een overheid omgaat met elementaire zuurstof voor een sociaal, politiek en cultureel coherent denken. Pascal Verbeken stelt: "Beste collega's, David Van Reybrouck, Chris De Stoop, Geert van Istendael, Rudi Rotthier, Bart Van Loo en zo veel anderen, veel plezier gewent met uw interessante hobby, maar weet dat u als schrijver niet meer bestaat in Vlaanderen.". Dat zijn harde woorden en harde analyses. Mevrouw Idrissi hoopt dat de minister een ander verhaal zal vertellen, maar als ze kijkt naar de cijfers en de intenties, kan ze de auteurs in de kranten enkel gelijk geven.

Met zijn focus op ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de culturele sector, gaat minister Gatz voor de economisering van cultuur. Het wordt belangrijk om de impact te bewijzen. De nadruk ligt sterk op het genereren van eigen inkomsten. Dat lijkt mevrouw Idrissi zelfs een goede zaak, maar het bestaat vandaag al in sommige sectoren binnen het kunstenlandschap. De Vooruit creëert bijvoorbeeld meer dan 56 percent eigen inkomsten, Theater aan Zee zelfs 80 percent. Het Toneelhuis komt aan 25 percent, het NTGent aan 29 percent, deSingel aan 29 percent en de KVS aan 22 percent. Dat zijn al vrij hoge percentages. Men kan veel verwachten, maar er zijn grenzen. Vlaanderen is de Verenigde Staten niet.

Mevrouw Idrissi vindt het prima dat er inspanningen gebeuren om fiscale aftrekbaarheid en fiscale impulsen te stimuleren, maar dat is federale materie. Ze vraagt zich af hoe de minister dat wil bewerkstelligen.

Ze verwijst naar een FOV-idee om het kmo-loket voor vormingsinitiatieven en consultancy open te stellen voor de culturele vzw's.

Voorts pleit het lid voor stiptere betalingen van cultuursubsidies aangezien de begunstigden nu geld verliezen door de overbruggingskredieten die ze moeten aangaan bij banken in afwachting van het geld waarop ze recht hebben.

Crowdfunding is interessant. In de vorige zittingsperiode vond mevrouw Idrissi op dat vlak steun bij de meerderheid voor haar conceptnota. Maar crowdfunding kan maar een aanvulling vormen op subsidie, geen vervanging ervan. Bovendien zijn daarvoor systemen op maat van de cultuursector nodig, wat niet het geval is voor de bestaande systemen. Voormalig minister Schauvliege heeft een proeftuin gelanceerd met het Vlaams Fonds voor de Letteren. Wat is daarvan de stand van zaken? In Brussel mikt het platform Growfunding op sociaal-culturele initiatieven.

De conceptnota van mevrouw Idrissi pleitte voor een keurmerk om achterdocht van kandidaat-funders weg te nemen.

Heel wat sociaal-culturele organisaties hebben trouwens al mooie bedragen verworven via crowdfunding maar klagen over de lange lijdensweg naar de erkenning met betrekking tot de fiscale attesten. De evolutie in de interpretaties bij btw-controles zorgt voor veel onzekerheid.

De kunstkoopregeling die de minister aankondigt, is een interessante manier om met een kleine overheidsinbreng een enorm multiplicatoreffect te creëren. Bovendien kunnen ook mensen met lagere inkomens zo aan een kunstwerk raken. Hierover bestond al een voorstel van decreet in de vorige legislatuur. Het benieuwt mevrouw Idrissi wat deze zittingsperiode op dat vlak aan regelgeving zal opleveren.

De minister gaat voor een duurzaam internationaal cultuurbeleid. De steunpunten hebben op dat vlak al heel interessant werk geleverd. Minister Schauvliege had de heer Hugo De Greef aangesteld om een duurzaam internationaal cultuurbeleid uit te tekenen. Zal minister Gatz daarop voortborduren? Al het denkwerk is klaar, de steunpunten hebben een grote internationale studiedag georganiseerd. Hoewel de minister dus niet van nul hoeft te beginnen, wekt de beleidsnota net wel die indruk.

Minister Gatz wil Vlaanderen positioneren als draaischijf voor talent en expertise op wereldniveau. Helaas negeert hij daarbij de musea helemaal. Zij kunnen Vlaamse exposities naar het buitenland brengen en internationale projecten naar hier. Was dat een bewuste keuze?

Mevrouw Idrissi betreurt dat architectuur niet wordt vermeld. Toch is er op dit moment een zeer toonaangevende Vlaamse golf, die op de internationale scène echt potten aan het breken is. Was ook dit een bewuste keuze?

Uit een bevraging van de FOV blijkt dat 53 percent van de aangesloten organisaties internationaal actief is en dat drie vierde daarvan hierin nog verder wil gaan. Mevrouw Idrissi wijst erop dat de Vlaamse Regering enkele jaren geleden nog een onderzoek bestelde naar de vraag met welke fenomenen Vlaanderen kon uitpakken om zich internationaal sterker op de kaart te plaatsen. Het sociaal-cultureel werk stond bovenaan op de lijst, maar daarover, zucht mevrouw Idrissi, staat niets in de beleidsnota. Nochtans zijn de aangegeven doelstellingen perfect toepasbaar op het sociaal-cultureel werk.

Het commissielid staat achter het streven naar culturele en maatschappelijke meerwaarde via e-culture en digitalisering. Er is veel aandacht voor expertiseopbouw, maar het probleem ligt elders. De meeste culturele instellingen ontberen de nodige investeringsgelden voor hard- en software. De dalende subsidies rijmen dan ook niet met de ambitie.

Een titel als "Stimuleren en ondersteunen van leren door te participeren en participeren door te leren in een superdiverse samenleving" voor SD6 deed mevrouw Idrissi geloven dat de minister het licht had gezien. Maar ze bleef op haar honger en mist ter zake een verfrissend beleid. Jammer dat ze daar anno 2014 nog altijd zo hard voor moet pleiten.

Mevrouw Idrissi gaat ervan uit dat 'cultural governance' onder meer op de verkleuring van de raden van bestuur van de culturele instellingen doelt. Maar het zou moeten gaan om veel meer, een geïntegreerd superdiversiteitsbeleid. Ook de verkleuring van het publiek en de kunstenaars zelf – als rolmodellen – moet een doel zijn. We beschikken over pioniers als Adil en Bilal van de film Image, de schrijvers Rachida Lamrabet en Mustafa Kör, de acteurs Nabil Mallat en Chokri Ben Chikha en de regisseur Mokhallad Rasem. Mevrouw Idrissi vraagt de commissie om hen in een hoorzitting te ondervragen over hun culturele traject en de drempels en noden op dat vlak. Achter elke Chokri Ben Chikha staan trouwens twintig tot honderd jongeren die het niet hebben gehaald. Heeft de minister dit bewust verzwegen?

Over urban art en culture zoals de hiphopscene staat al evenmin iets in de beleidsnota, terwijl die steun verdient. 'Let's go urban' in Antwerpen is een voorbeeld. Honderden jongeren werden van de straat gehaald om zich artistiek te ontwikkelen. Mevrouw Idrissi wil de minister graag de hand reiken om hierover een visie en beleid te ontwikkelen.

Het lid constateert een daling in de begroting voor diversiteits- en participatiebeleid. In de uitgavenbegroting van 2014 bevatte dit begrotingsartikel middelen voor de werkingssubsidies voor het MANA en Daarkom. Mevrouw Idrissi ziet deze middelen niet terugkeren in de toelichting van de uitgavenbegroting 2015. Zij hoopt hierover wat meer uitleg te krijgen.

Over het dko is de voorbije jaren heel veel gezegd en geschreven, maar veel is er niet veranderd. Het is zoals met het internationaal cultuurbeleid: we hebben genoeg materiaal, we kunnen op het terrein gaan, maar het zal afhangen van de afspraken met de minister van Onderwijs. Daarover wil de spreker uitleg.

40 percent van de sociaal-culturele organisaties werkt expliciet met kansengroepen: mensen in armoede, mensen met een etnisch diverse afkomst, mensen met een beperking. Hoe zal de minister hen bij zijn beleid betrekken? Zal hij hierover afspraken maken met minister Homans?

De werkingssubsidie voor Vitamine C en cultuureducatie staan samen op één begrotingsartikel, waarop een forse besparing wordt doorgevoerd. Hoe wordt de inspanning tussen die twee verdeeld?

SD7 behandelt het culturele erfgoed. Minister Schauvliege heeft daar een financiële inhaaloperatie willen doorvoeren, die op de valreep niet is doorgegaan. Volgens kwatongen zegde toenmalig minister van Begroting Muyters op het laatste nipperkje zijn goedkeuring af. Nu vraagt dezelfde partij een inhaaloperatie, ondanks het feit dat in die sector 4 percent wordt bespaard. Is die inhaaloperatie dan mogelijk? Deze sector was al ondergefinancierd. Nog eens 4 percent besparen met behoud van de huidige opdracht is onmogelijk. Ook op dat vlak lijkt de beleidsnota uit een parallel universum te komen.

OD1 betreft een meer collectiegericht ondersteuningsbeleid en een gerichte uitbouw en beheer van de collecties in Vlaanderen. De minister vraagt hier terecht meer afstemming en samenwerking en verwijst naar de kaderovereenkomst over onderling bruikleenverkeer tussen de instellingen en Vlaanderen. Maar de organisaties die deze afstemming moeten realiseren, zijn al opgericht: de VKC en CAHF. Hun beperkte lidmaatschap zou moeten worden opengesteld voor andere belangrijke spelers. Bovendien zijn de collecties meestal eigendom van de steden en gemeenten.

Het bruikleenverkeer ligt niet zo voor de hand. Samenwerking met privéverzamelaars bestaat al. Kijk maar naar Museum M met de Cera-collectie. Maar dan moeten die privéverzamelaars ook bereid zijn om de opwaardering van hun collectie te helpen financieren. Daar wringt volgens mevrouw Idrissi vaak het schoentje. Welke stimuli overweegt de minister op dat vlak?

De minister maakt in zijn beleidsnota positieve en correcte analyses in verband met het Topstukkendecreet, maar heeft daarvoor amper 4000 euro in de begroting ingeschreven. Dat is bijna cynisch. Hoe kunnen we hiermee in hemelsnaam een topstukkenbeleid voeren?

De depotwerking is belangrijk voor de musea en verdient steun. De vorige regering had al een ontwerp van decreet klaar, misschien wel geïnspireerd op het voorstel

van de heer De Gucht, of was het omgekeerd? Maar de financiering was toen een knelpunt, en dat zal nu niet anders zijn.

Naar aanleiding van SD8 heeft mevrouw Idrissi vragen bij 'het decreet Sociaal-cultureel Volwassenenwerk op de Werkbank'. Ze polst naar de methodiek en timing. Zal dit decreet effect hebben op de nieuwe beleidsperiode, die op 1 januari 2016 van start gaat en tot 2020 loopt? Nieuwe organisaties kunnen begin 2015 een erkenning aanvragen. Erkende bewegingen kunnen een financieel behoefteplan indienen om hun vraag om meer middelen te motiveren. Vanaf midden 2015 moet de minister over deze aanvragen beslissen. Bovendien kan hij vanaf dan ook vijftien beleidsprioriteiten voor verenigingen en gespecialiseerde vormingsinstellingen formuleren. Die middelen moeten in de begroting voor 2017 komen. Maar hoe zal de minister in de huidige begrotingscontext omgaan met de budgettaire wensen van nieuwe en erkende organisaties?

Gelukkig stelt de minister onomwonden dat de hele culturele sector zonder de vrijwillige inzet van geëngageerde burgers niets zou voorstellen. Hij trekt de coördinatie van het vrijwilligersbeleid naar zich toe. Aandachtspunten zijn de toenemende bureaucratisering en de versnippering van de expertise en de informatiekkanalen over ondersteuning. Mevrouw Idrissi vraagt zich af met wie de minister zal samenwerken. Er bestaat al Vlaamse en federaal beleid. De Verenigde Verenigingen hebben met de Vlaamse Regering samengewerkt aan het project 'Samen vereenvoudigen voor vrijwilligers en verenigingen'. Mevrouw Idrissi polst naar de plannen en klemtonen van minister Gatz

2.4. Mevrouw Caroline Bastiaens

Mevrouw *Caroline Bastiaens* vangt aan met de vaststelling dat heel wat mensen in de sector reikhalzend naar de voorliggende beleidsnota hebben uitgekeken. Zelf vindt ze de tekst op een aantal terreinen verrassend concreet, en hier en daar merkt ze de blauwe signatuur van minister Gatz. Op andere terreinen blijft de beleidsnota vaag, maar dat zal wel eigen zijn aan beleidsnota's.

Positief is dat de minister iedereen de kans biedt vragen te stellen. Hij is blijkbaar een voorstander van een grondig debat. Zeker met betrekking tot cultuur is dat zeer belangrijk. Mevrouw Bastiaens hoopt dan ook dat de verdere uittekening van zijn beleid bottom-up verloopt. In dat debat is niet enkel de commissie een partner, maar ook de diverse actoren in het rijke culturele veld.

SD1 betreft het kunstenbeleid. Het nieuwe Kunstendecreet schiept hoge verwachtingen. Mevrouw Bastiaens stelt voor hierover een debat ten gronde te voeren zodra de minister begin volgend jaar zijn strategische visienota heeft voorgelegd.

De spreker merkt op dat de Vlaamse Regering de samenstelling van de adviescommissie Kunsten heeft goedgekeurd. Op de website van de administratie staat al te lezen hoe de beoordeling er in de toekomst zal uitzien. De disciplinaire commissies worden door een pool van beoordelaars vervangen. Ook de gevraagde expertise is online te vinden. De oproep voor de kandidaatstelling zal in december 2014 volgen. Voorts licht de website het systeem van de onafhankelijke voorzitters toe. Die zullen niet langer een beoordelingstaak of stemrecht hebben, maar moeten de beoordelingen in goede banen leiden en de continuïteit ervan bewaken. Het is hun taak om, samen met het secretariaat, toe te zien op de gelijkwaardige behandeling van de dossiers door de tijdelijke commissies tijdens de verschillende aanvraagrondes.

Mevrouw Bastiaens vraagt zich af wanneer de huidige leden van de beoordelingscommissies over de procedure tot kandidaatstelling zullen worden geïnformeerd en hoe de voorzitters zullen worden gerekruteerd en aangesteld. De voorzitters ver-

vullen immers een belangrijke rol. Ze moeten de continuïteit, de rechtvaardigheid en de duidelijkheid van de adviezen bewaken.

De minister heeft de doelstelling geformuleerd om de verspreiding van het kunstenaarsaanbod te bevorderen en de versnippering in de sector tegen te gaan, wat voor verschillende interpretaties vatbaar is. Welke concrete afspraken wil de minister hierover, en welke doelstellingen wil hij formuleren?

Een andere vraag heeft betrekking op de schoonheidsfoutjes in het Kunstendecreet. Bepaalde daarvan kunnen maar best voor de indiening van de visienota worden opgeruimd. Een voorbeeld is de voorwaarde dat organisaties minimaal drie jaar professioneel actief moeten zijn in een vzw-structuur, wat sommigen met praktische problemen opzadelt. Oplossingen zijn mogelijk, desnoods wil mevrouw Bastiaens zelf wel een voorstel van decreet indienen indien dit de minister zou helpen.

Wat het letterenbeleid betreft, steunt het lid de prioriteitenkeuze van de minister: subsidies voor non-fictie, focus op duurzaamheid en nieuwe doelgroepen vinden. Helaas blijken die keuzes niet te stroken met die van het VFL, dat geen middelen uittrekt voor non-fictie. Hoe wil de minister die doelstelling dan bereiken? Toch in extra middelen voorzien?

Nu al zijn er effecten te zien van het toekomstige voorzitterschap van de Frankfurter Buchmesse, zoals lopende vertalingen. Het komt erop aan de zaken goed voor te bereiden opdat het positieve momentum ook na 2016 voelbaar blijft.

Zal de minister gezien de ambities op dat vlak snel overleg plegen met de federale minister van Economie over de gereguleerde boekenprijs? Of is een dergelijke beslissing tegenwoordig helemaal Vlaamse bevoegdheid? Moeten we die beslissingen laten goedkeuren door de Europese Commissie?

Over de Stichting Lezen schrijft de minister dat hij een actieplan voor taal- en leesbevordering verwacht met concrete voorstellen, gebaseerd op samenwerking met andere beleidsdomeinen zoals Onderwijs, Innovatie, Welzijn en Economie. Verwacht minister Gatz dan dat de stichting zelf met een actieplan komt? In het regeerakkoord leek dit veeleer een opdracht voor de Vlaamse Regering. De brede imagocampagne, die de minister in deze context bij de opening van de Boekenbeurs heeft vermeld, staat dan weer helemaal niet in de beleidsnota.

De Vlaamse film is nu een succesverhaal. We moeten alles doen om dat zo te houden. De minister haalt terecht aan dat de tax shelter een belangrijke rol heeft gespeeld, maar de sector heeft mevrouw Bastiaens geïnformeerd met welke andere grote moeilijkheden hij kampt om zelfs voor potentiële succesfilms het nodige budget bijeen te rijven. Dit probleem verdient opvolging.

De aandacht voor de economische waarde van cultuur is absoluut terecht. Cultuur levert inderdaad grote toegevoegde waarde op het vlak van tewerkstelling, toerisme en regionale ontwikkeling. Maar cultuur is zoveel meer. De minister schrijft: "Via cultuur geven mensen zin aan hun leven en hun plaats in de samenleving. Het leidt tot zelfontplooiing, kritisch zelfbewustzijn, empowerment en cohesie.". Het is belangrijk dat nog eens te benadrukken. De aandacht voor de economische waarde en ondersteuning van cultuur is terecht, maar we mogen de rest absoluut niet uit het oog verliezen. Heel positief beoordeelt de CD&V de samenwerking met het Agentschap Ondernemen, CultuurInvest, Flanders DC en F.I.T. met het oog op een betere ondersteuning. De beslissing van de Vlaamse Regering in het kader van de oprichting van Event Flanders is evenzeer positief. Er is snel een slagvaardige cel nodig.

Ook de aandacht voor het galeriewezen in Vlaanderen geniet de steun van mevrouw Bastiaens. De minister situeert dit als een positief voorbeeld van samenwerking met private spelers en acht een ondersteunende rol mogelijk. Hoe ziet hij die concreet?

Wat precies beoogt de minister met de 'Routeplanner in samenwerking met het Agentschap Ondernemen'?

'Kunst in de publieke ruimte' staat gelukkig nog in de nota. Hoe zal men de know-how die het Team Vlaamse Bouwmeester de jongste jaren heeft opgebouwd, bewaren en consolideren? Bij de hervorming van dat team, die minister Schauvliege nu moet voorbereiden, mag de knowhow die de kunstcel heeft opgebouwd, niet verloren gaan.

Mevrouw Bastiaens beaamt dat we alles in het werk moeten stellen om uit alternatieve financieringsmethoden extra financiële middelen te puren, maar uiteraard niet in de plaats van subsidies. Met die extra financiering alleen zal men er nooit raken.

Crowdfunding krijgt veel aandacht. Onlangs haalde de Antwerpse Roma op die manier 300.000 van de 1,2 miljoen euro op die nodig is voor zijn infrastructuurwerken, een enorm succes. In ruime zin is ook het lidgeld van een vereniging een vorm van crowdfunding. Telt men zoiets mee, dan gaat het ineens over heel andere bedragen. Maar als iedereen crowdfunding organiseert om zijn tekorten op te vullen, zal met het beperkte aantal funders dat in aanmerking komt, de pot snel leeg zijn. Enige voorzichtigheid is geboden.

Culturele infrastructuur is trouwens de volgende strategische doelstelling. De Sectorraad Kunsten en Erfgoed roept op om schade en renovatiebehoeften te inventariseren. Alle beschikbare expertise zal nodig zijn voor de onvermijdelijke keuzes op dat vlak. We hebben betere samenwerkingsverbanden nodig om de beschikbare infrastructuur efficiënt en in optimale omstandigheden te benutten.

In datzelfde verband zit de renovatie van het KMSKA ondanks de onvoorziene asbestproblemen nog steeds op schema. Hopelijk kan eind 2018 of begin 2019 het nieuwe museum worden geopend met de volledige renovatie achter de rug inclusief de tweede fase met de buitengevel, de buitenomgeving en het kantoorgedeelte. Is dat budgettair haalbaar?

Mevrouw Bastiaens komt tot het erfgoeddepotbeleid. De doelstellingen zijn prima, maar het uitblijven van concrete voorstellen leidt tot ongerustheid, ook al omdat de provincies hierin een rol te spelen hadden. Wanneer mogen we van de minister concrete voorstellen verwachten? Behoudt hij het denkspoor van de vorige regering om de privésector daarbij te betrekken? Dat heeft heel wat succes opgeleverd.

Het religieuze erfgoed biedt ongelooflijke opportuniteiten, maar de ambitie moet verder reiken dan enkel culturele bestemmingen. Zeker in stedelijke omgevingen bevinden kerken zich op cruciale plaatsen in het stadsweefsel. Die cruciale plekken moeten goed worden bewaard. Hun nieuwe functie mag ruimer zijn dan louter cultureel.

Mevrouw Bastiaens sluit zich aan bij de passus over internationaal cultuurbeleid, die overeenkomt met het regeerakkoord. Internationaal cultuurbeleid gaat veel verder dan de grote instellingen. Vergelijk de uitstraling van Rosas bijvoorbeeld met die van het Koninklijk Ballet. De ambities zijn terecht, maar daarvoor zijn de middelen noodzakelijk.

Binnen het internationaal cultuurbeleid is er ook ondersteuning voor het galeriewezen. Het concept van de residenties kan daarin een rol spelen. Er moet ook beleid zijn voor Vlaanderen in de rol van gastregio in internationale netwerken en uitwisselingsprogramma's.

Een andere doelstelling betreft e-cultuur en digitalisering. De minister kent de krappe timing in verband met het VIAA en overlegt met zijn collega's. De detachering van leerkrachten loopt af in maart 2015. Het evaluatierapport zal er eerstdaags zijn en de nodige elementen bevatten voor een toekomstgerichte beslissing. Mevrouw Bastiaens steunt de minister daarin. Dit verhaal gaat veel verder dan enkel een dossier van cultuur en media. Het is essentieel voor onderwijs en wetenschappelijk onderzoek als bron van innovatie.

Ons fijnmazige netwerk van openbare lokale bibliotheken, dat in digitale tijden nog moeilijk aansluiting vindt bij jongeren, zou een mooie rol kunnen krijgen door VIAA-materiaal aan te bieden, bijvoorbeeld als illustratie bij spreekbeurten. Ook erfgoedbibliotheken en andere erkende Vlaamse documentatiecentra kunnen het gedigitaliseerde erfgoed toegankelijk helpen maken. Daarvan zou mevrouw Bastiaens meer heil verwachten dan van een educatief centrum in de Waalse Krook. Digitaal materiaal leent zich immers bij uitstek tot een gedecentraliseerde raadpleging en ontsluiting. Ook bij de overname door de Vlaamse overheid van de provinciale bibliotheeksystemen is een zinvolle opdracht voor het VIAA denkbaar.

Over het Digitaal Archief Vlaanderen staat dan weer niets in de beleidsnota, wellicht omdat het een bevoegdheid is van de minister van Binnenlands Bestuur. Een structurele verankering van de werking van het VIAA kan daarin belangrijk zijn.

In verband met participatie en de superdiverse samenleving heeft de minister al meermaals gewezen op de opportuniteiten en uitdagingen. Het hoofdstuk bevat veel goede voornemens, maar blijft nogal vaag qua concrete ambities en beleidsvoorstellen. Zo staat er bijvoorbeeld weinig in over de plannen van de minister met het Participatiedecreet. Van het flankerende decreet was de CD&V nooit een groot liefhebber. De visie van de minister over de structurele inbedding van een participatiebeleid interesseert de fractie dan ook sterk.

De introductie van UiTPAS is een voorbeeld van dergelijk beleid. De CD&V was heel blij met de aandacht voor mensen in armoede. Uiteraard zijn er nog andere doelgroepen. Mevrouw Bastiaens peilt naar de plannen met betrekking tot praktijkgerichte, laagdrempelige educatie voor kansengroepen. Op dit moment zijn de betreffende organisaties erg verontrust, om niet te zeggen dat ze platgeslagen tegen de grond liggen. Ze hebben het bericht gekregen dat halverwege het werkjaar hun subsidies worden verminderd en zelfs gehalveerd. Geen enkele organisatie kan een dergelijke drastische besparing tijdens een werkjaar opvangen. Wat waren de motieven achter die moeilijk te begrijpen beslissing?

Cultureel erfgoed dan. Mevrouw Bastiaens accepteert de doelstelling van een langetermijnperspectief in het erfgoedbeleid, maar vraagt zich af welke beleidsinstrumenten de minister daarvoor heeft. Hij kan best zo snel mogelijk de dialoog met de sector aangaan, want er circuleren wilde verhalen over de besparingsplannen, zoals de samenvoeging van het Kunsten- en Erfgoeddecreet, wat toch niet lijkt overeen te stemmen met de beleidsplannen van de minister. Misschien kan het wel helpen om een visienota Cultureel Erfgoedbeleid op te stellen naar analogie met de strategische visienota Kunsten.

Een praktische en dringende vraag gaat over de culturele erfgoedconvenants. De huidige erkenningen lopen af op het einde van dit jaar, maar aanvragers hebben tot hun ongerustheid nog geen enkel bericht gekregen over 2015, amper zes weken voor nieuwjaar.

Ongerustheid is er ook in het kader van het regionale erfgoedbeleid, vooral over de rol en opdracht van de provincies. Hun taak en de bijhorende middelen liggen vast tot 2019, maar volgens minister Homans mogen ze hun opdracht maar uitvoeren tot 2016. Mevrouw Bastiaens wil ter zake snel duidelijkheid.

Wat de privéverzamelaars betreft, hebben anderen al aangehaald dat er over de successierechten op het einde van de legislatuur een goed voorstel op tafel lag. Dat botste op bevoegdheidsproblemen die nu zijn opgeklaard. Hopelijk maakt de minister daar snel werk van.

De minister schenkt aandacht aan het maritieme erfgoed. Mevrouw Bastiaens hoopt dat dit geen dode letter zal blijven. Ongetwijfeld zal Erfgoed Vlaanderen een partner willen zijn.

Over de sociaal-culturele sector, het circus en de amateurkunsten schrijft de minister alleen dat hij een nieuw ontwerp van decreet wil, zonder zijn concrete beleidsplannen uiteen te zetten. Mevrouw Bastiaens vermoedt nochtans dat hij goed weet wat hij wil. Hij laat niet in zijn kaarten kijken en creëert zo onrust. Bovendien is dit hoofdstuk in de beleidsnota korter dan dat in het regeerakkoord, wat niet de indruk wekt van een positieve houding ten opzichte van het hele sociaal-culturele werk. Hopelijk verschaft de minister snel duidelijkheid. Uiteraard zijn de uitdagingen in de sector groot. Laten we vooral de meerwaarde van al die organisaties niet uit het oog verliezen en ze ook niet als vanzelfsprekend beschouwen. Ook met deze sector is dringend overleg aangewezen. Hoe zit het met de timing?

Het desbetreffende hoofdstukje eindigt met een vernieuwd vrijwilligersbeleid. De vermindering van de administratieve lasten is een actiepunt. De sociaal-culturele organisaties hebben al heel wat voorbereidend werk verricht, maar hier blijft de sector zelf onvermeld. Is dat toeval? Mevrouw Bastiaens rekent op dialoog en omzichtigheid.

Het voorlaatste hoofdstuk van de beleidsnota handelt over de grote Vlaamse instellingen. De minister wil een actualisering van de huidige lijst. Dat is een opportuniteit. De verwachtingen naar aanleiding van het nieuwe Kunstendecreet liggen zeer hoog. De internationale opdracht van deze instellingen is enorm. Een topexpertenjury is aangewezen om de aanvraagdossiers te beoordelen. De CD&V betreurt echter dat de minister niet direct een onderscheid heeft gemaakt tussen de twee types instellingen, afhankelijk van de vraag of ze onder het Erfgoeddecreet of het Kunstendecreet ressorteren. Hun opdracht verschilt wezenlijk.

Na de inkanteling van het KMSKA in het departement moet de minister erop toezien dat het museum een zekere mate van zelfstandigheid kan behouden. Het heeft zijn eigen dynamiek en die is niet direct van administratieve aard. Mevrouw Bastiaens vraagt aan de minister om daar in de toekomst de nodige aandacht voor te hebben.

In het laatste hoofdstuk worden de beleidsstructuren behandeld. Er is al heel wat gedebatteerd over het niet-oormerken van de middelen voor lokaal cultuurbeleid. De CD&V is ervan overtuigd dat de lokale bestuurders met de beste bedoelingen hun meerjarenbegroting zullen uitvoeren. Er zal voldoende aandacht blijven gaan naar het lokale cultuurbeleid, maar de minister zal het ook moeten blijven monitoren. Hij heeft dat trouwens al in het vooruitzicht gesteld. Mevrouw Bastiaens hoopt dat de minister nog iets ambitieuzer zal zijn in het ontwikkelen van een Vlaams ondersteunings- en stimuleringsbeleid.

Ze wil hierbij enkele suggesties doen, bijvoorbeeld een kwaliteitslabel voor de meest cultuurvriendelijke gemeente van Vlaanderen zoals dat al bestaat voor de meest jeugd- en kindvriendelijke gemeente. Het zou een goede zaak zijn om samen met de sector na te denken over de bovenlokale taken van de lokale cul-

tuurinstellingen zoals de bibliotheken en de cultuurcentra. Voorts is de vraag hoe we intergemeentelijke samenwerking verder kunnen stimuleren. En of bestaande gemeentelijke samenwerkingsverbanden daarin een rol kunnen spelen.

In de beleidsnota van minister Gatz is sprake van de samenvoeging van Bibnet en LOCUS. Maar wat blijft hun opdracht met betrekking tot het lokale cultuurbeleid? De CD&V suggereert om een soort kenniscentrum binnen de administratie op te richten. De fractie wil lokale besturen en cultuurfunctionarissen die functie meegeven. Er zal sowieso veel minder financiële steun uit Vlaanderen zijn voor de lokale besturen. Dat kan misschien worden opgevangen door kennisdeling van de know-how in de administratie, die met de reorganisatie van het departement een nieuwe invulling kan krijgen.

De CD&V kijkt met veel belangstelling uit naar de resultaten van de paritaire commissie decentralisatie, die tegen maart 2015 concrete voorstellen moet formuleren om de lokale autonomie inzake cultuurbeleid te verhogen. Het betreft de keuze om de Vlaamse overheid minder sturend en meer stimulerend te laten optreden. In dat verband sluit mevrouw Bastiaens zich aan bij de oproep van de Sectorraad Kunsten en Erfgoed naar aanleiding van de beleidsnota.

Wat de bovenbouw en belangenbehartiging betreft, deelt de CD&V niet helemaal de mening van de minister. De fractie vindt dat belangenbehartigers absoluut een rol te spelen hebben, enerzijds als gesprekspartner en anderzijds als deler van informatie over het beleid ten aanzien van de sector. Voor die rol verdienen ze steun. Mevrouw Bastiaens hoopt dan ook dat de schrapping van subsidies niet neerkomt op een gemakkelijke besparing. Met andere woorden moeten de geschrapte middelen naar de sectoren zelf gaan om deze autonoom hun belangenbehartiging te laten organiseren.

Een andere vraag is wat de plannen van de minister zijn met het Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek. De beheersovereenkomst van dat steunpunt loopt af in 2015. De minister heeft vanmorgen nog gezegd dat meten weten is.

Tot slot is er de overheveling van de provinciale opdrachten en instellingen in verband met cultuur. De ongerustheid binnen de provinciale administraties is groot. Elke dag zijn er berichten dat mensen, vaak met een grote expertise, de job verlaten vanwege de onzekerheid. We moeten ervoor zorgen dat die onzekerheid niet te lang blijft duren.

In dat verband acht mevrouw Bastiaens het essentieel om zo snel mogelijk te weten welke budgetten de provinciale overheden aan cultuur besteden. Minister Homans zei al dat alle mensen en middelen, rechten en plichten zullen overkomen. In dat geval moet ook duidelijk zijn over welke middelen het gaat. Wanneer het Provinciefonds wordt opgeheven, is de vraag hoe de taken verder vorm krijgen.

Mevrouw Bastiaens vraagt bijzondere aandacht voor de provinciale uitleendienstes omdat die vaak heel belangrijk zijn voor het verenigingsleven. Een element dat de complexiteit aantoont van het overhevelen van die provinciale opdrachten, zijn de provinciale wedstrijden voor amateurkunsten. Heel wat harmonieën en fanfares dingen mee, vaak naar geldprijzen. Vlaanderen beschikt over een schat aan amateurkunsten. Wat zijn de plannen daarmee?

Ten opzichte van de vorige beleidsnota is de band tussen cultuur en natuur verdwenen, een element dat de cultuursector zelf nochtans goed had opgepikt. Maar blijkbaar heeft de subsidie voor Transitienetwerk Pulse de besparingen niet overleefd?

Wat de begroting betreft, is de CD&V heel tevreden dat de – voor de sector uiterst belangrijke – uitvoering van de VIA-akkoorden buiten de besparing zullen blijven.

2.5. Mevrouw Sabine de Bethune

Mevrouw *Sabine de Bethune* vond de nota nogal teleurstellend in de bespreking van het sociaal-culturele werk. Wel terecht is de stelling dat de contextuele analyse een heel belangrijk aspect is van het culturele beleid, net als de constatering van grote uitdagingen voor de sector. Niemand zal het belang van het middenveld als sociaal kapitaal betwisten. Misschien verwacht de minister input van de sector conform het solidariteitsprincipe om dit beleid in te vullen. Het zal zeker in overleg met de sector moeten gebeuren, maar de spreker hoopt dat er op dat vlak ambitieuze doelstellingen komen.

Ten tweede wil mevrouw de Bethune het hebben over diversiteit en doelgroepenbeleid. De minister benadrukt terecht dat we iedereen moeten stimuleren en ondersteunen. De spreker blijft wel op haar honger zitten voor de concrete invulling. Zal de minister een methodiek gebruiken? Zal hij met indicatoren werken? De studies wijzen op de behoefte om te berekenen wie men bereikt, tot welke doelgroepen die mensen horen en wat op dat vlak mogelijk is. De spreker vraagt cijfers bij de ambitie en een berekening van het groeipotentieel van het bereik. Cultuur is er voor iedereen, dus ook voor kwetsbare groepen, mensen die minder tijd en kansen hebben, of verder van cultuuraanbod wonen. Hoe kunnen we zorgen voor gelijke toegang en gelijke kansen?

De Vlaamse Regering heeft de ambitie om een horizontaal gelijkekansenbeleid te voeren, ook op het vlak van gender, van gelijke toegang voor mannen en vrouwen, van gelijke participatie. In welke mate is gender een aandachtspunt? Het is alleszins een blinde vlek in de beleidsnota van de minister. In haar beleidsnota noemt minister Liesbeth Homans Gelijke Kansen uitdrukkelijk een beleid van de hele Vlaamse Regering. Minister Gatz zou er goed aan doen te expliciteren hoe hij dit ziet.

Ook het departement CJSM zal meerdere prioriteiten naar voren moeten schuiven in het kader van de open coördinatiemethode. Heeft de minister die punten al geïdentificeerd?

Mevrouw de Bethune vraagt zich nog af hoe het zit met de regionale spreiding van belangrijke projecten en initiatieven die de steun van de Vlaamse Regering zullen krijgen. Op pagina 47 staat dat de twee vooraanstaande Antwerpse instellingen, het KMSKA en het M HKA expertisecentra en motoren zullen worden van het Vlaams erfgoed- en museumveld. Alle respect en waardering voor die instellingen, maar het kan toch niet de bedoeling zijn dat alle toonaangevende Vlaamse projecten zich in Antwerpen bevinden, en al zeker niet in een periode waarin Vlaanderen de persoonsgebonden bevoegdheden van de provincies afbouwt, die wel zorgden voor een goede regionale spreiding.

De spreker hoopt dat er deze legislatuur ook culturele expertisecentra in West-Vlaanderen zullen zijn. Gezien de regionale spreiding in Vlaanderen en zeker de interne staatshervorming is de nodige waakzaamheid geboden. Met de discussie over Midden-Brabant lijkt de focus wel helemaal op de Brabantse provincies te komen. West-Vlaanderen heeft nog altijd Vlaanderen in de naam en moet dus ook genoeg kansen krijgen van het Vlaamse beleid.

De minister verwees terecht naar het statuut van de kunstenaar, maar mevrouw de Bethune neemt aan dat daarover overleg komt met de federale overheid, tenzij het een Vlaamse bevoegdheid kan worden. Erg duidelijk vindt het lid die situatie niet. Ze vraagt de minister dit toe te lichten.

Ten slotte polst mevrouw de Bethune naar de plannen van de Vlaamse Regering met vrijwilligerswerk, dat ze in haar regeerakkoord heeft vermeld.

2.6. De heer Joris Poschet

De heer *Joris Poschet* vraagt meer aandacht voor de samenwerking met de Franse Gemeenschap. Hij bespreekt de beleidsnota vanuit een Brusselse invalshoek. Uiteraard is de samenwerking met onze bovenste beste burens heel belangrijk en kan die op alle sympathie van de heer Poschet rekenen. Maar in Brussel zijn de Frans-taligen letterlijk burens. Dat akkoord is afgesloten door minister Schauvliege. In de commissievergadering van 2 oktober stelde de minister dat hij zou overleggen met zijn ongetwijfeld gewaardeerde collega Joëlle Milquet, onder andere om een samenwerkingsplatform uit te bouwen. Wat is daar de stand van zaken?

In Brussel is de GGC bevoegd voor de filmkeuring. De heer Poschet vraagt of minister Gatz naar aanleiding van de staatshervorming al overleg heeft gepleegd met Brussels minister Céline Fremault, teneinde dubbel werk te vermijden en het vooral niet te laten komen tot absurde situaties waarbij een bepaalde film in Vlaanderen wel toegankelijk is voor kinderen onder de zestien en in Brussel niet of – vooral – omgekeerd.

Voorts is de heer Poschet bezorgd over een evenwichtige taakstelling voor Muntpunt. De afgelopen jaren brokkelde het aantal abonnees af. Het lid vraagt om een tegenoffensief gekaderd in een bredere strategie. De bibliotheek moet voor iedereen toegankelijk blijven. Voormalig directeur Ann Van Driessche kondigde begin oktober een onderzoek aan naar een eventueel gediversifieerd tarievenbeleid met een 'basic' abonnement en een 'duurder' abonnement in ruil voor weinig boetes'. Dat doet de heer Poschet sterk denken aan voorsteekpassen in pretparken, waarmee minder gefortuneerden gestraft worden. Hij is geen voorstander van een 'deluxe bibpas', en vraagt wat de minister daarvan denkt.

Er komt een nv van privaat recht voor het Koninklijk Muziekconservatorium, waarin de federale overheid en de gemeenschappen elk een derde van de vertegenwoordiging krijgen. De minister stelde in de commissie voor dat hij hierover overleg zou plegen met de minister van Onderwijs. Hoeveel staan die afspraken? Sinds de Federale Regering operationeel is, kan ook de stuurgroep over het muziekconservatorium van start gaan. De heer Poschet vernam graag of dat al is gebeurd, of er zicht is op de kostprijs en of de minister al in een budget voor onderzoek heeft voorzien.

2.7. De heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* merkt op dat minister Gatz de eerste liberale cultuurminister is sinds Patrick Dewael, aan wie hij trouwens geen al te slechte herinneringen heeft overgehouden. Minister Gatz staat bovendien bekend als een sociaal liberaal, wat een mens nieuwsgierig maakt.

De beleidsnota Cultuur is goed geschreven en bevat mooie uitgangspunten en principes. Maar de nodige invulling daarvan blijft achterwege. Emanciperend cultuurbeleid, geïntegreerd diversiteitsbeleid, integrale visie op cultuureducatie en cultuurparticipatie, dat zijn mooie woorden die grote verwachtingen oproepen, maar vervolgens de lezer op zijn honger laten. Aperitiefhapjes zonder hoofdgerecht.

De omgevingsanalyse staat helemaal in het teken van de strategische doelstellingen. Een analyse zou echter veel objectiever moeten zijn dan deze gekleurde versie, die duidelijk pas na de doelstellingen zelf is neergeschreven. De heer Caron citeert: "De overheid verwacht van gesubsidieerde actoren dat ze ondernemerschap en een minimumaandeel aan eigen inkomsten realiseren. Subsidies kunnen dus beschouwd worden als een hefboom, met een terugverdieneffect." Niet toevallig

is ondernemerschap vervolgens een strategische doelstelling, en dat is maar één van de vele voorbeelden. Zo erg is dat niet eens, maar in deze beleidsnota gebeurt het wel erg flagrant. Over de kunstenaars, de spreiding van kunst of participatie en educatie zegt de omgevingsanalyse niets behalve een mooie maar vrijblijvende beschrijving van cultuurparticipatie: "leren in cultuur en leren door cultuur".

"Het Vlaamse cultureel-erfgoedbeleid kent momenteel een spanning tussen enerzijds de huidige draagkracht van de actoren in het veld en anderzijds de vele verwachtingen die de overheid stelt tegenover deze organisaties", leest de heer Caron. Een terechte vaststelling, maar zonder enige verdere duiding.

Vervolgens komen dan de strategische en operationele doelstellingen. De minister zorgt voor een positieve trendbreuk met zijn voornemen om het kakelverse Kunstendecreet niet meteen opnieuw te hervormen, waar de vorige cultuurministers wel altijd het werk van hun voorgangers wilden overdoen. De heer Caron is tevreden met de keuze om het bestaande decreet operationeel te maken. Daarbij wil de minister "meer verantwoordelijkheid voor minder instellingen". Klare taal, waarop het kunstenveld zich kan instellen. Versnippering krijgt een aanpak, er komt niet minder geld maar er komen wel minder organisaties.

De heer Caron vindt het prima dat de minister wil focussen op artistieke vernieuwing en instroom, wat strookt met de intenties van het Kunstendecreet. De minister vindt terecht dat beoordelingsprocedures niet enkel mogen focussen op de eigen merites van individuele aanvragen, maar in een ruimere context moeten worden gezien. Het komt er inderdaad op aan historische anomalieën recht te zetten. De spreker hoopt dat de minister het veld met een open geest tegemoet treedt en de veelkleurigheid ervan erkent. Een kunstenveld moet grote en kleine instellingen hebben. De kleine kunnen de sectoren aanvallen, vervolgens zelf de toon zetten, waarna weer nieuwe organisaties opbloeien die opnieuw het hele veld in vraag stellen. Die eeuwige dynamiek is essentieel in het kunstenveld.

De heer Caron doet een stevige oproep om individuele kunstenaars in ongeacht welke artistieke discipline een toekomst te bezorgen. Ze zijn altijd afhankelijk van kunstorganisaties en lijden als eersten bij besparingen en andere problemen. De spreker hoopt op een gezonde spanning tussen organisaties en kunstenaars. Het nieuwe Kunstendecreet maakt driejarige ontwikkelingsbeurzen mogelijk voor jonge kunstenaars en voor heroriëntering en doorgroei. Als de afhankelijkheid ten aanzien van elkaar afneemt, kan er scherpte en artistieke spanning ontstaan. Het is een oproep, geen kritiek.

Minister Gatz wil een beleid voor non-fictie bij het VFL, maar zijn voorganger Schauvliege wou dat ook al. Ook zij kende het fonds daarvoor echter geen extra middelen toe. Nu krijgt het zelfs nog minder. Hoe een fonds meer moet verwezenlijken met minder middelen, is een liberaal raadsel.

Een gereguleerde boekenprijs juicht de heer Caron wel toe.

De plannen voor een gewijzigd filmbeleid zijn nog niet uitgebreid aan bod gekomen. Er komt meer aandacht voor filmeducatie en een vertoningsbeleid. Ook mooi is de intentie om Vlaamse films beter te verspreiden op de Franstalige markt. De heer Caron prijst de minister om zijn intenties om samenwerkingsvormen met ontwikkelingslanden te onderzoeken, en het VAF daarin een rol te laten spelen.

De vermeldingen van ondernemerschap wekken een indruk van 'allen naar de markt'. De heer Caron citeert: "Het is belangrijk de goede randvoorwaarden voor ondernemingszin en ondernemerschap te creëren om impulsen te geven aan nieuwe financierings- en organisatievormen, en aan innovatie en samenwerking binnen en buiten de culturele sector.". Op zich geen probleem, dit bestaat trouwens al in

heel wat kunstensectoren. Maar er schuilen gevaren in deze opstelling. De minister lijkt de culturele topevenementen te willen uitbesteden aan het toerisme. Hij schrijft: "Zo kunnen cultuur en toerisme elkaar bijvoorbeeld versterken op het vlak van internationale evenementen. Vooral op het vlak van topevenementen kunnen we beter doen. Ze hebben ook een grote impact op onze economie. De schaal en omvang van topevenementen vragen een gecoördineerde aanpak op Vlaams niveau. We clusteren alle relevante competenties binnen de Vlaamse overheid in één slagkrachtige cel EventFlanders, in de schoot van Toerisme Vlaanderen. Op basis van een business case, opgesteld door EventFlanders, beslist de Vlaamse Regering welk topevenement op de ondersteuning van EventFlanders kan rekenen."

De heer Caron staat achter de coördinerende rol die de minister op dit vlak wil spelen, maar niet achter de benadering van topevenementen vanuit een louter economisch perspectief. Ook culturele kwaliteiten moeten doorslaggevend zijn. Met deze mentaliteit waren de projecten van Jan Hoet nooit van start kunnen gaan, terwijl ze Vlaanderen uiteindelijk wel internationaal op de culturele kaart hebben gezet en vele toeristen hebben aangetrokken, net dankzij de culturele benadering.

Economische aspecten mogen uiteraard een rol spelen. De heer Caron vindt het prima dat de minister galerijen wil inzetten om Vlaamse beeldende kunstenaars in het buitenland te promoten. Op internationale kunstbeurzen worden topartiesten doorgaans aangebracht door galerijhouders, een systeem dat minister Schauvliege heeft afgebouwd maar minister Gatz gelukkig in ere herstelt.

Voorts wil de minister de tax shelter naar meer sectoren verruimen en crowdfunding fiscaal in rekening brengen. Maar over deze federale bevoegdheden rept het federale regeerakkoord met geen woord. Vreemd genoeg staat dit in het Vlaamse regeerakkoord dat de Open Vld niet mee heeft onderhandeld, maar niet in het federale regeerakkoord waaraan de partij van de minister wel volop heeft meegewerkt.

Iedereen wordt blijkbaar naar de markt gestuurd, maar gelukkig nuanceert de minister dit zelf met: "Weliswaar besef ik dat alternatieve, private financiering niet voor elke subsector even evident is." Het lijkt erop dat hij het principe van subsidies niet ter discussie stelt, maar zich blijft inzetten voor "talentontwikkeling, innovatie, experimentele ruimte, participatie, doelgroepenbeleid en culturele initiatieven en organisaties die niet kunnen overleven in een marktmodel". Deze zin heeft de minister ontleend aan het boekje 'Wat met kunst en geld?' van de professoren Buekers, Laermans en Van Looy. Hij vormt de grondslag van het kunst- en cultuurbeleid van de voorbije 25 jaar. Als de minister bedoelt dat er meer privé-inbreng moet worden gegenereerd, kan dat enkel mits een basisfinanciering uit subsidie. Gelijk welk theatergezelschap overleeft zonder subsidie niet. Maar door te spelen genereert het 30 tot 70 percent eigen middelen. Subsidiëring is dus noodzakelijk voor meer middelen, in die volgorde. Voor alles wat ze daarbovenop mag genereren, zal de cultuursector applaudiseren en hard werken.

De zoektocht naar alternatieve financiering zit als het ware in de genen van de cultuursector, terwijl de minister ondernemerschap tot doelstelling verheft en daarmee net suggereert dat dit nog te weinig aanwezig is. Uitgerekend de sociaal-culturele sector haalt de meeste private middelen op. Dat verdient waardering in plaats van fabeltjes over subsidieslurpers die op hun luie krent blijven zitten. De heer Caron kan uit zijn eigen ervaring in besturen en organisaties getuigen dat die mensen zich uit de naad werken op zoek naar extra financiering.

In andere studies toont professor Van Looy aan dat elke euro die in de cultuursector wordt gepompt, zoveel culturele en economische activiteit genereert dat het multiplicatoreffect minstens 2,5 bedraagt. Het terugverdieneffect komt inderdaad wat meer de federale dan de Vlaamse overheid ten goede.

Als de minister meer van dit soort financiering wil, moet hij op de federale tafels kloppen voor een tax shelter. De heer Caron pleit voor een verhoogde fiscale aftrek van sponsoring door non-profitorganisaties. Een bedrijf dat 10.000 euro sponsort, zou 12.000 of 14.000 euro onkosten moeten kunnen inbrengen. Dat is het principe van de tax shelter, maar eenvoudiger. De heer Caron verwacht van de minister dat hij met dat soort mechanismen meer middelen genereert. Hij moet niet alleen de cultuursector stimuleren maar ook het bedrijfsleven en de federale overheid. De heer Caron suggereert een campagne om de bedrijfswereld op zijn verantwoordelijkheid en mogelijkheden te wijzen, met fiscale instrumenten als incentive.

Met betrekking tot duurzame culturele infrastructuur wil de minister een innovatief beleid en vindt hij bij lokale besturen niet altijd genoeg knowhow. "Zeker het bibliotheek- en het cultuurcentrummodel doorstaan niet de toets", citeert de heer Caron de minister. Toch bouwt minister Gatz het provinciale cultuurbeleid helemaal af, zodat de gemeenten nu alleen instaan voor het lokale beleid ter zake.

Het KMSKA heeft dit jaar meer en latere infrastructuurkosten. Voor het Frans Masureel Centrum staat een nieuwbouwproject in de stijgers. In de Vlaamse rand zijn er grote onderhoudsbehoeften en komen er misschien zelfs nieuwe gebouwen. Zal minister Weyts die kosten misschien voor zijn rekening nemen? Wellicht niet. De middelen zijn niet voorhanden, en minister Gatz heeft geen impact meer. Tenzij hij een fantastisch dienstverlenend centrum voor lokale besturen wil uitbouwen.

De heer Caron volgt de Sectorraad Kunsten en Erfgoed in haar pleidooi voor minstens een goede inventaris van de infrastructuur, met daarin een beoordeling van de kwaliteiten en de renovatiebehoeften. Regionale structuren kunnen samen de handen uit de mouwen steken, maar voor de financiering zal de Vlaamse overheid moeten instaan. Daartoe zijn lokale besturen niet op eigen kracht in staat.

Internationaal cultuurbeleid komt als een obligaat hoofdstuk in elke beleidsnota Cultuur terug, maar is zelden ernstig genomen. Minister Schauvliege heeft meer dan de helft van het budget weggegomd, wat minister Gatz niet weerhoudt om nog verder te besparen. De heer Caron vreest dat er binnenkort niets meer zal overblijven. De doelstellingen van de minister mogen nobel zijn, maar de zin over de exploitatie van de producties van kunstenaars doet de heer Caron gruwen. Liberalen mogen al graag in economische termen spreken, maar kunstenaars en hun werken horen niet geëxploiteerd te worden. Ze worden getoond of gespeeld, wat eventueel een financiële return kan opleveren. Woordkeuze kan al eens ware intenties onthullen.

In de context van het internationaal cultuurbeleid zijn sociaal-cultureel werk en amateurkunsten blijkbaar helemaal over het hoofd gezien, ondanks hun talrijke relevante internationale uitwisselingen.

De heer Caron vindt het prima dat de minister het cultureel samenwerkingsakkoord tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap ambitieus wil invullen. De minister wil voortbouwen op de bestaande diverse en rijke samenwerking in het Brusselse culturele veld. De heer Caron kijkt uit naar het grensverleggende werk dat de minister met betrekking tot Kunstenfestivaldesarts kan verrichten.

'Digitaal geluk' dan. De beleidsnota geeft intenties aan ten gunste van e-cultuur, met digitalisering als een integraal onderdeel van de culturele praktijk. Na deze ronkende aanhef volgt echter een harde landing op de begane grond. Het uiterst nuttige en noodzakelijke VIAA is toe aan een duidelijke opdracht op lange termijn – met betrokkenheid van de media- en de erfgoedsector – maar dreigt zijn financiering binnen afzienbare tijd te zien aflopen. Daarover blijft de beleidsnota stil. De heer Caron roept de minister op om de financiering in orde te brengen opdat ons erfgoed de tand des tijds kan trotseren.

De fusie tussen Bibnet en LOCUS zat al langer in de pijplijn, na een aanzet van minister Schauvliege. De heer Caron vindt het logisch dat het VLAC verder wordt uitgebouwd. De bibliotheekportalen zullen hierin worden geïntegreerd. Hij hoopt echter dat LOCUS ook nog inhoudelijke en niet enkel technologische ondersteuning zal mogen bieden, maar vindt in het hoofdstuk over het lokale cultuurbeleid niets dat daarop wijst.

Cultuurparticipatie moet het in de beleidsnota met een marginale behandeling stellen. De minister gebruikt mooie termen, zoals de integrale visie op cultuurparticipatie en cultuureducatie, maar laat na die toe te lichten. Van samenwerking met het onderwijs is in dat verband al vijftien jaar sprake. Dit kan een effect hebben op de wijze waarop mensen groeien en doorgroeien in cultuur. De beleidsnota is op dit vlak zeer mager. De minister zal een tand moeten bijsteken. Cultuurparticipatie houdt trouwens meer in dan strategische akkoorden of een convenant met het onderwijs. Ze moet in alle decreten voorkomen. Een goed voorbeeld is het oude probleem in verband met het lokale cultuurbeleid en het deeltijds kunstonderwijs. Die horen dichter bij elkaar. De heer Caron vraagt zich af hoe de minister dit wil oplossen.

Ook met betrekking tot diversiteits- en kansengroepenbeleid blijft de heer Caron op zijn honger. Het sociaal-culturele werk is bij uitstek de sector van de kansengroepen. De spreker verwijst in dit verband naar de astronomische groei van de migrantenverenigingen in het sociaal-cultureel werk, en naar de kleine subsidiebedragen die de vele lokale groepen moeten ondersteunen. Diversiteit en kansengroepen moeten binnen het sociaal-culturele werk tot de topprioriteiten horen.

Een langetermijnvisie op cultureel erfgoed is een mooi voornemen maar blijft zonder budgettaire inhaaloperatie onmogelijk, zoals al zes jaar wordt gezegd. Het resultaat is echter een daling van het budget met 4 percent.

Fantastisch ook dat de minister aandacht wil besteden aan collectiegericht denken, maar alweer staan er geen nieuwe middelen tegenover.

De heer Caron vraagt de minister om uit te leggen wat hij bedoelt met een evaluatie van de landelijke expertisecentra en de organisaties voor volkscultuur met het oog op een clustering, een krachtenbundeling en efficiëntiewinsten. De heer Caron vraagt zich af of dit tot fusies of besparingen moet leiden.

De heer Caron vindt het zeer positief dat de minister Brussel niet vergeet en streeft naar een samenwerkingsakkoord over de bescherming van het roerende erfgoed in de hoofdstad. De bruggetjes die de beleidsnota wil bouwen met betrekking tot de culturele ontwikkelingen van Brussel overtuigen echter niet.

De Vlaamse ministers van Cultuur en Onroerend Erfgoed hebben een samenwerking op het oog tussen het FARO en Herita. Specifiek met betrekking tot Erfgoeddag en de Open Monumentendag heeft de minister een dergelijke samenwerking voor ogen. Principieel vindt de heer Caron dat oké, maar komt dit niet neer op de exit van Erfgoeddag en FARO? De minister wil de erfgoedconvenants en de intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten in één samenwerkingsverband plaatsen. Hun doelstellingen zijn verwant, maar wie van beide ministers wordt dan bevoegd? De spreker is voorstander van samenwerking, harmonisering en één structuur, maar dat mag niet neerkomen op een overname van de bevoegdheid door de minister van Onroerend Erfgoed, zoals met het varende, het rollende en het vliegende erfgoed de facto het geval is. Op dat vlak vraagt de heer Caron duidelijkheid van minister Gatz.

Over digitaal en fysiek erfgoed – depotbeleid – wil deze minister wel de regie. Bij gebrek aan provincies zal dat straks ook de enige resterende oplossing worden. De heer Caron hoopt dat de minister de huidige beleidslijn zal volgen opdat de geleverde inspanningen, gekochte gronden en door gemeenten en provincies opgestarte initiatieven geen nutteloze investeringen zouden blijken.

Voorts pleit de spreker voor een snelle indenniteitsregeling.

De heer Caron komt tot het sociaal-cultureel werk. Vooraan in de betreffende tekst staat, "het sociaal-cultureel werk moet dynamischer worden", een nogal verdacht klinkend begin. Hier is ook sprake van het opperste jargon dat dit soort beleids teksten onbegrijpelijk maakt. Een voorbeeld: "Het huidige beleidskader heeft als sterkte de kwalitatieve benadering, maar laat een aantal kansen liggen zodat de sector op beperkingen botst.". Wat kan zo iets betekenen? Het weinige dat over dit onderwerp te vinden is, wekt de indruk dat de minister de regelgeving grondig wil hervormen, maar dan had hij de principes daarvan ook in de beleidsnota moeten opnemen.

De minister wil degenen die zich door hun voorbeeldrol, experimenten of verenigingsvormen manifesteren als voortrekkers op het vlak van diversiteit en culturele innovatie, detecteren en valoriseren. Dat noemt de heer Caron een uitstekend plan, daar nogal wat nieuwe, toffe initiatieven tussen de mazen van de regelgeving vallen en zo de kans op wasdom missen.

Vervolgens komt de spreker tot de zogenaamde 'boîtes', de grote instellingen van de Vlaamse Gemeenschap. De minister plant terecht een actualisering van de lijst, aangezien sommige organisaties die er niet op staan, de facto grote instellingen zijn geworden, terwijl sommige instellingen op de lijst dat misschien niet meer zijn. Op dat vlak is een duidelijke taakomschrijving aangewezen. De minister geeft als voorwaarde aan dat een instelling niet alleen artistiek moet uitmunten, maar ook een dienstverlenende taak moet hebben ten aanzien van de sector en de hele maatschappij. Vreemd genoeg gaat de minister – terwijl hij elders zo vaag blijft – dan heel gedetailleerd in op het voorbeeld van het M HKA, bijna tot op het niveau van een rolverdeling. Het museum wordt het kerninstrument voor het beheer en onderzoek betreffende het hedendaagse kunstpatrimonium van de Vlaamse Gemeenschap, en moet een permanente collectie uitbouwen. Maar met welk geld, als de budgetten daarvoor de voorbije jaren zijn afgebouwd? Zal de minister een fonds voor het M HKA in het leven roepen? Zo ja, wordt dit dan een fonds voor alle werken die zijn bestemd voor de eigen collectie van de Vlaamse overheid? Wat met de collectie-uitbouw van het S.M.A.K of het Mu.ZEE? Een collectie uitbouwen vergt veel van de portemonnee. Misschien gaat de beleidsnota wel vergezeld van een blaadje uit een Atomaschriftje dat buiten het bereik van de volksvertegenwoordigers wordt gehouden?

Het lokale cultuurbeleid stevent gezien de beleidsnota af op een historische vergissing. De Vlaamse overheid verbreekt de cultuurbeleidsrelatie met de lokale besturen. De heer Caron raadt de minister een studiereis naar Nederland aan, dat twintig jaar geleden precies hetzelfde beleid heeft gevoerd. De effecten op het terrein zijn nefast, de relatie tussen het nationale en lokale niveau afwezig. Onder het mom van meer autonomie en beleidsruimte voor de lokale besturen zijn ze het bos in gestuurd met een te klein rugzakje.

Perceptie is natuurlijk alles. Dat beseft ook de opsteller van de beleidsnota. Van daar een citaat als: "Waar de Vlaamse overheid tot nu toe een aansturende en controlerende rol had, zal zij voortaan meer ondersteunend en stimulerend optreden." De heer Caron noemt zo iets denkbeelden framen door halve waarheden met halve leugens te vermengen. Eigenlijk had er moeten staan: "Waar de Vlaamse

overheid tot nu toe een stimulerende rol had, zal zij zich voortaan terugtrekken en ontmoedigend optreden.”.

Er dreigt een verschraving van het aanbod en een drooglegging van de middelen. De signalen wijzen daar al op. Ook bij de minister brandt een knipperlicht. Hij zal op basis van de cijfers uit de meerjarenplanningen van de lokale besturen de uitgaven voor cultuur en jeugd in de gemeenten en steden evalueren, en belooft daarop in te spelen. Maar is de regering akkoord met deze dure monitoring, en heeft ze de remedie afgesproken als deze ongewenste zaken aan het licht brengt? Uiteraard zal in gemeenten met een actief cultuurbeleid de ongeoormerkte heroriëntering van Gemeentefondsmiddelen geen dramatisch effect sorteren, maar elders zullen de problemen die daardoor ontstaan, in geen twintig jaar op te lossen zijn. Blijft die monitoring trouwens beperkt tot het financiële aspect of gaat ze ook over de inhoud? Ook de FOV en tal van andere organisaties zitten met die vragen. De VVSG sluit zich er helaas niet bij aan, gezien haar – begrijpelijke – burgemeesterslogica om beleidsruimte te prefereren.

De minister doet nu van het lokale budget 5 percent af voor Cultuur en 10 percent voor Jeugd. De komende jaren gaat hij nog verder. Uiteindelijk wordt alles overgeheveld. Kunnen lokale besturen dan nog altijd doen wat ze willen? In dat geval zal de monitoring een enorme operatie worden.

Ook de minister-president verkondigt in dit verband halve waarheden, wat de heer Caron boos maakt. Lokaal cultuurbeleid was nooit sturend beleid. Dat bewijst de hele voorgeschiedenis, van in de tijd dat cultuurministers als Rika De Backer en Frans Van Mechelen dit beleid op gang hebben gebracht. Helaas speelt kennis van de geschiedenis geen enkele rol in de beleidskeuzes.

De spreker waarschuwt minister Gatz dat deze binnen twee jaar onherroepelijk 108 miljoen euro of een vierde van zijn cultuurbudget zal zien verdwijnen in de richting van Binnenlands Bestuur. Als de heer Caron het allemaal op voorhand had geweten, had hij gepleit voor een apart decreet voor de cultuurcentra, bibliotheken en bovenlokale structuren. Dan hadden ze net als de erfgoedconvenants en een aantal musea kunnen blijven voortbestaan. Het beleid is immers niet gebaseerd op principes, maar op politieke realiteiten en keuzes die de heer Caron niet deelt. De sectoren zullen er ernstig onder lijden, zoals het Nederlandse voorbeeld aantoonde.

De FOV heeft zich grotendeels neergelegd bij de beleidsoptie van de Vlaamse Regering, maar heeft een alternatief geformuleerd om een klein deeltje van het beleid als sturingsinstrument te behouden. Het is een soort 'new deal', een projectlijn waarbij nieuwe vormen van samenwerking tussen gemeenten en het middenveld mogelijk zijn. De heer Caron hoopt dat inderdaad nog een klein sturingsinstrumentje overblijft opdat een zekere impact overeind blijft.

Het decreet betreffende het sociaal-culturele werk heeft voor 95 percent betrekking op verenigingsafdelingen die lokaal werken. Maar de minister knipt ook in dat budget, net als in dat voor het lokale cultuurbeleid. Geloofd hij dan niet dat de levenskwaliteit in Vlaanderen baat heeft gehad van al die jaren van investeringen in sociale cohesie? Hier heerst toch minder vervreemding dan bij de noorderburen? Deze waardevolle instrumenten mogen niet zomaar worden weggegooid. Het gaat om veel meer dan kunstenbeleid, ze hebben cultuur een maatschappelijk dimensie bijgebracht.

Uit de provinciebesturen moet zowel geld als personeel verhuizen naar de gemeentelijke of Vlaamse overheid. Maar er bestaat een groot risico dat in afwachting al heel wat provinciale middelen voor cultuur zullen zijn verdwenen. Het is een typische truc van provincies om bepaalde beleidsvormen onder Toerisme in te delen. Ze ontwikkelen allerlei mechanismes om de beleidslijn van de Vlaamse overheid te

omzeilen en hun bevoegdheid te bewaren. Dergelijke beslissingen komen bovenop de besparingen op het Provinciefonds en het fiscale instrumentarium van de provincies, en de overhevelingen van provinciale bevoegdheden. Als de middelen toch worden getransfereerd, hoopt de heer Caron dat ze in de cultuursector blijven. Ook dan verwacht hij problemen daar heel wat regionale activiteiten die de provincies ondersteunen, helemaal niet tot de bevoegdheid van Vlaanderen of de gemeenten behoren. Ze overstijgen het belang van particuliere gemeenten maar zijn te klein voor de Vlaamse beleidsschaal. Er wordt al dertig jaar geworsteld met regionaal jeugdwerk en regionaal cultuurwerk. Nu wordt brutaal een dogma doorgedrukt. De heer Caron vreest verschraling.

Deze beleidskeuze is niet het gevolg van een kerntakendebat. Het erfgoedbeleid was daar wel op gebaseerd, wat heeft geleid tot een herindeling met landelijke musea onder Vlaamse verantwoordelijkheid, regionale musea onder provinciale verantwoordelijkheid en lokale musea onder gemeentelijke verantwoordelijkheid. Hetzelfde gebeurde voor regionale erfgoedconvenants. De erfgoedsector was de goede leerling van de klas en zal nu de pineut zijn, want het regionale niveau valt weg. Zonde van alle moeite.

Het zijn barre tijden voor steunpunten, adviesraden en belangenbehartigers. Minister Gatz wil de rol van de bovenbouw herdefiniëren. Ook zijn voorganger had dit al voor een deel doorgevoerd. Uiteraard kan één en ander efficiënter, maar de betrokkenen doen traditioneel aan prima zelfreflectie. De minister wil deze bron van visievorming niet weggooien.

De acht koepels van sociaal-cultureel werk die vijftien jaar geleden nog bestonden, zijn gefusioneerd tot één steunpunt, SoCius. Het jeugdwerk kende een soortgelijke evolutie. In de amateurkunsten werden de vele verzuilde federaties van harmonieën, fanfares en zangkoren zacht gedwongen om één organisatie per discipline over te houden. Het Forum voor Amateurkunsten neemt nu de plaats in van de minstens vijftien landelijke koepels van weleer. De hele erfgoedsector werd geherstructureerd. Het lokaal cultuurbeleid en de bibliotheken werden samengebracht in LOCUS. Met andere woorden is al heel wat synergie verwezenlijkt. Nog meer synergie is misschien mogelijk maar de kern van de steunpunten en belangenbehartigers moeten we behouden. Ze denken autonoom in een positie tussen de overheid en het veld. De heer Caron vraagt de minister zijn visie over de positie van die steunpunten. Zijn ze de lange arm van de overheid of van de belangenbehartiger?

Voor de spreker staat de meerwaarde van die steunpunten buiten kijf. Men kan niet blijven schrappen en saneren. De heer Caron vreest dat na de fusie van vijf kunstesteunpunten tot één, vervolgens weer iemand zal opmerken dat dat ene steunpunt toch wel erg veel middelen krijgt. De volgende stap is dan weer een nieuwe besparing.

Het KMSKA wordt ingekanteld in de administratie. We hebben de afgelopen twintig jaar wat in- en uitkantelingen zien plaatsvinden, met wellicht als enige meerwaarde het grote gelijk van ministers. Wat is de meerwaarde van de inkanteling van het KMSKA? Hoe en waarom kantelt iemand een museum in?

De UiTPAS Vlaanderen is een nuttig instrument. De heer Caron pleit om de rol daarvan met betrekking tot het armoedebeleid goed te analyseren. Als de UiTPAS alleen maar dient om de witte betere middenklasse kortingen te geven op theatervoorstellingen en concerten, is ze overbodig. De UiTPAS moet een instrument zijn om meer mensen diepgaander te laten deelnemen aan cultuur, met een prioriteit voor de groepen die we minder bereiken. De beleidsnota beaamt die visie trouwens. De heer Caron steunt de minister in zijn intentie om de UiTPAS, de lokale netwerken, de armoedebestrijding en het Fonds Vrijetijdsparticipatie goed op elkaar af te stemmen. Dat getuigt niet van na-ijver maar van een streven naar maxi-

maal rendement. De heer Caron pleit voorts om het aanbod waarvoor een UiTPAS bruikbaar is, te verruimen tot commerciële cultuur, met een kleine subsidie uit het Fonds Vrijetijdsparticipatie. Het zou het initiatief aantrekkelijker maken voor de beoogde groepen.

Op het vlak van de planlast heeft de Vlaamse overheid zelf nog heel wat werk aan de winkel.

Een zinsnede als 'cultural governance van de Vlaamse grote culturele instellingen' is ronduit lachwekkend. Het bestuur van die instellingen wordt puur politiek samengesteld. De heer Caron vraagt om dit systeem af te bouwen ten gunste van de open oproep.

De beleidsnota laat helemaal de kans onbenut om een warm pleidooi te houden voor de erkenning en ondersteuning van etnisch-culturele diversiteit in de cultuurwereld, voor een breder veld dat niet alleen westerse cultuurpatronen bevestigt, en voor meer diversiteit van het personeel in de culturele sector. Echte aandacht voor kansengroepen komt er al evenmin uit naar voren. Idem voor de rol van cultuurcentra en gemeenschapscentra in cultuurspreiding, gemeenschapsvorming en participatie. De openbare bibliotheken, historisch de sterkste bouwsteen van de Vlaamse cultuurpolitiek, worden nu zelfs koudweg afgeserveerd.

Over duurzaamheid – in de ecologische betekenis – op alle niveaus van het artistieke werk, de erfgoedzorg en het sociaal-culturele werk, is geen spoor te vinden in de beleidsnota.

Hetzelfde geldt voor bepaalde artistieke keuzes, bijvoorbeeld de noodzakelijke inhaalbeweging voor sociaal-artistiek werk en kunsteducatie.

De heer Caron somt nog hiaten op in de beleidsnota:

- de liefde voor taal;
- de wil en de bereidheid tot dialoog met het culturele veld en de strategische adviesorganen;
- de depolitisering van raden van bestuur en directies van grote instellingen;
- de wil om in internationaal cultureel werk ook een plek te geven aan het Zuiden;
- de ratificatie van de Conventie Culturele Diversiteit van de UNESCO;
- een verlaagd btw-tarief voor alle cultuurproducten;
- een regeling om de bedrijfsvoorheffing voor buitenlandse artiesten op te heffen of te hervormen;
- een verbetering van het statuut van de kunstenaar.

Bij wijze van samenvatting besluit de heer Caron dat de beleidsnota weliswaar goede elementen bevat, maar ook heel wat verbeterpunten. Hij spreekt de hoop uit dat de minister daar deze regeerperiode werk van zal maken.

Ten slotte heeft hij nog vragen en opmerking bij de begroting.

Hoeveel middelen gaan naar CultuurInvest?

Welke concrete bestemming kreeg het geld voor de werking en toelagen voor e-cultuur en bevordering van digitalisering in 2014?

De heer Caron wil meer details over de gewijzigde betoelaging van het diversiteits- en participatiebeleid. Op welke onderdelen wordt de besparing van 205.000 euro doorgevoerd?

Ook met betrekking tot het internationaal en interregionaal cultuurbeleid vraagt de heer Caron een gedetailleerde verdeling over de culturele instellingen.

Meer financiële details wil de heer Caron eveneens over: de uitvoering van decreten en overeenkomsten; het beheer van de collectie van de Vlaamse Gemeenschap, en de kostprijs daarin van de buitendiensten, studies en onderzoek, en aankopen. Welk bedrag is ingeschreven voor de versterking van de collectie van het M HKA?

Uit doel HF van programma 1HE gaat 300.000 euro naar het VAF en 2.260.000 euro naar de structurele pot van het Kunstendecreet. Komt dit neer op een sterke daling?

De spreker vraagt een stand van zaken betreffende het Beeldenproject in Limburg en zijn collectievorming.

De heer Caron betreurt dat de minister 15 percent weghaalt bij het Forum voor Amateurkunsten. Het is de kleinste bovenbouworganisatie, een fusieorganisatie die verdienstelijk werk verricht in een sector waaraan dagelijks duizenden Vlamingen participeren.

Hetzelfde geldt voor de FOV. Wat plant de minister daarvoor op de lange termijn? De federatie krijgt een subsidie voor belangenbehartiging. Traditioneel haalde de FOV zijn financiering uit de werkingssubsidies voor sociaal-cultureel werk, maar die financiering is sindsdien bij decreet rechtstreeks aan de FOV toegekend. Dat dreigt nu verloren te gaan.

De heer Caron betreurt de besparing van 12,5 percent op participatiebeleid. Hetzelfde geldt voor de VVC, de VVBAD en Bibnet.

Als besparingen dan toch onvermijdelijk waren, dan had de minister beter de plannen met betrekking tot het museum Van Dyck stopgezet. Het Vlaams cultuurbeleid heeft nog te veel van die heilige huisjes.

De structurele subsidies voor Erfgoed dalen met 4 percent, maar de projecten moeten het met liefst 7,5 percent minder stellen. De toelage voor het erfgoedconvenant – een initiatief waarin ook de gemeenten een rol spelen – gaat zelfs met 10 percent omlaag.

Het VFL verliest met 7,5 percent een stevige hap uit zijn budget.

De Nederlandse Taalunie verliest met 179.000 euro 5,6 percent van haar Vlaamse toelage. Welke besparing legt Nederland haar op?

De spreker betreurt dat de cultuursector meer dan 5 percent moet inleveren. In tijden van crisis moet elke sector solidair zijn en inleveren, maar deze ingreep is ronduit brutaal. Groen bereidt een nota voor met alternatieve besparingen. Voor beperkte besparingen zijn slimme oplossingen mogelijk. Maar waarom krijgt Cultuur het zo zwaar te verduren?

De heer Caron vreest dat de minister de komende vijf jaar erg veel werk zal hebben om die ene duik in het diepe goed te maken. Hij wil het niet zo brutaal verwoorden als Tom Lanoye, maar hoopt op een inhaalbeweging, en niet alleen met betrekking tot economische conjunctuur. En hopelijk krijgt minister Gatz van de Vlaamse Regering de middelen die hij nodig zal hebben om de doelstellingen uit zijn beleidsnota te realiseren.

2.8. Mevrouw Cathy Coudyser

Mevrouw *Cathy Coudyser* merkt op dat de beleidsnota vaak verwijst naar de link met het federale niveau. Een voorbeeld is het kunstenaarsstatuut, dat vorig jaar de hoognodige aanpassing kreeg, waarbij de misbruiken eruit zijn gegaan. Een aantal

initiatieven van het einde van de vorige regeerperiode is nog niet afgewerkt, onder andere over de loopbaan van de kunstenaar. Vlaanderen zou bij de Federale Regering moeten aandringen op afwerking en evaluatie.

Het is duidelijk dat in budgettaire krappe tijden subsidies nodig zijn, maar die zijn niet onbeperkt. Er moet echt werk worden gemaakt van alternatieve financieringsvormen. De spreker wil oplossingen helpen zoeken, hoewel ook dit vooral federale materie is. In de federale beleidsnota's heeft mevrouw Coudyser er weinig over gevonden. Ook hierover is er dringend nood aan overleg met het federale niveau. Zal de minister dat initiatief nemen op korte of langere termijn?

De minister wil de tax shelter uitbreiden naar andere culturele sectoren. Mevrouw Coudyser vindt dat de bestaande tax shelter eerst op punt moet worden gesteld. Voor de film heeft het instrument zijn nut bewezen. Als het op punt staat, is het debat aan de orde welke sectoren er nog voor in aanmerking kunnen komen. Heeft de minister daarover voorstellen?

Mevrouw Coudyser had gehoopt dat de aankoopbudgetten van de Vlaamse musea zouden stijgen. Dat is echter niet het geval. Een museum staat of valt immers met zijn collectie en heeft dus een relevant aankoopbudget nodig. Het aankoopbudget van het M KHA bedraagt 100.000 euro. In Luxemburg heeft het museum van moderne kunst daarvoor 600.000 euro. Een inhaalbeweging is nodig. Is de minister bereid om eenmalige budgettaire meevallers aan te wenden om het aankoopbudget van de Vlaamse musea aan te vullen?

De EU, Canada en de Verenigde Staten hebben een indemniteitsregeling. Mevrouw Coudyser pleit om daar ook in Vlaanderen meer werk van te maken. De minister kondigt onderzoeken aan. Heeft hij zicht op de timing? Werkt hij voort op de conceptnota die Kunsten en Erfgoed in 2012 heeft ontworpen voor de Vlaamse Regering? Denkt de minister aan een doorstart of wil hij van een blanco blad herbeginnen?

Mevrouw Coudyser verwijst naar haar schriftelijke vraag over de inkanteling van de provinciale musea en culturele instellingen. De minister bezorgde daarop een lijst van de instellingen. Hij liet tevens weten dat de administratie volop bezig is om de zaak verder in kaart te brengen, en budgetten en personeel vast te leggen. Het is belangrijk om dat snel en grondig te doen, en de overheveling naar Vlaanderen of naar een lokaal bestuur weldoordacht en deugdelijk uit te voeren. Mevrouw Coudyser vraagt aandacht voor de overdracht van de middelen, en overleg met de actoren en de verschillende bestuursniveaus.

3. Antwoorden van minister Sven Gatz

De antwoorden van minister Gatz op de begrotingsvragen over Cultuur zijn te vinden in bijlage 4.

Minister *Sven Gatz* gaat eerst in op het citaat van Frie Leysen door mevrouw Idrissi. Elke politicus citeert zowel *à charge* als *à décharge*. De krachtige tekst van mevrouw Leysen was erg kritisch voor het beleid, maar ook voor de sector zelf. Mevrouw Leysen beweert dat we gewend zijn dat een kunstenaar levenslang kan blijven werken, en dat instellingen voor de eeuwigheid gegarandeerd zijn. Is dat wel nodig en wenselijk? Het gaat hier over een heel moeilijke discussie over in- en uitstroom. Die zeer relevante vraag komt bij het Kunstendecreet uitvoerig aan bod.

De mooie these-en-antitheseoefening van mevrouw Frie Leysen, de commentaar van de heer Tom Naegels in *De Standaard* en de meer dan verdienstelijke poging tot synthese van de heer Caron waren voor minister Gatz een heel nuttige omkadering bij de beleidsnota.

Het kan erop lijken dat alles even snel zal worden geïmplementeerd, maar dat kan natuurlijk niet. Minister Gatz heeft de ambitie om in januari een indicatieve timing mee te delen. Hij wil zoveel mogelijk tegelijk realiseren, maar alles tegelijk doen is haalbaar noch wenselijk.

Over SD1 waren er uiteenzettingen van mevrouw Idrissi, de heer Meremans, de heer Caron en mevrouw Bastiaens. Minister Gatz is blij dat er binnen de commissie een breed draagvlak is voor het Kunstendecreet. Zoals mevrouw Bastiaens aangeeft, bevat het nieuwe Kunstendecreet een aantal foutjes die moeten worden verbeterd. Minister Gatz hoort graag dat minstens een deel van de commissie daarop wil ingaan. De timing is strak. 1 januari 2017 lijkt nog een eeuwigheid, maar er moet zoveel gebeuren. Het wordt geen sinecure. Er moeten nog procedurele elementen worden geremedieerd. De minister zal daarbij de steun van het parlement nodig hebben.

De trein is gestart. De commissie die de methodologie van het Kunstendecreet moet bewaken, de commissie die helikopterzicht houdt over alle andere beoordelingscommissies, is geïnstalleerd. De nieuwe kwaliteitsbeoordeling moet nu worden geoperationaliseerd. De oproep voor kandidaten voor de pool van beoordelaars zal in de loop van december gebeuren. Er komt een oproep voor kandidaat-voorzitters, maar parallel daarmee heeft minister Gatz de administratie de opdracht gegeven om potentiële kandidaten te zoeken. Het is een open oproep: ook vanuit de commissie en aanverwante percelen kunnen kandidaten naar voren worden geschoven. Voor alle mogelijke kandidaten geldt vanzelfsprekend een uniforme en heldere selectieprocedure.

Minister Gatz zou de discussie met de commissie graag voeren in de aanloop van de strategische visienota in het voorjaar.

Er waren vragen en opmerkingen over het statuut van de kunstenaar. Ze kwamen van de heer Caron en de dames de Bethune en Coudyser. Minister Gatz pleit ervoor om in deze legislatuur de knelpunten op het vlak van arbeidsrecht, sociale zekerheid en fiscaliteit aan te pakken. Dat zal gebeuren in nauw overleg met zijn bevoegde federale collega, aangezien het statuut nog altijd een federale materie is. De komende weken worden die contacten gelegd. Nu de federale kabinetten geïnstalleerd zijn en de beleidsnota's het daglicht gezien hebben, zal de minister een timing en een stappenplan ontwikkelen. Welke zaken uit de vorige legislatuur moeten nog worden geïmplementeerd? Een statuut is uiteraard nooit af, dus welke zaken kunnen nog worden verbeterd?

Binnen dezelfde doelstelling hebben de heren De Gucht en Caron en de dames Idrissi en Bastiaens het gehad over het geïntegreerd letterenbeleid, meer bepaald de non-fictie. Ook al blijkt op het eerste gezicht het tegendeel, het is nog altijd de bedoeling om een volwaardig non-fictiebeleid uit te voeren. Bij de besparing heeft het VFL daarvoor op korte termijn geen bijkomende middelen gevonden, maar de nieuwe beheersovereenkomst zal in 2015 worden besproken en voorbereid. Op 1 januari 2016 wordt non-fictie opgenomen in het VFL. Dat wordt echter geen sinecure. Hopelijk kan minister Gatz bijkomende budgettaire ruimte bieden, maar dat is hoogst onzeker. Hij vraagt dan ook een jaar geduld. Dat is een jaar te lang, maar de kaap richting non-fictie wordt genomen. In het kader van de Frankfurter Buchmesse 2016 zal men nagaan hoe deze literatuurvorm het best kan worden gepromoot.

Naar aanleiding van de vragen van mevrouw Bastiaens en de heren De Gucht en Meremans over de gereguleerde boekenprijs doet de minister een aantal vaststellingen. Zo komt Nederland ondanks de aanhoudende discussies niet terug op het principe van de vaste boekenprijs. Het heeft die verlengd voor vijf jaar. Ook Duitsland en Frankrijk blijken grote voorstanders om op dit pad voort te gaan. Bij

ons is nu ook in de Franse Gemeenschap het debat over prijsreglementering op gang gekomen, geïnspireerd op het Vlaamse voorstel.

Een gereguleerde boekenprijs is geen economische maar een culturele maatregel, gericht op maximale kansen voor de diversiteit en de kwaliteit van het aanbod. Het is een mythe dat een vaste of gereguleerde boekenprijs tot hogere prijzen zal leiden. Die mythe kan men op basis van de buitenlandse voorbeelden doorprikken. Het gevolg zal hooguit zijn dat nieuwe boeken en potentiële bestsellers gedurende de eerste zes maanden niet aan bodemprijzen worden aangeboden. Ook in de context van de digitale evoluties zoals e-books en streaming kan een gereguleerde boekenprijs zijn nut hebben. Digitale boekvormen staan momenteel voor maar 10 tot 15 percent van de Nederlandstalige markt, al zal dat aandeel wellicht nog toenemen. In de Angelsaksische wereld ligt dat percentage wel al hoger.

Een optie is om net als in Nederland de gereguleerde boekenprijs in te voeren voor een periode van vijf jaar, met na één jaar een eerste tussentijdse evaluatie om eventueel noodzakelijke bijstellingen snel te kunnen doorvoeren. Om de vijf jaar kan er dan een grondige evaluatie komen. De minister heeft daarover overleg gehad met de boekensector in de brede zin van het woord. Die werkt nog verder aan het dossier. In januari of februari 2015 kan de sector aan het parlement of aan het kabinet zijn zienswijze voorleggen, en dan kan het debat in het parlement worden gevoerd.

Op het eerste gezicht is het niet noodzakelijk om overleg te plegen met de federale minister van Economie. Vlaanderen kan zelf kiezen welk controlesysteem het in werking stelt. Als het bijvoorbeeld de VRM die opdracht geeft, hoeft het er geen andere partijen bij te betrekken. Wil Vlaanderen echter de Federale Prijzencommissie inschakelen, dan komt de federale overheid wel in beeld. Het gaat hier om een opportuiniteitsafweging waarover de komende maanden nog wordt gedebatteerd. Goedkeuring door de Europese Commissie is niet nodig. Er is wel informatieplicht via een relatief eenvoudige procedure, veeleer een formaliteit zelfs.

Op de vraag van mevrouw Bastiaens over het actieplan en de opdracht van de Stichting Lezen antwoordt de minister dat de stichting instaat voor een breed overleg met de stakeholders met betrekking tot de leesbevordering. Doordat de stichting uit het Participatiedecreet voortkomt en dan dicht bij het letterenbeleid is terechtgekomen, heeft ze nu een brede knowhow over moeilijker te bereiken doelgroepen. Ze ontwikkelt de bijkomende synergiën met onderwijs, cultuur en media om de leesbevordering ook in de ruimere zin van het woord door te voeren. Als gewillig instrument van dit beleid heeft de minister zelf op 25 november om 7 uur boekjes uitgedeeld in het station van Leuven.

Tijdens de volgende 'De Staat van het Boek' in maart zal leesbevordering centraal staan. De Stichting Lezen zorgt op basis van de gesprekken met de partners voor een visietekst. Ze wil die tekst opbouwen via bilaterale contacten, in plaats van eerst een eigen tekst te schrijven en die pas nadien aan andere teksten te toetsen. Het is een andere methode, die ons toelaat om daar in het parlement verder op in te gaan.

De minister sluit zich aan bij mevrouw Bastiaens dat het wel degelijk gaat om een opdracht voor de hele Vlaamse Regering. Hij zal voor de nodige kruisverbanden zorgen.

De imagocampagne rond het boek komt er wel degelijk en wordt eveneens voorbereid in de schoot van het Boekenoverleg. Indien de sector dat goed en breed wil doen, hoeft de overheid niet in te grijpen. Boek.be neemt hierin het voortouw en

zal een voorstel doen tegen begin 2015. Er wordt bekeken of de campagne zowel de televisie als de sociale media zal bestrijken, of slechts één van beide.

De heer Meremans had het over de bezorgdheid van de uitgeverijen in verband met digitale spelers zoals Amazon. Sinds de vraag om uitleg is er in dat opzicht niet veel veranderd. De minister volgt dit dossier samen met Boek.be op. Ook aan internetbedrijven zal de gereguleerde boekenprijs worden opgelegd. Voorts verwijst de minister naar zijn eerdere antwoord (*Hand. VI.Parl. 2014-15, nr. C25*).

De heren De Gucht, Meremans en Poschet hadden vragen over de filmkeuring. De administratie is begonnen met de uitwerking van het dossier. Ook hierover is al een vraag om uitleg gesteld (*Hand. VI.Parl. 2014-15, nr. C38*). De minister herhaalt wat hij toen heeft gezegd. Hij opteert voor een uniforme regeling voor het hele Belgische grondgebied. Dat impliceert overleg met de Franse Gemeenschap en de GGC. Over de timing volgt een toelichting in de maand januari. Indien het niet mogelijk zou blijken om met de twee vernoemde partners een gezamenlijk voorstel uit te werken, is er nog altijd de optie van de Nederlandse Kijkwijzer. Maar dat zou veel eerder een zwakgebod zijn. De minister gaat dan ook voor het eerste scenario.

De samenwerking met Brussel met betrekking tot Screen Flanders bevindt zich in een beginfase. Er wordt voortgewerkt op basis van de bijeenkomst op het einde van de vorige legislatuur. Verdere besprekingen moeten nog worden gevoerd. Samen met de Vlaamse minister van Economie zal de minister niet alleen de gesprekken heropstarten, maar ook nagaan hoe een en ander beleidsmatig beter op elkaar kan aansluiten.

De tweede strategische doelstelling heeft aanleiding gegeven tot vragen en opmerkingen over de economische waarde van cultuur, en of die moet of mag worden versterkt. De heer Caron toonde zich bezorgd over een al te economische benadering in de beleidsnota, en dan specifiek over een topevenement door de clustering in de cel Flanders Events.

Iedereen is zich bewust van de hoge waarde van cultuur voor de samenleving. Via cultuur geven mensen zin aan hun leven en aan hun plaats in de samenleving. Cultuurbeleving prikkelt en motiveert, genereert creativiteit en durf. Ze leidt tot zelfontplooiing en -realisatie, empowerment en sociale cohesie. De minister zal deze niet-economische waarde van cultuur blijven benadrukken. Dat neemt niet weg dat de link met beleidsdomeinen als Economie er altijd geweest is. Op 25 november hebben de EU-ministers van Cultuur vergaderd over de vraag of Cultuur moet worden aangesloten op de 2020-strategie, de economische relancestrategie voor de EU. Die vraag is genuanceerd beantwoord en dat zal de minister ook in de commissie doen.

De heer Caron drukte zijn bezorgdheid uit over de plek die cultuur zou krijgen in de slagkrachtige cel Event Flanders. De minister wil de festiviteiten, kunstuitingen en tentoonstellingen naar aanleiding van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog als uitgangspunt nemen. Het toerisme is daar zeker wel bij gevaren. Dat was ook de bedoeling: daarvan hebben de vorige noch huidige Vlaamse Regering een geheim gemaakt. Toch is de herdenking niet vervallen in platte commerciële toestanden en was ze heel ruim opgevat. Einstürzende Neubauten kon bijvoorbeeld repeteren in de 4AD in Diksmuide, een evenement op zich. Het is een mooi voorbeeld van hoe hoge en lage cultuur en toerisme worden verzoend en in contact gebracht. Dat model, met alle betrokken actoren en niemand in dienst van een ander, wil de minister voor ogen houden.

Nog in SD2 bespreekt de beleidsnota het stimuleren van samenwerkingsverbanden. Mevrouw Bastiaens vroeg naar de stand van zaken van de routeplanner. Minister Gatz verduidelijkt dat de routeplanner het gevolg is van een samenwerkingsproto-

col in een ambtelijk expertisenetwerk met de culturele en creatieve sectoren, tussen het departement CJSM, het Agentschap Ondernemen en de PMV. De bedoeling is om een online loopbaanbegeleidingstraject op touw te zetten, gericht op actoren uit de creatieve industrie, de kunsten, de erfgoedsector en het sociaal-cultureel werk. De concrete uitbouw startte recent. Het is een mooi initiatief en kan hopelijk een diepe impact hebben. De partners moeten eerst een samenwerking en een samenwerkingsprotocol op poten zetten, en dan op basis daarvan aan de slag gaan. Zover zijn we nu dus. Het Kunstenloket kreeg als vierde partner de opdracht om als vertegenwoordiger van de culturele sector alle workshops tijdens de ontwikkeling van de routeplanner op te volgen. Het project moet enkele maanden lopen voor we kunnen oordelen of het de verhoopte resultaten oplevert voor het beleid, de sector en de individuele kunstenaars.

Mevrouw Bastiaens vroeg ook naar de rol van het galeriewezen. Zeker in Brussel speelt het galeriewezen een belangrijke rol, niet in het minst om fiscale redenen. De minister is op het hart gedrukt dat de btw-regeling van belang is geweest om Brussel als galeriestad tot ontwikkeling te laten komen. Dat geldt ook voor de rest van Vlaanderen. Minister Gatz wil de mogelijkheden tot partnerschappen wel bekijken, maar zal zich hoeden voor concurrentievervalsing. De minister wil oog hebben voor de mogelijke rol van de galeries in het internationale promotie- en begeleidingsbeleid, en eventuele steun voor participatie in belangrijke buitenlandse kunstbeurzen onderzoeken. Dat punt is nog niet uitgekristalliseerd. Het is een delicate zaak. Privéspelers zomaar subsidiëren is zinloos, maar ze gericht stimuleren om Vlaamse kunstenaars in het buitenland te helpen lanceren is wel een optie.

Met de kunstkoopregeling hoopt de minister de positie en het imago van galeries te versterken en kunstenaars direct te ondersteunen. Die regeling richt zich op jongere, minder kapitaalkrachtige verzamelaars. De kunstkoopregeling staat op de planning. In januari 2015 kan de minister die planning bekendmaken.

Met alternatieve financiering bedoelt de minister wel degelijk aanvullende financiering. Er zijn vele pistes denkbaar. De minister wil onderzoeken hoe we ons – decennialang goed functionerende – continentale model van gesubsidieerde kunst en cultuur kunnen ondersteunen met impulsen naar Angelsaksisch voorbeeld, zij het voorzichtig.

In verband met de fiscaliteit polste mevrouw Coudyser naar de verdeling van bevoegdheden en opdrachten. Sommige aspecten, zoals de successierechten, zijn Vlaamse bevoegdheid. Daarover zal minister Gatz nader overleg plegen met minister Turtelboom. Het zwaartepunt ligt echter zeker nog bij de federale overheid. Het is zinvol om voor de zomer een lijst te maken van de bestaande en mogelijke fiscale instrumenten, in de wetenschap echter dat die niet allemaal tegelijk kunnen worden gerealiseerd. Het is niet mogelijk om zomaar een tax shelter toe te passen op de boekensector of individuele kunstenaars. De verschillende instrumenten moeten gericht zijn. Er moeten ook contacten worden gelegd met federale verantwoordelijken als staatssecretaris Elke Sleurs en de ministers Johan Van Overtveldt en Didier Reynders. Tot nu toe staat er geen aanknopingspunt in het federale regeerakkoord. De reden is natuurlijk hoofdzakelijk van financiële aard. Met de besparingen op de grote federale instellingen in Brussel heeft men wel gemerkt dat men mogelijk weer op het startpunt is terechtgekomen en bijkomende instrumenten nodig heeft. De tijd is rijp, maar er moet voorzichtig aan worden gewerkt.

Wat in aanmerking komt voor de inventaris, wil de minister zeker ook met de commissie bespreken. De keuze voor bepaalde instrumenten gebeurt in overleg met de federale overheid en de Franse Gemeenschap, tenzij die een andere richting uit zou willen. En dan zal er nog wetgevend werk nodig zijn. Voor 1 januari 2017 zullen dergelijke nieuwe mechanismen bijna onmogelijk in werking kunnen treden. Dat zal trouwens nog snel zijn, maar de minister wil die datum vasthouden. De tax

shelter, die nu positieve gevolgen heeft, is ook niet in zes maanden ontstaan. Het tijdspad is dan ook indicatief, maar zal in de kalender van de werkzaamheden binnen de beleidsnota worden opgenomen.

OD2.4 ontlokte de heren De Gucht en Caron en mevrouw Idrissi opmerkingen over cultural governance in het kader van de superdiversiteit. Er is een spanningsveld tussen de richtlijnen met betrekking tot cultural governance en het Cultuurpact. De minister wil uitzoeken of hij dat spanningsveld kan opheffen door de principes van het decreet Deugdelijk Bestuur in de Vlaamse publieke sector over te nemen, namelijk dat minimaal een derde van het aantal stemgerechtigde leden van de raad van bestuur onafhankelijk moet zijn. Het Cultuurpact blijft wel bestaan, maar vanuit de filosofie van maatschappelijke herkenbaarheid. De minister zal proberen een synthese van beide werelden te realiseren.

Mevrouw Idrissi had een vraag over het kmo-loket. Ze wees er terecht op dat culturele vzw's verstoken blijven van overheidssteun via dat loket. De minister zal nagaan of hierop een antwoord te vinden is door de samenwerking met het Agentschap Ondernemen te versterken. Daarover zal hij te gepasten tijde terugkoppelen naar de commissie.

De heer Meremans en mevrouw Bastiaens hadden interessante vragen over kunst in de publieke ruimte. De Kunstcel van team Vlaams Bouwmeester heeft daarover een respectabele kennis en expertise ontwikkeld. Minister Gatz wil ervoor zorgen dat die cel ook na de landing van Team Vlaams Bouwmeester in het Departement Ruimtelijke Ordening blijft bestaan. Naast de Kunstcel zijn er nog werkgroepen, commissies, musea en professionele bemiddelaars met veel ervaring op het terrein aanwezig, maar hun kennis is minder publiek toegankelijk. Nogal wat opdrachtgevers en kunstenaars vinden daardoor de weg naar hun informatie en expertise niet. De minister zal nagaan hoe hij de bestaande expertise bij de kunstcel kan behouden en de overige beschikbare informatie, kennisdeling en dienstverlening kan centraliseren en publiek toegankelijk maken. Hij zal daarvoor contact opnemen met de minister van Ruimte. Buiten de politieke discussie over het Team Vlaams Bouwmeester is er een kamerbrede consensus in het parlement dat zijn knowhow niet mag verloren gaan.

SD3 dan. De heren De Gucht en Meremans en mevrouw Bastiaens hadden vragen over leegstaande religieuze gebouwen. Die gebouwen behoren tot het bevoegdheidsdomein Onroerend Erfgoed. Minister-president Bourgeois vermeldt ze in zijn beleidsnota. Hij werkt aan de hand van kerkbeleidsplannen. Minister Gatz zal uitzoeken hoe hij de culturele invulling van het religieuze patrimonium kan optimaliseren.

Dan was er een bedenking van de heer Meremans over de lokale infrastructuur en de samenwerking van de gemeenten. Niet enkel infrastructuur, maar ook personeel, promotie, gezamenlijk aankoopbeleid en programmatie kunnen voor overweging in aanmerking komen. De regionale samenwerkingsverbanden die al bestaan, wil de minister verder stimuleren. Hij zal nagaan hoe hij die dynamiek op een goede manier kan integreren in een verschuiving van de huidige 'drielagigheid' Vlaanderen-provincies-steden naar een nieuwe. Dit hoeft niet te betekenen dat er een nieuw beleidsniveau moet worden toegevoegd. Bij de voorbereiding van de provinciale overdracht is dit onderwerp hoe dan ook aan de orde.

De heer Caron polste naar een inventarisatie van de haalbaarheid van duurzame culturele infrastructuur. Het belooft een helse uitdaging te worden, maar minister Gatz wil ze aangaan. We hebben nu de laatste golf van steden en gemeenten die inschuiven voor een gemeenschaps- of cultureel centrum. De golf die in de jaren zestig en zeventig op gang kwam onder impuls van de toenmalige excellenties Frans Van Mechelen en Rika De Backer moet een nieuw elan krijgen. In die tijd

moesten de stimulansen om de cultuurbeleving te verbreden, van bovenuit komen. Nu is lokaal cultuurbeleid sterk verankerd in de gemeenten. Dat de overheid daarin nog een bepaalde verantwoordelijkheid zal hebben, staat buiten kijf. Dat de steden en gemeenten die vandaag opnemen, is ook een feit.

De minister heeft het aandeel van de Vlaamse Gemeenschap in het totale cultuurbudget van een gemeente of stad onderzocht. Gezien de gemeentelijke autonomie zijn er onderlinge verschillen, maar veel lager dan 10 percent gaat het Vlaamse aandeel gelukkig nergens. Voor sommige grote steden loopt het tot bijna 30 percent op. Dat wil zeggen dat die inventaris kan worden bekeken in een 80/20-verhouding, zowel beleidsmatig als infrastructureel. De rol van de Vlaamse overheid – die sommige commissieleden misschien minimaliseren – om bestaande kennis ter beschikking te stellen van lokale besturen, kan verder worden uitgebouwd.

Mevrouw Bastiaens en de heer Caron vroegen een breder antwoord over het kritische advies van de SARC met betrekking tot de bestaande infrastructuur en de renovatienoden. Naast de inventaris voor het lokale niveau zullen twee andere lagen van investerend beleid worden gehandhaafd. Het FFEU zal een aantal concrete projecten zoals het KMSKA, het Kasteel van Gaasbeek, deSingel en het M HKA ondersteunen, maar ook de stedelijke operagebouwen in Gent en Antwerpen. Die middelen zijn vrijgemaakt en beschikbaar. Daarnaast is nog tot 2016 het prioriteitenprogramma ten behoeve van onder andere theatertrekken, erfgoeddepots, digitalisering, filmvertoners en jeugdinfrastructuur in voege. Dan zal de minister samen met de administratie het initiatief nemen voor nieuwe prioriteiten en een inventarisatie.

In antwoord op de vraag van mevrouw Bastiaens over het KMSKA verwijst de minister naar de middelen die daarvoor zijn opgenomen in het FFEU. Het is de ambitie om de renovatie van de buitengevel, de buitenomgeving en de kantoren van het KMSKA hierin op te nemen op voorwaarde dat de uitgaven voor de meerwerken onder controle blijven.

De heer Meremans vroeg hoe de Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland de vinger aan de pols kunnen houden van cultureel Vlaanderen. De minister vindt zijn suggestie zeer terecht. Hij wil meer werk maken van de samenwerking met de AAVR. Zij kunnen een groot hefboomeffect hebben. Er zijn inderdaad concrete plannen voor een sessie cultuur in elke terugkeerweek van de AAVR, zoals ook in Nederland gebeurt. Ook is het belangrijk om Arts Flanders verder te versterken als communicatie- en promotieplatform. De AAVR behoren tot de primaire doelgroep van dit instrument.

Mevrouw Idrissi vroeg of we met het internationaal cultuurbeleid terug van nul beginnen of zullen voortbouwen op de bestaande expertise en het beleid van de vorige legislatuur. Ze verwees naar de nota van de heer Hugo De Greef. De minister wil zeker niet van nul beginnen, maar de bestaande expertise en praktijk maximaal benutten. Heel wat thema's uit het strategisch kader van 2012 over de relaties met Nederland, de Franse Gemeenschap en andere partners worden als startpunt genomen.

Mevrouw Bastiaens vroeg of er voldoende internationale middelen zullen zijn voor galeries en organisaties buiten de IVG. De minister zal de grote instellingen weliswaar de vuurtorenrol toevertrouwen met de bijhorende grote verantwoordelijkheid, maar wil andere spelers zeker de nodige kansen bieden.

De ontwikkeling van een ontvangstbeleid en van residenties is opgenomen in de beleidsnota en zal dan ook zeker een plaats krijgen in het internationale cultuurbeleid.

De heren Poschet en Caron vroegen een stand van zaken van het samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap, en naar de plaats van Brussel in het akkoord. De minister verwijst naar zijn eerdere antwoord over het overleg met minister Milquet (*Hand. VI.Parl. 2014-15, nr. C6*) en naar de contacten met de federale overheid. Die gaan zowel over samenwerking als over de aanvullende financiering. Er wordt nagegaan hoe de inhoudelijke invulling van het culturele akkoord voelbaar en zichtbaar kan worden gemaakt voor de bevolking, en hoe een samenwerkingsplatform rond Brussel kan worden uitgebouwd.

Er waren vragen van de heren Meremans en De Gucht en mevrouw Bastiaens over de samenwerking met Nederland omtrent de Frankfurter Buchmesse. Daarop bespaart minister Gatz alleszins niet, een duidelijk teken dat de internationale culturele uitstraling van Vlaanderen hem menens is. Vorige gastlanden zagen de buitenlandse verspreiding van hun auteurs sterk stijgen in de jaren na de Buchmesse. We zitten nu in de aanloopfase: een sterke presentatie en aanwezigheid moeten we verzekeren. Het is de bedoeling om nadien een uitlooptraject te hebben. De minister heeft het gevoel dat de dynamiek van het fonds en van zijn intendant Bart Moeyaert de nodige perspectieven creëert.

De suggestie om opnieuw een Vlaams-Nederlandse cultuurprijs in het leven te roepen, zal de minister onderzoeken in het kader van de contacten met de Nederlandse collega. Een duidelijke meerwaarde is wel een absolute must voor een herinvoering.

De heer Meremans vroeg hoe Creative Europe zal worden bekendgemaakt. Dat programma verenigt de vroegere programma's Cultuur en Media. Er staat een volledig vernieuwde website op til vanwege de eengemaakte Creative Europe Desk Vlaanderen. De dienstverlening zal beschikbaar blijven voor alle spelers in het veld. Er zal op maat van de sector worden gewerkt. Uiteraard is Vlaanderen gebonden aan de regels van het Europese programma, maar er zal extra aandacht zijn voor de mogelijkheden voor kleinere spelers en kleinere projecten.

Mevrouw Idrissi en de heer Caron ontwaren in het internationale cultuurbeleid lacunes: de afwezigheid van sectoren als musea, architectuur, sociaal-cultureel werk en amateurkunsten. De doelstellingen van minister Gatz voor een internationaal cultuurbeleid moeten als transversaal geïnterpreteerd worden. Voor de komende maanden verwacht hij een algemeen kader en een ambitieniveau. Ook het sociaal-cultureel werk, dat op het eerste gezicht misschien minder exporteerbaar is, kan in de uitwisseling met andere landen en verenigingen een rol spelen. Dit wordt mee onderzocht.

Er zal altijd worden geprobeerd om het beleid van deze Vlaamse Regering op het vlak van cultuur te herleiden tot alleen maar de grote instellingen, maar geheel onterecht. De IVG zullen een belangrijke rol krijgen, maar ook anderen zullen de rol die ze verdienen, kunnen opnemen in zowel het binnen- als buitenland. Zeker de amateur- en circuskunsten, die nu al internationaal actief zijn, wil de minister niet onvermeld laten.

De heer Caron gruwde van de exploitatie van producties en kunstenaars. De minister vertrekt wel degelijk vanuit culturele belangen, maar de cultuursector zit niet op een eiland en mag zich niet in een vacuüm ontwikkelen. Als zich opportuniteiten qua samenwerking met andere domeinen voordoen, zal de minister ze aangrijpen. De conclusie moet evenwel blijven dat de kracht en de onafhankelijkheid van de culturele creatie onder geen enkele voorwaarde in het gedrang mogen komen.

Mevrouw Idrissi vroeg hoe de nood aan investeringen in digitalisering te rijmen valt met dalende subsidies. Op het vlak van digitalisering is er een inhaalbeweging nodig. In overleg met andere beleidsdomeinen zal de minister nagaan welk im-

pulsbeleid mogelijk is op het vlak van digitalisering en e-cultuur. Het overleg moet leiden tot een gemeenschappelijke visie op duurzame digitalisering en een betere benutting van de beschikbare middelen, en tot een betere afstemming van de initiatieven in de verschillende beleidsdomeinen.

Vershillende leden hebben gepolst naar de toekomst van het VIAA. De evaluerende studie is nu wel degelijk binnen. Minister Gatz kan ze nog niet met de commissie delen, maar er staan geen wereldschokkende nieuwe inzichten in. Het is een goede en correcte doorlichting en evaluatie. Daarmee ligt de bal weer in het kamp van de Vlaamse Regering. De ministers Gatz en Muylers zullen op korte termijn samenzitten en het daarbij zeker hebben over het VIAA en specifiek over personeelscontracten die maar tot 15 maart lopen. Binnenkort moet er duidelijkheid komen over een goed overgangstraject, over de uiteindelijke landingsplaats en over de middelen. Dat debat zal zeker in de regering en in deze commissie aan bod blijven komen.

Na de fusie van Bibnet en LOCUS zullen beide een inhoudelijke ondersteuning blijven bieden aan de lokale besturen. Minister Gatz vermoedt dat hij hiermee niet volledig tegemoetkomt aan de vragen van de heer Caron. Maar de inkanteling van de middelen voor het lokale cultuurbeleid in het Gemeentefonds zal de lokale culturele activiteiten heus niet doen verschromelen. De Vlaamse steunpunten zullen een belangrijke rol kunnen blijven spelen.

SD6 ontlokte vragen over de participatie van kansengroepen en de rol van de UiTPAS. De UiTPAS is momenteel een feit in Gent, en wordt voorbereid in Oostende en de regio Kortrijk. In de regio Turnhout zou eind 2015, begin 2016 een lancering mogelijk zijn. Zoals de heer Poschet al aangaf, is in Brussel de cultuurwaardebon vervangen door een Brusselse variant van de UiTPAS, de PasPartoe.

Het systeem werkt goed. Er komt een stuurgroep voor de verdere opvolging en begeleiding. Die stuurgroep zal bestaan uit vertegenwoordigers van CultuurNet, het departement CJSM en de betrokken kabinetten. De minister zal zich inzetten voor het draagvlak, de structurele inbedding en vooral de nazorg en monitoring. Zijn opdracht is voorts om de UiTPAS te verbinden met de lokale netwerken en met het Fonds voor Vrijetijdsparticipatie, een specifieke taak voor Demos. Het komt erop aan om versnippering tegen te gaan en maximale efficiëntie te realiseren.

Door de lokale autonomie hebben heel wat steden nu al een focus op kansengroepen in hun cultuurbeleid. De directeur van CultuurNet kreeg de vraag om een simulatie te maken van de draagkracht van CultuurNet met het oog op de verdere uitrol van de UiTPAS, zowel financieel, technisch als qua begeleiding.

Er was een vraag naar concrete ambities rond het Participatiedecreet. Sommigen missen in dit hoofdstuk een verfrissend beleid of klagen over vaagheid. Minister Gatz zal contact leggen met andere bevoegde ministers – die van Sport, Onderwijs en Welzijn – om samen aan meer participatie te werken. Dat kan door de versterking van de lokale netwerking, door kansen voor intergemeentelijke netwerken, door de structurele versterking van het Fonds voor Vrijetijdsparticipatie en door beter af te stemmen op de UiTPAS. Hoewel er een gebrek is aan middelen, zijn wel sterke spelers voorhanden – bijvoorbeeld de UiTPAS – om de samenwerking op te stoeien.

Gelijke kansen blijven een verantwoordelijkheid van de hele Vlaamse Regering maar minister Gatz zal binnen zijn bevoegdheden de nodige initiatieven nemen. De minister bevestigt dat de kansengroepen uitdrukkelijk buiten de besparing op de uitvoering van het Participatiedecreet blijven. Natuurlijk betekent dat, gezien de daling van dit budget van 7 naar 6 miljoen euro, dat andere initiatieven wel worden getroffen. Minister Gatz wil scherper focussen op de doelstelling van het Participatiedecreet: de ondersteuning, verrijking en versterking van participatie.

Daarbij kan de basisondersteuning via sectorale decreten en lokale beleidskeuzes een vangnet bieden voor initiatieven en organisaties die worden getroffen.

Bij de praktijkgerichte laagdrempelige educatie voor kansengroepen was de besparing inderdaad scherper. Deze initiatieven kunnen de verbinding maken met het reguliere werk. Door de decreetswijziging van 2014 komt er met deze organisaties voor de verdere duur van de subsidieperiode een overeenkomst, waarin de aanpak en het bereik van initiatieven bij kansengroepen worden vastgelegd. Om dezelfde redenen – focus en verbinding – is het budget voor kansengroepen in de gemeenschapscentra gehalveerd. De minister wil dit niet verbloemen.

Er is ook een besparing doorgevoerd in het bijzondere cultuuraanbod. Minister Gatz vindt de ondersteuning van nieuw talent niet echt een flankerende maatregel om kansengroepen meer te betrekken. De ondersteuning van nieuw talent dient elders te gebeuren. Bovendien gaat het om een groot aantal kleine tegemoetkomingen, waarvan de duurzaamheid en de effecten niet noodzakelijk duidelijk zijn. Er is een keuze gemaakt.

Mevrouw Idrissi kaartte de etnisch-culturele identiteit in het cultuurbeleid aan en de beperkte aandacht voor de verkleuring van het publiek en de kunstenaars. Minister Gatz erkent dat er nog heel wat werk voor de boeg ligt. Hij rekent erop dat de sector de opportuniteiten in het nieuwe Kunstendecreet ten volle opneemt en dat hij inhoudelijke werking en projecten voorstelt die een deel van de leemte kunnen opvullen.

Mevrouw Idrissi stelde voor om met enkele pioniers uit het veld contact te nemen, zoals de makers van de film Image. Minister Gatz heeft dat al gedaan of zal dat binnenkort doen.

Minister Gatz vraagt aan de heer Poschet om hem niet kwalijk te nemen dat hij niet blijft stilstaan bij al zijn vragen over Muntpunt. Er is immers nog niets veranderd sinds de vraag om uitleg in de commissie Brussel (*Hand. VI.Parl. 2014-15, nr. C26*). Er zijn contacten met Muntpunt, onder meer over een nieuwe aansturing nadat de directeur vertrokken is. De minister is een nieuwe overeenkomst aan het voorbereiden, inhoudelijk en financieel, zodat Muntpunt het evenwicht kan vinden tussen een sterke bibliotheek en een belevingsbibliotheek. De minister heeft met plezier het Poetry Slam toernooi bijgewoond. Dat was een goed georganiseerde en hoogstaande manifestatie die tegemoetkomt aan de nieuwe rol van Muntpunt.

Het Koninklijk Conservatorium is ook in de beleidsnota van federaal minister van Binnenlandse Zaken Jan Jambon manifest aanwezig. De Vlaamse ministers Gatz en Crevits volgen samen dit dossier op, dat gericht is op een samenwerking met de Federale Regering en de Franse Gemeenschapsregering met het oog op de stuurgroep, het masterplan, de budgetten en de meetstaat.

In SD7 missen sommige commissieleden een visie en duidelijkheid over de aanpak van de financiële noden. De minister heeft geopteerd voor een kleiner besparingspercentage voor de erfgoedsector. Dat is niet meer dan balsem op de wonde, maar het is toch een inspanning in een moeilijk budgettair klimaat. Hij is zich echter bewust van de nood aan een inhaalbeweging. Wanneer er opnieuw meer middelen voorhanden raken, zal de minister nagaan hoe musea kunnen krijgen wat hen als erfgoedpartner toekomt. Intussen zit hij zeker niet stil: de uitwerking van de bredere erfgoedvisie in Vlaanderen kan begin 2015 starten en zal resulteren in een strategische visienota.

Vanaf 2015 wordt Vlaanderen helemaal bevoegd voor de inning van de successierechten. Niets belet ons dan nog om werk te maken van een gunstigere successiewetgeving voor cultureel erfgoed. Een uitgewerkt voorstel van decreet tot

gedeeltelijke vrijstelling van successierechten voor topstukken was al een feit tijdens de vorige legislatuur. Nu kan er een volgende stap worden gezet. De eerste stap is de oprichting van een gemeenschappelijke werkgroep met onder andere minister Turtelboom. Aan haar wil minister Gatz ook voorstellen om een werkgroep op te richten die de bestaande regeling over de aanwending van kunstwerken als betaalmiddel voor successierechten screent, en voorstellen formuleert om die klantvriendelijker te maken.

Voor een indemniteitsregeling zijn de musea al lang vragende partij. Dit voorjaar heeft de administratie een conceptnota over een indemniteitsregeling voor de Vlaamse Gemeenschap voorgesteld. Tegen maart 2015 verwacht de minister de cijfermatige actualisering, en de opname van de resultaten uit het onderzoek van de KMSKA naar een mogelijke indemniteit voor de Rubenstentoonstelling in BOZAR. Ook het voorstel van decreet van de heer De Gucht zal als basisstuk in de discussie worden opgenomen.

De erfgoedconvenant wil minister Gatz als instrument behouden. Over de lopende aanvragen van de cultureel-erfgoedconvenants 2015-2020 kan de minister pas uitspraken doen nadat de Vlaamse Regering hierover een beslissing heeft genomen, dus na 28 november. De eventuele uitbreiding van bepaalde erfgoedconvenants zal bekeken worden in functie van de regioscreening. Daarnaast is ook een aanpassing nodig van het Cultureel-Erfgoeddecreet. Dat zal gebeuren op middellange termijn. Over de nieuwe dossiers wordt op korte termijn beslist, de bijsturing zal wellicht niet voor volgend jaar zijn.

De heer Caron heeft in zijn vraag bevestigd dat de erfgoedconvenants een zekere waarde hebben. Vraag is echter hoe we de synergie met de intergemeentelijke diensten voor onroerend erfgoed kunnen verhogen. Dat laatste deel is een bevoegdheid van minister-president Bourgeois. Nochtans wordt in het erfgoedbeleid geen opdeling gemaakt op basis van soort erfgoed. Dit is niet het vertrekpunt van het Topstukkendecreet, noch van het Cultureel-Erfgoeddecreet of het Onroerend-Erfgoeddecreet. Het Varend-Erfgoeddecreet vormt daarop een historische uitzondering. Mevrouw Bastiaens stelde trouwens een vraag over de doelstellingen inzake varend erfgoed. Minister-president Bourgeois volgt de uitvoering van het Varend-Erfgoeddecreet op. Minister Gatz zal in overleg en afstemming met hem bekijken hoe de verdere ontwikkeling van dat erfgoed kan worden gegarandeerd.

De minister streeft naar voldoende afstemming en samenwerking. Hij gaat na in welke mate de convenants ter ondersteuning van het lokale cultureel-erfgoedbeleid ook kunnen worden ingezet om het lokale beleid betreffende onroerend erfgoed praktisch vorm te helpen geven. Voorlopig zit hij nog in de fase van de intentieformulering.

Mevrouw Coudyser vroeg of eenmalige financiële meevallers kunnen worden geïnvesteerd in de collectie-uitbouw van onze instellingen. De minister vindt dit een nuttige suggestie. Hij wenst naast de verhoopte uitbreiding van het budget – eenmalig of structureel – andere instrumenten in te zetten. Enerzijds gaat het over de kaderovereenkomst onderling bruikleenverkeer. Een kaderregeling of 'shared liability'-regeling wordt inderdaad op basis van wederkerigheid afgesproken tussen de erfgoedinstellingen en hun inrichtende machten. Het is aan de huidige partners, waaronder het KMSKA, om op basis van de voorbije vijf jaar de kaderregeling op haar merites te beoordelen en na te gaan waar verbetering mogelijk is.

Verder is er ook het eeuwige debat over de samenwerking tussen privéverzamelaars en musea. De minister zal nagaan in welke mate die samenwerking kan worden bevorderd, wat de eventuele hinderpalen zijn en hoe die kunnen worden weggenomen. Een aantal kunstminnende West-Vlamingen wezen de minister er

onlangs op dat zij hun collectie wilden tentoonstellen in Rijsel. Blijkbaar kan dat daar relatief gemakkelijk, terwijl het hier veel moeilijker ligt.

Wat de topstukken betreft, wordt in de begroting voorzien in 573.000 euro. De dotatie stijgt met 4000 euro. Indien zich een opportuniteit voor de aankoop van een bijzonder topstuk voordoet, dan zal de minister te gepasten tijde aan de Vlaamse Regering vragen om de beschikbare reserve aan te wenden.

De heer Caron vroeg of de samenwerking tussen de Erfgoeddag en de Open Monumentendag de exit van de Erfgoeddag betekent. De minister garandeert dat dit niet het geval is. Hij wil een open debat met de betrokken organisatoren om te bekijken op welke wijze de evenementen beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Het is niet de bedoeling om het ene te vervangen door het andere. Zowel het FARO als Herita hebben bepaalde expertises op het vlak van erfgoed. De minister zal nagaan hoe dat sterke expertisenetwerk tot nog mooiere resultaten kan leiden.

De heer Caron vroeg ook wat er bedoeld wordt met de evaluatie van de landelijke expertisecentra en organisaties voor volkscultuur. De elf landelijke expertisecentra en organisaties voor volkscultuur moeten 5 percent inleveren. Meer samenwerking en krachtenbundeling kan misschien oplossingen opleveren. Hierover plant de minister onderzoek. Het kan gaan over gedeelde infrastructuur en personeel, gemeenschappelijke promotie en spreiding, gezamenlijke projecten en aankopen. Ook inhoudelijke kruisbestuiving, dwarsverbanden en expertise-uitwisseling liggen zeker in het verschiep. De minister heeft geen fusies voor ogen maar sluit ze niet a priori uit.

In verband met de erfgoeddepots peilden mevrouw Bastiaens en de heer Caron naar concrete voorstellen, middelen, samenwerking met privépartners en naar de provinciale rol. Tot op heden nemen de provincies en de VGC een regiefunctie waar en voeren ze een regionaal depotbeleid. De regiefunctie wordt overgenomen door de Vlaamse overheid. Nog andere sterke spelers kunnen mogelijk een rol opnemen in het depotbeleid. De minister denkt aan de landelijke expertisecentra zoals het CRKC. Hij benadrukt dat de Vlaamse overheid een ondersteunend en stimulerend beleid zal voeren. Dat zal deel uitmaken van de strategische nota over de toekomst van het erfgoedbeleid in de brede zin van het woord.

Wat de inkanteling in hogere of lagere beleidsniveaus betreft, wil de minister vermijden dat de bestaande provinciale werking en knowhow tussen de plooiën zouden vallen.

Voorts wil de minister nagaan of eigenaars van privécollecties zelf geïnteresseerd zijn in samenwerking met de overheid.

Naar aanleiding van SD8 waren er vragen over de werkwijze, timing en gevolgen van het nieuwe decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk.

Minister Gatz ziet op het terrein een veelheid aan nieuwe initiatieven. Een wijziging van het decreet kan dus zeker worden overwogen. Naast de bestaande sterke initiatieven verschuiven nogal wat sociaal-culturele praktijken permanent in de breedte. Zo ontstaat een amalgaam aan lokale en bovenlokale sociaal-culturele praktijken, dat divers en rijk geschakeerd is, veelsoortig en dynamisch. Uit een veldstudie van SoCius blijkt dat de gebruikelijke kaders al lang niet meer volstaan. De minister doelt op initiatieven als samen-tuinen, repair-café, transitiegroepen, ruilmarkten, straat- en buurtfeesten, wijkcomités, lokale LETS-groepen, speelclubs, musical-gezelschappen, dansscrews, huiskamerwerk, ouderverenigingen, sociaal-culturele praktijken in sportclubs, lokale actiecomités en dergelijke. De discussie is inhoudelijk zeer uitdagend en interessant, maar bevat strategisch veel valkuilen. Wat al bestond, blijft meestal ook bestaan, terwijl nieuwe initiatieven voor voortdurende

aangroei zorgen. En dan is er nog het dynamische, etnisch-culturele middenveld, dat als een belangrijke partner ten aanzien van integratie en inclusie meer kansen moet krijgen.

Momenteel werken de administratie en het kabinet een voorstel tot planning uit. Zowel SoCius als de belangenbehartiger FOV zijn uitgenodigd om voorstellen te doen. Een decreetaanpassing is niet aan de orde voordat de beleidsplannen zijn ingediend en de volgende beleidsperiode van start gaat. De minister kijkt na in welke mate hij alsnog aanbevelingen kan meegeven aan het veld. Die discussie wil hij met de nodige omzichtigheid voeren in de commissie. Maar dat wordt eerder iets voor het midden van de legislatuur.

Met betrekking tot het gecoördineerde vrijwilligersbeleid werd gevraagd naar de accenten, het traject en de dialoog met de sector. Minister Gatz wijst erop dat er al heel wat studiewerk is verricht en dat hij dit zeker niet links zal laten liggen. De rol van Vlaanderen zou kunnen neerkomen op:

- vrijwilligerswerk volwaardig erkennen en beleidsmatig versterken;
- ruimte creëren via een erkenning;
- competenties van vrijwilligers zichtbaar maken;
- onderzoek en praktijk afstemmen.

Als rode draad hanteert de minister dat hij vrijwilligerswerk wil faciliteren en dat het vrijwillig moet blijven. Dit wordt een opdracht voor de hele Vlaamse Regering. Zijn prioritaire gesprekspartner wordt de Verenigde Verenigingen. Minister Gatz wil het warm water niet opnieuw uitvinden maar luisteren naar de noden die de Verenigde Verenigingen hebben gedetecteerd, en hierop het beste beleidsantwoord aanbieden. De problematiek van vergoedingen lijkt hem niet prioritair, maar zal hij samen met de Verenigde Verenigingen wel bekijken.

In het kader van SD9 suggereert de heer De Gucht om 5 percent van het budget van de IVG voor directe inspraak van de burger te reserveren, een interessant en prikkelend voorstel. Maar het lijkt moeilijk te verzoenen met een beleidsplan en programmatie van een huis, zeker als deze huizen door de besparingen zelf onder druk komen te staan en een heel veranderingstraject voor de boeg hebben.

De heer Meremans peilde naar de bedoelingen achter de actualisering van de IVG-lijst. Daarmee beoogt de beleidsnota in eerste instantie uitbreiding, dus geen inkrimping. Uiteraard wil de minister ook kijken naar hun opdracht en rol in het veld. Deze evaluatie kan er eventueel toe leiden dat het statuut van bestaande instellingen wordt herbekeken of dat opdrachten worden geherdefinieerd. De minister benadrukt nergens op vooruit te willen lopen. Het statuut van de instellingen wordt door een externe jury bepaald. De minister zal zijn vragen en wensen zeker in het debat brengen, maar het wordt bekeken door nationale en internationale topexperts binnen het veld.

De heer Caron vroeg wat de minister bedoelt met een dienstverlenende taak voor de grote instellingen. Die kan verschillen van instelling tot instelling. In het participatief traject bij de visienota wil minister Gatz voorstellen per instelling. Het moeten meetbare doelstellingen zijn die aantonen dat de investering niet enkel rendeert voor het huis zelf maar ook ten goede komt aan de bredere kunstensector. Op dat punt is nog verbetering mogelijk. Het kan gaan over logistieke en administratieve bijstand, samenwerking op het vlak van programmering en ondersteuning van internationale uitstraling, jong talent en dergelijke.

Mevrouw de Bethune vroeg naar de regionale spreiding van de grote instellingen. Zoals het decreet bepaalt, zal een eerste criterium altijd kwaliteit zijn. Pas in tweede instantie wordt ook een regionale verdeling nagestreefd. Het is geenszins de bedoeling om een of andere stad uit te sluiten of voor te trekken. Het statuut

van een instelling mag echter nooit gebaseerd zijn op haar ligging alleen. Minister Gatz vraagt om wat te relativiseren. Een stad als Kortrijk heeft een dynamische cultuurwerking. Is het dan de kroon op het werk dat één organisatie daar als grote instelling boven uitsteekt? Dat biedt niet per definitie een meerwaarde. Er wordt belang gehecht aan dat klassemment van de grote instellingen, maar daarmee is het debat over het cultuurbeleid zeker niet ten einde.

Mevrouw Bastiaens en de heer Caron vroegen verduidelijking over de bestuurlijke hervorming van het KMSKA. In 2013 is de principiële beslissing genomen om de agentschappen Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, Kunsten en Erfgoed en het KMSKA te laten inkantelen. Enkel het agentschap KMSKA werd in de vorige legislatuur ingekanteld bij het departement. Er is een transitie-manager aangesteld, die puik werk verricht. De minister heeft in september 2014 een plan van aanpak voor de transitie ontvangen. In oktober 2014 heeft hij zijn akkoord gegeven, maar ook gevraagd om op basis van een internationale vergelijking de beste structuur te zoeken waardoor het KMSKA een maximale autonomie kan behouden. Een IVA was vermoedelijk niet zo geschikt, maar een museum onder een leidend ambtenaar van een departement lijkt dat evenmin. Het FARO zal deze studie uitvoeren, tegen de vergoeding voor twintig werkdagen. Op het moment dat beide administratieve agentschappen zullen inkantelen, op 1 april 2015, wil minister Gatz weten welke oplossing er is voor het KMSKA.

De laatste strategische doelstelling gaat over geoptimaliseerde en doelgerichte beleidsstructuren en -instrumenten. De heer Caron en mevrouw Bastiaens maakten opmerkingen over de toekomst van het lokale cultuurbeleid. Deze regering gaat door op het elan van haar voorganger. De integratie van de sectorale subsidies in één meerjarenplan in 2012 heeft de autonomie van de gemeenten al sterk verhoogd. Nu wordt er verder gemonitord. De minister zal de monitoring vooral baseren op informatie uit de VVSG en gegevens betreffende de beleids- en beheerscyclus. Dat zijn vooral financiële gegevens. Daarom vindt ook sectorale monitoring plaats.

De administratie stelt tegenwoordig trouwens degelijke gegevensanalyses ter beschikking van de gemeenten en dus onrechtstreeks ook van het parlement. Ook wat het lokaal sociaal-cultureel werk betreft, kan men in de komende jaren beschikken over bijkomende beleidsinformatie dankzij het gerichte gegevensregistratiesysteem voor deze sector. Op basis van de conclusies uit de verschillende monitoringsinstrumenten zal de minister overleg organiseren met de gemeenten, om samen het beleid verder vorm te geven. De Vlaamse overheid voorziet nog steeds in ondersteuning van de gemeenten in het kader van het samengaan van Bibnet en LOCUS.

De conclusie is dat de gemeenten nu de eerste verantwoordelijke worden voor hun lokaal cultuurbeleid, net als voor vele andere sectoren waaronder lokaal jeugdbeleid. De minister drukt zijn vertrouwen uit in de keuze voor meer gemeentelijke autonomie. Hij is ervan overtuigd dat het lokaal cultuurbeleid er niet op achteruit zal gaan.

De heer Caron polste naar mogelijke verdere ondersteuning voor belangenbehartigers. Met betrekking tot de kunsten is het principiële standpunt dat er geen subsidies worden toegekend voor belangenbehartiging. Datzelfde standpunt geldt voor erfgoed, maar in de vorige legislatuur heeft het Vlaams Parlement aan het Cultureel-Erfgoeddecreet een hoofdstuk toegevoegd dat een werkingssubsidie aan een belangenbehartiger mogelijk maakt. In uitvoering van de beleidsnota Cultuur zal de nieuwe regering een ontwerp van wijzigingsdecreet indienen om het terug te laten schrappen. Belangenbehartiging is een waardevolle opdracht, maar een zaak van de sector zelf.

In verband met de rol en toekomst van de steunpunten verduidelijkt minister Gatz dat in het nieuwe Kunstendecreet de kunstensteunpunten BAM, VTi en Muziekcentrum Vlaanderen zijn samengevoegd tot één Kunstensteunpunt. De rol van het Kunstensteunpunt wordt gedefinieerd in de artikelen 71 en 72. De rol van het steunpunt voor cultureel erfgoed wordt gedefinieerd in het Cultureel-Erfgoeddecreet, artikel 44.

Los van de specifieke doelstellingen die decreten aan steunpunten opdragen benadrukt de minister dat ze intermediaire organisaties zijn in dienst van het veld en de overheid. Ze lichten het overheidsbeleid toe, onderbouwen het en vertalen het naar het veld, en spelen de signalen die ze uit het veld opvangen, aan de overheid door. Het zijn ledenverenigingen noch belangenbehartigers.

Minister Gatz wil gebruikmaken van de reorganisatie van de administratie – de inkanteling van de beide agentschappen – om de rol van het Kunstensteunpunt en de administratie op elkaar af te stemmen.

De minister bespreekt de interne staatshervorming en de uitkanteling van de persoonsgebonden provinciale taken. Dit proces zal in verschillende fasen gebeuren.

- 1) De inventarisatie van de precieze taken en bevoegdheden, inclusief domeinen. De grijze zones tussen gemeenschaps- en gewestbevoegdheden zullen worden ingekleurd vanuit een gemeenschappelijk afwegingskader. Dit proces is volop aan de gang en zou zijn beslag moeten kennen tegen het einde van 2014.
- 2) De aanduiding van de ontvangende overheid. Daarop kan de minister nog geen timing kleven. In januari 2015 zou die timing beschikbaar kunnen zijn. In de afweging tussen snelheid en grondigheid zal de kunst erin bestaan om de onzekerheid op het terrein zo kort mogelijk te houden en tegelijk een deugdelijke keuze te maken.
- 3) De budgettering. Die zal rekening houden met de besparingen die de provincies moeten realiseren.
- 4) Het transitieplan en de praktische voorbereiding.

Het is niet de bedoeling van de minister om deze taken, bevoegdheden en provinciale instellingen ten nadele van de cultuursector af te bouwen. Dat zijn precies de kernelementen van het huidige debat.

Mevrouw Bastiaens en de heer Caron peilden naar de aandacht en de middelen voor ecologie en de verbinding tussen cultuur en natuur. Een van de krachtlijnen van het cultuurbeleid is duurzaamheid. De minister erkent dus de kruisbestuiving tussen cultuur en natuur en het belang van ecologie, bijvoorbeeld bij investeringen in infrastructuur, waar duurzaamheid en energiezuinige exploitatie leidende principes vormen. Verder wil de minister milieuvriendelijk en ethisch verantwoord design, en het gebruik van natuurlijke en eerlijke materialen actief blijven stimuleren. Hij zal ook dwarsverbanden zoeken tussen erfgoed en natuur, bijvoorbeeld bij de concrete omzetting van het masterplan van het Kasteel van Gaasbeek. Dat kan een schoolvoorbeeld worden van natuur en cultuur. Het is een uitgelezen kans om de toon te zetten voor de integrale benadering van – roerend en onroerend – erfgoed en natuur. In het kader van kunst in de open ruimte dienen al die uitdagingen zich verder aan.

Tot slot gaat de minister in op de samenwerking met het onderwijs, in het bijzonder het deeltijds kunstonderwijs. De eerste marginale aftoetsing van de raakpunten tussen de beleidsnota's heeft al plaatsgevonden. Vanaf januari worden de concrete samenwerkingsnaden onderzocht. Er bestaan natuurlijk al prima samenwerkingsinitiatieven tussen Cultuur en Onderwijs, zoals de CANON Cultuurcel. Het is zeker de bedoeling om de afstemming te verbeteren tussen enerzijds de amateurkunsten en de cultuureducatieve sector, en anderzijds het dko en het hoger kunstonderwijs.

Minister Gatz heeft met genoegen in de beleidsnota van minister Crevits gelezen dat ze de synergie tussen onderwijs en cultuur wil blijven bevorderen en actualiseren.

4. Repliekenronde

De heer *Bart Caron* dankt de minister voor de deskundigheid van zijn antwoorden, maar dat betekent nog niet dat hij het met alles eens is. Hij vindt wel dat de minister zich goed heeft verdedigd. De minister spreidt een grote openheid tentoon, wat vertrouwen geeft om in de toekomst over de grenzen van meerderheid en oppositie heen een aantal dingen te realiseren.

De heer Caron komt terug op de herschikking binnen het Kunstendecreet, die hem tot grote droefheid stemt. Op 1 januari 2015 start de laatste tweejarige periode van het Kunstendecreet – het nieuwe decreet zal immers niet meer van tweejarige periodes uitgaan. De vorige Vlaamse Regering had een verhoging van de initieel geplande middelen toegestaan. De nieuwe regering haalt die middelen echter gewoon uit de projectenpot weg. Vandaar de droefheid van de heer Caron. Vorig cultuurminister Schauvliege had nochtans bij herhaling toegezegd om 10 percent van de middelen uit het Kunstendecreet voor projecten te reserveren. Minister Gatz mag in zijn beleidsnota al op het belang van vernieuwing en jonge kunstenaars drukken, in de praktijk hevelt hij 2,26 miljoen euro over van de projectenpot naar de structurele middelen. De projectenpot in de kunsten moet het met nog 6,5 in plaats van 10 percent stellen. Daarmee doet minister Gatz nagenoeg hetzelfde als voormalig minister Anciaux; net datgene waarop minister Schauvliege kritiek had. Het is ronduit flauw van een regering om meerjarige subsidie-engagementen van haar voorganger niet te honoreren.

De heer Caron wil de discussie over Daarkom niet heropenen, maar wijst er wel op dat de middelen nog eens met 24 percent dalen. Dat is het gemiddelde dat Nederland op Cultuur heeft bespaard. Er blijft nog 255.000 euro over. Volstaan dat bedrag en de Marokkaanse bijdrage samen om een minimale werking te ontplooiën? De huur alleen al bedraagt 400.000 euro per jaar. Voor werking en personeel zou dan amper 160.000 euro overblijven. Het zou een mirakel zijn mocht dat voldoende zijn.

De minister reduceert de 100.000 euro voor expertisenetwerken cultuureducatie helemaal tot nul. Op zich was het geen immens bedrag, maar enkele Vlaamse steden en regio's hebben intussen wel experimentele initiatieven ontwikkeld. De heer Caron oordeelt niet eens over de legitimiteit van de afschaffing van de subsidie, maar wil wel weten wat ervoor in de plaats komt. Hoe denkt de minister de inspanningen voor cultuureducatie te kunnen voortzetten?

De uitvoering van het Participatiedecreet steunt op twee begrotingsposten: bij het departement en bij de agentschappen. Het gaat hier om organisaties voor laagdrempelige educatie. De cijfers tonen aan dat sommige deelsectoren offers hebben moeten brengen om andere te redden. De minister vraagt offers van de Praktische School van Femma en het Landelijk Praktijkatelier van de KVLV, twee christelijk geïnspireerde instellingen overigens. Hoewel vrij traditioneel van opzet organiseren ze echt laagdrempelige educatie. Daarmee bereiken ze duizenden mensen die anders niet met kunst- of andere educatie in aanraking komen. Van welke strekking ze ook zijn, deze inzet voor participatie raakt de heer Caron. Als hun toelage wegvalt, wordt die inzet afgebouwd. De minister argumenteert dat hij alle initiatieven op hetzelfde niveau zal betoelagen en daarmee de lat lager legt. Maar op basis van welke criteria? De heer Caron ziet vooral willekeur. Hij kan geen objectieve motivering achter deze beslissing vinden. De minister halveert de kracht van een instrument dat vlot kansengroepen bereikt.

De heer Caron komt terug op de podiumkunsten. Hij heeft nogal wat mails gekregen van kleine vzw's en verenigingen die optredens organiseren in zaaltjes. Ze doen traditioneel een beroep op 'den boek', het aanbod van het huidige Podium dat cultuurspreiding ook mogelijk maakt buiten de beter gefinancierde professionele organisaties. Die cultuurspreiding is heel vaak gericht op doelgroepen die het reguliere aanbod niet bereikt. Erg veel geld zat er niet in 'den boek'. Zo heeft de administratie al op 20 november 2014 per omzendbrief meegedeeld dat de pot voor 2015 is uitgeput. Plots wordt dat systeem nu afgeschaft.

Al tien jaar geleden, toen de heer Caron in een andere hoedanigheid aan deze discussie deelnam, vonden sommigen dit soort betoelaging al voorbijgestreefd. Ook toen was de vraag of de deelnemers niet op een andere manier te bereiken zijn. Het antwoord was en is echter neen. Toch maakt de minister nu bijna de hele pot leeg. Weg zijn het hefboomeffect en de meerwaarde. Het zal zijn effect niet missen voor verenigingen én artiesten uit niet-gesubsidieerde maar juist erg toegankelijke cultuurvormen.

Event Flanders zou een samenwerkingsverband tussen Toerisme en Cultuur zijn, maar in de beleidsnota van minister-president Bourgeois staat het vermeld zonder één enkele verwijzing naar Cultuur. Er is een link van Cultuur naar Toerisme, maar niet omgekeerd. Deze eenzijdige economische en toeristische benadering verontrust de heer Caron. Toerisme kan inderdaad een grote impact hebben op evenementen, denk maar aan de herdenking van WO I. Maar niet alle culturele evenementen hebben toeristisch potentieel. De toeristische en culturele dimensie moeten dan ook gelijkwaardig aanwezig zijn in het evenementenbeleid. Zelf heeft de heer Caron nog voor Brugge 2002 gewerkt, waar domeinen als Cultuur, Toerisme en Onroerend Erfgoed elkaar ontmoetten. De meerwaarde zit in de samenwerking. De minister mag dit niet uit handen geven. Helaas staat minister Gatz hier buitenspel door de schrapping van het evenementenbudget in zijn beleidsdomein door de vorige minister van Cultuur.

De herrie rond de besparingen bij de federale culturele instellingen ligt alweer even achter ons. Federaal minister Reynders verklaarde in een krant dat Vlaams minister Gatz bereid was om mee op zoek te gaan naar oplossingen. De heer Caron vraagt zich af of minister Reynders minister Gatz inderdaad gecontacteerd heeft. Is die laatste van plan om inhoudelijk en financieel samen te werken met betrekking tot de federale instellingen? Met betrekking tot BOZAR doet Vlaanderen dat al jaren, en terecht wat de heer Caron betreft. Zal minister Gatz dit uitbreiden naar andere federale culturele instellingen? Zal hij een half miljoen euro van de Vlaamse Opera naar de Munt overhevelen, vraagt de spreker provocerend.

Het Rekenhof maakt in zijn rapport over de begroting de opmerking dat Vlaanderen geen budget heeft om zijn medegastlandschap van de Frankfurter Buchmesse voor te bereiden. Hoe kan minister komen beweren dat hij de middelen voor de Frankfurter Buchmesse niet zal verlagen, als er – althans volgens het Rekenhof – gewoon geen zijn?

De heer Caron vraagt opnieuw aandacht voor het voorstel van de FOV over de lokale new deal. De deal zou neerkomen op een klein budget voor samenwerkingsverbanden tussen lokale besturen en de Vlaamse overheid om het lokale verenigingsleven en sociaal-culturele werk te sturen via stimulansen. Niet via controles dus.

Alleszins stemt het de spreker tevreden dat LOCUS en Bibnet hun werk kunnen voortzetten.

Met betrekking tot de kunst in de publieke ruimte staat de heer Caron helemaal achter de visie van minister Gatz dat we her en der verspreide expertise moeten

bundelen en ontsluiten. De heer Caron breekt een lans om daarvoor 'De Nieuwe Opdrachtgevers' in te schakelen. Die organisatie begeleidt processen van kunstintegratie in publieke ruimtes, en betreft daarin de mensen die ermee in aanraking zullen komen, bijvoorbeeld de lokale bevolking of het personeel van de publieke instelling. Ze heeft mooie resultaten geboekt met heel weinig geld.

Minister Gatz heeft oren naar het voorstel van de heer Caron om de lokale culturele infrastructuur te inventariseren. Vlaanderen lijdt op dat vlak onder een historisch gebrek aan planmatige aanpak en beschikt dus over erg veel infrastructuur met helaas ook lacunes. De uitdaging bestaat niet uit nog meer infrastructuur neerzetten, maar wel om de bestaande te renoveren met aandacht voor kwaliteit en ecologische duurzaamheid. De gemeentebesturen moeten worden gestimuleerd om efficiënt gebruik te maken van de infrastructuur, ook intergemeentelijk. Daarvoor is budget nodig. Gemeentebesturen mogen geen onderlinge concurrentiestrijd uitlechten. Een slimme inventarisatie zou klaarheid brengen en een gericht actieplan mogelijk maken. De tijd van Frans Van Mechelen – toen Vlaanderen 75 percent subsidies gaf aan de lokale culturele infrastructuur – is voorbij. Nu moet Vlaanderen slim omgaan met wat het al heeft.

Met betrekking tot de grote culturele instellingen heeft minister Gatz naar de FFEU-middelen verwezen. Wat komt daarbovenop uit het FoCI?

Over het VIAA heeft minister Gatz een overleg met minister Muylers aangekondigd. Op de rol van het instituut in de bewaring en ontsluiting van onze audiovisuele archieven valt niets af te dingen. Er is nog een inhaalbeweging nodig, zeker in de ontsluiting naar het publiek en het onderwijs. Dat zou een prioriteit moeten worden voor de minister. Elke stap achteruit zou eigenlijk neerkomen op een tuimelperte, omdat alle gedane inspanningen dan aan inhoudelijke waarde zouden verliezen.

Het Kunstendecreet en het Cultureel-Erfgoeddecreet bevatten geen erkenningscriteria voor 'grote instelling'. Vlaanderen wil die lijst nu verruimen. De heer Caron deelt die keuze, maar vraagt de minister om criteria af te bakenen. De selectie mag niet 'à la tête du client' verlopen maar moet weldoordacht zijn en objectief, wat in deze sector neerkomt op intersubjectief.

Deze sector is op allerlei manieren in beweging. Het beleid moet daar objectief mee omgaan. Het Kunstendecreet bevat wel harde vormelijke criteria, maar heeft ook inhoudelijke criteria nodig. De grote instellingen als ankerpunt gebruiken, mag niet uit de losse pols gebeuren.

Het is goed dat de minister het lokale cultuurbeleid monitort. De gegevens zullen beschikbaar zijn tegen 2018. Iedereen weet wat er in 2018-2019 gebeurt. Dus zal de heer Caron zijn vraag over de monitoring in 2020 opnieuw moeten stellen. De minister zal op tijd en stond een instrumentarium moeten ontwikkelen. Er zijn elementen om een soort nulmeting te hebben. De minister mag het niet te ver laten komen, zodat niemand puin hoeft te ruimen. De organisaties, instellingen en inspanningen moeten goed worden onderhouden, want als ze eenmaal ingestort zijn, kan men ze niet heropbouwen.

De heer Caron apprecieert de mening en de keuze van de minister omtrent de steunpunten.

Wat de belangenbehartiging betreft, is hij het eens met het principe dat een sector zoiets eigenlijk zelf moet organiseren en betalen. Maar de verschillen tussen de culturele belangenbehartiging en UNIZO of Voka zijn groot.

Dat het oKo zichzelf al financiert, klopt niet. Alleen kan de organisatie voor sociaal-cultureel werk middelen putten uit een ander beleidsdomein, namelijk Werk, maar

ook dat is publiek geld. De FOV heeft indertijd supplementair geld gekregen. Voor het oKo gaat het over iets meer dan 100.000 euro. Hoe dan ook is belangenbehartiging met al te krappe budgetten en matige subsidies moeilijk waar te maken. Piepkleine en weinig slagkrachtige organisaties zijn dan het resultaat. Gezien de bescheiden omvang van de budgetten die daarvoor nu bestaan, zou het zonde zijn om die te schrappen. Een democratie moet ook haar critici durven betalen, dat is net een sterkte. Dus moet ze belangenbehartigers een steuntje in de rug geven. Misschien zouden eenvormige formules voor de verschillende sectoren van pas komen en moeten we nagaan hoe we een grotere eigen inbreng van de organisaties kunnen realiseren. Limieten en bijsturingen zijn bespreekbaar, maar de schrapping zou doodzonde zijn.

Minister Gatz heeft dus aangekondigd de decretale steun voor belangenbehartiging in de erfgoedsector te schrappen. Die steun heeft het parlement in het Cultureel-Erfgoeddecreet ingeschreven omdat het geen aanspreekpunt vond in de sector. Er waren alleen enkele kleine onmachtige organisaties, die hun stem niet konden verheffen. De Vlaamse financiering voor de sector is zo klein dat de organisatie van een eigen belangenorganisatie uit die middelen onbegonnen werk is.

Vandaar de vraag van de heer Caron om ter wille van de kwaliteit van ons cultuurbeleid de bestaande regelgeving te herzien. De spreker pleit voor een principiële akkoord waarbij ook de sector zelf een belangrijke inbreng in het budget van zijn belangenbehartiger aanlevert. Maar zoals gezegd zijn de organisaties financieel zo beperkt dat het zonder overheidssteun niet zal lukken. UNIZO heeft een veelvoud van de leden van het oKo, en kan met de kleine lidgelden van al die zelfstandigen een grote organisatie uitbouwen. De culturele sectoren kunnen zo iets niet.

Mevrouw *Caroline Bastiaens* is tevreden met de meeste antwoorden van de minister, bijvoorbeeld met zijn engagementen voor de tweede fase van het masterplan KMSKA en voor de versterking van de UTPAS.

In het kader van het cultureel erfgoed wil de minister werken aan een visienota om in te spelen op de vragen vanuit de sector.

De minister heeft ook duidelijkheid gegeven over de herziening van het decreet Sociaal-Cultureel Werk. Minstens even belangrijk is het engagement van de minister om samen met SoCius en de FOV een basistekening op te stellen.

In het kader van het vrijwilligerswerk is het een goede zaak dat de minister de competenties erkent. Het uitgangspunt dat vrijwilligerswerk vrijwillig moet blijven, is correct.

De minister zal terecht de lijst met grote instellingen van de Vlaamse Gemeenschap evalueren. Mevrouw Bastiaens pleit om hiermee een externe jury te gelasten, bij voorkeur met een aantal buitenlandse topexperts.

De minister erkent de onzekerheid door de overdracht van provinciale bevoegdheden en wil zo snel mogelijk duidelijkheid creëren. Daarop hebben alle betrokkenen ook recht.

De heer Caron heeft al gereageerd op het antwoord over de belangenbehartigers. Blijven de geschrapte middelen dan op zijn minst naar de sector zelf gaan? In het geval van de erfgoedsector is een decreetswijziging nodig, dus komt dit debat terug in het parlement terecht. De heer Caron heeft gewezen op de kleine spelers in die sector. Een belangenbehartiger heeft in dat geval een duidelijke meerwaarde, ook voor de overheid zelf. De belangenbehartiging heeft die kleine spelers bij elkaar gebracht. Die trend mogen we niet terugschroeven.

Wat kunst in publieke ruimte betreft, deelt mevrouw Bastiaens de mening van de minister over kennisclustering en -deling. Tijdens de afgelopen periode zijn een aantal proefprojecten opgestart. Kunnen die in de toekomst nog een rol spelen?

De minister is uitvoerig ingegaan op het decreet Sociaal-Cultureel Werk. Het commissielid deelt zijn visie dat er heel wat nieuwe verenigingsvormen zijn. Uit zijn voorbeelden blijkt duidelijk de nood aan een grondig debat met SoCius en de FOV. Heel wat van de opgesomde verenigingen hebben al een plaats in het decreet.

Wat het Participatiedecreet betreft, polst mevrouw Bastiaens naar de toekomstvisie, de doelstellingen en de links met andere regelgeving.

In verband met het Kunstendecreet zijn een aantal middelen vastgelegd na de herverdeling van het Provinciefonds. Vroeger waren organisaties als Theater Stap, Ons Erfdeel en Kunst in Huis voor hun financiering op het Provinciefonds aangewezen, maar dat zal niet langer mogelijk zijn. Mevrouw Bastiaens vraagt naar de plannen met die drie organisaties.

De minister wil terecht uitvoerig overleg plegen met de sector. Hij zal zijn beleid correct moeten uitvoeren en tot een goed einde moeten brengen. Bepaalde belangrijke zaken wil hij al op korte termijn aanpakken. Mevrouw Bastiaens hoopt dat de minister de commissie ten volle betreft bij de totstandkoming en afhandeling van zijn agenda.

De heer *Marius Meremans* is het in grote lijnen eens met de antwoorden van de minister. Het debat zal echter worden gevoerd bij de invulling van de ambities uit de nota. Daarbij zullen diverse visies opduiken.

Over boeken, uitgeverijen en gereguleerde boekenprijzen zal de heer Meremans ook in de toekomst vragen stellen. Het landschap staat immers onder druk. Het is niet aan de overheid om de markt te veranderen, maar ze moet wel ingrijpen als de markt verstoord raakt of als spelers die een wezenlijke bijdrage leveren aan onze literaire identiteit, in het gedrang komen.

Steden en gemeenten zouden gebaat zijn bij een betere ontsluiting van de kunst in publieke ruimtes.

Voor culturele infrastructuur zal regionale samenwerking de toekomst worden. Wie daar niet in meegaat, blijft achter. De heer Meremans heeft zelfs gelezen hoe een burgemeester zijn eigen gemeente die goed is in cultuur, graag op vrijwillige basis zou laten fuseren met een gemeente die goed is in sport. De minister heeft echter gelijk dat er geen nieuw beleidsniveau hoeft te worden gecreëerd. Er moet natuurlijk wel een democratische transparantie zijn vanuit de lokale actoren.

Wat de verankering van het lokale cultuurbeleid betreft, heeft de heer Meremans begrip voor een zekere ongerustheid, twijfel en vrees. Misschien moeten de plannen duidelijker worden toegelicht. Die plannen houden immers een upgrade in van het lokale beleid, met daaronder ook cultuurbeleid. De heer Meremans gelooft in de kracht van de lokale niveaus. Maar Vlaanderen moet blijven monitoren en stimuleren. De heer Caron heeft alvast gelijk dat 2018 en 2019 cruciale jaren worden. De heer Meremans is ervan overtuigd dat cultuur ingebakken is in het lokale beleid, maar waakzaam moeten we zeker blijven.

De heer Meremans is blij dat de minister oren heeft naar zijn suggestie over culturele sessies voor Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland.

Het cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap heeft zijn nut voor gemeenschapsoverschrijdende zaken, maar mag geen instrument worden om

financiële problemen op te lossen. Het moet vernieuwing en verrijking opleveren en mag de link met Vlaanderen niet uit het oog verliezen.

Als er terug meer middelen beschikbaar worden, mag voor de heer Meremans de culturele-erfgoedsector als eerste aan bod komen. Daar is de achterstand enorm. Bij de erfgoedconvenants zijn er dossiers binnengekomen voor 2015 en 2020. De minister zal daarover deze week samen met zijn collega's beslissen. Regelscreening zal een element zijn. Moet de heer Meremans daaruit concluderen dat er geen nieuwe opstart meer mogelijk is? Is heel Vlaanderen gedekt door de huidige erfgoedcellen? Een erfgoedcel is van groot belang voor een regio en werkt erg stimulerend voor de verenigingen.

Een aantal steden blijken kandidaat te zijn voor een maritiem museum. De heer Meremans pleit, ook voor zijn regio, om het varende erfgoed en de bijhorende expertise en materiaal niet overboord te gooien. Hij begrijpt dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen zeevaart en historische vaart. Het Scheepvaartmuseum Baasrode heeft expertise in de binnenscheepvaart, een ander element van het Vlaamse erfgoed.

De heer Meremans is ook een voorstander van een wijziging van het decreet op het sociaal-cultureel werk. Dat wordt een pittig debat. Hij wil dat onbevungen en zonder oogkleppen voeren. De huidige indeling kan al dan niet behouden blijven, dat moet worden onderzocht. Er dienen zich misschien nieuwe organisatievormen aan, naast het klassieke verenigingspatroon, dat ook hijzelf – als bescheiden bestuurslid – kent. Hoe zal de toekomst eruitzien? Wat uit de bevolking groeit, moet worden ondersteund.

De minister wil de lijst van de grote instellingen actualiseren en uitbreiden. Er moet worden geoordeeld over hun excellentie en hun opdracht. Geen probleem als er meer zijn, maar dan blijven er minder middelen over per instelling. Kunnen de huidige grote instellingen in dat geval hun opdracht nog aan? Zij hebben ook een taak als hub voor andere organisaties.

De heer *Joris Poschet* onthoudt dat de minister in verband met Muntpunt niet meteen wil ingaan op de vraag over het bezoekersaantal. Graag krijgt hij toch een antwoord op de principiële vraag of de minister voorstander is van een gediversifieerd tarievenbeleid voor bibliotheekpassen.

Minister *Sven Gatz* beschouwt de bibliotheekpas met twee snelheden als een wat minder voorstel van de voormalige Muntpunt-directeur, die overigens prima werk heeft geleverd.

De minister herhaalt in verband met Event Flanders dat cultuur niet ondergeschikt is aan toerisme. Dat zou een onterechte deductie zijn uit de afwezigheid van een verwijzing naar die link in de beleidsnota van de minister-president en de aanwezigheid ervan in die van minister Gatz. Hij zal ervoor zorgen dat de culturele waarde van projecten gehandhaafd blijft.

De heer Caron peilde ook naar zijn contact met minister Reynders over de federale culturele instellingen. Zelf heeft minister Gatz bij de Federale Regering gepleit om de besparingen op bepaalde instellingen enigszins beperkt te houden. De federale besparingen waren toch nog van een andere orde dan de Vlaamse. De oorspronkelijke plannen voor De Munt, BOZAR en de wetenschappelijke instellingen waren niet van de poes. Die inspanningen hebben dus wel effect gehad. Zo is er een contact ontstaan met minister Reynders, maar nog niet rechtstreeks. In januari ontmoet minister Gatz zijn federale collega.

Bij een dergelijke ontmoeting is het altijd interessant om de afstemming van Brusselse culturele organisaties te bekijken. Fusies zijn dan niet aan de orde, samenwerking wel. Bovendien wil minister Gatz de gelegenheid aangrijpen om het debat over de aanvullende of alternatieve financiering op gang te brengen. Hij weet niet welke vraag minister Reynders hem zal stellen. Mocht hij vragen of de Vlaamse Gemeenschap kan inspringen voor de federale culturele instellingen, is het antwoord eenvoudig neen. Daar heeft Vlaanderen geen middelen voor. Het zou bovendien wrang zijn.

De heer Caron heeft terecht gepolst naar de opmerking van het Rekenhof over de Vlaamse financiering van de Frankfurter Buchmesse. Inmiddels heeft de Vlaamse Regering het hof een antwoord bezorgd. Er komt een budgetterschikking. Daardoor kan met betrekking tot 2014 209.000 euro en in 2015 556.000 euro worden aangerekend uit de begroting 2014, met een gunstig advies van de Inspectie Financiën. De regering moet de details nog uitwerken, maar die middelen dienen om op schema te blijven met de hoge ambities voor Frankfurt. De vraag van het Rekenhof was terecht, maar is beantwoord.

Minister Gatz heeft interesse voor de new deal die de FOV voorstelt, voor zover dit plan complementair is met de methodiek die hij eerder heeft geschetst. Hij zal de mogelijkheden nagaan maar kan niet meer beloven.

De angst met betrekking tot het lokale cultuurbeleid komt ook in de repliekenronde terug. Die discussie zal nog worden voortgezet. Minister Gatz is alleszins niet van plan om pas tegen de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 wat wazige evaluaties voor te leggen. Hij zal veel vroeger monitoren en rapporteren.

De minister zal de opmerking over de mogelijkheden van De Nieuwe Opdrachtgevers meenemen.

Mevrouw Bastiaens vroeg naar proefprojecten voor kunst in de publieke ruimte. Over dat aspect loopt de bespreking nog. Alle expertise moet worden geclusterd zodat ze niet verdamppt.

De slimme inventaris van de lokale culturele infrastructuur lokte bedenkingen uit. Er zal inderdaad niet meteen een chequeboek klaarliggen voor de lokale besturen. De stand van zaken wordt bekeken. Wat kunnen en moeten gemeenten nog zelf doen? De heer Meremans heeft in de eerste vragenronde al de intergemeentelijke samenwerkingsmogelijkheden aangekaart. Minister Gatz wil daarin een bemiddelende rol spelen. Sommige gemeenten treffen vanuit een eigen kikvorsperspectief proactieve voorbereidingen. Eens als de breedte van de problematiek duidelijk is, kan Vlaanderen daar misschien vanuit zijn vogelperspectief op inspelen en nieuwe ontwikkelingen in de intergemeentelijke samenwerking stimuleren.

De investeringsmiddelen uit het FFEU zijn in totaal op 122 miljoen euro begroot. De cultuursector krijgt daaruit een aardig bedrag van 42 miljoen euro, wat toch al substantiële zaken mogelijk maakt. Het wordt in de komende weken en maanden verder geïmplementeerd.

Met betrekking tot het VIAA is er inderdaad nog werk aan de winkel.

Ook moeten er dieptecriteria komen voor de lijst en de werking van de grote instellingen. Er zijn al veel handvaten in het decreet zelf. De minister zal behoedzaam te werk gaan. Vele instellingen zullen zich misschien geroepen voelen om op de lijst terecht te komen. Het is ook weer niet de bedoeling om er een mythische categorie van te maken. De minister beaamt de opvatting van de heer Meremans over 'checks and balances': bijkomende middelen, bijkomende opdrachten. Uiteraard

zullen niet alle cultuurmiddelen naar de grote instellingen gaan. Dat beweert ook niemand. Het evenwicht moet bewaard worden.

Vanuit twee oogpunten is een lans gebroken voor belangenbehartiging. Sommigen beweren dat het van nobel gedrag van de overheid blijk zou geven als haar critici worden gesubsidieerd. Dan zijn er feitelijke argumenten over de schaalgrootte, waardoor bepaalde sectoren zelf hun belangenbehartiging kunnen financieren en andere niet. In bepaalde gevallen verloopt de financiering onrechtstreeks via speciale statuten. Mevrouw Bastiaens kent het principiële uitgangspunt van de minister, maar hij is zeker bereid om dit nog eens grondiger te bekijken. Het is in elk geval niet de bedoeling om bepaalde tussenniveaus de mond te snoeren, wat trouwens toch een omgekeerd effect zou hebben.

Er waren opmerkingen over de verschuiving van de projectenpot van de kleinere initiatieven naar de uitvoering van het Kunstendecreet. De minister wijst erop dat hij geen genoeg puurt uit besparingen. De kunst zal er in dit geval in bestaan om de 10 procent voor de projectenpot in de toekomst terug mogelijk te maken.

De opmerking van de heer Caron over Daarkom is terecht. Intussen heeft minister Gatz hierover een eerste gesprek gevoerd met zijn Marokkaanse collega. Er is ook een contact gepland tussen de minister-president en de Marokkaanse diplomatieke diensten. De afspraak is om daarna de beste manier te zoeken om een bepaald perspectief te creëren. De kosten van de infrastructuur wegen inderdaad heel zwaar door op de werkingsmiddelen.

Over cultuureducatie heeft de minister de informatie dat de expertisenetwerken niet het beoogde resultaat behalen. Zoals gezegd wil hij daarover wel nadere uitleg vragen. Die besparing is niet zomaar gebeurd in een zoektocht naar middelen. Er zijn bepaalde kritische inhoudelijke kanttekeningen te plaatsen.

Het Participatiedecreet is een heikel punt in de besparingslogica. De participatie van moeilijke groepen aan cultuur blijft zeker belangrijk, maar bepaalde middelen in de participatiewerking gingen naar niet zo moeilijke groepen. Daarmee bedoelt de minister niet dat hij er enig genoeg in scheidt om bepaalde verenigingen een deel van hun werking te ontfemen. Mevrouw Bastiaens heeft wel gelijk dat de toekomst van het Participatiedecreet en van het nieuwe decreet Sociaal-cultureel Werk – als dat er komt – zeer nauw met elkaar zijn verbonden. Het is zinvol om bepaalde zaken in een ruimere context te benaderen. Dat doet op korte termijn geen afbreuk van de opmerkingen van de heer Caron, maar op middellange termijn kan dit bepaalde verbeteringen teweegbrengen.

Wat betreft 'den boek' verwacht de minister een beperkte impact van de besparingen. Dit systeem kan op twee manieren worden bekeken: als een gedemodereerd instrument of als een weg naar nog meer cultuurparticipatie. De heer Caron vreest voor het einde van dat aspect. De minister zal hoe dan ook alle besparingen evalueren en waar nodig bijsturen, maar binnen zijn totale budget. In dit dossier blijft hij nu bij zijn beslissing.

Voor de drie organisaties waarnaar mevrouw Bastiaens verwijst, stond 57.000 euro ingeschreven in het begrotingsartikel voor de uitvoering Kunstendecreet. Dit budget is nu getransfereerd naar het begrotingsartikel 'de ontwikkeling en ondersteuning van diverse professionele initiatieven via werkingsgerichte steun'.

De minister kan zich tot slot grotendeels vinden in de bedenkingen van de heer Meremans.

De minister zal in alle dossiers overleg plegen met de sector. Het parlement zal op de hoogte worden gehouden van het chronologische verloop van de uitvoering van de beleidsnota.

De heer *Bart Caron* geeft de minister nog wat huiswerk mee. Hij deelt de bekommernis van de minister dat roerend en onroerend cultureel erfgoed dichter naar elkaar moeten komen. Het is een institutionele scheiding die voor cultuurmensen erg bizar is. In de beleidsnota staan een aantal pogingen zoals de passages over Herita en het FARO. Herita heeft in 2013 samen met het FARO een traject opgezet naar meer samenwerking. Daarvoor is een externe consulent ingehuurd. Dat project is toen eenzijdig opgeblazen door de sector van het onroerend erfgoed. Het zou goed zijn dat de minister nagaat welke factoren toen aan de basis lagen. De intenties van de minister en de minister-president zijn oké, maar de heer Caron voelt wel enkele problemen. Hij wil die uitgeklaard zien.

III. Jeugd

1. Toelichting door minister Sven Gatz

1.1. Tweede begrotingsaanpassing 2014

Minister *Sven Gatz* heeft de begrotingsaanpassingen voor zijn bevoegdheden Media, Cultuur en Jeugd in één algemene toelichting aan de commissie gepresenteerd. Het verslag staat onder titel I (Media), hoofdstuk 1.1.

1.2. Uitgavenbegroting 2015

Idem voor de begrotingsopmaak 2015. Het verslag hiervan is te vinden onder hoofdstuk 1.2 van titel I (Media).

1.3. Beleidsnota Jeugd

Omgevingsanalyse

Minister *Sven Gatz* stelt vast dat jeugdwerk sterk staat in Vlaanderen. Jeugdverenigingen boomen en hebben steeds meer leden. Toch bestaan er dreigingen voor de motivatie van de vrijwilligers.

Naast de overregulering gaat het om het dreigende tekort aan bivakplaatsen en tenten in piekperiodes. Ondanks de positieve invloed van de ondersteuning van jeugdverblijfscentra blijven er signalen dat de vraag het totale aanbod aan laagdrempelige bivakhuizen overstijgt.

De grote inzet van de voorbije jaren ten spijt, is er nog geen evenwichtige participatie van alle doelgroepen. Het jeugdwerk is nog te veel een verhaal van de blanke middenklasse, hoewel we in een superdiverse samenleving wonen.

Niet alleen in steden, maar ook op het platteland kampt jeugdwerk met te weinig ruimte.

Jeugd is een horizontale bevoegdheid. Minister *Gatz* wil de belangen van de kinderen en jongeren optimaal behartigen. Daartoe is nauwe samenwerking met de ministers van de belendende beleidsdomeinen een must.

De informatie voor jongeren, ook over kinderrechten, is heel uitgebreid, maar ook erg versnipperd.

De minister wil erover waken dat vrijwilligers blijvend voldoende ondersteund worden door:

- werk te maken van deregulering en goed decreetgevend werk;
- in voldoende ondersteuning te voorzien, ook op infrastructureel vlak via bivakhuizen, verblijfscentra en de uitleendienst;
- jongeren de kans en ruimte te geven om jong te zijn;
- het bereik van jeugdwerk tot alle jeugd te verruimen;
- de doelstellingen uit het nieuwe jeugd- en kinderrechtenplan 2015-2019 maximaal te realiseren, als coördinator van een goede samenwerking in de Vlaamse Regering;
- onze jongeren optimaal van informatie te voorzien.

Minister Gatz overloopt zijn strategische doelstellingen:

- SD1. We bouwen de kracht van het jeugdwerk verder uit;
- SD2. We zetten in op jeugdwerk dat alle jongeren bereikt;
- SD3. Jeugdbeleid krijgt vorm door doelgerichte samenwerking;
- SD4. Vlaanderen zet in op kennisopbouw: over én voor onze jongeren.

Versterken wat goed is

De beleidsnota Jeugd heeft als eerste uitgangspunt te behouden wat goed is. De sterke positie van het jeugdwerk in Vlaanderen wil de minister in stand houden. Een andere koers varen is geen basisdoelstelling.

De minister wil de verenigingen zo veel mogelijk blijven ondersteunen. Dat kan op verschillende manieren: door financiële hulp, door een optimale materiële ondersteuning, door overregulering weg te werken.

De minister wil ontmoetingsplekken helpen stimuleren: niet alleen ruimte waar jongeren onderling elkaar kunnen ontmoeten, maar ook – publieke en privé- – locaties waar verschillende generaties samen hun plaats kunnen vinden.

Hij wil de bestaande jeugdverblijfscentra vernieuwen en nieuwe creëren, en daarbij waken over aanbod en kwaliteit.

De elementen met betrekking tot jeugdverblijfplaatsen zijn:

- subsidiëring van hostels, jeugdverblijfscentra, ondersteuningsstructuren en ADJ;
- investeringen in kwaliteitsnormen, in casu – en in een realistisch tempo – in de masterplannen Destelheide en De Hoge Rielen;
- ondersteuning voor vormingscentrum Destelheide met het oog op het kwaliteitslabel van de Raad van Europa voor jeugdverblijfscentra;
- blijvende werkingssteun aan het CJT;
- onderzoek opstarten over de bivakplaatsen in functie van een masterplan bivakhuizen met de visie voor de toekomst;
- aandacht voor brandveiligheid in jeugdlokalen door de benodigde extra instrumenten aan te reiken;
- blijvende investeringen in eigentijds kampeermateriaal voor jeugdverenigingen.

Met betrekking tot het laatste punt is een verdere uitdunning van de stock senioren patrouilletenten uit den boze. Bovendien wil de minister de dienstverlening van de Uitleendienst van het Kampeermateriaal verbeteren, door onder meer de aanvraagdossiers vanaf 2016 volledig digitaal te behandelen.

Bijzondere aandacht wil de minister schenken aan het stedelijke jeugdbeleid, dat heel wat uitdagingen kent. Hij onderzoekt een mogelijk vervolg op de conferentie 'Jong in de Stad', en wil goede praktijkvoorbeelden over stedelijk jeugdwerk verzamelen en uitwisselen.

Ook de relatieve afwezigheid van sommige groepen in het jeugdwerk vraagt blijvende aandacht. Vandaar de overweging om van stedelijk jeugdwerk en de daaraan verbonden uitdagingen een prioriteit te maken voor de volgende subsidieronde van de verenigingen vanaf 2017.

De minister zal onderzoeken hoe een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid eruit zou kunnen zien, omdat de toenemende bureaucratisering een steeds sterkere rem zet op het vrijwilligerswerk.

Jeugdverenigingen die actief zijn op het hele Vlaamse niveau, blijft de minister ondersteunen via subsidiëring op basis van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid.

De minister wil zich inspannen voor kindvriendelijke steden en gemeenten. Kindvriendelijkheid kan en moet gehanteerd worden als barometer voor lokaal beleid, dat de leefbaarheid voor iedereen verhoogt. Het huidige traject voor de eerste labels 'kindvriendelijke steden en gemeenten' wordt indien nodig geoptimaliseerd.

Naast het label zal de minister voorzien in een extra stimulans in de vorm van een prijs voor de meest kindvriendelijke gemeente of stad in Vlaanderen.

De jaarlijkse Buitenspeeldag wil de minister voorlopig behouden in afwachting van de analyse of het evenement rijp is om op eigen benen voort te kunnen.

Problemen oplossen

In overleg met de stakeholders wil minister Gatz in 2016 het decreet van 6 juli 2012 houdende de subsidiëring van hostels, jeugdverblijfscentra, ondersteuningsstructuren en de vzw ADJ evalueren.

Na de opheffing van het decreet betreffende lokaal en provinciaal jeugdbeleid, blijft de aanwezigheid van een goed werkende lokale jeugdraad, als bondgenoot, centraal staan in het beleid. De minister plant in 2016 met betrekking tot het lokale jeugdbeleid een eenmeting die voortbouwt op de nulmeting die begin 2014 werd gefinaliseerd. Maar hij onderzoekt ook op welke wijze we de schrapping van het decreet optimaal lokaal kunnen monitoren. Hij wil daarbij niet alleen de mogelijke kwantitatieve gevolgen kennen maar ook de kwalitatieve.

Al op 13 november vangen bovendien de gesprekken met de sector aan met het oog op een evaluatie van het decreet houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, in functie van latere optimalisatie.

Vanaf oktober 2015 geldt een nieuwe erkenningsregeling met betrekking tot kadervormingscursussen. Hiervoor werkt de minister een leidraad uit.

Zoals eerder aangehaald, beperkt de regelgeving soms de creativiteit en het vrijwillige initiatief. De Ambrassade stelde al een brochure over regulitis samen. Die wil minister Gatz als uitgangspunt gebruiken om overregulering effectief aan te pakken, samen met de andere ministers van de Vlaamse Regering.

Voorts wil de minister opvolgen hoe de uitgaven voor jeugd in steden en gemeenten evolueren. Daarbij moet de Vlaamse overheid verder evolueren naar een coachende en ondersteunende overheid.

De overheveling van de persoonsgebonden provinciale bevoegdheden naar het meest geschikte overheidsniveau zal gebeuren met bijbehorende budgettaire middelen, patrimonium, personeelsleden en rechten en verplichtingen.

De minister wil kinderen kind laten zijn, en in dat verband – samen met andere overheden in België – onderzoeken of de GAS-wetgeving in strijd is met het kinderrechtenverdrag.

Er wachten ons nog belangrijke uitdagingen. Zo ging de voorbije jaren heel wat beleidsaandacht naar inclusie, maar zijn we op dat vlak nog niet ver genoeg gevorderd. De minister wenst dat het jeugdwerk alle jongeren bereikt, dus ook de gekleurde jeugd. Het jeugdwerk mag geen verhaal blijven van de blanke middenklasse. Deelnemen aan het verenigingsleven is daarbij geen doel op zich. Ook individuele jongeren moeten zich, los van structuren, goed kunnen voelen in onze maatschappij. Het jeugdwerk moet dan ook toegankelijker worden voor maatschappelijk kwetsbare jongeren en jongeren van vreemde origine. Daartoe wil de minister nieuwe methodieken en experimenteel jeugdwerk ondersteunen die inzetten op praktische projecten. Vanuit een sterk geloof in de emanciperende kracht van het jeugdwerk, blijft de minister ook steun bieden aan organisaties met een specifieke focus op jongeren die het moeilijker hebben in onze maatschappij.

Maatschappelijke uitdagingen en contexten evolueren. Het jeugdwerk moet de nodige flexibiliteit aan de dag kunnen leggen om met de veranderende context aan de slag te gaan. Positief omgaan met diversiteit betekent ook dat stereotiepe beeldvorming over gender, seksuele geaardheid, handicap of herkomst wordt doorbroken. Dit kan onder meer door sensibiliserings- en informatiecampagnes. Ook vrijetijdsbeleving wil de minister toegankelijker maken voor andersvalide kinderen en jongeren.

In de vorige legislatuur hebben de bevoegdheden Cultuur, Jeugd en Onderwijs samen het gezamenlijke beleidskader cultuureducatie voor kinderen en jongeren opgestart. Dit initiatief verdient verdere uitbouw. Bovendien moeten de competenties van de cultuureducatieve begeleiders worden versterkt. Het cultuureducatieve jeugdwerk bereikt echter nog te weinig jongeren. De toegankelijkheid moet in stijgende lijn gaan. Daartoe is niet alleen uitgebreide en gerichte informatie aangewezen, maar ook onderlinge kruisbestuiving tussen cultuureducatieve initiatieven en projecten met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.

Het Vlaamse jeugdbeleid wordt steeds afgetoetst door en opgebouwd met de Vlaamse Jeugdraad. Minister Gatz vindt dat alle overheden kinderen en jongeren actief bij hun beleid moeten betrekken, hen erover moeten informeren en hen garanties moeten geven betreffende hun rechten.

Willen we vooruit, dan moeten we samenwerken. Volgend jaar keurt de Vlaamse Regering een nieuw Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan goed. Daartoe is al een participatief proces afgelegd. Samen met de andere ministers wil minister Gatz de prioritaire beleidsdoelstellingen inzake jeugd en kinderrechten vastleggen voor de komende vijf jaar. In dat werkstuk van de voltallige Vlaamse Regering zal hij de voortrekkersrol opnemen.

Samenwerken wil de minister trouwens op alle niveaus: internationaal, met de naburige gemeenschappen en met de lokale besturen. Daarbij hecht hij groot belang aan inspraak en advies.

Het jeugdbeleid heeft een internationale dimensie. We moeten de dialoog tussen het Vlaamse en de internationale beleidsniveaus dan ook maximaliseren. Een belangrijke uitdaging betreft het 'Jeugd in actie'-luik van het Erasmus+-programma.

Internationaal leren is niet alleen een zaak van onderwijs. Ook minister Gatz wil het belang en de waarde van buitenschoolse internationale leerervaringen van jongeren en jeugdwerkers benadrukken en promoten. De bestaande banden en uitwisselingsprojecten met prioritaire partners wil hij onderhouden. Hij zal zijn beleid

inschrijven in het algemene buitenlandse beleid van de Vlaamse Regering. Daarbij zorgt de minister van Jeugd voor een jeugdruimte in de uitvoeringsprogramma's van bepaalde bilaterale akkoorden. Daarnaast investeert minister Gatz in concrete werkprogramma's met verschillende landen.

Met de andere gemeenschappen werkt hij samen aan de ontwikkeling en implementatie van Europese campagnes. De minister evalueert het Bel'J-programma.

De minister neemt de voortrekkersrol op met betrekking tot het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 2015-2019. Nu al kunnen we bogen op een sterk participatief traject. Dat proces heeft bepaalde uitdagingen aan het licht gebracht. Bij de afbakening van de resultaatsindicatoren zal de minister nauw samenwerken met de ministers van onder andere Onderwijs, Werk en Welzijn.

Samen met de ministers van respectievelijk Omgeving en Toerisme wil minister Gatz voortwerken aan oplossingen voor het probleem van de zonevreemde lokalen.

Hij zal in deze regeerperiode toezien op de verdere uitvoering van de slotbesluitingen van het Internationaal Comité voor de Rechten van het Kind met betrekking tot de uitvoering van het gelijknamige internationaal verdrag.

De samenwerking tussen het jeugdwerk, de cultuur, de sport en de media wil minister Gatz versterken. In de hobbytijd komen kinderen en jongeren op een zinvolle manier bij elkaar. Zo werken ze door allerlei groepsdynamiek aan burgerschap. Dat effect wil de minister versterken, zeker met betrekking tot doelgroepen die nu minder aan bod komen.

De minister wil het jeugdinformatiebeleid doeltreffender maken. Zo subsidieert hij een kwaliteitsvol informatieaanbod over de jeugd of de rechten van het kind. De commissie Jeugdinformatiebeleid van De Ambassade bouwt mee aan de regiefunctie van die organisatie op het vlak van jeugdinformatie. Op basis van bestaande onderzoeken en recente inzichten over de doeltreffendheid van jeugdinformatie, streeft de minister ernaar dat kinderen en jongeren in Vlaanderen optimaal worden geïnformeerd over onder andere hun rechten.

Mediawijsheid bij jongeren vormt een ander doel, met onderwijs en het recentelijk opgerichte Kenniscentrum Mediawijsheid als belangrijkste instrumenten. Uiteraard blijft ook het decreet Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleid op dat vlak mogelijkheden bieden.

Een duidelijk aanspreekpunt voor kinderen is absoluut wenselijk. Samen met minister Homans zal minister Gatz onderzoeken hoe de Vlaamse Infolijn een specifieke dienstverlening voor kinderen en jongeren kan verzekeren. Maar hij wil ook de mogelijkheid nagaan van een uniek en eenvoudig toegankelijk communicatieplatform voor kinderen en jongeren, naar Schots voorbeeld.

Tot slot wil minister Gatz in verband met de informatiegaring over jongeren:

- werk blijven maken van onderzoek over de staat van de jeugd;
- de werking van het JOP continueren;
- garanderen dat relevant wetenschappelijk jeugdonderzoek mogelijk blijft en expertise niet verloren gaat;
- ruimte behouden voor kortlopend onderzoek dat bepaalde hiaten of actuele vraagstukken binnen het jeugdbeleid in beeld kan brengen;
- de Kinderrechtenmonitor verder uitrollen en zich ook langs die weg blijven inzetten voor kennis over kinderrechten.

Als laatste punt vermeldt de minister dat de Vlaamse overheid het pestgedrag in kaart zal brengen en een oplossing daarvoor als een hoge prioriteit zal beschouwen.

2. Vragen en opmerkingen van de commissie

2.1. Mevrouw Tine Soens

Mevrouw *Tine Soens* merkt op dat via de begrotingsaanpassing voor 2014 wordt bespaard op de participatie van kansengroepen in het lokaal en provinciaal jeugd-beleid. Voor haar zijn de cijfers onduidelijk: gaat het om 171.000 euro, zoals in de uitgavenbegroting staat, of om 462.000 euro, zoals in het programmadecreet staat?

Mevrouw Soens heeft ook een reeks vragen over de begroting voor 2015.

Op bladzijde 47 heeft men het over de bevordering van de participatie van kansengroepen aan cultuur, jeugdwerk of sport. Op welke projecten wordt er 957.000 euro bespaard? Betreffende de werkings- en investeringsmiddelen voor het jeugd-beleid staat twee keer 55.000 euro vermeld, meer bepaald in verband met de algemene werkingskosten voor de aankoop van kampeermateriaal en voor internationale en interregionale samenwerking. Mevrouw Soens wil weten waar precies wat wordt bespaard.

Op bladzijde 52 staat een besparing voor 'allerhande subsidies voor jeugd'. Ook daarover wil mevrouw Soens meer vernemen. Ze wil ook weten of de middelen voor de expertisenetwerken cultuureducatie, die zowel hier als via het beleidsdomein Onderwijs verdwijnen, via het beleidsdomein Cultuur worden gecompenseerd.

Er wordt zwaar bespaard in het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid. De organisaties krijgen het zwaar te verduren. Zo wijst mevrouw Soens erop dat de Vereniging Vlaamse Jeugddiensten 12 percent minder krijgt. Ze vraagt zich bijgevolg af waarom JINT niet moet besparen, en de andere organisaties wel.

Mevrouw Soens wil weten waar de jeugdverblijven moeten besparen. De decreetswijziging van het voorjaar van 2014 heft de subsidies voor het participatiebeleid Jeugd op. Het commissielid vraagt zich af wat er met die geschrapte middelen gebeurt. Er wordt 10 percent bespaard op het lokaal en provinciaal jeugd-beleid vooraleer dit wordt ingekanteld in het Gemeentefonds. De spreker raamt de besparing op 2,3 miljoen euro. Ze wil weten waarom er wordt ingekanteld.

In Gent gaat er 118.000 euro minder naar participatie van de kansengroepen. Dat vindt mevrouw Soens zeer eigenaardig. In de beleidsnota wordt er net heel fel ingezet op die participatie.

Op de tewerkstelling in de culturele sector wordt 298.000 euro bespaard. Waar precies? Als politieke jongerenbewegingen 3,5 percent moeten besparen, geldt dat dan voor allemaal? Er is pas een nieuwe regelgeving. Was er dan geld te veel voor die politieke jongerenbewegingen?

Wat is de verhouding tussen de DAB Uitleendienst Kampeermateriaal voor de Jeugd en het artikel over de werkings- en investeringsmiddelen van het jeugd-beleid? Ook daar gaat het over de aankoop van kampeermateriaal.

De beleidsnota bevat een heel interessante managementsamenvatting en omgevingsanalyse.

In verband met het medegebruik zegt de beleidsnota niets over De Brede School. Mevrouw Soens vraagt zich af of het desbetreffende beleid in overleg met de minister van Onderwijs een plaats krijgt in het medegebruik.

De beleidsnota vermeldt een masterplan bivakplaatsen. In dat verband besprak de vorige Vlaamse Regering al een nota, inclusief vermelding van het Centrum voor Jeugdtoerisme. Gaat het nu om een nieuw onderzoek?

Brandveiligheid is uiteraard een belangrijk aandachtspunt. Maar hoe moet het daarmee verder als de sturing van de Vlaamse overheid ten aanzien van de gemeentebesturen wegvalt?

De begroting vermeldt geen extra investering in kampeermateriaal, maar misschien staat die elders? Organiseert de minister overleg met de jeugdsector over de precieze behoefte aan kampeermateriaal?

Het eerste nieuwe punt in de beleidsnota gaat over de prioriteit van het stedelijke jeugdbeleid. Daarvan is mevrouw Soens absoluut voorstander, maar ze heeft er ook vragen bij. Werkt de minister samen met de VGC en de Brusselse minister van Jeugd? Hoe worden steden hier gedefinieerd? Betreft het enkel grootsteden of ook een centrumstad als Kortrijk? Wordt in verband met de jeugthuizen de koppeling met die prioriteit meteen gemaakt of gebeurt dat later? Wat is de timing? Hoe zal de minister die prioriteit extra aandacht geven? Gebeurt dat bijvoorbeeld met extra subsidies en na overleg met de jeugdsector over de timing?

Wat betekent de klemtoon op stedelijk jeugdbeleid voor de KLJ, die weinig stedelijke prioriteiten heeft? Wordt die organisatie daarvoor gestraft?

De spreker mist hier ook het aspect armoede. Het Kinderrechtencommissariaat vraagt een expliciete focus op kinderen en jongeren in armoede, zeker in steden. Zal de minister die aandacht opbrengen?

Mevrouw Soens vraagt zich af wat de visie is van de minister op diversiteit binnen het jeugdwerk. Moet het klassieke jeugdwerk divers zijn? Moet het diverse doelgroepen aanspreken? Of bedoelt hij veeleer diversiteit in het landschap? Elk jeugdwerk heeft zijn eigen doelgroep. Die van jeugthuizen is bijvoorbeeld totaal anders dan die van een jeugdbeweging.

Het gecoördineerde Vlaamse vrijwilligersbeleid is nieuw. Mevrouw Soens vindt het fijn dat de minister de waarde van vrijwilligers erkent, maar waarschuwt voor een te hoge verwachting. Er is een professionele omkadering nodig, bijvoorbeeld in welzijnsthema's, pedagogie en educatie. Het lid vraagt zich af wat de meerwaarde is van de coördinatie op het Vlaamse niveau. Hoe gaat de minister om met de diversiteit van de vrijwilliger? Een vrijwilliger bij een voetbalploeg is anders dan een vrijwilliger bij een jeugdbeweging of jeugdhuis. De bescherming van vrijwilligers is trouwens een federale bevoegdheid. Het is dan ook vreemd dat de minister het Vlaamse vrijwilligersbeleid wil coördineren.

Dan spreekt mevrouw Soens over de aandacht voor het spanningsveld met Werk, de activering van werklozen en het budget daarvoor. De houding van de RVA met betrekking tot vrijwilligerswerk wordt almaar strenger. Hoe kijkt de minister daarop tegen?

De Ambrassade maakt intensief werk van Oscar. Raar dus dat de minister zonder overleg met De Ambrassade en ondanks de zware besparingsoperatie die hij haar oplegt, nog meer werk wil maken van Oscar.

Wat het jeugdverenigingsleven betreft, vraagt mevrouw Soens op welke filosofie de kwaliteitsindicatoren zijn gebaseerd. Zij denkt dat de klemtoon vooral ligt op werk en arbeidsmarkt in tegenstelling tot de persoonlijke ontwikkeling van mensen en jongeren. Wat is de link met de kadervorming en wat zijn de concrete gevolgen voor de verenigingen?

Met betrekking tot kindvriendelijke steden en gemeenten vindt mevrouw Soens nog altijd dat een decreet Lokaal Jeugdbeleid zinniger is dan een labeltje voor steden en gemeenten. Van voormalig minister Smet kreeg een kindvriendelijke stad extra geld. Minister Gatz van zijn kant zal net besparen op de VVJ, die dat lokale jeugdbeleid moet ondersteunen. Wat worden de criteria? Gaat het verder dan enkel jeugdwerk, wordt er bijvoorbeeld ook naar het welzijn van de kinderen en jongeren gekeken of is een stad of gemeente louter kindvriendelijk op basis van het klassieke lokale jeugdbeleid?

Ook de meest kindvriendelijke stad is niets nieuws. Die stond al in het decreet Lokaal Jeugdbeleid, dat wordt afgeschaft.

Het is heel goed dat de minister de Buitenspeeldag wil behouden. Hij zal nagaan of dat niet op eigen kracht kan. Vraag is dan of de minister daarvoor een ander thema wil aansnijden, en zo ja, welk.

Over de jeugdraden leest mevrouw Soens: "Na de opheffing van het decreet Lokaal en Provinciaal Jeugdbeleid blijft de aanwezigheid van een goed werkende lokale jeugdraad als bondgenoot centraal staan in het beleid.". Maar door het decreet op te heffen verdwijnt ook de decretale verankering van de jeugdraad. Mevrouw Soens vraagt zich af welke garanties de minister heeft dat die lokale jeugdraden zullen blijven bestaan. De sp.a stelt voor om een link te maken met de prijs van meest kindvriendelijke gemeente of stad, en de voorwaarden van het lokale jeugdbeleid in het huidige decreet daaraan te koppelen. Zo kan men bijvoorbeeld jaarlijks 'naming and shaming' uitspreken over steden en gemeenten op basis van hun scores voor lokaal jeugdbeleid. Mevrouw Soens dringt ook aan dat de minister daarbij ter plaatse gaat en niet enkel beoordeelt op basis van een papieren dossier.

Op bladzijde 25 van de beleidsnota is sprake van een meer geëigende subsidieregeling voor jeugdvakantieverenigingen. Mevrouw Soens hoopt dat dit gebeurt in overleg met de sector.

De kadervormingstrajecten zijn net een voorbeeld van een overschot aan regels. Zal de minister die regulitis aanpakken? Verder is er ook sprake van een hoofdinstrucateur, maar volgens mevrouw Soens bestaat daarvoor geen erkenning meer. Het is dan ook bizar dat die nog altijd in de beleidsnota voorkomt.

Het is goed dat de minister verder werkt op die leidraad. Daar is nu redelijk wat onduidelijkheid over, en de interpretatie gebeurt soms te streng. Mevrouw Soens vindt het belangrijk dat die leidraad er nu snel komt.

De spreker wenst de minister veel succes met de aanpak van overregulering. In de tekst staat: "Door het doeltreffend gebruik van een kind- en jongereneffectenrapport of JoKER kan overregulering in de toekomst ook vermeden worden. Ik wil dit instrument op een efficiënte manier inzetten.". Wat bedoelt de minister met efficiënt? Afschaffen?

Wat zal de minister doen met de resultaten van de monitoring als er geen instrumenten meer zijn om in te grijpen? Mevrouw Soens hoopt niet voor het voldongen feit te komen dat de lokale jeugdparticipatie in vele gemeenten verloren is gegaan. Belangrijk is om bij die monitoring het middenveld te betrekken. Mensen moeten

ook absoluut ter plaatse gaan. Daarnaast moet de monitoring zelf van hoge kwaliteit zijn.

De overdracht van provinciebevoegdheid mag geen verdoken besparing inhouden. De minister heeft al gezegd dat dit op een propere manier moet worden afgehandeld. Maar waarom is de sector niet bij de taskforce betrokken? Hopelijk ligt een duidelijke visie aan de basis van de beslissing om de provincies niet langer bij het jeugdbeleid te betrekken.

Op bladzijde 17 is sprake van het GAS-beleid. De VVJ heeft een GAS-brochure gemaakt. Mevrouw Soens hoopt dat de minister zich daarop kan profileren, hoewel het een voornamelijk lokale en federale materie betreft.

Het is positief dat er aan personen met een handicap wordt gedacht. Het jeugdwerk is al sterk bezig met participatie, de diversiteit is er. Mevrouw Soens vraagt de minister daar geen issue van te maken, zoals hij nu wel doet in de beleidsnota.

Heel het jeugdwerk is doelgroepenwerk. Jeugdhuizen hebben een andere doelgroep dan de klassieke jeugdbeweging. Hoe ziet de minister de diversiteit? Gaat het om diverse vormen van jeugdwerk of moeten alle groepen van jongeren worden aangesproken? Een Dag van de Diversiteit vindt mevrouw Soens een vreemd concept in deze eeuw vol diversiteit.

De Europese jeugdwerkconventie zal wellicht handenvol geld kosten. Heeft de minister een zicht op de kostprijs? Vindt hij het normaal dat er zoveel geld naar een conventie gaat terwijl er fel wordt bespaard op lokaal jeugdbeleid? In het algemeen komt het internationale jeugdwerk van de minister vaak neer op opscheppen over dat lokale jeugdwerk op internationale fora. Veel interessanter vindt mevrouw Soens het contact met naburige gemeenschappen via het Bel'J-programma.

De aandacht voor andersvalide kinderen en jongeren juicht mevrouw Soens toe.

In verband met cultuur voor en door jongeren toont de minister geen andere ambitie dan hooguit de bestaande initiatieven te consolideren. Van een minister van zowel Jeugd als Cultuur had de spreker meer verwacht. Hoe rijmt hij dat met de afschaffing van het netwerk cultuureducatie? Mevrouw Soens wil bij het cultuureducatief jeugdwerk ook het domein Welzijn betrokken zien.

Over de Vlaamse Jeugdraad staat in de beleidsnota: "Ik wil in de Vlaamse Jeugdraad een partner vinden in het tot stand brengen van een breed jeugdbeleid.". Hoe wil de minister dat doen als de decretale verankering van de lokale jeugdraden wordt opgeheven en er fel wordt bespaard op de Vlaamse Jeugdraad zelf?

Wat is de visie achter het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan en wat is het budget daarvoor? Mevrouw Soens hoopt dat het niet alleen op papier een goed plan is, maar dat het in de praktijk wordt gebracht.

Over de samenwerking tussen Jeugdwerk, Cultuur, Sport en Media leest het commissielid: "Precies om bepaalde doelgroepen te bereiken die nu minder aan bod komen, dienen we binnen de context van het sectoraal beleid ruimer te denken door de definitie van jeugdwerk zo in te vullen dat ook ruime aandacht kan worden besteed aan sportieve of culturele activiteiten.". Ze vermoedt dat de minister een nieuwe definitie van jeugdwerk wil en vraagt om verduidelijking.

Met betrekking tot zonevreemde jeugdlokalen wenst mevrouw Soens de minister veel succes. Dat lastige dossier gaat al mee van in 2007. Hopelijk boekt hij nu vooruitgang.

Het jeuginformatiebeleid dan. Wat zijn de plannen voor het JOP? Welke taken krijgt De Ambrassade?

Het aanspreekpunt voor kinderen en jongeren wil de minister uitbreiden met de infolijn 1700 junior. Wat is de verhouding tot Awel?

De kennis over kinderen en jongeren wordt uitgebouwd, maar de minister schaft het Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek ondertussen wel af.

Er wordt verder ingezet op onderzoek over de staat van de jeugd. Hoe gaat dit concreet in zijn werk?

Over pestgedrag heeft het JOP al onderzoek verricht. Mevrouw Soens stelt voor dat de minister daarmee aan de slag gaat in plaats van nieuw onderzoek uit te schrijven. Wordt het debat over de aanpak van pesten ook op verschillende beleidsdomeinen gevoerd?

Wat zal de minister doen met de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind?

Over het Jongerenpact vindt mevrouw Soens niets terug. Daarin kwam nochtans heel veel participatie van jongeren aan bod. De thema's zijn nog actueel en er is nog potentieel voor toekomstig beleid. Tien jongeren treden als ambassadeur op onder de noemer 'living library'. Verdwijnt dat allemaal?

Zijn er onderhandelingen over de toekomst van de gesco's? Wat gebeurt er met de ex-DAC-projecten?

2.2. Mevrouw Miranda Van Eetvelde

Mevrouw *Miranda Van Eetvelde* verklaart dat de N-VA-fractie heel blij is met de beleidsnota Jeugd. Die garandeert het voortbestaan van de sterke jeugdwerking in Vlaanderen. De fractie wil behouden wat goed is, maar is zich er ook van bewust dat er op sommige vlakken nog werk aan de winkel is.

Niet alles in het jeugdwerk loopt naar behoren. Gelukkig wil de minister de problemen aanpakken. Mevrouw Van Eetvelde denkt dat een betere inclusie van allochtone jongeren en jongeren met een handicap een terechte prioriteit is. Een nieuw Jeugd- en Kinderrechtenplan zal de jeugd en de jeugdwerking alleen maar versterken.

Het aantal gesubsidieerde jeugdverblijfcentra is sinds 2004 verdubbeld. De jarenlange overregulering in de jeugdsector wordt eindelijk aangepakt. De kindvriendelijke publieke ruimte wordt vergroot. De lokale jeugdraden blijven centraal staan in het beleid van de minister. Er wordt extra geïnvesteerd in kampeermateriaal voor de jeugd. Er is aandacht voor de mediawijsheid van jongeren. Dit alles zorgt ervoor dat het jeugdwerk kan blijven schitteren. Mevrouw Van Eetvelde staat daarom samen met haar fractie heel erg achter de beleidsnota.

Over een aantal punten wil het commissielid graag wat meer informatie. Zo vraagt ze zich af of de provinciale uitleendienst behouden blijven en welke instantie ze zal beheren. Over de provinciale vormingscentra heeft ze dezelfde vraag.

Verschillende provincies ondersteunden projecten voor maatschappelijk kwetsbare mensen. Hopelijk vallen die niet weg, maar nemen Vlaanderen of de lokale besturen ze over.

Ook met betrekking tot de provinciale jeugdraden peilt mevrouw Van Eetvelde naar de gevolgen van de overheveling van de persoonsgebonden bevoegdheden van de provincies. Aangezien de provincies grondgebonden bevoegdheden behouden, heeft de provinciale jeugdraad nog steeds bestaansredenen. Een deel van de bevoegdheden en taken zal naar een ander niveau verplaatst moeten worden. Waar zullen ze zich in de toekomst bevinden: op het lokale, het interlokale of het regionale niveau?

Dat er extra wordt geïnvesteerd in kampeermateriaal, vindt de spreker heel goed. Op dat vlak bestond er een samenwerking met Defensie, dat als een soort alternatieve uitleenpost heel wat materiaal leverde. Verwacht de minister moeilijkheden bij die samenwerking, wegens de federale besparingen op Defensie?

De kindvriendelijke labels zijn een heel groot succes. De spreker hoopt dat de minister erop blijft inzetten. Ze vraagt wat met de kleinere gemeenten gebeurt, of de drempel daar hoger ligt, en of de minister cijfers heeft over nieuwe gemeenten die willen instappen.

In de beleidsnota vindt mevrouw Van Eetvelde het Team Lokaal Jeugdbeleid niet terug. Dat team volgt normaal de regelgeving op, maar aangezien daarvan een vereenvoudiging is aangekondigd, houdt het team misschien minder over om op te volgen?

Is JINT ooit doorgelicht? Andere organisaties, zoals De Ambrassade, moeten 20 percent besparen op hun werking, maar JINT behoudt al zijn middelen. Waarom ontspringt het de besparingsdans?

De beleidsnota heeft aandacht voor de problematische integratie van Romakinderen en -jongeren: "Heel specifiek met betrekking tot Romajongeren neem ik graag kennis van een eerste veldtekening voor het Vlaamse jeugdbeleid van bestaande initiatieven gericht op Romakinderen en -jongeren, die in november 2014 gepresenteerd wordt.". Mevrouw Van Eetvelde vraagt of er naast die kennisname nog meer initiatieven komen om die specifieke groep te integreren in het jeugdbeleid.

Het commissielid wil weten of er onderzoek komt naar eventuele strijdigheid van GAS-boetes met het Kinderrechtenverdrag. Welke gevolgen zou dit kunnen hebben? Heel wat gemeenten gebruiken de GAS-boetes om overlastproblemen op te lossen, en vaak met succes. Welke alternatieven zijn mogelijk als die boetes zouden wegvallen?

Jongeren leven steeds meer in een mediawijze wereld. Het is aan de overheid om die leefwereld van de jongeren beter te bereiken. In verband met pestgedrag en het gevaar op zelfdoding verdient ook cyberpesten alle aandacht. Het is een vrij nieuwe vorm van pesten die niet altijd direct merkbaar is. Een strenge aanpak is noodzakelijk. Veilig Online en Clicksafe zijn voorbeelden van websites die de problematiek proberen aan te pakken. Zal de minister extra acties ondernemen om dit onlinepestgedrag te verhelpen en zo de zelfmoordcijfers in Vlaanderen omlaag te halen?

Uit een enquête van mobiliteitsorganisatie VAB en radiozender MNM blijkt dat jongeren grote voorstanders zijn van strengere verkeerscontroles en zelfs van een rijbewijs met punten. Zo hopen ze dat het aantal verkeersongevallen zal dalen. Ook zijn ze gewonnen voor extra opleiding voor wie op twee zware overtredingen is betrapt, en voor meer trajectcontroles. De Vlaamse Jeugdraad geeft aan dat jongeren onderwijs en mobiliteit als prioriteit zien. Plant minister Gatz overleg met de minister van Mobiliteit om de bezorgdheden van jongeren aan te kaarten?

Bij echtscheidingen zijn kinderen vaak medeslachtoffers die al eens worden vergeten. De KAJ-jongeren vroegen in een open brief meer begrip en inspraak voor kinderen van gescheiden ouders. Ook het tijdschrift *Klasse* klaagde deze situatie aan. De oproep komt erop neer kinderen te steunen en hen te laten inzien dat ze uit die moeilijke periode kunnen raken. Ouders en leerkrachten krijgen de vraag om die kinderen zo goed mogelijk te helpen. Plant minister Gatz overleg met de minister van Welzijn met betrekking tot de juiste begeleiding?

Het Kinderrechtencommissariaat heeft een aantal aanbevelingen geplaatst bij de beleidsnota *Jeugd*. Het zou interessant zijn om de invloed van de financiële crisis op kinderen en jongeren in Vlaanderen in kaart te brengen. Zo kan er actief opgetreden worden bij deze kinderen en jongeren in armoede. Heeft de minister een dergelijk onderzoek gepland?

Een andere aanbeveling van het Kinderrechtencommissariaat is om één duidelijk en zichtbaar informatiepunt voor jeugdbeleid te installeren. De mogelijke oprichting van een 'uniek en eenvoudig toegankelijk communicatieplatform' is een stap in die richting vanwege de minister. Wordt dit uiteindelijk inderdaad een enig informatiepunt?

Het regeerakkoord ziet ruimte ontstaan door gezamenlijk gebruik van school-, sport- en spelinfrastructuur. Hoe zal de minister dat concreet realiseren? Het is immers niet gemakkelijk om gemeenten hiervoor te motiveren.

2.3. De heer Imade Annouri

De heer *Imade Annouri* opent zijn commentaar op de beleidsnota met de afschaffing van het decreet *Lokaal Jeugdbeleid*, waarvan de middelen in het Gemeentefonds terecht zullen komen. Als lid van een districtsraad weet hij hoe belangrijk lokale besturen jeugdbeleid vinden. Maar hun beperkte budget moeten ze soms ook aanwenden voor dringende noden zoals de aanleg van rioleringen, pleintjes en dergelijke. Welke garantie heeft men dan nog dat de middelen voor jeugdbeleid over vijf of tien jaar nog de jeugd ten goede zullen komen? Hoe kan de minister garanderen dat lokale besturen daarin blijven investeren? Enkel monitoren zal immers niet voldoende zijn.

Hoever staat de recuperatie van de afgeschafte middelen voor het Provinciefonds: kan de minister daarover beloftes doen?

De heer Annouri las in de beleidsnota dat de minister meer wil focussen op een sterker stedelijk jeugdbeleid. Dat juicht hij toe. Omdat hij uit een stedelijke context komt, ziet hij daar nog erg veel uitdagingen door de hoge concentratie van armoede, maatschappelijke achterstelling enzovoort. Hoe zal de minister de dialoog voeren met de jeugdsector over wat dat stedelijke jeugdbeleid precies moet inhouden?

Een van de uitdagingen is de diversiteit. In de beleidsnota staat: "Het jeugdbeleid houdt rekening met kansengroepen en met de toenemende superdiversiteit. We stimuleren hier een aanpak van onderuit.". De heer Annouri beaamt dat de steden superdivers worden en dat de klassieke jeugdbewegingen moeite doen om aansluiting te vinden bij de verschillende bevolkingsgroepen. Dat lukt om vele redenen niet altijd goed. Ook proberen de klassieke jeugdbewegingen hun eigen personeelsbestand te diversifiëren, maar evenmin met gegarandeerd succes. Anderzijds ondervinden organisaties zoals het PAJ moeite in hun streven om bij het reguliere jeugdbeleid aan te sluiten. Hoe gaat de minister in dialoog met de sector over diversiteit en welke concrete stappen heeft hij in gedachten? Heeft de minister al een idee hoe hij te werk wil gaan en waar hij wil landen? Op welke manier wil hij de verschillende actoren samenbrengen?

De heer Annouri verwijst naar de geplande eenmeting. Uit de nulmeting blijkt dat het belang van de lokale jeugdraad ten opzichte van de opmaak van het gemeentelijk jeugdbeleidsplan serieus achteruit is gegaan. Doorheen de hele beleidsnota geeft de minister aan dat de lokale jeugdraad bijzonder belangrijk is. Hoe wil de minister deze rol versterken? Welke resultaten wil hij zien in die eenmeting?

Verder vraagt de heer Annouri zich af hoe de minister de regulitis wil aanpakken. Er bestaan twee organisaties die goed werk leveren maar toch een onzekere toekomst tegemoetzien omdat de verantwoordelijken op bepaalde formulieren bepaalde postcodes niet hebben ingevuld. Een van die organisaties is het kennis- en expertisecentrum Kind & Samenleving. De heer Annouri gaat ervan uit dat ook de minister van mening is dat zulke problemen zich niet zouden mogen voordoen en vraagt wat hij daaraan wil doen.

De heer Annouri vernam dat de minister een portaalsite wil aanbieden. Op die site zouden jongeren alle informatie over het beleidsdomein Jeugd, inclusief hun rechten en plichten, kunnen opvragen. Hij vraagt zich af of het concept portaalsite niet is voorbijgestreefd en meer in de jaren negentig thuishoort, toen het internet nog in de kinderschoenen stond.

2.4. Mevrouw Tinne Rombouts

Mevrouw *Tinne Rombouts* keek erg uit naar de beleidsnota van de nieuwe minister, maar niet alles valt bij haar even goed in de smaak. Ze mist vooral nieuwe impulsen. Nieuwe beleidskeuzes zijn dun gezaaid in de nota. Er staat dan ook niet veel nieuwe regelgeving op stapel. Continuïteit in het beleid is op zich niet slecht, maar een nieuwe minister mag toch wel wat schwing brengen. Deze beleidsnota is vooral een voortzetting van het beleid van de vorige ministers van Jeugd. Mevrouw Rombouts geeft minister Gatz evenwel het voordeel van de twijfel, want de beleidsnota moest in een erg kort tijdsbestek worden opgesteld, in samenspraak met de stakeholders. Mevrouw Rombouts merkt ook op dat de minister nog de kans krijgt om via de aanmaak van een nieuw Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan initiatieven te nemen. Ze rekent in dat verband op maatregelen, doelstellingen en concrete budgetten.

Het commissielid wijst op het gevaar van een instrumentalisering van het jeugdwerk voor andere beleidsdoelstellingen. Ze is van oordeel dat taalverwerving, sport, cultuurdiversiteit en de preventie van radicalisering niet de eerste taken van het jeugdwerk zijn. Maar vooral wat radicalisering betreft, komen die zaken nu toch in het takenpakket terecht. Jeugdorganisaties die werken met jongeren die dreigen te radicaliseren, zijn overigens vaak niet erkend door Vlaanderen en de lokale besturen. Nochtans zullen de reguliere Vlaamse jeugdorganisaties de radicalisering niet kunnen voorkomen, want ze bereiken de doelgroepen niet of onvoldoende. Een grondig debat over diversiteit is aangewezen voor de jeugdsector.

Mevrouw Rombouts vermeldt een aantal positieve elementen in de beleidsnota. De brandveiligheid van de jeugdlokalen is een belangrijk aandachtspunt, maar het is niet duidelijk welke richting de minister wil inslaan. Brandveiligheid is een lokale prioriteit. Dat wil ook zeggen dat heel wat gemeenten er actief aan hebben gewerkt en veel knowhow hebben. Werken met lokale prioriteiten zal niet meer lukken. De minister vindt dat belangrijk, maar welke richting wil hij daarmee uitgaan?

Mevrouw Rombouts is erg tevreden dat de minister het aanbod van ADJ-kampeer-materiaal op peil wil houden. Dat kan een belangrijke ondersteuning betekenen voor het jeugdwerk. Ze hoopt wel dat in goed overleg wordt beslist om het juiste type tenten aan te kopen en overbodige kosten te vermijden.

Ze begrijpt dat de minister, afkomstig van de grootstad van België, veel aandacht heeft voor stedelijkheid en superdiversiteit. Dat is ook terecht, maar ze heeft wel een probleem met het feit dat beide thema's permanent worden gekoppeld. Stedelijk jeugdwerk is ook zinvol zonder dat men superdiverse doelgroepen bereikt.

Uit een recent onderzoek bleek dat de jeugdhuissector geen divers publiek zou bereiken, maar het onderzoek werd uitgevoerd voor het nieuwe subsidiereglement van kracht was. Dat geeft dus misschien geen correct beeld. Men moet wel opletten om de regelgeving niet te snel aan te passen en de organisaties niet af te rekenen op hun huidige bereik van een divers publiek, maar wel op de inspanningen die ze leveren om een divers publiek te bereiken. Al het andere goede werk waarmee ze resultaten bereiken, mag daar niet onder lijden. Ook jeugdverenigingen in een niet-stedelijke context staan voor heel wat uitdagingen. Ook die leveren belangrijk werk. De spreker rekent er op dat de minister die specifieke uitdaging niet zal loslaten.

Jeugdwerk krijgt vaak te maken met vrijwilligers. De doelstelling van een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid is belangrijk, maar mag niet leiden tot nieuwe regels en instrumenten naast de federale en lokale regels. Bovendien is het niet eenvoudig en zelfs ondenkbaar om de definitie te maken van de vrijwilliger in Vlaanderen en daarbuiten, want er zijn heel grote verschillen tussen de sectoren. Een vrijwillige brandweerman is niet te vergelijken met een vrijwillige mantelzorger of jeugdleider. Die diversiteit aan vrijwilligers mag niet worden opgegeven, en mag ook niet lijden onder een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid. Mevrouw Rombouts ziet de zin in van een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid, maar men moet heel alert zijn voor sluipende gevaren.

Het belangrijkste jeugddecreeet, het decreet Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleid, wordt geëvalueerd. Uit de beleidsnota kan niet worden opgemaakt welke concrete bijsturingen de minister voor ogen heeft en of hij al concrete keuzes heeft gemaakt voor de bijsturingen.

Mevrouw Rombouts wil alvast de volgende thema's besproken zien. Dit is een 'open end'-decreet dat erg toegankelijk is voor organisaties uit andere sectoren. Gezien de budgettaire context en aangezien er ook in de belendende sectoren wordt bespaard, zal de druk op dit decreet toenemen, bijvoorbeeld om een nieuwe categorie vakantiekampen te creëren, aangezien de subsidies voor sportkampen misschien worden geschrapt in het Sportfederatiedecreeet. Hoe daarmee wordt omgegaan en wat de consequenties ervan zullen zijn, moet goed worden besproken en ingeschat.

Een ander aspect van een 'open end'-decreet is dat het moeilijk te budgetteren is. Dat heeft tot gevolg dat organisaties pas in januari zullen vernemen welke subsidies ze zullen krijgen voor de volgende beleidsperiode, aangezien er zoveel nieuwe erkenningen zijn en het beschikbare budget dus over meer organisaties moet worden verdeeld. De gevolgen daarvan voor de verenigingen vormen een aandachtspunt.

De nieuwe categorie 'politieke jongerenbewegingen' kreunt onder haar succes. Daar kan men blij om zijn, maar de geplande subsidiepot is beperkt: 500.000 euro voor acht organisaties met elk een basissubsidie van 55.000 euro. Elke organisatie, ongeacht de grootte, zal dus ongeveer evenveel krijgen. Gezien de verschillen in werking, grootte enzovoort, is dat toch een knelpunt. Vooral de grote organisaties zullen dit moeten uitzweten.

Het is erg fijn dat de minister de regulatiebrochure van de Ambrassade de nodige aandacht wil geven, maar dat wordt een immense uitdaging. In mevrouw Rombouts zal de minister een partner vinden om die oefening te maken.

Over lokaal en provinciaal jeugdbeleid is er de laatste tijd meer ongerustheid geweest dan in de voorbije tien jaar. Bepaalde herstructureringen zijn misschien aangewezen, maar wel op een goede manier. Onzekerheden moeten zo spoedig mogelijk worden weggenomen. Voor het enthousiasme van vrijwilligers is onzekerheid moordend.

Mevrouw Rombouts begrijpt de ongerustheid in de jeugdsector over het feit dat de middelen voor lokaal jeugdbeleid bij de inkanteling in het Gemeentefonds niet zullen worden geormerkt, en dat er dus altijd een dreiging is om die middelen voor andere zaken te benutten. Ze gelooft wel in de subsidiariteit. Met de keuzes die hier zijn gemaakt, moet daarop worden vertrouwd tot het tegendeel is bewezen. We moeten geloven in de goede bedoelingen van lokale besturen om de beleidsplannen die ze de vorige jaren hebben opgesteld, ook effectief uit te voeren, ook al worden ze daar niet meer op afgerekend door de Vlaamse Gemeenschap.

Verder is het lid heel tevreden dat de minister het lokale jeugdbeleid zal monitoren. Het is de enige manier om de bezorgdheid weg te nemen. De spreker hoopt dat de ambitie meer inhoudt dan enkel monitoren. Zo moet de minister een rol krijgen in de ontwikkeling van een Vlaams ondersteunings- en stimuleringsbeleid voor het lokale jeugdbeleid. Welke instrumenten zet minister Gatz daarvoor in en wat zijn zijn keuzes?

De minister heeft het in de beleidsnota over een label voor kindvriendelijke steden en gemeenten. Het is nog niet duidelijk hoe dat wordt ingevuld. Mevrouw Rombouts vraagt zich af of het de bedoeling is om daarmee het decreet te vervangen. Dat zou wat mager uitvallen. De praktijk leert dat het decreet lokale besturen heeft aangezet om te bewijzen dat ze dit label verdienen. De spreker hoopt dat de onafhankelijke jury die momenteel de labels toekent, dat werk kan voortzetten en dat de minister hem daartoe de nodige middelen geeft.

In het verleden werd de prijs van vetste gemeente toegekend aan de meest jeugd-vriendelijke gemeente. Nu is er sprake van de prijs voor de meest kindvriendelijke gemeente. Hoe verhouden prijs en label zich ten opzichte van elkaar? Bestaat er geen risico op verwarring? Zullen de labels nog door een prijskamp worden vergezeld? In welke mate kan kwaliteit met een prijs worden beloond? Hoe zal de minister de gemeenten stimuleren om een krachtig jeugdbeleid te voeren?

Er zal een paritaire commissie decentralisatie worden opgericht tegen maart 2015. Bedoeling is dat die commissie concrete voorstellen formuleert die de lokale autonomie verhogen en de Vlaamse overheid een stimulerende veeleer dan sturende rol toebedelen. Jongeren hebben een gefundeerde mening die verder reikt dan het lokale jeugdbeleid. Vraag is dan ook of de Vlaamse Jeugdraad bij het werk van die commissie wordt betrokken.

Mevrouw Rombouts vraagt de minister om de rol en de opdracht van de lokale jeugdraden decretaal te verankeren. Vele jongeren willen mee participeren. Dat gegeven mag de minister niet laten liggen. Hun betrokkenheid bij Jeugd en andere beleidsdomeinen is heel belangrijk. Enkel vertrouwen op de subsidiariteit en op de formulering in het Cultuurpact volstaat niet. Kinderen en jongeren hebben geen stemrecht en beschikken dus enkel over de jeugdraad om te worden betrokken bij het beleid. Dat geeft ze een unieke en gerechtvaardigde positie om de decretale verankering van de jeugdraden te vragen.

De spreker is heel blij dat de minister de monitoring opneemt in de nota. Dat is de enige manier om na te gaan of de subsidiariteit echt goed werkt. Vraag is hoe dat zal gebeuren. Iedereen werkt met de BBC-methodiek. Ziet de minister dit instrument als een kans om daar gebruik van te maken? We moeten ons ook hoeden voor een te grote planlast.

De minister wil een kwalitatieve studie uitvoeren over het functioneren van het lokale jeugdwerk. Die studie zou in 2016 klaar zijn. Wat gebeurt er als die studie aantoonde dat de kwaliteit niet goed is? Men kan pas na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 ingrijpen. En hoe kan men ingrijpen zonder een decreet Lokaal Jeugdbeleid?

Ten gevolge van de afschaffing van het provinciale jeugdbeleid heerst er grote ongerustheid in de sector. Het is dan ook belangrijk dat er snel ankers worden aangereikt om te weten welke richting men uitgaat. De provincies besteden 4 miljoen euro per jaar aan het jeugdwerk. De sector vreest dat deze hervorming gepaard zal gaan met besparingsoperaties. Mevrouw Rombouts roept de minister op om heel zorgvuldig om te gaan met waardevolle projecten en initiatieven. Deze transitie mag geen verkapt besparingsoperatie inhouden en moet in overleg met de betrokken jeugdsector gebeuren, opdat die initiatieven niet mee worden afgeschaft. Mevrouw Rombouts denkt daarbij aan het rock- en popbeleid, de geluidsnormen enzovoort. Wanneer wordt de foto van de provinciale rugzak aan mensen en middelen genomen? Er is sprake van 2014 maar ook in 2013 waren er al besparingen. Ook daarmee moet rekening worden gehouden.

Verdwijnt de provinciale jeugdraad samen met het provinciale jeugdwerk? Hoe zal de inspraak van jongeren georganiseerd worden over grondgebonden provinciale bevoegdheden?

In Vlaanderen wordt ingezet op jeugdwerk dat alle jongeren bereikt. Mevrouw Rombouts deelt de doelstelling van de minister om ook in het jeugdwerk meer rekening te houden met de superdiversiteit in onze samenleving. Dat is enkel mogelijk door bestaande organisaties met expertise te laten samenwerken in plaats van nieuwe initiatieven op te zetten. Het lid rekent op de minister om dergelijke samenwerkingen te stimuleren. De minister lanceert ook de Dag van de Diversiteit. Pleegde hij hierover overleg met het jeugdwerk of organiseert Vlaanderen die dag op eigen houtje? Een bottom-upaanpak zou een optimaal draagvlak opleveren.

Mevrouw Rombouts is tevreden dat de minister de stem van de Vlaamse Jeugdraad wil versterken op het federale niveau. Daar liggen allerlei verwante dossiers, zoals het GAS-beleid maar ook veiligheid, btw-regelgeving, brandveiligheid, vzw-statuten enzovoort. De jeugdsector kan de hulp van de minister goed gebruiken.

Het jeugdbeleid krijgt vorm door doelgerichte samenwerking. Mevrouw Rombouts is tevreden over het internationale hoofdstuk, in tegenstelling tot vorige sprekers. Wellicht is de consensus tussen de sector en de afdeling over het te voeren beleid hieraan niet vreemd. Ze betreurt wel dat de steun voor koepels die Europees jeugdwerk ondersteunen, zoals Fimcap van Chiro, is verminderd omdat zij niet meer aan de criteria kunnen beantwoorden. De focus leggen op de Europese Unie is op zich begrijpelijk, maar dat betekent wel dat de focus op internationaal jeugdwerk veel beperkter is geworden. Het budget dat hiervoor beschikbaar was bij het Departement internationaal Vlaanderen, is geschrapt. Het jeugdwerk in Vlaanderen krijgt nergens nog ondersteuning voor projecten buiten de EU, en dat is een toch wel betreuenswaardige verarming.

Het dossier van de zonevreemde jeugdlokalen gaat al enkele legislaturen mee. In opvolging van een resolutie die de spreker samen met enkele collega's heeft ingediend, werd tijdens de legislatuur 2004-2009 een taskforce opgericht, die erg concrete resultaten heeft geboekt. De afgelopen legislatuur is het tempo wat gezakt. Zal de minister de taskforce opnieuw aan het werk zetten? Wie wordt in dat geval de trekker? Zal die persoon ook het co-gebruik van schoolgebouwen bestuderen, aangezien ook daarin meer dan één beleidsdomein meespeelt? Co-gebruik is een lovenswaardige doelstelling, maar in de praktijk krijgen die scholen vaak de fiscus

op bezoek met betrekking tot hun huurinkomsten, en heerst ook over de verzekeringen grote onduidelijkheid.

Vlaanderen zet in op kennisopbouw over en voor jongeren. Jeugdinformatie is een belangrijke beleidsdoelstelling. Het is dan ook extra jammer dat net deze sector het zwaarst getroffen wordt door de besparingen, zoals ook de kinderrechtencommissaris in zijn advies bij deze beleidsnota opmerkt. Het zal dus niet evident zijn om de goede beleidsdoelstellingen te realiseren. Minister Gatz wil dan blijkbaar ook nog een nieuw initiatief oprichten, namelijk een digitaal uniek en toegankelijk platform. Wat hoopt hij daarmee precies te bereiken? Er bestaan toch al online-jongerengidsen? Tijdens de vorige legislatuur is het thema eindelijk op de agenda gezet. Mevrouw Rombouts zou het betreuren als men nu terug naar af moet. Jeugdinformatie is meer dan een verhaal van rechten en plichten. Jongeren zijn op zoek naar de meest uiteenlopende informatie, bijvoorbeeld over de eerste kus of hoe ze kunnen aansluiten bij een sportclub. Vlaanderen scoort niet goed op dat vlak.

Ook de JAC's bereiken veel jongeren en zijn dus belangrijke spelers in de jeugdinformatie. Het is dus extra jammer dat door de besparingen bij De Ambrassade het project werd geschrapt om de JAC's te stroomlijnen en efficiënter te laten samenwerken met de jeugdsector. Wel begrijpt de spreker dat er nu eenmaal keuzes moeten worden gemaakt op het moment dat er minder middelen zijn.

De 'No Hate'-campagne werd verlengd tot maart, maar wat komt er nadien? Een cyberpestenbeleid moet prioriteit krijgen.

De minister bevestigt het belang van het JOP, maar wie zal de volgende JOP-monitor opstellen als het Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek Jeugd wordt afgeschaft na 2015? Hoe zal dit onderzoek worden voortgezet?

Pesten is een maatschappelijke plaag die moet worden bestreden. De minister wil een onderzoek bestellen over pestgedrag in de vrije tijd, maar de Ambrassade heeft al eerder een dergelijk onderzoek uitgevoerd. De resultaten worden binnenkort voorgesteld. Vorig jaar was er ook nog een onderzoek van het Kinderrechtencommissariaat en het Vlaams Vredesinstituut. Mevrouw Rombouts vraagt in dit dossier vooral daadkracht. Aan de resultaten van de studie van De Ambrassade kan de commissie best een hoorzitting wijden.

Het Vlaams regeerakkoord stelt: "We onderzoeken de mogelijkheid om een charter af te sluiten voor fuif- en kampvriendelijke gemeenten.". Waarom werd die intentie niet toegelicht in de beleidsnota? Het zou immers een aspect kunnen zijn in het stimuleren van lokale besturen om te blijven investeren in een degelijk jeugdbeleid na het afschaffen van het decreet Lokaal Jeugdbeleid.

In de tweede begrotingsaanpassing stelt mevrouw Rombouts vast dat de besparingen in de jeugdsector in 2014 beperkt blijven tot een desindexering van de subsidies. Ze begrijpt heel goed de ontgoocheling van de sector, vooral omdat die zo laat in het jaar 2014 geen marge meer overhoudt om budgettaire tegenvallers te verwerken. Ze begrijpt ook dat het slechts een beperkte besparing is, en is tevreden dat de geplande kredieten voor de ex-DAC-projecten in de jeugdhuissector behouden blijven. Maar op de begroting voor 2015 is wel 300.000 euro besparing ingeschreven.

Met betrekking tot die nieuwe begroting staat de CD&V achter de keuze om deze keer geen kaasschaaf te hanteren wegens de omvang van de besparingsoperatie, en om duidelijke verschillen in besparingspercentages op te leggen. Hoewel ook de jeugdsector met besparingen te maken heeft en het lokale jeugdwerk onder druk staat, heeft minister Gatz terecht gekozen om de jeugdsector het meest te ontzien

in zijn besparingsoperatie. Een besparing in de jeugdsector weegt sowieso zwaar, want het is een sector die de kunst verstaat om met weinig geld heel creatief te zijn. Elke besparing heeft dan ook een grote impact op de werking.

Ten slotte vraagt mevrouw Rombouts de minister om de bedenkingen bij het gesco-hoofdstuk, de interne staatshervorming en de onderwijsbepalingen met de Vlaamse Regering te bespreken. Ze beschouwt minister Gatz als de motor van een jeugdbeleid waarin ook elke andere minister zijn eigen verantwoordelijkheid moet opnemen.

2.5. De heer Marius Meremans

De heer *Marius Meremans* benadrukt dat Vlaanderen al heel wat te bieden heeft op het gebied van jeugdbeleid, ook al kan alles altijd beter. Het grote aanbod is een verdienste van de huidige en vorige regeringen, maar ook van de gemeentebesturen en schepencolleges. Mochten die dat beleid hebben beperkt tot wat ze krijgen via het sectorale decreet, dan zou er niet veel infrastructuur voor de jeugd zijn. Heel wat besturen doen daar een schep bovenop.

De heer Meremans heeft toch een aantal opmerkingen. OD1.1 behandelt onder meer het aantal bivakplaatsen en jeugdverblijfcentra. Het regeerakkoord bevat een masterplan bivakplaatsen. De spreker vraagt om de regionale spreiding te bekijken. In de regio van het commissielid moeten sommige privé-initiatieven de deuren sluiten. Jeugdverenigingen zijn ook in zekere zin toeristen en hebben belang voor de lokale horeca. In 2010 verricht het CJT een doelgroepenonderzoek. De noden zijn grotendeels bekend, dus kan er snel werk van worden gemaakt.

Heel wat jeugdverenigingen blijken geen zicht te hebben op de juridische toestand van hun lokalen. Dat is een pijnpunt. Ook al is het een taak van de lokale overheden om ze met raad en daad bij te staan, toch moet het Vlaamse niveau hier oog voor hebben.

Hoeveel tenten zullen er worden aangekocht? Jaarlijks worden er tachtig uit het circuit gehaald, maar driehonderd tenten zijn versleten.

In OD1.2 schrijft de minister over "een geëigende subsidieregeling voor jeugd-vakantieorganisaties". De heer Meremans wil weten wat hij daaronder mag verstaan. Gaat het over hetzelfde bedrag voor meer verenigingen?

De spreker staat achter de participatie, het doel om alle jongeren te bereiken en het inclusieve jeugdwerk. Diversiteit betreft meer dan enkel mensen van vreemde origine. Het gaat ook over mensen met een beperking en mensen in kansarmoede. Daarvoor bestaan al wat initiatieven.

Het stedelijke jeugdwerk en de superdiversiteit noemt de heer Meremans enorm belangrijk. Een van de grote uitdagingen van deze Vlaamse Regering is dat ze de hele groep jonge mensen van vreemde origine, die voornamelijk in de steden wonen, moet meekrijgen in het reguliere jeugdwerk. In Dendermonde is de aandacht van een jeugdvereniging voor diversiteit – in al haar vormen – een voorwaarde voor subsidiëring. Bij de voetbalclubs en andere sportverenigingen in die stad zie je jongeren van verschillende kleuren. In het reguliere jeugdwerk blijven jongeren van vreemde origine ondanks alle inspanningen afwezig, zowel uit jeugdhuizen als uit jeugdbewegingen. Misschien moeten mensen uit de allochtone gemeenschap hen aanmoedigen om die stap te zetten. Het moet toch mogelijk zijn ze mee te krijgen in het jeugdwerk.

Inspraak kan in velerlei vormen, maar de lokale jeugdraad is het aangewezen orgaan. In het regeerakkoord staat terecht dat de Vlaamse Regering de inspraak van kinderen en jongeren in het lokale jeugdbeleid wil stimuleren.

Het gaat niet zozeer over de middelen die wel of niet worden besteed aan jeugdwerk, het komt erop aan dat die middelen goed besteed worden. Het is niet vanzelfsprekend om te garanderen dat de sectorale subsidiestroom die nu in het Gemeentefonds terecht komt, ook echt aan jeugdbeleid wordt besteed. Vroeger was een deel van de middelen geormerkt voor jeugdbeleid, maar ook toen waren er geen garanties met betrekking tot een goede besteding. Het was best mogelijk dat een gemeente wel op papier aan de doelstelling beantwoordde, maar dat de jeugd zelf geen vragende partij was voor haar keuze. De betrokkenheid van de jeugd bij de beleidsvorming moet in stand worden gehouden.

In vergelijking met de VVJ en anderen blijft JINT buiten schot in de besparingen. De spreker begrijpt dat het een waardevol initiatief betreft, maar peilt naar de evaluatie van JINT. Keuzes zijn nodig, maar waarom precies deze keuze? Is de ondersteuning van jeugdleden en lokaal jeugdwerk niet aan herdenking toe?

De heer Meremans wijst verder op de verantwoordelijkheid die de provincies dragen in onder meer het jeugdwerk. De indruk bestaat dat de afschaffing van het Provinciefonds dient om minder geld uit te geven aan bepaalde doelen. Het Provinciefonds staat echter maar voor 4 percent van de totale inkomsten. Een transitie zal geleidelijk gebeuren, in overleg met de provincie zelf en andere actoren. De spreker begrijpt dat er onrust is, maar het zal een zekere tijd vergen om de zaken in orde te brengen. De heer Meremans beaamt wel dat de bedragen die provincies traditioneel aan jeugdbeleid uitgaven, ook na de overname beschikbaar moeten blijven voor dat beleid.

Zelfmoordpreventie moet permanente aandacht krijgen van elk jeugdbeleid.

De heer Meremans besluit dat de beleidsnota strookt met het Vlaamse regeerakkoord.

2.6. Mevrouw Katrien Schryvers

Mevrouw *Katrien Schryvers* heeft de beleidsnota bekeken vanuit de andere beleidsdomeinen met betrekking tot kinderen en jongeren. Ze stelt vast dat minister Gatz terecht zeer veel aandacht heeft voor het jeugdwerk, maar minder ambitie vertoont voor zijn werk als coördinator en belangenbehartiger van de jeugdaspecten in andere beleidsdomeinen. De minister erkent de samenhang met die domeinen maar gaat er niet dieper op in.

Voor kinderarmoede en jeugdwerkloosheid heeft de minister nog wel aandacht, maar er is ook interactie met het beleid inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw. In welke ruimte voorzien we voor kinderen? Voorts is er interactie met het milieubeleid, het sportbeleid en het onderwijs. Kinderen en jongeren staan om tal van redenen vaak onder druk. De maatschappij gaat almaar sneller en er moet meer gepresteerd worden. Er is de rol van de media, de school, de kinderarmoede, de echtscheidingen en de druk binnen de gezinnen.

Hierdoor hebben kinderen het niet altijd gemakkelijk. Steeds meer kinderen moeten een toevlucht zoeken tot hulpverlening. Voor een bepaalde categorie jongeren is zelfdoding de belangrijkste doodsoorzaak. Alle beleidsdomeinen en de coördinerende minister moeten het nodige doen opdat kinderen zich goed voelen. De spreker wil een lans breken om voldoende aandacht te hebben voor jeugd welzijn, in een heel brede betekenis.

De minister van Welzijn heeft al heel wat stappen gezet in de strijd tegen kindermisbruik en -geweld, en in de realisatie van een betere respons op oproepen van kinderen. Het is aan minister Gatz om bij jongeren de bekendheid van bepaalde kanalen te bevorderen. Mevrouw Schryvers denkt ook aan het charter 'Goe Gespeeld!' en aan de resolutie over spelende kinderen. Ze vindt het erg te moeten lezen dat mensen in het verweer komen tegen een kinderopvangdienst in hun straat. De minister moet de hele samenleving sensibiliseren over verdraagzaamheid jegens kinderen en jongeren.

Participatie is een belangrijk luik van het Kinderrechtenverdrag, dat 25 jaar bestaat. Het recht op inspraak evolueert en moet een belangrijk aandachtspunt zijn in het nieuwe kinderrechtenplan, dat de minister tegen de zomer van 2015 wil opstellen. In de beleidsnota staat dat er in de voorbereidende fase al ten dele een participatief traject is gevolgd. Hoe wil de minister dat verder aanpakken?

Mevrouw Schryvers vernam dat een aantal organisaties riskeert om begin 2015 zijn erkenning te verliezen, wegens de toepassing van het nieuwe decreet inzake Jeugd- en Kinderrechtenbeleid, dat organisaties slechts erkent en subsidieert mits duidelijke verbintenissen. Ze vernam dat er zich onder meer problemen voordoen met de afbakening van een aantal meetbare indicatoren in het decreet. De Afdeling Jeugd zou een advies moeten uitbrengen op basis van bewijsstukken die organisaties overmaken. De organisaties moeten werken met modules, en dat is nieuw voor hen. Voorheen deden enkel de verenigingen voor het landelijke jeugdwerk dat. Zowel van de jeugdorganisaties als van de Afdeling Jeugd vergt dat aanpassingen. Ze hebben baat bij een forse overgangperiode, waarin flexibel kan worden gewerkt. Vandaag zijn de nieuwe normen voor een aantal organisaties niet of nog niet haalbaar. Medio oktober vernamen ze dat de Afdeling Jeugd voor de beoordeling van het werkingsverslag 2013 zou adviseren om hun erkenning vanaf 1 januari 2015 in te trekken. Mevrouw Schryvers vernam dat de minister die adviezen al zou hebben gekregen. Zijn die organisaties in hun voortbestaan bedreigd? De spreker wil weten of de minister inderdaad dergelijke adviezen heeft ontvangen, wat die dan inhouden en welk gevolg hij er in dat geval aan zal geven.

3. Antwoorden van minister Gatz

Minister *Sven Gatz* heeft de vragen over de begroting gebundeld in een nota, die hij aan de commissieleden zal bezorgen (zie bijlage 5).

De minister zal eerst antwoorden op specifieke vragen en dan ingaan op geclusterde kwesties. Voor het medegebruik van lokalen gekoppeld aan De Brede School zal de minister samen met de bevoegde ambtgenoten op zoek gaan naar werkbare oplossingen. Hij wil in de mate van het mogelijke, en zoals het Vlaamse jeugdwerk zich de laatste decennia heeft ontwikkeld, blijven inzetten op eigen infrastructuur. Waar synergieën en samenwerking mogelijk zijn – financieel zowel als inhoudelijk en operationeel – zal hij zich daar niet tegen verzetten. Het uitgangspunt dat elke jeugdwerkvorm een eigen lokaal moet hebben, laat hij echter niet los.

In verband met het masterplan bivakplaatsen is de minister van plan om voort te bouwen op het werk van de vorige Vlaamse Regering. Er zal wel een nieuw plan worden uitgewerkt. Het spreekt voor zich dat de minister over al zijn plannen overleg pleegt met de sector en met andere bevoegde ministers, ondersteund door de administratie. Dat geldt ook voor het kampeermateriaal. Eerst begreep de minister de ongerustheid niet goed over de juiste keuze voor aankoop van kampeermateriaal, maar zeven jaar geleden zijn er blijkbaar foute beslissingen genomen waarbij vraag en aanbod niet goed overeenkwamen. Dat zal hij nu zeker proberen te vermijden.

Er is een vraag van mevrouw Van Eetvelde over de dienstverlening van Defensie met betrekking tot kampeermateriaal. Die dienstverlening is echter redelijk beperkt. Een tiental groepen kan er rechtstreeks gebruik van maken. De minister wil zeker nagaan hoe de samenwerking verder kan verlopen. Maar in het algemeen is het beleid betreffende de uitleendienst van kampeermateriaal en tenten niet afhankelijk van het leger. De minister hoopt de bestaande samenwerking, ondanks de besparingen bij Defensie, voort te kunnen zetten.

Wat met de prioriteit voor het stedelijke jeugdbeleid? Uiteraard is er een samenwerking met de VGC en met Brussels minister Smet. Deze morgen nog heeft minister Gatz een onderhoud gehad met zijn Brusselse collega. Dit staat als een rode draad in de beleidsbrief Brussel. De samenwerking is de eerste beleidsprioriteit.

Hoe een stad hier wordt gedefinieerd, is een terechte vraag. De focus op de stad motiveert de minister vanuit de twee grote uitdagingen van het huidige jeugdbeleid: de superdiversiteit en de kinderrechten. Op beide vlakken zijn dringend bepaalde antwoorden nodig. Diversiteit is vooral een stedelijk fenomeen. De minister wil het stedelijke jeugdwerk zeker niet beperken tot Brussel, Antwerpen en Gent en zelfs niet tot de centrumsteden. Ook in kleine steden en randstedelijke gebieden als Vilvoorde bestaat dezelfde inhoudelijke thematiek als in een stad.

Dat de beleidsnota weinig nieuwe keuzes aanbrengt, beschouwt minister Gatz niet als een vorm van kritiek. Tenslotte bouwt hij voort op een solide basis. Meer nog dan elders is in het jeugdwerk continuïteit belangrijk.

Wat die superdiversiteit betreft, moet er ruimte komen voor nieuwe projecten die er wel in slagen om moeilijkere groepen te bereiken. De minister heeft recentelijk een heel interessant contact gehad met twee organisaties: Habbekrats en 'Let's Go Urban'. Dergelijke initiatieven verdienen zijn bijkomende steun. Zij bieden een antwoord op problemen die in de stad – maar ook voor het hele land – belangrijk zijn of zullen worden.

'Let's Go Urban' richt zich tot jongeren op een manier die wat afwijkt van het klassieke collectieve jeugdwerk. Het stippelt individuele ontwikkelingstrajecten uit voor jongeren op zeer diverse manieren, en met succes. Habbekrats is een vreemde combinatie van jeugdwerk en jeugdwelzijn. Het boekt resultaten met een werking gebaseerd op een gelijke relatie met de jonge doelgroep, waarbij niet de insteek van de zorgverstrekker de doorslag geeft. De minister wil nagaan welke meerwaarde dat soort werking oplevert en hoe die initiatieven bestaande muren kunnen slopen.

Naast 'inclusief' moet ook 'apart' nog altijd mogelijk zijn. 'Inclusief' is de doelstelling voor iedereen: we hopen ooit in een samenleving te leven waar dit vanzelfsprekend wordt. De heer Meremans vroeg zich af waarom dat wel lukt in de sport en niet in het jeugdwerk. Jeugdwerk blijft nog altijd grotendeels een middenklasse-activiteit. België is ook een middenklasseland, en maar goed, want ons herverdelingsstelsel hoort tot de beste ter wereld. Dat betekent niet dat we met de andere groepen geen rekening hoeven te houden. De vraag is nu hoe we die inclusie in het jeugdwerk kunnen integreren. De minister wil concrete voorstellen of initiatieven zeker ondersteunen.

Maar er is ook een andere weg. In de voorbije decennia hebben we in het ontzilde Vlaanderen de waarde van zelforganisatie leren kennen. Waarom die dan ontzeggen aan anderen? Ook zij kunnen door ontwikkeling en ontvoogding geneigd raken om samen te werken met andere strekkingen.

Recentelijk bezocht de minister de Jeugdhuizendag in Lier. Hij had daar een interessant gesprek met mensen die de Antwerpse jeugdhuizen opvolgen. De klassieke

jeugdhuizen bereiken vooral de middenklasse, de WKMJ's vooral de jongeren met een allochtone afkomst. Door de twee types op dezelfde lijn te plaatsen, brengt men gemakkelijker contacten tot stand. Men moet niet alleen op resultaten maar ook op inspanningen subsidiëren. Creatieve subsidiereglementen kunnen op lokaal vlak heel waardevol zijn, zoals Dendermonde en andere steden hebben aangetoond.

De minister wil ter zake verder overleg met de sector, waar het interne debat soms hevig woedt. Onlangs had de minister een gesprek met Scouting Vlaanderen, dat zijn doorgedreven inclusiebeleid ziet falen, maar verkiest om geen geheel gescheiden groepen op te richten. Maar in Antwerpen is een scoutsgroep opgericht met een nagenoeg louter gekleurde samenstelling. Het zou goed zijn om onder één koepel samenwerkingen tot stand te brengen tussen de verschillende groepen. De minister wil daarin breed genoeg gaan en tegelijk de progressie blijven monitoren. Er is maar één toetssteen: effect op het terrein. Waarom hebben projecten als Habbekrats en 'Let's Go Urban' succes en hoe kan men daaruit leren?

Het gaat de minister niet zozeer om de steden zelf maar wel om de jeugdvormen in die steden. Dat wordt nog een boeiende discussie voor de toekomst. De minister heeft echter geen wonderrecepten. Samenwerking is de weg.

Als landelijk jeugdwerk goed functioneert, is de minister er niet op uit om daaraan andere vormen op te leggen. Er moet geen 'pensée unique' komen die het hele jeugdwerk domineert. Vele verhalen leiden naar de wijsheid.

De minister heeft op 19 november naar het jaarverslag van de kinderrechtencommissaris geluisterd. Dat is helaas vaak een verhaal van kommer en kwel. Anderzijds had de kinderrechtencommissaris het ook over hoopvolle ervaringen. Wat het kinderrechten- en jeugdrechtenplan voor de toekomst betreft, is het de bedoeling om eerst in te zetten op informatie. Mensen zijn zich nog altijd onvoldoende bewust van het bestaan en de inhoud van kinderrechten. Het nieuwe jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan dat de Vlaamse Regering zal bespreken, zal in nauwe samenwerking tot stand komen met onder meer de kinderrechtencommissaris en de brede sectoren. Omdat kinderrechten zoveel aspecten aanbelangen, zijn ze niet altijd tastbaar. Dat is een zwakte. Het is de bedoeling om iets minder doelstellingen naar voren te schuiven, maar de acties te verdiepen en resultaatgericht te werken. Die voorbereiding staat in de steigers. Het thema van de kinderrechten wordt verder uitgebouwd en zwaarder op de agenda gezet.

De minister gaat ermee akkoord dat dé vrijwilliger niet bestaat, maar wil over dat statuut toch een overlegplatform met de Verenigde Verenigingen, de eerste gesprekspartner op dit domein. Uiteraard zijn er federale aspecten als bescherming en verzekering. Meer ingewikkelde vrijwilligersstatuten zijn het laatste waar de minister naar streeft. Vrijwilligers bestaan in de samenleving omdat ze iets willen doen, en dat moet hun mogelijk worden gemaakt. Uiteraard moeten de verzekeringsaspecten in orde zijn, maar veel ingewikkelder mag het niet worden. Een omkadering kan nuttig zijn met betrekking tot een aanspreekpunt. Voor een vergoeding van vrijwilligers deinst de minister terug. Hij heeft het nu niet over mantelzorgers. De regel is dat een vrijwilliger onbezoldigd werkt.

De besparingen treffen De Ambrassade inderdaad danig. De motivering van de minister is duidelijk. Hij overlegt momenteel met de organisatie over haar taken. Hij verlangt niet dat ze met minder middelen hetzelfde blijft presteren. Ze blijft een belangrijke rol spelen als steunpunt in het jeugdwerk.

De minister is zich ervan bewust dat de inkanteling van het decreet Lokaal Jeugdwerkbeleid in het Gemeentefonds bepaalde risico's inhoudt. Hij wijst erop dat dit in het regeerakkoord staat en onderhandeld is met alle meerderheidspartijen. Het

kind wordt niet met het badwater weggegooid. Een van de belangrijke steunpunten, de lokale jeugdraad, bestond al in grote mate vooraleer het decreet van kracht was. 89,9 percent van de gemeenten had toen al een jeugdraad. Daarvan zal het komende jaar dus niet plots de helft verdwijnen. Veel heeft te maken met de kracht van het lokale jeugdwerkbeleid. Lokale schepenen doen hun uiterste best om een dynamisch jeugdwerkbeleid uit te bouwen. De 21 miljoen euro die nu van de provincies naar het Gemeentefonds gaat, staat overigens maar in voor 22,7 percent van de gecumuleerde lokale uitgaven voor jeugdwerk. In gemeenten die extra veel voor de jeugd doen, is dat percentage nog lager. In Kortrijk bijvoorbeeld gaat het om minder dan 10 percent. Andere gemeenten blijven dan weer boven het gemiddelde percentage.

De minister ziet het jeugdwerk niet meteen stilvallen. Er is een onrechtstreeks beleid, maar het label 'kindvriendelijke gemeente' komt ook weer niet in de plaats van lokaal jeugdwerkbeleid. Dat label is niet van dezelfde orde, maar biedt wel een stimulans en is toegankelijk tot in kleinere gemeenten. Indien ze er toch moeite mee zouden hebben, zal de minister samen met de VVJ nagaan hoe de drempel omlaag kan. De minister wil dat een gemeente op een bepaald moment trots een label kan ontvangen, maar dat is niet de essentie. Die ligt in het hele voortraject waarin gemeenten nagaan wat ze in de breedte moeten doen om een kindvriendelijke gemeente te worden. Dat lukt niet zonder lokaal jeugdwerkbeleid. Die dingen zijn verbonden. De labels bestaan nog maar net, en dit werk zal worden versterkt. De verschuiving van de prijs van de 'vetste gemeente' naar de 'meest kindvriendelijke gemeente' is de kers op de taart. De minister gelooft meer in labels voor meer gemeenten dan in een prijs voor één enkele gemeente.

Een label alleen zal niet volstaan. Ook monitoring is nodig, maar is op zich nog altijd niet genoeg. Vanuit de nulmeting zal de eenmeting worden bekeken, zowel kwalitatief als kwantitatief. Kwantitatief zal de minister samen met de VVSG nagaan hoeveel de gemeenten na de overdracht aan het Gemeentefonds blijven besteden aan jeugdwerkbeleid. De vermelde 22,7 percent is een voorbeeld van een kwantitatief element, maar zegt op zich niet zoveel. De verschillen tussen de gemeenten zijn immers groot. Ze waren al heel groot in het Jeugdwerkdecreet ex ante. Die cijfers worden bijgehouden om het debat sereen te kunnen voeren op basis van objectieve parameters. Er wordt nu ook een typologie gezocht om kwalitatief te monitoren. Op die manier kunnen bepaalde evoluties worden aangetoond.

De commissie kan samen met de minister erover waken dat het jeugdwerkbeleid niet in rook opgaat, wat hij overigens ook niet vreest. Als zich over een paar jaar een armageddon blijkt voor te doen bij het jeugdwerk, dan wil dat zeggen dat de beleidskeuze uit het regeerakkoord fout zat en gemeenten ten onrechte dit vertrouwen hebben gekregen. Op dat ogenblik ontstaat een nieuw politiek feit en zijn bijstellingen mogelijk aan de orde. De minister wil hier niet op vooruitlopen. Sommigen schijnen de toekomst al te kennen, maar overschatten zichzelf wellicht. Minister Gatz wil het debat voeren wanneer het echt nodig is. Het parlement beschikt daartoe over alle middelen, en indien nodig kan er grondig worden bijgestuurd.

Op de vraag van mevrouw Soens over de evaluatie van de Buitenspeeldag, antwoordt de minister dat hij nog geen alternatieven heeft. Er wordt bekeken of de organisatie op eigen kracht kan verdergaan.

In verband met de aanpak van regulitis blijft de uitstekende brochure van De Ambassade de basis. Samen met de andere ministers van de Vlaamse Regering zal minister Gatz nagaan hoe hij die regulitis stap voor stap kan wegwerken. Er zal een tijdslijn komen. Na Nieuwjaar wordt, ook aan de andere commissies, een indicatieve timing voorgelegd voor de uitvoering van de verschillende elementen in de beleidsnota. Niet alles kan even prioritair zijn.

De coördinatie van de overdracht van provinciale bevoegdheden komt toe aan minister Homans. De andere ministers met persoonsgebonden bevoegdheden in de portefeuille hebben hun specifieke methodiek, maar onder de algemene methodiek van minister Homans. Ze staan in rechtstreeks contact met de provincies. Voor Jeugd en Cultuur wil de minister de komende weken zicht krijgen op de inventaris. In het regeerakkoord staat dat allerlei zaken zullen worden overgedragen, maar daarmee begint het pas. Het is een hele uitdaging om de overdracht proper af te werken. De minister benadrukt wat minister Homans een maand geleden al zei in een antwoord op een actuele vraag, namelijk dat het geen besparingsoperatie is, maar een bestuurlijke operatie.

In de eerste plaats komt het erop aan de desbetreffende instellingen af te bakenen. Zo zijn er in het jeugdwerk provinciale instellingen die een huis, een plek en een bepaalde personeelsformatie hebben. Daarnaast spelen bepaalde initiatieven van de provincie een rol in de uitvoering van decreten. Er wordt bekeken in welke middelen daarvoor is voorzien. En dan is er het aspect van ondersteunende initiatieven in de vrije facultatieve ruimte. Daarbij komen we op het gevaarlijker domein van autonome provinciale initiatieven. De minister gaat het engagement aan om waardevolle initiatieven die op deze manier werden ondersteund, een plek te geven. Ze zomaar stopzetten is geen optie.

Aan de hand van deze methodologie wordt bekeken wat in welke categorie zit en waar nog grijze zones overblijven. Er is al een eerste contact geweest met een aantal gedeputeerden van Jeugd en met de diensten. Die vinden het een goede werkwijze.

Na de inventarisatie moet de minister beschikken over de middelen die nodig zijn om de initiatieven over te nemen. De afschaffing van het Provinciefonds is één zaak, maar er is ook het probleem van de provinciale opcentiemen. Het is aan de ministers van Financiën en Begroting respectievelijk Binnenlands Bestuur om een weg te vinden naar een recuperatie van die middelen. Het wordt geen gemakkelijke opgave.

Minister Gatz hoopt hierop in de komende maanden zicht te krijgen. Hij wil er nog geen timing op plakken. Het kost de nodige tijd om alles degelijk en proper uit te werken, maar te lang mag dit gezien de heersende onzekerheid ook weer niet duren. De ultieme deadline voor de overdracht werd verplaatst naar 1 januari 2017. Voor minister Gatz mag het ook sneller. Het eerste deel van de operatie, de inventarisatie en de contacten over de overdracht, mag niet te lang aanslepen. Meteen daarna moet de overdracht van de middelen en het dossier van de provinciale opcentiemen een snelle oplossing krijgen.

Specifieke vragen, zoals wat er zal gebeuren met de provinciale jeugdraden, krijgen een plaats in de inventarisatie. Een jeugdraad onder provinciaal beheer heeft na de beschreven oefening geen directe rol meer. Wel kan de Vlaamse overheid beslissen om jeugdraden tot op een provinciaal niveau te decentraliseren. Dat geldt ook voor de bibliotheken. De provincie ondersteunt een aantal intergemeentelijke initiatieven. De Vlaamse overheid kan die overnemen, maar de afstand tussen Vlaanderen en een groep gemeenten is vrij groot. De gemeenten zouden het ook onder elkaar kunnen regelen, maar voor de minister is dat een te grote bedreiging voor de desbetreffende initiatieven.

Er is nog een mogelijkheid, maar die moet de regering nog bestuderen. Op dit ogenblik vervullen provincies een rol bij de ondersteuning van intergemeentelijke platforms, vanuit hun politieke autonomie. Dat deel van hun autonomie haalt het regeerakkoord bij hen weg, maar het blijft mogelijk dat ze hierin een rol spelen, zij het niet langer uit eigen initiatief, maar omdat de Vlaamse Regering het vraagt.

Net zoals de Federale Regering hun vraagt om een aantal functies van de civiele bescherming waar te nemen.

De minister doet geen voorafnames. Hij herhaalt dat het uitgangspunt eenvoudig is, maar de oplossingen blijven moeilijk. Kwaliteitsvol beleid verdient voortzetting, ongeacht wie ervoor instaat.

De minister is tevreden dat amper 1 procent van de GAS-boetes bij jongeren terecht komt. Sommigen vragen zich af of de media misschien hebben overdreven. De media zullen antwoorden dat juist door hun focus op GAS-boetes voor jongeren, dit percentage naar beneden is gegaan. Wat er ook van zij, de minister is tevreden met dit resultaat. Het is mogelijk dat sommige lokale reglementen nog vloeken met kinder- of jeugdrechten. De minister wil blijven screenen en samenwerken. Iedereen is immers tegen overlast, en ook jongeren kunnen die veroorzaken. GAS-boetes kunnen een instrument zijn. Het evenwicht is echter heel wankel. Er is een trend om zaken als overlast te beschouwen die men vroeger als gewoon ervoer. Vroeger durfden mensen ook al eens een voetbal kapot te steken omdat die telkens in hun moestuin belandde, maar nu komt zoiets meteen in juridisch vaarwater terecht. GAS-boetes mogen een instrument zijn voor het bestrijden van overlast, maar niet voor het bestrijden van spelende kinderen. Minister Gatz zal de grote patroonheilige en beschermer van de jeugd zijn. Het is zijn taak, zijn roeping en zijn opdracht. Hij zal die met plezier vervullen. Als hij dat niet voldoende doet, zal hij het horen in het parlement.

Over de Dag van de Diversiteit kan de minister nog niet veel zeggen. Bepalend zal zijn hoe men diversiteit vanuit jeugdwerk wil benaderen. De Dag van de Diversiteit zal dat onder de aandacht brengen, zichtbaar maken en dergelijke. Er zijn nog diverse mogelijkheden voor de Dag van de Diversiteit. De concrete invulling volgt nog. In het kader van de sensibilisering kan die dag een nuttig instrument zijn.

Naar de Europese Jeugdwerkconventie gaat 360.000 euro, zoals de vorige minister van Jeugd Pascal Smet heeft beslist. Daaraan verandert niets.

Minister Gatz komt bij de vragen over kruisverbanden met andere ministers. Zelfs al heeft de hele Vlaamse Regering de beleidsnota's samen besproken, toch werkt ieder nu nog een beetje voor zich. Begin januari komen de kruisverbanden tussen de diverse beleidsnota's en ministers aan bod. Minister Gatz wil bijvoorbeeld samen met minister Crevits nog meer werk maken van cultuureducatie. De UiTPAS kan voor de cultuurparticipatie van jongeren een belangrijk instrument zijn. Gemeenten kunnen er ook een doelgroepenbeleid aan koppelen.

Waarom JINT niet heeft moeten besparen? Ons jeugdbeleid heeft maar een beperkte internationale component, vandaar dat de minister er niet of nauwelijks op wil besparen. JINT wordt wel degelijk regelmatig geëvalueerd. Minister Gatz stelt voor dat de commissie eens van gedachten wisselt met de organisatie. JINT behandelt ook meer dan vroeger Erasmus+-dossiers. Als er meer groepen en jongeren aan internationale uitwisseling participeren, versterkt dat hun individuele ontplooiing. Ze komen sterker terug, en op die manier rendeert de investering voor de samenleving. Bel'J loopt parallel met JINT.

Wat betreft de zonevreemde jeugdlokalen, zijn de gemakkelijke dossiers opgelost. De minister zal nu de moeilijke gevallen bestuderen en samen met minister Schauvliege een oplossing zoeken.

In de beleidsnota staat inderdaad een zin over de Roma als specifieke doelgroep, wat nog niet betekent dat het hele jeugdwerkbeleid nu plots de steven zal wenden in de richting van de Romakinderen. Maar we mogen de mogelijkheden niet laten liggen om de integratie van die moeilijke te integreren doelgroep te bevorderen.

De minister heeft een aantal interessante opties vernomen van Habbekrats, dat opereert in de Gentse regio, waar die kinderen in grotere mate aanwezig zijn. Die voorstellen moeten op hun praktische bruikbaarheid worden beoordeeld.

Zoals mevrouw Van Eetvelde suggereerde, zal de minister aandacht hebben voor jongeren en mobiliteit, samen met minister Weyts.

Mevrouw Van Eetvelde wees terecht naar het KAJ-initiatief over kinderen van ouders in echtscheiding. Het kabinet stuurt dan ook een vertegenwoordiger naar de bijeenkomst van 22 november. De KAJ heeft minister Gatz uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek. Zelf is hij ervaringsdeskundige, weliswaar in goede omstandigheden. De KAJ heeft twee jaar lang heel waardevol werk verricht. De input komt van de jongeren zelf. De ministers van Welzijn en Jeugd kunnen deze aan bod laten komen in het jeugd- en kinderrechtenplan.

Er waren vragen over het informatiebeleid, en specifiek het communicatieplatform. De ministers Gatz en Homans zullen nagaan of in de Vlaamse Infolijn 1700 niet een eerste jeugdinfopunt kan komen. Daarnaast wil minister Gatz het algemene informatiebeleid ten aanzien van jongeren verder centraliseren. Natuurlijk zal men niet van nul beginnen, want er bestaan zeer goede brochures. De minister zal de kinderrechtencommissaris en iedereen met bruikbare knowhow erbij betrekken. Ondanks het grote aantal bestaande informatiekanaalen vinden nogal wat jongeren de weg daarheen niet. Dat is een aandachtspunt.

De minister vindt het fijn dat de CD&V hem het voordeel van de twijfel gunt. De CD&V ziet hem als de motor van jeugdbeleid in alle beleidsdomeinen. Ofwel vindt men elkaar in een bondgenootschap en samenwerkingsverband, ofwel is dat niet het geval. De tweeslachtigheid in de uiteenzettingen van de CD&V viel de minister echter op. Mevrouw Rombouts geeft aan dat jeugdwerk in de beleidsnota te ondergeschikt is aan andere doelstellingen. Mevrouw Schryvers pleit juist – terecht – voor voldoende links met andere domeinen. De minister hoopt dat de twee dames elkaar niet tegenspreken. Mocht de link met andere domeinen niet in de nota hebben gestaan, dan was de CD&V vast de eerste geweest om te vragen waarom niet.

Minister Gatz maakt het jeugdwerk nergens ondergeschikt aan. Radicalisering is een interessant thema. Jeugdwerk kan daarin een minieme rol spelen, via preventie en doorverwijzing naar bevoegde diensten. Maar jeugdwerk mag, kan en zal nooit worden ingezet om de radicalisering tot Syriëstrijders tegen te gaan. Dat zou de wereld op zijn kop zijn.

De minister vraagt de nodige ruimte om het jeugdwerkbeleid als een waarde op zich uit te bouwen, zoals zijn voorgangers hebben gedaan, en tegelijk samenwerkingsverbanden met andere ministers te smeden. Als de volksvertegenwoordigers hierin dubbelzinnigheden opmerken, zal hij die graag vernemen, om steeds in goede verstandhouding met hen te blijven samenwerken.

De dames Rombouts en Soens hadden vragen over de brandveiligheid. Dat is net een thema waarin het Vlaamse niveau het lokale niveau nog kan ondersteunen. De overheveling naar het Gemeentefonds sluit immers helemaal niet uit dat Vlaanderen zijn knowhow ter beschikking blijft stellen van de lokale besturen. Met betrekking tot brandveiligheid kunnen Vlaamse overheid, steunpunten en koepels samen nagaan welke knowhow nuttig is voor de gemeenten. Maar de financiële stimuli kan de Vlaamse overheid direct na de overheveling niet meer aanbieden. Misschien wordt dat later wel weer mogelijk.

De minister wil ook oog hebben voor de diverse opmerkingen van mevrouw Rombouts. Ze betreffen zaken als de mogelijkheid op decretale bijsturing, het open end en de financiering van politieke jongerenbewegingen. Als het parlement decre-

tale bijsturingen nodig acht en oordeelt dat de initiatieven van de minister uitblijven, wil hij zelf openstaan voor de voorstellen. Samenwerking tussen meerderheid en oppositie is op dat vlak wellicht mogelijk. Het overleg met de sector is vorige week opgestart. Dat is alvast één stap in de goede richting.

Mevrouw Rombouts vroeg om de rol van de lokale jeugdraad decretaal te verankeren. De minister hecht veel belang aan de lokale jeugdraad. Hij wil graag luisteren naar eventuele voorstellen om de lokale jeugdleden ook na de overheveling een decretale meerwaarde te geven. Waarop mevrouw Rombouts daarmee concreet doelt, is minister Gatz niet duidelijk, maar het flankerende beleid dat nodig is om de lokale jeugdleden te doen opbloeien, zal hij zeker voeren.

Het charter van fuif- en kampvriendelijke gemeente is niet met een bijzondere reden uit de beleidsnota gehouden. Het moet een vergetelheid betreffen. In de hiërarchie der normen heeft het regeerakkoord trouwens voorrang op de beleidsnota.

Mevrouw Schryvers had een specifieke vraag over de onzekerheid van verenigingen met betrekking tot de voortzetting van hun erkenningen. Dat heeft te maken met de eigen Vlaamse regelgeving en hoe we die tot stand brengen en toepassen. De minister kan alleen maar zeggen dat zijn administratie de bestaande regels volgt. Tot zover alleszins de zakelijke kant van het verhaal. Een negatieve beoordeling voor bepaalde elementen uit het jeugd- en kinderrechtbeleid is uiteindelijk een administratieve kwestie. Terecht merken sommigen op dat de inhoud van dergelijke initiatieven primeert boven hun administratieve conformiteit. De minister kondigt dan ook aan dat hijzelf de dossiers die een negatief advies hebben gekregen, toch positief zal beoordelen, aangezien de materiële werking van deze organisaties buiten kijf staat.

4. Repliekenronde

Mevrouw *Miranda Van Eetvelde* is blij met de antwoorden en verduidelijkingen van de minister. Ze hoort graag dat de samenwerking met Defensie – inderdaad geen enorme opdracht – kan worden voortgezet, en dat hierover overleg aan de gang is.

Veel ongerustheid behelst het lokale jeugdbeleid. Ook zonder het decreet Lokaal Jeugdbeleid bestonden inderdaad al heel wat lokale jeugdleden. De minister wil er terecht aandacht aan blijven schenken, want ze zijn essentieel voor de jongerenverenigingen.

Voorts is mevrouw Van Eetvelde benieuwd naar het uiteindelijke effect van de hervorming van de provincies voor het beleidsdomein Jeugd. Daarvoor wil de minister de nodige tijd nemen, en terecht, maar te lang wachten is niet aangewezen daar de betrokkenen recht hebben op duidelijkheid.

Hoorzittingen met JINT zijn een goede suggestie.

Tot slot dankt mevrouw Van Eetvelde de minister omdat hij oren heeft naar haar opmerkingen over mobiliteit en over echtscheidingen, cruciale dossiers voor jongeren.

Mevrouw *Tinne Rombouts* is blij dat de sfeer verbeterd is nadat de minister een week eerder wat wrevel had getoond. Een kritische houding ten aanzien van een beleidsnota is nu eenmaal de opdracht van een volksvertegenwoordiger. Door de CD&V het voordeel van de twijfel te geven heeft de minister het voordeel dat hij het commissielid positief kan verrassen. Als ze zo lovend was geweest als de minister misschien had gehoopt, was dat moeilijker geweest. Ze hoopt dat de minister haar kritische kijk ziet als een uitgestoken hand om samen aan een positief jeugd- en kinderrechtbeleid te bouwen.

Mevrouw Rombouts apprecieert de openheid en directheid van de minister in zijn antwoorden. De CD&V wil kinderen en jongeren in Vlaanderen alle kansen bieden om zich te ontwikkelen, mee te bouwen aan een warme samenleving, zot te doen, en met vallen en opstaan te leren. De lat mag hoog liggen, maar ook moeten ze de kans krijgen om eens te mislukken. Ook zeer belangrijk is dat kinderen en jongeren zichzelf mogen en kunnen zijn.

Als de minister tegenstrijdigheid opmerkte in de betogen van de CD&V-fractie, deed hij dit onterecht. Zelf had mevrouw Rombouts het over de instrumentalisering van het jeugdwerk, iets anders dan de samenwerkingsverbanden waarvoor mevrouw Schryvers een lans brak. Instrumentaliseren komt neer op van bovenaf extra opdrachten opleggen, en vaak niet van de minste, alsof jeugdwerk niet genoeg intrinsieke waarde zou hebben. Samenwerking ontstaat daarentegen in de regel aan de basis. Het hogere niveau kan die wel initialiseren, maar het is aan de organisatie om daarin kansen te zien en erop in te gaan. Vervolgens kunnen de partijen samen tot ideeën komen, en liefst over de verschillende beleidsdomeinen heen, om tot een gedragen geheel te komen. Voor samenwerken staat CD&V op de eerste rij. Met instrumentaliseren wil ze heel voorzichtig zijn, omdat het de spirit, de creativiteit en het enthousiasme fnuikt, zeker in het jeugdwerk dat zo op vrijwilligers steunt.

De grens tussen beide vormen van interactie is natuurlijk flinterdun. Een aantal passages in de beleidsnota lijken te flirten met die grens. Daarop wil mevrouw Rombouts de aandacht vestigen, zodat het instrumentaliseren niet de bovenhand krijgt. Is aan de beslissing over een Dag van de Diversiteit bijvoorbeeld overleg met het jeugdwerk voorafgegaan?

Mevrouw Rombouts citeert de passage over radicalisering: "Het jeugdwerk heeft in deze een eerder preventieve functie, waarbij kennis via de kanalen van het georganiseerd jeugdwerk kan verspreid worden, zodat de eerstelijns werkers weten waar ze terecht kunnen in geval er vermoedens van radicalisering zouden bestaan." Zo wordt het jeugdwerk met een signaalfunctie belast, wat op instrumentalisering lijkt. Jeugdwerk is op zich trouwens al een preventie tegen radicalisering.

Het Vlaamse Jeugd- en Kinderrechtenplan biedt de minister een uitgelezen gelegenheid om te tonen waar hij de komende vijf jaar heen wil en om acties concreter uit te werken. Maar de bespreking en het antwoord van de minister hebben mevrouw Rombouts alleen bezorgder gemaakt.

De prijs voor de 'vetste gemeente' wordt veranderd in de 'kindvriendelijkste gemeente'. Op zich is een bredere focus op kinder- en kinderrechtenbeleid positief, maar daardoor dreigt het jeugdbeleid van de beleidsradar te verdwijnen.

De minister had het in zijn antwoord zelfs over een kinderrechten- en jeugdrechtenplan. Hij wil het opstellen in nauwe samenwerking met de kinderrechtencommissaris. Hoewel de CD&V kinderrechten absoluut als een prioriteit van het beleid beschouwt, is ook jeugdwerk erg belangrijk. Het plan hoort 'Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenplan' te heten. Het Vlaamse jeugdplan en het Vlaamse kinderrechtenplan zijn dan geïntegreerd in één plan, waarin jeugdbeleid een belangrijke plaats moet hebben. De jeugdsector moet bij de totstandkoming worden betrokken.

Naar analogie met het lokale jeugdbeleidsplan – in de jaren negentig een voorbeeld qua participatie – vroeg de CD&V destijds dat ook de Vlaamse overheid een coherent jeugdbeleidsplan zou opstellen. De kinderrechten werden er nadien aan toegevoegd, omdat er in het kader van een uitgewerkt kinderrechtenbeleid ook een kinderrechtenactieplan tot stand was gekomen. Het is inderdaad beter om die twee plannen in één plan te vatten, maar de twee poten moeten evenwichtig aan bod komen.

Voorts twijfelt mevrouw Rombouts niet aan de stelling van minister Gatz dat gemeenten in de toekomst nog wel jeugdleden zullen hebben, maar waarschuwt ze dat ook subsidiariteit kan falen. Wat inspraak van kinderen en jongeren betreft, kunnen we ons geen mislukking veroorloven. Bovendien overdrijft de minister met zijn uitspraak dat 90 procent van de gemeenten al een jeugdraad had voor het decreet van kracht was. In 1993, net voor het eerste decreet Lokaal Jeugdbeleid in werking trad, waren er maar 176 jeugdleden, dus in 60 procent van de gemeenten. In 1995 was dat al in 80 procent het geval, met 242 zelfstandige jeugdleden en 27 jeugdleden in het kader van de cultuurraad. In 1998 waren er 272 jeugdleden. De decreetswijziging van 2003 verplichtte elke gemeente tot een jeugdraad.

Mevrouw Rombouts gelooft in subsidiariteit, maar als gemeenten hun jeugdraad zouden afschaffen, zou dat niet erg verstandig zijn. Gemeenten gaan op zoek naar een integraal beleid, maar jeugdwerk verdient een aparte aanpak, met een duidelijk participatieaspect. Vandaar dat mevrouw Rombouts – zelf burgemeester en voormalig schepen van Jeugd – een lans breekt om de jeugdraad ook in de toekomst decretaal te verankeren, bijvoorbeeld in het Gemeentedecreet.

Aangezien het jeugdbeleid niet langer op het provinciale niveau zal worden georganiseerd, is de vraag hoe jongeren en kinderen kunnen participeren in de thema's die wel op provinciaal niveau blijven. Zo zijn onderwijs en ruimte echt wel thema's waarvoor hun mening van belang is. Als de provinciale jeugdleden niet blijven bestaan, is haar niet duidelijk hoe de minister die participatie wil verzekeren.

De heer *Imade Annouri* verklaart zich – zelfs op Twitter – fan van de stijl van minister Gatz, los van de inhoud. De minister antwoordt meteen op vragen en als hij iets niet weet, geeft hij het direct toe.

Met betrekking tot de monitoring en het label kindvriendelijke stad mag de minister het misschien te vroeg vinden voor uitspraken, maar dat neemt de bezwaren niet weg. De heer Annouri vreest dat de monitoring te laat zal komen en dat het label niet zal volstaan. De toekomst zal het moeten uitwijzen.

Lokale besturen geven doorgaans weinig of geen invulling aan de participatie-eis van jongeren. De heer Annouri roept op om de gemeentelijke jeugdraad te verankeren in het nieuwe decreet Lokaal Bestuur. Dat zal nodig zijn om de jeugdleden weerbaar te maken, en om de stem van de jongeren te blijven laten horen in de lokale besturen.

Minister Gatz noemt diversiteit en stedelijkheid prioriteiten voor het jeugdbeleid, met als voorbeeld Habbekrats en 'Let's Go Urban'. De heer Annouri benadrukt de rijkdom van wat vandaag gebeurt in de grootsteden om jongeren een kans te geven. Hij roept de minister op om zijn scope te verbreden en met relevante spelers aan tafel te gaan. Er zijn nog beduidend meer voorbeelden van lokaal jeugdwerk met puike resultaten. De grootste frustratie van die initiatieven is dat ze daar zelden erkenning voor krijgen. Het is nu het moment om ze mee aan boord te halen. Desnoods wil de heer Annouri de minister wel mailen wie hij bedoelt.

De spreker vraagt om het jeugdwerk ook weer niet helemaal te verengen tot zijn focus op diversiteit en stedelijk jeugdbeleid. Hopelijk krijgen goed werkende jeugdbewegingen op dat vlak geen dwingende doelstellingen opgelegd die ze dan met formulieren moeten aantonen, daar die in sommige delen van het land gewoon onzinnig zouden zijn.

Mevrouw *Tine Soens* dankt minister Gatz voor zijn antwoorden.

Over de begroting stelt de minister: "Ook in cultuur worden de middelen geschrapt voor ENCE's.". De minister van Onderwijs bevestigde dat die in 2016 helemaal worden afgeschaft. Kan de minister dat bevestigen?

Het lid komt tot de beleidsnota. Wat betekent voor de minister diversiteit in het jeugdwerk? Moet elke jeugdbeweging een divers publiek aanspreken? Of is diversiteit in het globale jeugdwerk voldoende?

Over de link met armoede vindt mevrouw Soens heel weinig terug, zeker in de stedelijke prioriteit. Het Kinderrechtencommissariaat vraagt een expliciete focus op kinderen en jongeren in armoede.

Mevrouw Soens polst naar het spanningsveld tussen vrijwilligerswerk en de activering van werklozen. De RVA geeft steeds moeilijker toestemming aan werkzoekenden om vrijwilligerswerk te verrichten. Wat vindt de minister daarvan?

Voorts vraagt de spreker naar de beoordelingscriteria met betrekking tot kindvriendelijke steden en gemeenten. Krijgt naast het pure jeugdwerk ook het welzijn van kinderen en jongeren daarin een rol?

Welke garanties heeft de minister dat de lokale jeugdraden blijven bestaan? Mevrouw Soens heeft het voorstel gedaan om de prijs voor de meest kindvriendelijke stad of gemeente te koppelen aan voorwaarden op het vlak van participatie en lokaal jeugdbeleid. Zoiets zou jaarlijks via een ranking kunnen worden bekendgemaakt. Net zoals de CD&V vraagt ze een decretale verankering van de lokale jeugdraad in het nieuwe decreet Lokaal Bestuur.

In verband met de overregulering vraagt ze de minister wat hij van plan is met JoKER.

Waarom is de sector niet betrokken bij de taskforce voor de hervorming van de provincies?

Wat gebeurt er met het JOP? Het Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek, waaronder ook het JOP valt, loopt af in 2015. Hoe wil de minister het jeugdinformatiebeleid toch bestendigen?

Inzake het aanspreekpunt voor kinderen hoopt mevrouw Soens dat dit geen beperkte hulp bij rechten en plichten wordt, maar dat jongeren er terecht kunnen met alle vragen over studies, seksualiteit enzovoort.

Wat zal de minister doen met de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind?

Over het Jongerenpact staat evenmin nog iets in de beleidsnota. Verdwijnt het?

Minister *Sven Gatz* beaamt dat de overdracht van provinciale bevoegdheden niet te lang mag aanslepen. Het eerste formele moment dat in aanmerking komt voor de overdracht, is wel degelijk 1 januari 2016. De regering houdt ook 1 januari 2017 achter de hand. Misschien is het voor de bevoegdheid Jeugd – gezien de omvang van het provinciale jeugdbeleid – wat eenvoudiger om de inventaris tegen begin 2015 af te ronden. De minister kan ook weer niet beloven dat de overdracht snel zal plaatsvinden. Hij is het er wel mee eens dat de onzekerheid niet te lang mag blijven bestaan.

Mevrouw Rombouts wees op de behoefte aan participatie in thema's die wel op provinciaal niveau blijven, zoals ruimte. De minister staat open voor de suggestie om het eventuele voortbestaan van provinciale jeugdraden te onderzoeken.

Aan mevrouw Soens zegt de minister dat hij momenteel in gesprek is met de provinciale jeugddiensten en de provinciale gedeputeerden bevoegd voor Jeugd. Op het ogenblik dat de inventaris meer afgebakend is, zal de sector in de brede zin bij de overdracht worden betrokken.

Wat JINT betreft, herhaalt de minister dat daarvoor wel degelijk een jaarlijks ijkpunt voorhanden is, in de vorm van een evaluatie en audit. JINT zou zijn werking inderdaad nader kunnen toelichten in een hoorzitting.

De minister dankt mevrouw Rombouts voor haar verduidelijking over instrumentalisering versus samenwerking. Mocht de beleidsnota de indruk wekken instrumentalisering na te streven, dan was dat niet de bedoeling. De feiten zullen het moeten uitwijzen. Zelf vindt de minister een Dag van de Diversiteit wenselijk in het kader van meer diversiteit in het jeugdwerk, maar initiatieven van bovenaf opleggen is inderdaad de beste garantie om er niets mee te bereiken. Vandaar dat de minister overleg met de sector zeker nodig acht als het concept wordt uitgewerkt naar een operationeel niveau.

De radicalisering van jongeren was een hot item op het ogenblik dat de beleidsnota tot stand kwam. Misschien had de minister de desbetreffende passus anders kunnen formuleren. Het is niet de opdracht van het jeugdwerk om op de mogelijke radicalisering van een individu in te gaan. Hooguit kan het die aan tweedelijnsdiensten signaleren, en dan nog. Het blijft een dunne lijn en een delicate zaak. De minister is zeker niet geobsedeerd door het thema van de radicalisering. Burgemeesters die erbij betrokken zijn, kijken misschien vanuit een bepaalde behoefte in de richting van het jeugdwerk. De alertheid moet er zijn om zeker niet verder te gaan dan wat de zinsnede in de beleidsnota aangeeft.

Door de verduidelijking van mevrouw Rombouts bij haar eerste betoog over een Vlaams Jongeren- en Kinderrechtenplan, begrijpt de minister nu beter waarop ze doelde. De bedoeling van een aantal initiatieven inzake kinderrechten en de kindvriendelijkste gemeente zijn in eerste instantie gericht op de positie van het kind. Het jeugdwerk is ruimer dan dat, beaamt de minister. Hij wil erover waken dat kinderbeleid en jeugdbeleid niet tot één element worden vernauwd.

De decretale verankering van de jeugdraad lijkt plots grote steun te genieten in de commissie. Het regeerakkoord bevat de afspraak om de desbetreffende middelen naar het Gemeentefonds over te hevelen. Ook in dit verband hebben de aanvullende opmerkingen van mevrouw Rombouts haar eerste betoog verduidelijkt voor de minister. Ook andere leden hebben suggesties gedaan voor een decretale verankering. De minister is bereid om ze te bespreken. Het is niet omdat ieder van ons een jeugdraad wil, dat we zeker zijn dat die werkt zoals we zouden willen. Bij een decretale verankering moeten er bepaalde inhoudelijke garanties zijn. De suggesties zijn een waardevolle aanvulling op het beleid van monitoren en stimuleren.

Mevrouw Soens had het de vorige keer over 'naming and shaming'. Lijstjes zijn steeds dubbel. De facto zal het daarop neerkomen. Op de lijsten zullen de hoog genoteerde gemeenten opvallen als goede voorbeelden, en zal de afwezigheid van andere gemeenten erop wijzen dat die minder werk maken van jeugdbeleid. De communicatie daarover moet nog worden bekeken. Naarmate meer gemeenten naar het label dingen, komt 'naming and shaming' in beeld, met alle voor- en nadelen. De minister wil er voorzichtig mee omspringen.

De heer Annouri en mevrouw Soens vragen zich af waar de minister precies op aanstuurt met diversiteit. Minister Gatz pleit voor een zo inclusief mogelijk jeugdbeleid. De heer Annouri wijst erop dat dit niet zomaar meetbaar is, noch gelijk toepasbaar in alle regio's. Maar diversiteitsbeleid kan ook betekenen dat naast elkaar bestaande initiatieven met elkaar in contact komen. Dat klinkt misschien wat

algemeen maar de minister wil dit met een open blik bekijken, dus niet vanuit één model. Er zijn verschillende lokale situaties waarbij diversiteit op een andere manier wordt bekeken. Het belangrijkste is echter dat ze wordt gerealiseerd. De heer Annouri had de interessante suggestie om nog geen exclusieve lijsten af te sluiten met relevante spelers, maar vooral na te gaan welke andere, zeker in de steden, nog in aanmerking komen.

De minister bevestigt dat de ENCE-middelen uit de begroting worden geschrapt, wegens niet beantwoorden aan de verwachtingen. De minister wil de administratie eventueel vragen wat ze daarmee precies bedoelt.

De link met de armoedeproblematiek, die mevrouw Soens aankaart, is opgenomen in het doelstellingenkader van het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan.

De minister deelt de zorgen over de vrijwilligers. Het kan niet de bedoeling zijn dat een vrijwilliger die te veel uren werkt, daardoor in de problemen komt en zelfs wordt geschorst. De minister zal contact opnemen met de RVA.

Het Jongerenpact is aan bod gekomen bij de voorbereiding van het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan. De engagementen komen in grote mate terug in het ontwerp van doelstellingenkader.

Het JOP staat los van De Ambrassade en ondergaat geen invloed van de besparingen op die organisatie.

Mevrouw Soens hoopt dat het aanspreekpunt voor de kinderen, de '1700 junior', zich niet beperkt tot info over rechten- en plichten en dat jongeren er met veel ruimere vragen terecht kunnen. Minister Gatz bevestigt dit.

Wat de nationale commissie voor het kind betreft, is er een samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten. De minister en zijn medewerkers zitten daarin namens de Vlaamse Regering en zullen dat werk voortzetten.

De heer *Bart Nevens* heeft nog een vraag over het kampeermateriaal en meer bepaald over de ontlening van senior- en patrouilletenten. Ongeveer 500 senior-tenten zijn versleten of onherstelbaar en ongeveer 500 patrouilletenten zijn aan vervanging toe. De minister heeft in zijn beleidsnota aangekondigd opnieuw te willen investeren in tenten. Vandaag vallen sommige jeugdbewegingen tijdens de piekperiodes uit de boot en moeten zij zonder tenten op kamp gaan.

De heer Nevens vraagt dat het systeem wordt gewijzigd. Vandaag moet men om tenten te reserveren, een formulier van de website afprinten en opsturen. Tegen 2015 komt er een digitaal platform. Bij de aankoop van de tenten staat echter geen specifieke datum.

Veel jeugdbewegingen kopen zelf tenten aan. Als de minister overweegt om tenten aan te kopen, kan dat dan niet via een soort van samenaankoop? Dat kan de uitlening verlichten. Jeugdbewegingen verhuren hun tenten verder, bijvoorbeeld aan buurtfeestjes. Dat kan de druk op het uitleencentrum wat verlichten. De jeugdbewegingen kunnen hun geld dan op een duurzame wijze investeren in hun tenten. Versleten tenten kunnen via een tweedehandsaanbod worden overgenomen. De minister kan die optie misschien onderzoeken.

Minister *Sven Gatz* beaamt dat dit zinvol kan zijn.

Mevrouw *Tine Soens* zal het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan zeker in het oog houden.

Ze wil afsluiten met een laatste beschouwing over de beleidsnota.

Een derde van onze samenleving is jonger dan dertig. Een op vijf is jonger dan twintig. Kinderen en jongeren tellen dus letterlijk mee. Tot achttien jaar hebben ze echter geen stemrecht en zitten ze in de wachtkamer van de democratie. Dat betekent dat met hen rekening moet worden gehouden via de stem van volwassenen en dat die volwassenen de plicht hebben om hen te horen. Het is de taak van deze commissie om die stem te laten horen, om het beleid kritisch te bekijken door de ogen en oren van kinderen, jongeren en hun organisaties. Als jongste parlements lid neemt mevrouw Soens die taak met veel goesting op. Misschien is deze commissie dan ook wel de meest zinvolle van het Vlaams Parlement.

De kinderen van vandaag zijn de jongeren van morgen. De jongeren van vandaag zijn de ouders van morgen. De scholieren van vandaag zijn de studenten van morgen en de studenten van vandaag de werknemers en werkgevers van morgen. Jeugdbeleid is met andere woorden generatiebeleid.

Van de jongeren van vandaag gaan velen een engagement aan. Het gaat om jonge begeleiders op speelpleinen, studentenleiders, kampleiders. Eigenlijk gaat het om 1,5 miljoen jongeren die willen delen wat hen bindt. Zodra jongeren kiezen om samen te dromen en te verlangen, moeten overheden dat ondersteunen. Helaas raakt het beeld vaak ondergesneeuwd en is de media-aandacht gefocust op jongeren die een probleem vormen of hebben.

Helaas vindt mevrouw Soens in de beleidsnota weinig dromen, ambities en goesting terug. Gelukkig erkent hij wel de vele realisaties van de vorige legislaturen en wil hij daar uitdrukkelijk op voortbouwen. Van een paar zaken ligt mevrouw Soens echter wakker.

De minister adoreert in zijn beleidsnota het lokale jeugdbeleid en voorziet concreet in een aantal lokale aspecten zoals de aandacht voor brandveiligheid in jeugdlokalen. Mevrouw Soens vraagt zich af hoe hij dat zal realiseren na de inkanteling van de budgetten voor het decreet Lokaal Jeugdbeleid in het Gemeentefonds. De minister zit dan namelijk niet meer aan de knoppen.

Tijdens de vorige legislatuur heeft het jeugdbeleid hard ingezet op de meest kwetsbare kinderen en jongeren. Er werd een beleidsprioriteit ingesteld met extra middelen en een groeipad voor de toekomst. Mevrouw Soens hoopt van harte dat de minister hen niet loslaat.

De tweede zaak waar mevrouw Soens boos om wordt, is de besparingsoefening. Ze is blij dat de minister de verenigingen zoveel mogelijk buiten spel heeft gelaten en dat hij opteert voor de zwaarste lasten voor de sterkste schouders. Maar waarom bespaart de minister dan op de VVJ en laat hij JINT – dat na De Ambrassade het grootste subsidiebedrag krijgt van de Vlaamse overheid – buiten beschouwing? De minister kan alvast niet beweren dat hij daarmee Vlaanderen internationaal wil blijven promoten. Er valt straks nog weinig te promoten als de besparingen en de tendensen van deze Vlaamse Regering worden voortgezet.

Mevrouw Soens wil een warm pleidooi houden voor een sterk lokaal jeugdbeleid. Het is een feit dat deze Vlaamse Regering bespaart. Het zou echter een signaal zijn geweest om de VVJ extra te ondersteunen zodat er garanties komen dat Vlaanderen ondanks de inkanteling in het Gemeentefonds kinderen, jongeren en hun organisaties niet in de steek zal laten. De gemeentebesturen moeten gestimuleerd worden om aan de kinderen en jongeren te blijven denken. Mevrouw Soens vindt dit een gemiste kans.

De minister maakt in een aantal zaken wel de juiste keuzes zoals de inzet op het stedelijke jeugdwerk, de aandacht voor personen met een handicap en de aanpak van de regeloverlast. Mevrouw Soens wenst hem daar alle succes bij. Zij wil hem vanuit de oppositie de hand reiken om daar constructief aan mee te werken.

IV. Sport

1. Toelichting door minister Muylers

1.1. Begrotingsaspecten

Minister Muylers heeft de toelichting van de tweede begrotingsaanpassing van 2014 en van de begrotingsopmaak voor 2015 geïntegreerd in één gecombineerd overzicht (zie bijlage 6 voor de tabellen).

1.1.1. Tweede aanpassing van de begroting 2014: inleiding

Net als minister Gatz wijst minister *Philippe Muylers* op de simultane totstandkoming van de tweede aanpassing 2014 en de opmaak van de begroting 2015. De begrotingsopmaak voor 2014 baseerde zich op een index van 1,4 percent. Bij de start van de aanpassing was die gedaald tot 0,6 percent.

Binnen het programma Sport hebben zich in de loop van 2014 herverdelingen voltrokken in uitvoering van de herstructurering en omdat soms geld moest worden gehaald uit de ene begrotingspost om een extra behoefte in een andere post te betalen.

1.1.2. Begroting 2015: generieke besparingen

Minister Muylers overloopt de generieke besparingen:

- 2 percent op de lonen, wat neerkomt op de niet-vervanging van één op drie vertrekkers;
- 10 percent op het niet-loongedeelte van de apparaatkredieten;
- 6 percent op de werkingskredieten voor het beleid zelf;
- 10 percent op het niet-loongedeelte van de werkingssubsidie aan derden;
- een nulindex op werkingmiddelen;
- 1,3 percent indexatie op lonen;
- andere specifieke besparingen.

1.1.3. Topsportbeleid

Het begrotingsartikel HB0/1HF-G-2-AA/LO omvat de lonen voor het ondersteunend personeel van het herenteam Topsport Vlaanderen, de wielrensters zelf en begeleiders van het damesteam, en de atleten en begeleiders van Atletiek Vlaanderen.

De tweede begrotingsaanpassing 2014 haalt tweemaal 263.000 euro weg uit respectievelijk het vastleggings- en vereffeningskrediet. Het eerste bedrag betreft de overdracht naar Bloso – begrotingsartikel HB0/1HFG2-AY-IS – voor de uitvoering van het Topsportactieplan Vlaanderen III. Het vereffeningskrediet werd eenmalig getransfereerd naar HB0/1HFG2AE-WT voor dringende vereffeningen in het dossier van de voetbalstadions. In de nieuwe begroting voor 2015 worden die bedragen recurrent toegewezen aan Bloso voor de uitvoering van Topsportactieplan Vlaanderen III.

De lonen van het topsportbeleid ondergaan geen enkele besparing.

Artikel HB0/1HF-G-2-AA/WT betreft de werking en toelagen voor topsport. Hier bedragen de verminderingen 553.000 VAK en 509.000 euro VEK. Het betreft een herverdeling binnen Bloso met het oog op de aanstelling van de directeurs en managers van de Sportkaderopleiding, opnieuw als uitvoering van Topsportactieplan III. Ook uit deze post vertrok 506.000 euro vastleggingskrediet eenmalig naar de dringende vereffeningen in het dossier van de voetbalstadions.

Vanaf 2015 wordt ook met betrekking tot dit artikel de overdracht van 550.000 euro VAK en VEK naar de uitvoering van het Topsportactieplan Vlaanderen III recurrent.

Voorts vindt op deze begrotingspost een besparing plaats van 280.000 euro VAK en VEK. Deze gaat geheel ten koste van de topsportevenementen, zodat de uitvoering van het topsportactieplan zelf niet in het gedrang komt. Dit is een beleid van keuzes veeleer dan een kaasschaaf.

Ten slotte treedt hier de indexaanpassing uit de generieke afspraken op.

1.1.4. Gezonde sportbeoefening en dopingbestrijding

Op artikel HB0/1HF-G-2-AB/WT wordt in 2014 een desindexatie van 13.000 euro VAK en 10.000 euro VEK doorgevoerd. In de begroting voor 2015 ondergaat het artikel vrij duidelijke wijzigingen. Tot nu toe bevatte het zowel de middelen in uitvoering van het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening, als de middelen die ingezet worden voor de uitvoering van het Antidopingdecreet van 25 mei 2012. Maar het artikel wordt nu opgesplitst. 978.000 van de 1.055.000 euro gaat naar een nieuw begrotingsartikel dat specifiek dopingbestrijding als doel heeft, namelijk artikel HB0-1HFG2AG-WT. Op dat artikel komt nog 72.000 euro extra vanop artikel HB0-1HFG2AC-WT, dat de communicatiemiddelen voor Medisch en Ethisch Verantwoord Sporten begroot.

1.1.5. Levenslang sporten

De middelen met betrekking tot levenslange sportparticipatie staan op artikel HB0/1HF-G-2-AC/WT. Hier wijst de minister op een vermindering met 353.000 euro VAK en 581.000 euro VEK in 2014. Het betreft opnieuw vooral herbestemmingen binnen de begroting, ten gunste van onder andere Multimove, Sportimonium en – opnieuw – de voetbalstadions. Die laatsten hebben dus aardig wat herverdeeld geld in hun richting zien komen, concludeert de minister.

Voor 2015 wordt de overdracht aan Sportimonium recurrent. Onder de maatregelen in dit artikel belicht de minister nog de besparing van 514.000 euro of 5 procent VAK en VEK op experimentsubsidies. De netto-indexaanpassing komt hier neer op 10.000 euro VAK en VEK.

1.1.6. Ontwikkeling, professionalisering en optimalisering van de randvoorwaarden

Begrotingsartikel HB0/1HF-G-2-AD/WT onderging in 2014 een daling van 191.000 euro VAK en VEK. Het betreft naast een desindexatie een middelenoverdracht naar Bloso voor Vlabus. Die middelen worden in 2015 recurrent. Daarnaast vermeldt de minister een beperkte besparing, en voorts een lichte toename als gevolg van loonindexatie.

1.1.7. Sportinfrastructuurbeleid

Twee begrotingsartikelen zijn bestemd voor een planmatig sportinfrastructuurbeleid. Het eerste stijgt in 2014 met 2,747 miljoen euro VAK en 3,648 miljoen euro VEK. Het VAK betreft een vastleggingsmachtiging aan Bloso voor kleinschalige

sportinfrastructuur. Hieruit worden extra middelen overgeheveld met het oog op de nieuwe oproep voor de realisatie van bovenlokale sportinfrastructuur. Het toegenomen VEK is de weerslag van de overdracht uit andere posten ten gunste van de voetbalstadions.

De tweede begrotingsaanpassing heeft aan dit begrotingsartikel ook 2,317 miljoen euro vereffeningskrediet toegevoegd uit de algemene middelen. Het betreft een maatregel in het kader van de betalingsagenda.

In de begroting voor 2015 komt op dit artikel 2,996 miljoen euro VAK en 5,293 miljoen euro VEK extra terecht. 2,750 miljoen euro VAK is de recurrent geworden overheveling vanuit Bloso voor de lancering van een nieuwe oproep voor de realisatie van bovenlokale sportinfrastructuur. Daarnaast wordt het begrotingsartikel nog uitgebreid met 377.000 euro VAK en VEK voor lokaal sportbeleid, eveneens afkomstig van Bloso. Deze middelen komen van het decreet Lokaal Sportbeleid.

Artikel HBO/1HF-G-2-AF/WT dient voor de pps-financiering van sportinfrastructuur, namelijk van kunstgrasvelden, eenvoudige sporthallen en multifunctionele sportinfrastructuurprojecten. Het betreft een langdurig engagement van voormalig minister Bert Anciaux. De tweede aanpassing laat deze kredieten ongewijzigd, maar in 2015 vergt dit engagement een verhoging met 704.000 euro.

1.1.8. *Interne stromen Bloso*

De begrotingsaanpassing verhoogt het VAK en VEK van deze begrotingspost met 939.000 euro.

Deze aanpassing is als volgt samengesteld:

- een netto-vermindering met 254.000 euro ingevolge de desindexatieaanpassingen;
- een vermindering met 130.000 euro ingevolge de besparing op de personeelsaantallen;
- een verhoging met 3000 euro voor endogene groei, namelijk de anciënniteit van het personeel;
- een verhoging met 1,153 miljoen euro door de vermelde herverdelingen voor onder andere Multimove en het topsportactieplan;
- Een verhoging met 167.000 euro voor het Tewerkstellingsdecreet.

Voor 2015 kondigt de minister een vermindering aan van 1,902 miljoen euro, samengesteld uit:

- een verhoging met 287.000 euro ingevolge de indexatie van de niet-loongebonden kredieten en de loonkredieten die buiten het systeem van de indexprovisie vallen;
- een verhoging met 1,153 miljoen euro ingevolge de herverdeling ten gunste van onder andere Multimove en het topsportactieplan;
- 76.000 euro verlaging door de aansluiting van Bloso bij de Gemeenschappelijke Dienst voor Preventie en Bescherming;
- 41.000 euro verlaging door de overheveling van kredieten naar het Agentschap voor Facilitair Management;
- een verhoging met 537.000 euro met betrekking tot de ex-DAC-kredieten;
- een verhoging met 3000 euro voor endogene groei;
- een vermindering met 130.000 euro op de personeelsaantallen;
- een vermindering met 537.000 euro ingevolge een desindexatie;
- een vermindering met 3,098 miljoen euro ingevolge de generieke besparingen.

Aanzienlijke verminderingen op de Bloso-begroting zijn het gevolg van de afbouw van de kredieten, waaronder de overheveling van 1,8 miljoen euro aan het departement voor de kleinschalige sportinfractuurprojecten.

1.1.9. Totaaloverzicht van de besparingen op het programma Sport

Minister Muylers vat samen dat de totale besparing op het sportbudget in de begroting 2015 ruim 4,2 miljoen euro bedraagt.

1.2. Beleidsnota Sport

Voor hij de beleidsnota toelicht, wijst minister Philippe Muylers erop dat een dergelijke nota nog geen uitwerking van de visie tot op het concreetste niveau kan opleveren. Ze kan een visie aanreiken, maar voor de uitwerking van al die ideeën staat een hele regeerperiode ter beschikking.

Inleiding

In de vorige legislatuur heeft minister Muylers onder het motto 'door samenspel scoren' maximaal samengewerkt met de actoren in het veld. Samen hebben ze een aantal belangrijke stappen vooruit kunnen zetten.

Bij de aanvang van een nieuwe legislatuur mag de lat natuurlijk wat hoger. De nieuwe slogan luidt dan ook: 'door samenspel winnen'. De wedstrijd winnen is immers belangrijker dan het aantal gescoorde doelpunten. De slogan geldt zowel voor de breedtesport als voor de topsport. Lef en ambitie zijn nodig om samen de uitdagingen aan te gaan die de Vlaamse sportsector te wachten staan. Daarom wil de minister de hand uitsteken naar andere sectoren waarmee sport onmiskenbare raakvlakken heeft, zoals Welzijn en Gezondheid, Onderwijs, Ruimtelijke Ordening en ten slotte Werk, een andere bevoegdheid van minister Muylers.

Ook de Vlaamse overheid kan nog meer werk maken van samenwerking. De tweeledige structuur van de sportadministratie, met enerzijds het agentschap Bloso en anderzijds de Afdeling Sport uit het Departement CJSM, zal samensmelten tot één nieuwe sportadministratie. Die moet de meest optimale structuur krijgen om de doelstellingen uit deze beleidsnota te realiseren. De contouren van deze nieuwe sportadministratie moeten tegen de eerste beleidsbrief gekend zijn.

1.2.1. SD1. Faciliteren van breedtesport via diverse partnerships

Deze kernlijn – of strategische doelstelling – betreft de meest uiteenlopende vormen van sportbeoefening. Om de kwaliteit te kunnen verhogen en voor elke levensfase een aanbod op maat te creëren, moeten eerst bepaalde randvoorwaarden vervuld zijn. (1) Er is nood aan goed georganiseerde en kwaliteitsvolle sportfederaties die hun clubs optimaal kunnen ondersteunen. Daarom zal de minister een nieuw decreet voor de sportfederaties voorbereiden, voldoende aandacht hebben voor innovatie, en ruimte bieden om de clubs te ondersteunen. (2) Met betrekking tot het lokale sportaanbod worden de gemeenten helemaal verantwoordelijk voor het beheer van hun sectorale middelen. (3) Bijgevolg krijgt de Vlaamse sportadministratie een nieuwe rol en evolueert ze naar een ondersteunende dienstverlener voor de gemeenten. Door in te pikken op trends en innovatieve producten aan te reiken, zal ze gemeentes stimuleren om meer te investeren in sport.

Minister Muylers wil streven naar een aanbod op maat van elke levensfase. De motorische ontwikkeling van jongeren kunnen we bevorderen via gerichte producten als:

- Multimove, voor drie tot acht jaar;
- Sportsnack, voor zes tot twaalf jaar;
- Sport na School, voor twaalf tot achttien jaar.

De drie producten dateren van de vorige legislatuur. Nu zal de minister ze meer op elkaar afstemmen binnen een globale visie op jeugdsportbeleid. Zij kunnen perfect samenwerkingsverbanden stimuleren tussen clubs, gemeenten en scholen.

Daarnaast zal ook de beroepsactieve bevolking extra aandacht krijgen. Haar vrije tijd komt immers steeds meer onder druk door de combinatie van werken of werk zoeken, een gezin, een sociaal leven enzovoort. Voor haar kunnen flexibele en innovatieve vormen van een licht georganiseerd aanbod oplossingen bieden. Een volleybalclub kan bijvoorbeeld ouders die hun kinderen komen afzetten, de gelegenheid bieden om zelf te sporten terwijl de jeugdtraining aan de gang is.

De minister belooft om de inspanningen voor de senioren en de kansengroepen die hij in de vorige legislatuur heeft opgestart, onverminderd voort te zetten. Hij streeft ook naar een maximale inschakeling van kansengroepen in het reguliere sportaanbod.

In deze strategische doelstelling moet het beleid steeds voldoende oog hebben voor innovatie. Vaste trainingen zijn bijvoorbeeld niet te combineren met de agenda van iedereen. De minister zal dan ook nagaan hoe nieuwe sportvormen en originele benaderingen van gekende sporten stimulansen kunnen krijgen. Ook het faciliteren van niet- of lichtgeorganiseerd sportbeoefening sluit hierbij aan.

Sport is een ideale hefboom om verschillende maatschappelijke doelen te realiseren. G-sport is een mooi voorbeeld, net als de bestrijding van bewegingsarmoede. Sport kan de ideale weg zijn om mensen te re-integreren in onze samenleving. De minister denkt onder meer aan kwetsbare jongeren uit de jeugdzorg en aan ex-verslaafden.

1.2.2. SD2. Optimaliseren van het aanbod aan sportinfrastructuur

De achterstand op het vlak van sportinfrastructuur is historisch groot, ondanks alle inspanningen van de vorige Vlaamse Regering. Daarom zal minister Muyters zich blijven inzetten om de lacunes weg te werken. Niet alles moet beschikbaar zijn in elke individuele gemeente. Met name voor zwembaden is dit overdreven. De minister opteert voor een globaal sportinfrastructuurplan, dat het kader moet uittekenen voor gerichte investeringen op lange termijn. Hij zal dit plan ondersteunen met een sportinfrastructuurfonds dat een decretale basis zal krijgen.

Dat sportinfrastructuurplan moet:

- gebaseerd zijn op onderzoek naar de behoeftes en noden;
- een transparant kader bevatten voor projectindieners;
- de focus leggen op topsporttrainingsinfrastructuur en bovenlokale projecten, en prioritaire aandacht besteden aan zwembaden;
- samenwerking en cofinanciering als sleutelbegrippen hanteren, daar die essentieel zijn voor duurzame realisaties.

Op het einde van de vorige legislatuur vond de eerste oproep voor bovenlokale sportinfrastructuurprojecten plaats. Deze bracht een grote nood aan het licht. Er waren liefst 65 dossiers van kandidaatprojecten.

Voorts plant minister Muyters een evaluatie van de Bloso-centra. Zij zullen getoetst worden aan hun bovenlokale taakstelling.

Behalve nieuwbouw en renovatie biedt ook de betere benutting van beschikbare infrastructuur mogelijkheden. De minister wil onderzoeken hoe schoolsportinfrastructuur naschools beter kan opengesteld worden voor andere lokale actoren om de – soms nogal lage – bezettingsgraad te verhogen.

Tot slot moet er ook aandacht zijn voor een sportvriendelijke leefomgeving in de ruimtelijke planningsprocessen.

Ten slotte wil minister Muyters een oplossing voor de motorcross en wil hij daarvoor, samen met de minister van Omgeving, effectief terreinen realiseren.

1.2.3. SD3. Het gezond en ethisch sportklimaat blijvend versterken

Het Vlaams regeerakkoord zet volop in op een actieve 'gezond sporten'-attitude bij de Vlamingen. Ook in deze beleidsnota is dit een belangrijke prioriteit.

Door de implementatie van het nieuwe GES-decreet wil minister Muyters de sportfederaties optimaal ondersteunen om hun medische expertise te verhogen. In samenwerking met huis- en sportartsen streeft hij naar een databank met de sportieve en sportmedische voorgeschiedenis. Het medische onderzoek voor de aansluiting bij bijvoorbeeld een voetbalclub is momenteel nog te beperkt en te eenzijdig, heeft de minister persoonlijk mogen ondervinden.

Minister Muyters wil risicovechtporten de kans geven een degelijk kader te creëren waarbinnen ze op een gezonde en ethische manier kunnen beoefend worden. Het Risicovechtportenplatform speelt hierin een centrale rol.

Om ook mensen met een gezondheidsbeperking alle kansen te geven op een deugdelijke sportbeoefening, zal de minister de goede praktijken uit eerdere proefprojecten verzamelen en verder verspreiden.

Ethisch sporten zal steunen op drie pijlers: persoonlijke integriteit, fair play en sociale integriteit. Het belang van het kind krijgt hierbij bijzondere aandacht. Het management van alle sportorganisaties in Vlaanderen moet de eigen verantwoordelijkheid opnemen.

1.2.4. SD4. Streven naar een dopingvrij Vlaanderen

Minister Muyters is een sterk pleitbezorger van een dopingvrij Vlaanderen. Zijn filosofie is niet zozeer om sjoemelaars tegen de lamp te laten lopen, maar dat ook dopingvrije sporters een faire kans op winst moeten hebben. Heel binnenkort ontvangt het Vlaams Parlement een nieuw ontwerp van decreet met betrekking tot de nieuwe WADA-code 2015. Ook een samenwerkingsakkoord met de andere gemeenschappen en het Brusselse Gewest staat op stapel. In principe gaat de code internationaal in op 1 januari 2015.

Voorts wil de minister in dit verband maximaal werk maken van preventie en educatie.

Omdat het dopinggebruik steeds gesofisticeerder wordt, streeft hij naar een versterkte dialoog met politie, justitie en douane. Ook voor hen is dit een belangrijk thema.

De internationale regels over dopingbestrijding evolueren erg snel. Daarom is het ook belangrijk om de werking van het eigen NADO-Vlaanderen regelmatig te evalueren en bij te sturen waar nodig.

1.2.5. SD5. Bevorderen van kwaliteit, professionalisering en tewerkstelling

Minister Muyters wil maximaal investeren in de kwaliteit van de sportomkadering, de professionele werking van sportorganisaties en de opportuniteiten voor tewerkstelling die de sportsector biedt.

Via een kwaliteitsvol aanbod aan opleidingen en bijscholingen moeten we het niveau van onze trainers en sportbegeleiders verhogen. Deze gekwalificeerde sportbegeleiders moeten ook gestimuleerd worden om actief aan de slag te gaan binnen

de clubs. Het statuut van de sportbegeleider kan hiervoor een oplossing bieden. Dit wil de minister blijven aankaarten op het federale niveau. Overigens kan het niet de bedoeling zijn vrijwilligerswerk te bezoldigen.

Sportclubbestuurders zullen de nodige ondersteuning krijgen om een degelijke clubwerking uit te bouwen. Dit moet ook de vrijwilligers ten goede komen, aangezien zij in een beter georganiseerde omgeving zullen functioneren.

De minister wil de tewerkstelling in en via de sportsector maximaal stimuleren. Zo wordt Vlabus ondersteund voor de coördinatie en tewerkstelling van een pool van sportbegeleiders en -ondersteuners. Het bouwt een kenniscentrum uit over de tewerkstelling in de sport. Daarnaast kan sport een ideale hefboom zijn om laaggeschoolden de nodige competenties en arbeidsattitudes te laten verwerven die hun kansen op de arbeidsmarkt opdrijven. Organisaties met oog voor sociaal-maatschappelijk ondernemerschap kunnen hierbij waardevolle partners zijn.

1.2.6. SD6. Ontwikkelen en delen van kennis en promoten van de sport

Minister Muyters hecht belang aan een kennisgebaseerd sportbeleid en een kortere link tussen kennisontwikkeling, kennisdeling en sportpromotie.

In functie van de kennisontwikkeling hebben de beperkte ad hoc onderzoeken tijdens de vorige legislatuur een significante meerwaarde opgeleverd voor het sportbeleid. Die weg wil de minister voort bewandelen.

Om de bestaande kennis efficiënter te poolen en beter aan te wenden in functie van het beleid en de burger, zal hij binnen zijn administratie het Kennis- en Informatiecentrum Sport oprichten. Ook de Sportdatabank Vlaanderen moet bijdragen aan de kennis- en informatiedeling met de burger.

Als een gerichte kennis- en informatiedeling de burger voldoende kan sensibiliseren over de positieve effecten van sporten en bewegen, dan zal dit ook een impact hebben op de efficiëntie en effectiviteit van sportpromotionele acties en evenementen.

Minister Muyters wil alle sportpromotionele acties in één kader bundelen op basis van een nieuwe sensibiliseringscampagne. Alle sportactoren zullen uitgenodigd worden hieraan mee te werken.

Ten slotte zal de minister het sportevenementenbeleid evalueren, in overleg met de verschillende bestuursniveaus en met het oog op een betere afstemming. Het permanent overlegorgaan sportpromotie vormt hiervoor de ideale basis.

Het beleidsdomein Sport zal ten volle meewerken aan de oprichting van Event Flanders in de schoot van Toerisme Vlaanderen.

1.2.7. SD7. Meer rendement halen uit het beschikbare topsportpotentieel

We kunnen meer halen uit onze investeringen in topsport. Minister Muyters wil het Topsportactieplan Vlaanderen III uitvoeren, maar ook tijdig evalueren met het oog op het Topsportactieplan Vlaanderen IV na Rio 2016. In dit verband hoopt hij op veel input van deze commissie. Voorts vraagt de minister een grondige evaluatie door de stuurgroep topsport.

De inzet voor ploegsporten werpt duidelijk vruchten af.

Het logo Topsport Vlaanderen helpt een positief imago uitdragen. Het nieuwe logo wordt gepresenteerd op de zesdaagse van Gent.

Vlaanderen scoort traditioneel goed in de fase van talentontwikkeling, maar moet blijven innoveren. Het tweejarige proefproject rond het topsportstatuut F, dat een alternatief schooltraject naast de topsportschool mogelijk maakt, zal dan ook worden geëvalueerd en indien aangewezen voortgezet of uitgebreid.

1.2.8. SD8. Constructief bijdragen aan internationaal sportbeleid

Tijdens de vorige legislatuur trad minister Muyters op als voorzitter van de EU-ministerraad voor Sport. Aanwezigheid op internationale fora kan heel wat invloed opleveren, heeft hij ondervonden. Sinds de minister is kunnen toetreden tot The WADA Foundation Board, heeft hij heel direct toegang tot informatie en impact op het internationale beleid.

Dialogoog tussen de gemeenschappen en samenwerking met andere landen zijn absoluut wenselijk, besluit de minister.

2. Vragen en opmerkingen van de commissie

2.1. De heer Herman Wynants

De heer *Herman Wynants* leidt de bespreking in met de vaststelling dat minister Muyters zich als een ploegspeler profileert door nergens in zijn beleidsnota het woord 'ik' te laten vallen.

De beleidsnota bevat een aanbod op maat voor elke levensfase. Gezond sporten en een dopingvrij Vlaanderen komen als streefdoel naar voren. De nota vermeldt vele ondersteunende maatregelen die zowel de actieve als de passieve sportliefhebbers ten goede komen. In de begroting 2015 vindt dit beleid zijn weerslag, en blijft sport ondanks de noodgedwongen besparingen een duidelijke prioriteit.

Gezien het huidige teveel aan federaties steunt de heer Wynants de doelstelling om het sportlandschap te rationaliseren, op voorwaarde dat efficiëntiewinst het uitgangspunt is.

In het subsidiebeleid wil de minister kwalitatieve normen laten primeren. Op zich oké voor de spreker, die toch aandringt om kwantiteit niet helemaal uit het oog te verliezen. De populariteit van een sporttak kan immers een indicator zijn van de kwaliteit. Ook na een decreetsaanpassing zou subsidie voor facultatieve of bijzondere projecten moeten blijven bestaan.

Terecht wil de minister de Vlaamse overheid in haar verhouding tot het gemeentelijke sportaanbod zien optreden als consulentebureau in plaats van ambetante schoonmoeder. De heer Wynants hoopt alvast dat de gemeentebesturen sport hoog op de agenda blijven plaatsen. Zal de minister de aanwending van de overgehevelde subsidies blijven monitoren? We moeten wel bewaken dat de gemeentebesturen hun middelen voor de zachte sectoren niet aan andere doelen zullen besteden.

Voor de optimalisering van de bestaande sportinfrastructuur gaat de minister uit van een algemeen plan met focus op de bovengemeentelijke sportinfrastructuur en de bijbehorende Vlaamse infrastructuurfondsen. Hier moet de objectivering van de behoeften centraal staan, vanuit een bovenlokaal perspectief. Niet elke gemeente heeft haar eigen multifunctioneel sportcomplex nodig. De heer Wynants vraagt ter zake een stand van zaken over de samenwerking met privépartners.

De N-VA blijft pleiten om de sportinfrastructuur meer multi-inzetbaar te maken, waarbij de sportinfrastructuur van de scholen speciale aandacht verdient gezien haar potentieel voor naschoolse sportactiviteiten.

De aandacht voor gemotoriseerde sporten zal een verlichting betekenen voor dergelijke sporttakken, die erg kampen met nimbybezwaren. De minister heeft al werk gemaakt van de omkadering, nu kunnen de organisaties met een duwtje in de rug zelf aan de slag.

De heer Wynants gaat in op de versterking van een gezond en ethisch sportklimaat en polst naar de stand van zaken en timing van de geplande databank voor de samenwerking met huis- en sportartsen. Aandacht voor mensen met een gezondheidsbeperking is logisch aangezien ook zij recht hebben om te sporten. Ook aan ethiek en fair play hecht de heer Wynants groot belang.

Op 4 december zal de commissie de bespreking aanvatten van het ontwerp van decreet betreffende een dopingvrij Vlaanderen. Doping blijft in ons land een zorgwekkend fenomeen, zeker in de fitnesssector.

Naar aanleiding van het hoofdstuk 'Kwaliteit, professionalisering en tewerkstelling' wijst de spreker op het tekort aan gekwalificeerde trainers. Hij hoopt op een inhaalbeweging, al situeert hij de verantwoordelijkheid daarvoor niet enkel bij de minister. Er is ook nood aan genoeg mensen met de motivatie om de vereiste kwalificaties te halen.

In het decreet betreffende de niet-professionele sportbeoefenaar komt de opleidingsvergoeding aan bod. Terecht betreft de minister de sportfederaties hierbij. De heer Wynants is van oordeel dat opleidingsvergoedingen altijd ten goede moeten komen van de jeugdsport en -opleiding.

In verband met de kennisuitbouw en de sportpromotie ligt de klemtoon op de beleidsrelevantie van het onderzoek. De spreker polst naar de timing en de middelen voor de algemene sensibiliseringscampagne.

Het beschikbare topsportpotentieel zou beter moeten renderen. Daartoe is een evaluatie nodig van het topsportplan. In De Morgen van 20 november staat trouwens een artikel met als titel: 'Topsport Vlaanderen oogst veel lof voor de jeugdwerking'.

De spreker betuigt zijn steun voor de verantwoordelijke rol die minister Muyters in het WADA vervult.

De heer Wynants sluit af met een citaat van Henry Ford: "Samenkomen is het begin, samenblijven is een proces, samenwerken is gelijk aan succes."

2.2. De heer Koen Van den Heuvel

De heer *Koen Van den Heuvel* ziet een nota die uitblinkt door haar continuïteit met de vorige regeerperiode, wat niet echt hoeft te verbazen daar de minister van Sport dezelfde is gebleven. Bij een stop-and-gobeleid is trouwens niemand gebaat. Toch had binnen de keuze voor continuïteit de toon wat vernieuwender en ambitieuzer mogen zijn.

De heer Van den Heuvel maakt vijf algemene bedenkingen.

- 1) De beleidsnota bevat weinig meetbare doelstellingen, waardoor de minister zich op voorbaat indekt tegen een negatieve eindevaluatie.
- 2) De minister gaat uit van sport als instrument veeleer dan als doel op zich. De heer Van den Heuvel vindt sport en sportbeleving wel intrinsiek maatschappelijk waardevol.
- 3) Werk- en stuurgroepen komen erg vaak in de tekst voor. Wie zal daar deel van uitmaken? Overleg is goed voor een draagvlak op voorwaarde dat al die stuurgroepen meer stimuleren in plaats van vertraging te veroorzaken.

- 4) Het voornemen om één sportadministratie op te richten krijgt de volle steun van de heer Van den Heuvel. De sportsector zal gebaat zijn met een enig aanspreekpunt.
- 5) Uit de acht – overigens helder geformuleerde – strategische doelstellingen en de daaruit voortvloeiende operationele doelstellingen komt niet echt een algemene ambitie naar voren die de rode draad in het sportbeleid kan vormen. Een dergelijke rode draad moet het sportbeleid een positie geven in het regeringsbeleid. Wat wil de minister in 2019 bereikt hebben?

In het kader van SD1 – sport in de breedte via diverse partners faciliteren – plant de minister terecht een evaluatie en bijsturing van het Sportfederatiedecreet. De desbetreffende audit blijkt echter nogal wat federaties ontevreden te stemmen. Ze vragen zich af of de audit wel een goed beeld zal opleveren. Kan de minister die audit bijsturen? Voorts kijkt de spreker uit naar de resultaten van de benchmarking die het Steunpunt Sport uitvoert en die bestudeert hoe de sportfederaties in andere Europese landen worden ondersteund. Alleszins mag de op til staande rationalisatie van het sportfederatielandschap geen kille besparingsoefening worden. Fusies moeten meerwaarde opleveren en niet louter ter wille van de fusie zelf plaatsvinden.

Wat bedoelt de minister met de 'sporttakoverschrijdende trajecten', die de VSF moet ondersteunen?

Garandeert de inkanteling zonder oormerk van de sectorale subsidies voor lokaal sportbeleid het behoud van het steunniveau? Op dat punt verdienen de lokale bestuurders hoe dan ook vertrouwen, terwijl de lokale oppositie, de lokale sportraad en de lokale sportverenigingen eventuele problemen kunnen aankaarten.

Nu de provincies hun persoonsgebonden bevoegdheid zien vertrekken, peilt de spreker naar de gevolgen voor G-sport, dat met provinciale steun kan bogen op de enthousiaste medewerking van enorm veel mensen. Hopelijk wordt dat initiatief niet gekortwiek. De heer Van den Heuvel rekent op de empathie van de minister. Ook de structurele verankering van het steunpunt G-sport is een prioriteit. Als de provincies dit doelgroepenbeleid stopzetten, moet de Vlaamse overheid het overnemen.

De provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant hebben gemeenten gestimuleerd om regiogroepen tot stand te brengen: sportregio's met een overkoepelend aanbod, laagdrempelige beweging, jeugd cursussen, kleuter- en seniorendoelgroepen en kwalitatieve trainersopleidingen. Dit heeft vele gemeenten geholpen om hun sportdoelstellingen te realiseren. Zal minister Muyters – net als minister Gatz voor zijn bevoegdheden heeft aangekondigd – de gevolgen van de recente budgettaire beslissingen en hervorming van de provinciale bevoegdheid monitoren en evalueren? De spreker pleit om eventuele ontmoediging te meten en waar mogelijk bij te sturen. Kan Bloso een coachende rol krijgen ten aanzien van lokale besturen en regiowerking?

Hoe ziet de minister de rol van het ISB in de volgende jaren? Zal hij de opdracht van die puike instelling uitbreiden en haar meer betrekken bij de monitoring en opvolging van het lokale sportbeleid, uiteraard zonder te vervallen in keizer-kostertoestanden? Hoewel lokale besturen het nodige vertrouwen verdienen, kan opvolging door Bloso en ISB zeker nuttig zijn.

Heeft de minister al zicht op de concrete samenstelling van de paritaire commissie decentralisatie?

De beleidsnota gaat in op specifiek sportaanbod voor doelgroepen zoals studenten, senioren en actieve beroepsbevolking. De meeste leeftijdsgroepen zijn opgegroeid

met sport, maar zeventigers en tachtigers hebben in hun jongere jaren veel minder de kans gekregen om actief te sporten. Gelukkig bieden organisaties als OKRA hen op gevorderde leeftijd de kans om voor het eerst georganiseerd te sporten. Seniorensportfederaties als die van OKRA hebben een duidelijke meerwaarde, ze bieden een waaier aan sporten aan en krijgen doelgroepen aan het sporten. De spreker vraagt de minister om zijn plannen met betrekking tot een strategische stuurgroep senioren sport concreet toe te lichten.

In de laatste operationele doelstelling van SD1 gaat de beleidsnota in op het faciliteren van de licht georganiseerde sportbeoefening en het stimuleren van nieuwe sportvormen. De lokale sportdiensten hebben daarin een belangrijke rol te vervullen. Welke rol precies? Hoe wil de minister de lokale besturen op dat vlak aanmoedigen?

In verband met het Bloso-aanbod aan sportkampen en sportklassen pleit de CD&V voor een aanvullend beleid ten opzichte van het aanbod van de sportfederaties.

Sportinfrastructuur komt in SD2 aan bod. De heer Van den Heuvel betuigt zijn steun aan het streven naar een sportinfrastructuurplan, de planmatige aanpak en de voorrang voor bovenlokale sportinfrastructuurprojecten met speciale aandacht voor zwembaden. Dit alles wordt gekoppeld aan het sportinfrastructuurfonds. De huidige budgettaire context wordt wellicht een zekere rem op de realiseerbaarheid van alle doelen. Wie zal het sportinfrastructuurplan voor zijn rekening nemen: Bloso of het steunpunt?

De beslissing van de Vlaamse Regering over de ingediende projecten uit de eerste oproep voor de bovenlokale sportinfrastructuur heeft blijkbaar sommige gemeenten tot een beroepsprocedure bewogen. Legt die een hypotheek op de subsidiëring van de goedgekeurde projecten? Is de lancering van de tweede oproep wel dringend? Die zou dan op basis van het oude reglement plaatsvinden. Is het niet meer aangewezen om te temporiseren tot het sportinfrastructuurfonds met een nieuw reglement van start is gegaan, en de subsidiëring op het nieuwe kader kan worden gebaseerd?

De CD&V steunt de intenties van minister Muylers betreffende herbestemming van waardevol erfgoed met een sportfunctie.

Cruciaal voor de sportinfrastructuur is uiteraard het budget. De heer Van den Heuvel heeft er alle begrip voor dat iedereen moet bijdragen aan de besparingsoperatie. De minister verdient alle steun opdat hij zo veel mogelijk middelen naar het sportinfrastructuurfonds krijgt.

Het debat over de evaluatie van de Bloso-centra wordt niet langer ontweken. Daarbij vindt de minister in de CD&V-fractie een constructieve medespeler.

SD3 betreft een gezond en ethisch sportklimaat, een heel terechte prioriteit. Komt er nu voor de beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van ethisch sporten een nieuw steunpunt of niet? Wat is de toegevoegde waarde van een extra coördinatiepunt?

Over het dopingvrije Vlaanderen zal de commissie het nog hebben naar aanleiding van het ontwerp van decreet.

In verband met SD5, 'investeren in kwaliteit en het professionaliseren van sport', constateert de heer Van den Heuvel dat de Vlaamse Trainersschool een positieve evaluatie heeft gekregen, met de opmerking om te diversifiëren afhankelijk van het type opleiding. Ook de heer Van den Heuvel pleit om zo veel mogelijk opleidin-

gen op maat aan te bieden. Er moet een toegevoegde waarde gecreëerd worden op het bestaande aanbod.

Van het vernieuwde en versterkte Vlabus verwacht de spreker veel. Het is een mooi initiatief om via Vlabus verschillende sportorganisaties te helpen, bijvoorbeeld om degelijke jeugdtrainers in te zetten. Kan de Vlabus-reglementering nog soepeler? Kunnen clubs nog gemakkelijker samen een Vlabus-medewerker inzetten voor bijvoorbeeld administratieve ondersteuning?

Welk stimulerend beleid is mogelijk om afgestudeerde bachelors en masters lichamelijke opvoeding op een duurzame manier bij het Vlaamse sportleven te betrekken?

Zullen provincies nog een rol behouden in de Vlabus-organisatie?

De CD&V steunt het voornemen van de minister om het decreet betreffende de niet-professionele sportbeoefenaar aan te passen. De heer Van den Heuvel peilt naar de timing.

In het kader van SD6, de promotie van de sport, vraagt de spreker naar de toekomstplannen van de minister met het steunpunt beleidsrelevant onderzoek voor de sport. De huidige overeenkomsten lopen in 2015 af.

Een overkoepelend sportpromotieplan kan een nuttig beleidsinstrument opleveren, met duidelijke taakafspraken tussen Vlaanderen, de lokale besturen en de sportfederaties. Een efficiënte sportpromotie betekent ook dat de betrokkenen elkaar niet voor de voeten lopen met hun flyers en brochures. Efficiëntie en budgetbeperking impliceren goede afspraken tussen de stakeholders.

Over topsportpotentieel – SD7 – kan er debat komen naar aanleiding van de evaluatie van het derde topsportactieplan. Olympische medailles vormen niet de enige graadmeter. Ook de performantie verdient aandacht. Nederland klopt Vlaanderen op dat vlak met grote voorsprong.

De minister hecht veel belang aan de toetreding tot EPAS. Welke meerwaarde ziet hij daarin?

Besparingen op de sportsector zijn niet gemakkelijk. Voor de subsidies aan sportfederaties komt er blijkbaar een correctie ten opzichte van het decreetaal bepaalde bedrag, die tot in bepaalde gevallen tot 16 percent kan oplopen. De algemene besparingsafspraken houden in dat personeelssubsidies niet getroffen worden, maar dat lijkt in de sportsector niet helemaal duidelijk. Voor haar geloofwaardigheid moet de regering klare wijn schenken. Het vertrouwen van de sportfederaties kan behouden blijven mits correcte en tijdige communicatie over de subsidies, ook met het oog op hun begrotingen. De heer Van den Heuvel betreurt dat Bloso en het departement de sportorganisaties een hele tijd in het ongewisse hebben gelaten over de juiste omvang van de besparingen. Hij hoopt dat de sector de komende maanden goed wordt begeleid. Niemand bespaart graag, maar iedereen moet het doen en prioriteiten afwegen. Empathie en begeleiding zijn wel aangewezen.

Ten slotte waarschuwt de heer Van den Heuvel minister Muyters voor kapers op de kust. Privéorganisatoren zoals Golazo azen op de overname van de interessantste brokjes uit het aanbod van de federaties om ze commercieel uit te baten, bijvoorbeeld 'start to run' en 'urban trail'. Het kan niet de bedoeling zijn dat financieel minder sterke federaties en sportdiensten hun innovatieve ideeën en projecten gedwongen verkopen aan een privéorganisatie die vervolgens de winsten opstrijkt, ook al omdat de ontwikkeling van die projecten vaak subsidiegeld heeft gekost.

Partnerships met de privésector zijn oké als ze beide partners verrijken op basis van duidelijke afspraken.

2.3. De heer John Crombez

De heer *John Crombez* wijst erop dat de bevoegdheidsoverdracht uit de provincies in verschillende commissies moeilijke vragen oproept.

De spreker sluit zich aan bij de vragen van de heer Van den Heuvel over Bloso. En welke rol dicht de minister Bloso toe in de middelenoverdracht naar de lokale besturen?

Met betrekking tot sportinfrastructuur ziet de minister de middelen voor de planmatige aanpak toenemen. Wil de minister delen van de schoolinfrastructuur openstellen voor sportclubs, en op welke schaal? Ook de discussie over de Brede School brengt die mogelijkheden te berde.

Voor sportinfrastructuur gaan de kredieten naar 7,6 miljoen euro. Verwacht de minister problemen met betrekking tot de financieringswijze? Een deel kan via alternatieve financieringstechnieken gebeuren. Moet dit worden geëvalueerd naar aanleiding van andere regels van Eurostat en de aanrekenbaarheid van alternatieve financiering? Dat is misschien geen groot probleem, maar voorkomen is beter dan genezen.

De ontwikkeling van de sportclub van morgen heeft een planlastenkant. De heer Crombez kent voorbeelden genoeg van de moeilijkheden die bestuurders van sportclubs ondervinden, niet alleen financieel, organisatorisch en met betrekking tot de wettelijke aspecten van vrijwilligerswerk, maar ook in hun verhouding tot de administraties. In het verenigingsleven in het algemeen is de verhouding tot die administraties niet eenvoudig voor besturen met een vrijwilligersstatuut. Over rechtszekerheid wordt vaak gesproken in verband met ondernemingen, maar ze is ook in het verenigingsleven en de sport belangrijk. De positie van bestuurders in sportclubs in verhouding tot de administraties zou beter moeten, of op zijn minst minder risicovol. Voor de sportclub van morgen zou een helder, rechtszeker en planlastluw kader beschikbaar moeten zijn.

Bij de 'werking en toelage van topsportbeleid' is de aanpassing van het krediet niet helemaal duidelijk. Het gaat voor 2015 over een krediet van 2,585 miljoen euro, met daarin herverdeling naar Bloso, desindexatie en topsportevenementen. Waar precies worden middelen verplaatst? Hoe is de 550.000 euro terug te vinden bij Bloso?

Het bedrag voor de 'werking en toelage van beleidsvoorbereiding en -evaluatie' verdubbelt bijna, tot 714.000 euro. De heer Crombez heeft niets tegen een goede financiering van beleidsvoorbereiding en -evaluatie, maar is ruim 300.000 euro extra niet wat veel terwijl zoveel andere middelen onder druk staan, bijvoorbeeld die voor topsportbeleid? Het is het begrotingsartikel dat de werkingsmiddelen bevat voor het mediabeleid. Waarvoor is het merendeel van die extra middelen bestemd?

Hoe kan de minister in budgettaire moeilijker tijden de planlast van clubs verminderen?

2.4. De heer Lionel Bajart

De heer *Lionel Bajart* steunt de uitgangspunten en principes van de beleidsnota, maar zal namens de Open Vld-fractie een aantal liberale aandachtspunten opsommen.

De verschillende instrumenten voor de begeleiding van topsporters zouden complementair moeten zijn. Topsport laat zich maar op één manier evalueren: medailles en top 8-uitslagen op grote toernooien. Het komt erop neer de middelen juist in te zetten en dat correct te evalueren. Voor 'Be Gold' staat zo'n evaluatie op stapel. De heer Bajart peilt naar het concrete opzet, de parameters en de complementariteit met andere topsportinstrumenten.

In ploegsporten scoort ons land beter dan in individuele sporten, wellicht gezien het belang van begeleiding en professionele omkadering voor ploegsport. Voor de individuele topsporter geeft het talent blijkbaar nog meer de doorslag. De spreker wil van de minister weten of hij de topsportbegeleiding voor ploeg- en individuele sporters op dezelfde leest zal blijven schoeien. Of komt er meer ruimte voor diversificatie?

Sommige van onze nationale ploegen doen het bijzonder goed en torsen wervende namen als Dragons, Tigers en Panthers. Maar bij sommige ploegsporten schort één en ander op federatieniveau. Het basketbal was een voorbeeld, ondanks de aanwezigheid van topspelers als Ann Wauters. Onder aanvoering van Emma Meesseman staat nu een nieuwe lichter klaar die internationaal kan doorbreken. Hoe wil de minister ervoor zorgen dat de federatie de kansen eindelijk benut?

Veldrijden zou opnieuw op de topsportlijst moeten komen. De olympische status mag niet de enige parameter voor erkenning zijn. De heer Bajart vraagt hoe het traject er concreet zal uitzien voor de herevaluatie van de topsportlijst die de beleidsnota aankondigt.

In budgettaire moeilijke tijden moet de overheid keuzes maken, bijvoorbeeld op het vlak van ondersteuning van evenementen. Het standpunt van Open Vld is duidelijk: langs het parcours van een sport zonder topsporterkenning horen geen banners van Topsport Vlaanderen.

De minister wil specifieke federaties aanzetten tot fusies of minstens samenwerking als voorwaarde voor steun. Waarom geldt hetzelfde niet voor breedtesportfederaties?

2.5. De heer Ludo Van Campenhout

De heer *Ludo Van Campenhout* feliciteert de minister met de beleidsnota 'Door samsenspel winnen', die een duidelijke visie aanreikt met strategische keuzes om de sport in Vlaanderen tot 2019 te laten groeien. De spreker heeft meer vertrouwen in de lokale besturen dan sommige van zijn collega's. 75 procent van de Antwerpenaren sport trouwens regelmatig.

De beleidsnota brengt een goede mix van duursport, breedtesport en topsport. Maar ook bewegen verdient aandacht. De drempel om te sporten ligt soms hoog omdat mensen vrezen dat ze meteen 20 kilometer per week zullen moeten lopen of grote afstanden fietsen. Een beweegcampagne zou veel mensen over de drempel kunnen halen. Uit participatieonderzoek blijkt dat vooral de actieve beroepsbevolking, bijvoorbeeld jonge werkende moeders, afhaakt.

De heer Van Campenhout weet dat Nederlandse projecten sport gebruiken als hefboom om jongeren te activeren. Hij vraagt of de minister, die ook minister van Werk is, dergelijke plannen heeft.

De beleidsnota besteedt veel aandacht aan de optimalisering van sportinfrastructuur. Er is sprake van een globaal sportinfrastructuurplan. De heer Van Campenhout vraagt zich af hoe dit zal worden gerealiseerd en wie daarover zal beslissen. Doelen de 'bovenlokale investeringen' op een intergemeentelijk verband? Betekent de

klemtoon op zwembaden dat andere infrastructuurinvesteringen, zoals in atletiekpistes en sporthallen, minder aan bod zullen komen?

Dan is er de overgang van de sportinfrastructuur van de provincies naar de grootsteden. De heer Van Campenhout peilt naar het pad en de bewaking van de doelstelling. De vrees voor negatieve effecten deelt hij niet: de infrastructuur zal in goede handen terechtkomen.

Met betrekking tot de stadions vraagt de heer Van Campenhout zich af of er een watervalstelsel komt voor clubs die het pad dreigen te missen.

Tot slot wil de spreker ingaan op een aspect van de laterale samenwerking met andere beleidsdomeinen: sporten in parken blijft een enorm probleem. De heer Van Campenhout vraagt op dat vlak samenwerking tussen de ministers van Sport en van Omgeving.

2.6. De heer Marius Meremans

De heer *Marius Meremans* apprecieert de sterke sociale invalshoek van de beleidsnota. Ze heeft een focus op sport als empowerment, als een middel tot cohesie. Het is natuurlijk het doel om een fitte en sportieve bevolking te krijgen en om bakens uit te zetten voor topsportprestaties. Maar ook het sociale en gemeenschapsvormende element speelt een belangrijke rol in de sport.

De SARC waarschuwt dat de bijkomende ambities misschien het takenpakket van de sportsector zullen verzwaren en dat dit niet ten koste mag gaan van de financiering van sport als doel. Ook bij recreatief sporten, de eerste doelstelling, wordt over sportfederaties gesproken. Er moeten minder sportfederaties zijn, maar toch moet er blijvend aandacht zijn voor de recreatieve multisportfederaties. Dan rijst de vraag wat er moet gebeuren met de recreatiesportfederaties.

Vanuit zijn onderwijsinvalshoek juicht het commissielid het aanbod van jong tot oud toe, met de nadruk op het naschoolse aanbod. Maar de link met de sportclubs blijft zeer belangrijk. Senioresport en G-sport betreffen primordiale doelgroepen, waaraan ook de steden en gemeenten veel aandacht besteden. Interculturaliteit en het empoweren van kwetsbare jongeren zijn eveneens belangrijke doelen in het streven om via sport iedereen aan boord te houden. Hoewel we het niet als een gendarme hoeven te handhaven, is in verband met integratie ook het taalgebruik in de sportclubs belangrijk.

Licht of niet-georganiseerde sportbeoefening, zoals die gebeurt op mountainbikepaden, Finse pistes en loopomlopen, moet kunnen rekenen op de vereiste kwaliteitsbewaking. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om natuurlijke loopomlopen te onderhouden.

De link met Toerisme juicht de heer Meremans toe. Hij vindt een coherent top-evenementenbeleid belangrijk. Vlaanderen moet zich, zoals andere landen, positioneren. Kijk maar hoe Brazilië zich door middel van sport promoot. Cultuur past ook in die promotie. Hierover is overleg met de ministers van Toerisme en Cultuur aangewezen.

De heer Meremans is blij dat de noden van de vrijwilligers aan bod komen. Dat is een essentieel onderdeel van de sportomkadering. Hij veronderstelt dat de concrete toepassing voor de beleidsbrieven zal zijn. In verband met het statuut van de sportbegeleider leerde de heer Meremans uit het federale overleg een nieuw woord: 'semi-agonale' arbeid.

2.7. De heer Bart Nevens

De heer *Bart Nevens* vraagt bijzondere aandacht voor één punt uit de beleidsnota: de motorsport. Hij veronderstelt dat de minister niet hoeft te worden herinnerd aan de beloften van zijn voorgangers, die tien motorcrossterreinen beloofden, met minstens één in elke provincie. Op 4 april 2014 werd uiteindelijk beslist om in de havengebieden twee tijdelijke terreinen open te stellen voor de gemotoriseerde sporten. Bij gebrek aan een terrein bestaat er in Vlaanderen geen legale manier om te motorcrossen, maar clandestien gebeurt het natuurlijk toch. De heer Nevens komt niet alleen uit liefde voor de motorsport op voor een duurzame oplossing, maar ook uit liefde voor de natuur, waar motorsporters in conflict komen met wandelaars of ruiters. De heer Nevens vindt het hypocriet om wereldkampioenen in paleizen te huldigen, terwijl ze naar het buitenland moeten om te trainen. Het lid is tevreden dat het probleem aan bod komt in de beleidsnota, maar dat had wel wat uitgebreider gemogen.

In ons dichtbevolkte kleine land is de beschikbare ruimte hoe dan ook beperkt. De heer Nevens suggereert om gebruik te maken van de federale sluiting van defensieterreinen. In 2011, 2012 en 2013 werden ook in het Vlaamse Gewest legerterreinen verkocht. Op het gewestplan zijn het nog witte vlekken. Er zijn dus weinig vergunningen nodig om daar motorsport te organiseren. Uiteraard is er lawaai, zij het dat elektrische sportmotoren al bestaan. Maar anderzijds betreft het een sporttak met economische waarde, die we dreigen te verliezen. En dan zullen de teleurgestelde beoefenaars clandestien in onze bossen en natuurgebieden gaan racen.

Wat is de stand van zaken voor die terreinen? Zullen de belangenverenigingen voor overleg worden samengeroepen, en zo ja wanneer? De heer Nevens biedt zijn volle medewerking aan gezien zijn goede contacten met die groepen.

2.8. De heer Bart Caron

De heer *Bart Caron* vindt de beleidsnota goed, maar wat braaf. De besparingen nekken de ontwikkeling van een beleidsvisie terwijl we momenteel net nood hebben aan enkele doorbraken: vooral op het vlak van de topsport en haar federaties en clubs. De beleidsnota bevat correcte analyses en doelstellingen, maar zet daar te weinig incentives tegenover. Meer ambitie zou welkom zijn geweest. Een minister van Sport zou steeds als eerste prioriteit de belangen van de sector moeten verdedigen, niet die van zijn regering.

Over dopingbeleid deelt de heer Caron de visie van de minister. Wel wil hij wijzen op de omvang die het probleem aanneemt in de krachtsporten. Almaar meer bodybuilders gebruiken doping en komen zelfs met het criminele milieu in aanraking. In deze sport zijn immers niet alleen de prestaties maar ook de fysieke verschijning een doel.

De problemen rond Thomas Van der Plaetsen illustreren dat men niemand schuldig mag noemen voor hij is veroordeeld. Absolute transparantie is aangewezen, maar de analyses moeten waterdicht zijn. Sporters verdienen respect, waarbij onschuldigen niet met schuldigen mogen worden gelijkgesteld. De heer Caron polst naar de eventuele opportuniteit van decretale initiatieven met betrekking tot de NADO's.

Topsport is per definitie selectief. Als Vlaanderen successen wil boeken, moet het minstens evenveel of zelfs meer topsportbeleid voeren, maar voor minder mensen. Sportfederaties hebben ter zake een grote verantwoordelijkheid. De heer Caron vraagt om aan de hand van een decreet paal en perk te stellen aan het amateuristische geklungel dat vandaag her en der aan het licht komt bij de topsportfederaties.

Bloso had blijkbaar topsportbudgetten over. Misschien kan er worden geïnvesteerd in toeleidingsinstrumenten en in omkadering. Een verscherping is hier op zijn plaats. Op 20 november 2014 berichtten de kranten over een wurgcontract voor een zestienjarige, een dag nadat de kinderrechtencommissaris zijn jaarverslag had voorgesteld in het parlement. Een zestienjarige die weigert een topsportcontract te ondertekenen, moet een schadevergoeding van ruim 400.000 euro betalen aan de club. Dergelijke praktijken zouden in meer Belgische voetbalclubs voorkomen. Hoewel minister Muyters ter zake niet bevoegd is, is hij het morele geweten van sportend Vlaanderen. Kinderhandel in het voetbal is verwerpelijk.

De sportfederaties hadden het financieel al niet erg breed maar krijgen het nu nog moeilijker. Kan de minister op dat vlak niet retroactief corrigeren? De federaties hebben te kampen met een besparing van 30.000 tot 60.000 euro per jaar, wat hun professionalisering niet ten goede zal komen. De afspraken in de regering om 15 percent te besparen op werkingskosten en 2 percent op lonen krijgen geen toepassing in de bevoegdheden Cultuur, Jeugd en Sport, die elk één algemene besparing te verwerken krijgen. Hoe zal de minister die concreet toepassen?

Ook lokale, recreatieve sportclubs zouden professioneel moeten worden. Met alle respect voor de inzet van de vrijwilligers, die clubs moeten beter kunnen. Kinderen hebben goede begeleiding nodig. De logica van elk zijn eigen clubje moeten we durven doorbreken. Ondanks de eerdere inspanningen met betrekking tot jeugdtrainers, zelfs van de Wielerbond, is er nog een lange weg af te leggen.

Helaas gaat vóór de overdracht aan het Gemeentefonds nog eerst de knip in het budget voor lokaal en provinciaal sportbeleid. Voor de sportsector zal die overdracht minder problemen veroorzaken dan elders, gezien het historische en sterk uitgebouwde lokale sportbeleid. Lokale bestuurders zijn genooddaakt om daaraan te werken. Het ISB neemt dan ook een heel voorzichtig standpunt in. De heer Caron vraagt de minister een doorgedreven monitoringsysteem. Bloso, dat altijd een regelneef is geweest, zou de nodige informatie moeten vergaren over de gevolgen van de verschuiving, de doelstellingen in de beleids- en beheerscyclus en de lokale uitgaven voor sport. De effecten van de overdracht op het lokale terrein moeten we kennen.

De heer Caron was mede-initiatiefnemer van gelijkaardige decreten over lokaal sportbeleid, maar de uitvoering is deze keer rigoureuus op het ongeloofwaardige af. De overheveling naar het Gemeentefonds is slecht aangepakt. Minder toezicht op de gemeenten is prima, maar de band helemaal doorknippen is een veel te drastische ingreep. Bloso moet in het eigen hart kijken want zijn houding ligt mee aan de basis van de afschaffing van het Lokale Sportdecreet.

De spreker is autonomie genegen maar vindt ook een stimuleringsbeleid nodig. Investerings met het oog op het gebruik van schoolsportinfrastructuur door clubs zullen via gemeentelijke sportdiensten gebeuren. Gemeenten, scholen en sportclubs zouden veel baat hebben bij een instrument dat daarvoor wordt ontwikkeld. De spreker vraagt de minister om samen met Bloso te onderzoeken hoe we opnieuw beleid en instrumenten kunnen aanreiken om lokaal sportbeleid te stimuleren.

In verband met G-sport staat de heer Caron niet achter het idee van provinciale afdelingen van de Vlaamse overheid. Ofwel is een bevoegdheid Vlaams, ofwel is ze het niet. Bovenlokale sportwerking dreigt tussen wal en schip te vallen. 'Bovenlokaal', 'intergemeentelijk', 'bovengemeentelijk' en 'niet-gemeentelijk' zijn allemaal benamingen voor wat te klein is voor de Vlaamse schaal maar te groot voor lokaal beleid. De spreker vraagt om daar op een faire manier de kam door te halen. De verevening was vorige legislatuur vaak onderwerp van discussie. Nu wordt de tendens bezegeld. G-sport is een restant van een heel sportbeleid.

Persoonsgebonden materies zijn geen provinciale bevoegdheid meer, maar de infrastructuur wel. De heer Caron pleit voor samenhang. De minister moet zijn plannen duidelijk communiceren. De spreker heeft op zich niets tegen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, daar die bepaalde problemen kunnen helpen oplossen.

De vorige evaluatie van de Bloso-centra ligt enkele jaren achter ons, dus staat de heer Caron achter de nieuwe evaluatie. De kerntaak van Bloso is doen wat gemeenten niet kunnen. Het departement gaat voor één sportbeleid. Er komt een reorganisatie van de agentschappen. Er zal één entiteit overblijven. Bloso is nu een IVA met rechtspersoonlijkheid. Wat wordt het in de toekomst? Zal de tweedeling dan ophouden te bestaan?

De heer Caron is bezorgd over de bovenlokale sportinfrastructuur, zeker met betrekking tot de zwembaden. Provincies hebben op dat vlak een puik initiatief genomen, maar de 5 of 6 miljoen euro die de minister daarvoor veil heeft, zal niet meer dan kleuterbaden opleveren. De heer Caron wijst de minister op de nood aan een veel forser budget. Hij hoopt dat de wachttijden weer niet oplopen tot tien jaar, zoals met de schoolinfrastructuur het geval is.

Sportbegeleiders – de zogenaamde semi-atorale arbeiders – moeten een goed statuut krijgen, in het belang van de clubs en de samenleving. Het betreft vooral federale materie met aspecten van sociale zekerheid en fiscaliteit. Naar analogie met de inzet van dienstencheques en PWA om zwarte arbeid terug in het legale circuit te krijgen, is ook voor de sportbegeleiding een oplossing nodig. Mensen mogen niet worden ontmoedigd om in de sport een verantwoordelijkheid op te nemen. De heer Caron doelt niet op grootverdieners in voetbalclubs maar op de trainers van kleine clubs, spelers in derde provinciale enzovoort. De huidige vrijwilligersvergoedingen volstaan niet. Ook in de culturele wereld bestaat die semi-atorale sfeer. Iedereen heeft belang bij een goede regeling. De heer Caron hoopt dat de minister die op gang trekt.

Ten slotte pleit de heer Caron ervoor om lichte vormen van sportbeoefening te valoriseren, niet met geld maar met goede structuren en stimulansen.

3. Antwoorden van minister Philippe Muyters

Minister *Philippe Muyters* beaamt het belang van een team. Een spits scoort nooit alleen maar samen met de ploeg en de trainer.

De minister gaat ermee akkoord om in het subsidiëringsbeleid voor de sportfederaties ook kwantitatieve criteria in rekening te brengen.

Hij wil blijven inzetten op kwalitatieve trainersopleidingen.

De overdracht naar de gemeenten van sectorale middelen voor sport verloopt zonder oormerk. De minister heeft alle vertrouwen dat de steden en gemeenten ze aanwenden voor de doelen waarvoor ze zijn bestemd. Op dat vlak is men tegenwoordig veel positiever ingesteld dan vroeger. Voor de – inderdaad noodzakelijke – monitoring bij die operatie zullen de VVSG, het ISB en Bloso instaan. Bedoeling is de evoluties in kaart te brengen, doelgericht en zonder extra planlast voor de lokale actoren.

De Vlaamse overheid moet inzetten op de bovenlokale infrastructuur. Misschien is 7,6 miljoen euro niet zoveel. De minister vroeg tijdens de onderhandelingen meer, maar er zijn zoveel prioriteiten en uitdagingen. Hij staat achter publiek-private samenwerking als instrument om deze middelen uit te breiden, maar deze investeringsvorm zal niet opgelegd worden. De overheid legt het geld op tafel als een rechtstreekse subsidie. Het betreft dus geen beschikbaarheidsvergoeding zoals in

het vorige Vlaams Sportinfrastructuurplan. Boven op de 7,6 miljoen euro kunnen gemeenten iets extra inbrengen. 7,6 miljoen euro lijkt in dit verband niet veel, maar een multiplicatoreffect met inbreng uit verschillende gemeenten, eventueel samen met de privésector, zou heel wat meer mogelijkheden opleveren. Het einddoel is alleszins dat de infrastructuur aanwezig is waar ze nodig is. Daartoe wil de minister een plan opstellen, waarvoor Bloso heel wat nuttige informatie kan aanleveren.

Gemotoriseerde sport lijdt inderdaad onder het nimbysyndroom. De commissie voor Ruimtelijke Ordening bleek telkens eensgezind achter de aanleg van terreinen te staan, maar zodra de locatie werd bepaald, verdween die eensgezindheid. Als minister van Ruimtelijke Ordening heeft minister Muyters zich daar vijf jaar voor ingezet. Hij heeft de provincies naar hun knelpunten gevraagd met het oog op nieuwe wetgeving. Is het bijvoorbeeld mogelijk om tijdelijk gemotoriseerde sporten tijdelijk toe te laten op terreinen van havens of bedrijven? De provincies hebben uiteindelijk geen oplossingen aangeboden. Gesteund door toenmalig havenminister Hilde Crevits heeft minister Muyters de Vlaamse Regering meegedeeld dat in de vier Vlaamse havens 5 hectare beschikbaar is voor motorsport zonder dat dit hun commerciële belangen zou schaden. Het betreft tijdelijke terreinen. De minister heeft alle havens gevraagd welke oppervlakken de minste kans hebben op ontwikkeling in de volgende jaren. Daarnaast zijn er nog aspecten van ruimtelijke ordening, milieu enzovoort.

De minister zal samen met de nieuwe havenminister Ben Weyts, en de nieuwe minister van Omgeving Joke Schauvliege voor deze zaak blijven vechten. De sector zelf is nog altijd versnipperd, maar zoekt constructief mee naar oplossingen. Het overleg tussen de bevoegde kabinetten staat heel binnenkort op de agenda. Maar gemakkelijk wordt het niet. In een bepaalde haven had de minister het akkoord van een bedrijf over een bruikbaar terrein, maar na een actie van een buurtcomité krabbelde het bedrijf terug. Zo gaat het telkens opnieuw. Minister Schauvliege heeft de leidende rol als minister van Omgeving, maar minister Muyters zal haar steunen in de zoektocht naar een oplossing.

Voor sportmedisch geschiktheidsonderzoek bestaat het protocol met de sport- en keuringsartsen al een tijd. De eerste opleiding van huisartsen is in mei 2014 gestart. De invoering kan voortgaan. De minister gelooft er sterk in. Forceren is uit den boze: het betreft een initiatief op basis van vrijwilligheid.

De minister is het helemaal eens met de opmerkingen over gekwalificeerde trainers. Facultatieve opdrachten moeten de nodige ondersteuning voor kwaliteit en innovatie bieden.

De promotiecampagne is voor de minister een samenspel. Hij is het ermee eens dat federaties en gemeenten daarin een rol krijgen. Een campagne om mensen aan te zetten om tijd te maken voor sport, is een goede zaak.

De heer Van den Heuvel wees terecht op het belang van continuïteit. Het zou verkeerd zijn om iets goeds te veranderen. Ambitie heeft de minister echter wel degelijk. De rode draad in zijn beleidsnota is samenwerking: tussen onder meer Bloso, de gemeenten, de federaties en clubs, en de individuele sporters. Dat is het fundament waarop de hele nota is gebaseerd.

De minister somt de algemene principes op. De rol van de overheid moet evolueren van controle naar coördinatie. Iedereen die wil sporten, moet die kans krijgen op de beste manier. Preventieve aandacht voor de gezondheid is nodig. De federaties en hun besturen moeten worden ondersteund. De acht doelstellingen die de minister heeft gepresenteerd, passen volledig in die principes.

De inspanningen betreffende gezond sporten, antidoping en topsport staan niet los van elkaar. Tussen topsport en breedtesport geldt een wederzijdse bevruchting. Een brede basis is een voorwaarde voor de vorming van topsporters. Hun prestaties trekken dan weer meer beoefenaars aan. Het mooiste voorbeeld is de boom die hockey nu bij jongeren kent.

Dat de beleidsnota sport als middel benadert, sluit helemaal niet uit dat sport ook een doel op zich is. Hoe dan ook is sport tegelijk een weg naar andere doelstellingen, waar de minister meer werk van wil maken. De heer Van Campenhout vroeg naar de link met werkgelegenheid. Een coach die zijn jonge spelers de juiste attitude, competenties en discipline kan bijbrengen, versterkt ook hun positie op de arbeidsmarkt. Daarvoor wil de minister oog hebben, wat nog niet hoeft te betekenen dat er ook financiering tegenover moet staan. Het kost geen extra geld om de Vlaamse Trainersschool dergelijke elementen in de opleiding te laten opnemen.

In verband met de werk- en stuurgroepen wijst de minister op het belang van objectiviteit in een sector waar het gaat om mensen. Volledig objectiveerbare criteria zijn niet voorhanden om de gemaakte keuzes sluitend te motiveren. Er zullen altijd mensen moeten oordelen. Die oordelen laat de minister liever over aan werk- en stuurgroepen dan de perceptie te laten bestaan dat hijzelf 'à la tête du client' zou beslissen. Overigens richt hij geen enkele extra werk- of steungroep op. De bestaande structuren hebben in het verleden bewezen dat ze absoluut niet remmend werken.

Overigens is OKRA in de strategische structuur seniorensport vertegenwoordigd. De minister probeert om de betrokken partners samen te laten zoeken naar een beleid en een oplossing.

De minister vond de vraag van de heer Caron over de besparing bij de federaties ronduit schitterend. Hij preciseert eerst dat de afspraak in de regering uitgaat van 10 percent op de werkingskosten en 2 percent op de loonkosten. Maar de zogenaamde opeenvolgende besparingen bij de federaties kwamen in feite neer op een evolutie van 24,748 miljoen euro in 2013 naar 25,871 miljoen in 2014 en zelfs 25,929 miljoen euro in 2015. Heeft iedereen goed begrepen dat het hier eigenlijk om een stijging gaat?

Essentieel in de beleidsnota is de aangekondigde wijziging van het decreet betreffende de federaties. Nu mogen de federaties zelf beslissen om aan te werven. In tijden van crisis is het totale aantal mensen dat voor federaties werkt, met meer dan vier vte gestegen. Zo een bepaling komt neer op een open factuur. De minister wil niet zomaar alle bijkomende kosten die federaties maken, blijven overnemen. Nu zijn er dus mensen aangeworven zonder voorafgaande vraag aan de minister, die achteraf wel de rekening krijgt. Het Federatiedecreet is aan wijziging toe, want nu denken federaties dat het geld voor hun aanwervingsbeleid er wel zal komen. Het decreet zegt duidelijk dat de federaties worden betaald in functie van de mogelijkheden van het decreet.

Rigoreus is minister Muyters dus allerm minst geweest in de toepassing van de besparingen. Hij doet alles wat hij kan om binnen de budgettaire middelen geld te geven aan de federaties. Het maakt de minister echter niet blij dat ze zomaar aanwerven in crisistijden, terwijl hijzelf moet besparen.

Het saldo zal in functie van de budgettaire mogelijkheden staan, maar deze mensen zijn wel al aangenomen en betaald. Het saldo voor 2014 zal dan wellicht lager zijn dan voordien. De minister stelt als oplossing voor dat hij een deel van het voorschot voor 2015 zal gebruiken als saldo voor 2014. De verwachting mag dan echter niet zijn dat het budget voor 2015 fundamenteel zal stijgen, want dat kan niet in tijden van crisis. Het totaal voor 2015 ligt vast. Maar zoals gezegd, valt het

ondanks de crisis hoger uit dan in 2014. Minister Muyters hoopt dat de commissieleden die boodschap zullen overmaken aan iedereen die hen heeft aangesproken. Hij stelt voor om samen voor een beter decreet te zorgen. Uiteraard is duidelijkheid wenselijk, ook voor hemzelf.

In verband met de fusie van federaties wil de minister rationeel op zoek gaan naar meerwaarde, niet vanuit een kille begrotingslogica. Maar in het huidige systeem worden federaties die zich splitsen, daar financieel voor beloond. Dat wil hij aanpakken.

Sporttakoverschrijdende projecten wil de minister koppelen aan de vragen over het bestuur van een federatie of club. Ook dan kan een kwalitatieve verbetering mogelijk zijn. Dynamo is een mooi voorbeeld.

De overheveling van provinciaal beleid heeft de minister al besproken met de gedeputeerden van Sport van de vijf Vlaamse provincies. Hij wil die dialoog voortzetten, maar niet om het eindresultaat in vraag te stellen. Het regeerakkoord bepaalt heel duidelijk dat alle persoonsgebonden materies uit de provinciale bevoegdheden verdwijnen. Die duidelijkheid is aangewezen om geen gat te creëren in de voortzetting van het beleid dat wordt overgeheveld.

Wat G-sport betreft, heeft de minister zich vijf jaar lang hard ingezet om iedereen op één lijn te krijgen en er maximaal invulling aan te geven. De stimulans vanuit Vlaanderen getuigt van de gevraagde empathie.

Het ISB behoudt een belangrijke taak in functie van het lokale sportbeleid. Het beschikt over een breed netwerk, zorgt voor onderbouw en werkt op maat van de sportdiensten. Het kan bijzondere aandacht besteden aan de coördinatie van netwerken met betrekking tot de zwembaden.

Over de decentralisatie van de VVSG en de paritaire commissie zal de minister overleg organiseren.

De minister deelt het vertrouwen van de heer Caron in lokale sportdiensten. Het niet-oormerken van de middelen ontslaat hen van verantwoordingsplichten, waardoor ze veel meer vrijheid krijgen. De minister wil op een verstandige manier monitoren en in kaart brengen wie wat doet.

Het ineenschuiven van Bloso en de Afdeling Sport van het Departement CJSM moet een rustig proces zijn. De minister wil tegen de zomer volledige duidelijkheid, waarbij iedereen weet hoe de toekomst eruit zal zien. Daar mag geen discussie meer over bestaan. Er was ook een vraag naar de precieze structuur, maar 'structure follows strategy'. Na de strategische keuze komt het erop aan die keuze in de juiste structuur te vertalen en te beslissen of een IVA met of zonder rechtspersoonlijkheid, een departement of een andere structuur het meest aangewezen is.

Wat betreft gezond en ethisch sporten hanteert het ICES coördinatie als uitgangspunt. Het is geen nieuw steunpunt, maar een bestaande vzw en coördineert nu reeds studies en onderzoek.

De minister is het ermee eens dat de VTS nog meer op maat moet werken en zo flexibel mogelijk moet zijn. Zolang dat geen budgettaire consequenties heeft, is hij bereid om de Vlabus-wetgeving te versoepelen. Hij zal ook overleg plegen met de deputaties over een afbouw zonder negatief effect van de rol die provincies nog in Vlabus hebben.

Voor de aanpak van het decreet over de niet-professionele sportbeoefening heeft de minister nog geen datum voor ogen.

Het is evident dat er onder een nader te bepalen vorm een steunpunt sport blijft en dat onderzoek de nodige focus behoudt. Het steunpunt kan blijven rekenen op zijn deel van het sportbudget.

Een evaluatie van het topsportbeleid staat in het regeerakkoord. Minister Muyters is er persoonlijk voorstander van.

EPAS is een moeilijke kwestie. Minister Muyters heeft begrip voor de kritiek van de adviesraad. Anderzijds is lidmaatschap van EPAS duidelijk een voorwaarde om internationaal mee te tellen. Misschien is de huidige meerwaarde niet zo duidelijk, maar Vlaanderen is een van de weinige EU-spelers die niet resoluut voor EPAS kiezen. Soms moet de blik wat verder reiken dan de directe return. Minister Muyters spant zich voor sport ten volle in op de internationale scènes van de EU, de Raad van Europa en WADA. In de coulissen spreken de andere vertegenwoordigers hem vaak aan over een Vlaams EPAS-lidmaatschap.

Dat ook privéspelers sportactiviteiten organiseren, is prima. In geval van subsidiëring moet de meerwaarde duidelijk zijn. Zo behoeft een winstgevend initiatief van een commerciële speler om een buitenlandse berg op te fietsen geen subsidies, terwijl dit wel nuttig kan zijn voor een gelijkaardig evenement van een sportfederatie met oog voor G-sporters en mensen met een medische aandoening, dat daardoor in het 'Sport voor Allen'-beleid past.

Minister Muyters is het ten volle eens met de heer Crombez over de fundamenteel verschillende rol van Bloso ten aanzien van de gemeenten. In het verleden was er het 'Sport voor Allen'-decreet met vier doelstellingen, waarop gemeenten konden intekenen met het oog op subsidies. Bloso controleerde het hele traject van toekenning en aanwending daarvan, maar die opdracht zal wegvallen. De rol van Bloso ten aanzien van de gemeenten wordt ondersteunend, bijvoorbeeld effectieve formats aanreiken voor een degelijk gemeentelijk sportbeleid. De gesprekken met Bloso lopen zeer positief en doen de minister op een gunstig vervolg hopen.

Vlaanderen legt de sportclubs rechtstreeks weinig planlast op. Hun planlast komt voor een groot deel van de federale overheid – uit de vzw-wetgeving –, de lokale besturen en hun federaties zelf. De minister wil wel nagaan hoe die planlast omlaag kan.

De onderwijsinfrastructuur biedt kansen die we moeten benutten. Zo bezocht de minister recent nog een hogeschool met een prachtige nieuwe sporthal, die maar voor 30 tot 40 percent wordt gebruikt. Met relatief weinig middelen kan je dergelijke sportinfrastructuur extra inzetten. De minister wil met de 7,6 miljoen euro voor investeringen in sportinfrastructuur niet via beschikbaarheidsvergoedingen werken, maar zal opteren voor directe subsidies.

Voor de vragen van de heer Crombez over de begroting verwijst minister Muyters naar zijn eerdere toelichting.

De stelling van de heer Bajart dat topsportbeleid gemakkelijk te evalueren valt aan de hand van podia en top 8-uitslagen, betwist de minister. Hoewel velen hem daar inderdaad op afrekenen, kan het doel niet zo eenvoudig zijn. Anders zouden we het topsportbeleid beter helemaal afstemmen op vrouwen in technische sporten. Op die manier oogsten we geheid gouden en zilveren medailles op de volgende Olympische Spelen aangezien de meeste landen niet zo zwaar in die disciplines investeren. Maar de minister heeft andere doelstellingen voor ogen. Hem gaat het om de piramide met wederzijdse bevruchting tussen top en basis, zoals de hockeyclubs die boomen dankzij de prestaties van de nationale ploegen.

Voor de keuze van de focussporten gelden decretale criteria. Als eerste criterium gelden de resultaten van zowel de huidige als de komende generatie. Ten tweede zijn de nationale en internationale uitstraling van een sport belangrijk voor de idee van wederzijdse bevruchting. Het derde criterium is een goed functionerende federatie, een cruciale voorwaarde voor topprestaties. Het Topsportactieplan III stimuleert federaties om daarvoor een hooggekwalificeerde persoon als high performance manager in te zetten. In de topsportcommissie van een federatie moet een Bloso-medewerker het verschil kunnen maken, via de vastgelegde antennefunctie. Minister Muyters wacht de evaluatie af, maar oppert intussen de mogelijkheid dat een nog betere focus mogelijk is. Gezien de vermelde criteria is basketbal tot hiertoe geen focussport. De federatie zou een high performance manager kunnen aanstellen om een hoger niveau te halen.

'Be Gold' is een samenwerkingsakkoord tussen het BOIC, de federale overheid en de gemeenschappen. Er is nu nog geen evaluatiemethode afgesproken.

Minister Muyters vraagt het onderscheid te zien tussen financiering voor focussporten en erkenning voor sporters. Hij kan niet aan iedereen die goud behaalt, een contract aanbieden. Op 18 november heeft hij 21 sporters uit achttien verschillende sporttakken gehuldigd voor hun medailles op EK's of WK's. Niet al die disciplines kunnen op topsportondersteuning rekenen, maar erkenning voor hun prestaties verdienen ze zeker wel.

Zoals de heer Van Campenhout aangaf, verdient bewegen ook in de toekomst beleidsaandacht. Een nieuwe focus komt op beroepsactieven die vroeg afhaken. Het activeren van laaggeschoolde jongeren door middel van sport kan gebeuren via de werkervaringstrajecten.

Minister Muyters bevestigt dat hij de procedure voor de bovenlokale infrastructuur wil wijzigen. Hij ziet af van een tweede bovenlokale oproep met dezelfde procedure. Het bovenlokale karakter moet in functie staan van gebruik en bereik. De verhouding tussen grootsteden en provincie wil hij samen met minister Homans bekijken.

Wat betreft de stadions bevestigt de minister het cascadesysteem. Oud-Heverlee Leuven en Brugge kennen vandaag een wat precaire situatie. OHL koppelde één en ander aan zijn plaats in eerste of tweede klasse en in Brugge was het een kwestie van einddatum. Als morgen iemand afhaakt, komt Lokeren als volgende aan bod en daarna Antwerpen.

Sporten in het park is inderdaad belangrijk. Als er vanuit Natuur of Ruimtelijke Ordening open ruimte vrijkomt, moet er bij de invulling oog zijn voor sport of bewegen.

De minister beaamt de stelling van de heer Meremans over de sociale invalshoek.

Minister Muyters is bereid om werk te maken van een semi-agoraal statuut, maar vrijwilligers moeten ook de kans krijgen om echt op vrijwillige basis voort te werken.

Op het vlak van dopingbestrijding is de minister het grotendeels eens met de heer Caron, al nuanceert hij diens opmerking over stijgend dopinggebruik bij bodybuilders. Niet het gebruik zelf is toegenomen, wel de pakkans. Samen met de politie vindt immers heel gerichte controle plaats in fitnesscentra.

Naar aanleiding van de zaak-Thomas Van der Plaetsen had de minister het plan opgevat om iemand die verdacht wordt van dopinggebruik, het recht te geven om een hoorzitting aan te vragen vooraleer de voorlopige schorsing wordt uitgespro-

ken. Hij benadrukt dat de voorlopige schorsing van Thomas Van der Plaetsen enkel in een gesloten nieuwsbrief was aangekondigd. Maar iemand heeft het vertrouwen geschonden. Na een lange discussie met het WADA zal hij er daarom voor zorgen dat schorsingen van elitesporters pas op een open website worden vermeld nadat de hele procedure, inclusief het beroep, is afgewerkt. Hierover zal nog discussie ontstaan, maar dit compromis vindt de minister verdedigbaar.

Een aantal contracten voor topsporters raakte in 2014 niet ingevuld omdat niet genoeg sporters de doelstellingen hebben gehaald. Het beleidsdoel is niet om mensen aan een achtste plaats te helpen, maar wel om wie al eens achtste is geworden, op het podium te krijgen.

4. Repliekenronde

De heer *Joris Poschet* merkt op dat Brussel niet aan bod is gekomen. Minister Muyters is een van de weinige ministers met zowel gemeenschaps- als gewestbevoegdheden. Sport is een gemeenschapsbevoegdheid, wat investeringen in Brussel impliceert. Investeringen in sportinfrastructuur door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest interpreteert het Grondwettelijk Hof als bevoegdheidsoverschrijding. Vreemd dat Vlaanderen nalaat om in Brusselse sportinfrastructuur te investeren maar naar de rechter stapt als anderen dat doen.

Vlaanderen moet dus investeren in Brussel, al vereist dat wel dat er voldoende projecten zijn. De heer Poschet roept de minister op tot overleg met de VGC. De zwembadinfrastructuur in Brussel staat bijvoorbeeld voor grote uitdagingen. Ook in de Brusselse gemeenten kan de minister aanspreekpunten vinden. Zo heeft Watermaal-Bosvoorde een Vlaamse schepen van Sport. Misschien kunnen er in Brussel gemeenten worden gevonden om het multiplicatoreffect toe te passen voor investeringen in bovenlokale sportinfrastructuur.

De heer *Rob Beenders* nodigt de minister uit om efficiënter om te gaan met sportinfrastructuur. Hasselt heeft de afgelopen zes jaar hard geijverd om verenigingen gebruik te laten maken van sporthallen die anders 60 percent van de tijd leegstaan. De regierol ligt daarbij best bij het lokale bestuur, dat de verhuur kan coördineren. Voor Hasselt betekende dit een enorme besparing op sporthallen die het niet hoefde te bouwen. Een lokaal bestuur dat een dergelijk efficiënt beleid voert, krijgt zelf wel te maken met hogere personeels- en IT-kosten. Daarin zou de Vlaamse overheid kunnen bijspringen.

De planlasten van clubs situeert de minister vooral bij andere niveaus dan Vlaanderen. De spreker roept de minister op om een pionier te zijn in de totstandkoming van de sportclub van morgen, die er anders zal uitzien dan die van gisteren. Hij kan de regierol overnemen, ook al ligt er veel verantwoordelijkheid bij andere overheden.

De minister wil vermijden dat de continuïteit lijdt onder de overdracht van de provinciale bevoegdheden. De heer Beenders hoopt dat dit lukt, want het probleem baart clubs, provinciale sportdiensten en lokale besturen zorgen. Dit aspect van het regeerakkoord zal hoe dan ook pijn doen.

De heer *Bart Nevens* is blij om de aangekondigde vergadering met de overkoepelende organisatie van de motorsporten. Hij dringt erop aan om ook de belangengroepen te contacteren. Als minister Muyters de joker doorschuift naar minister Schauvliege, zal hij haar dezelfde vraag stellen. Misschien kan de omgevingsvergunning eindelijk soelaas brengen om milieu-impact en ruimtelijke ordening te verzoenen, en een terrein aan te leggen voor motorsport.

De minister heeft niet geantwoord op de vraag over de militaire terreinen. De heer Nevens stelt voor om federaal minister Steven Vandeput aan te spreken. Gezien de budgettaire krapte bij Defensie en de beschikbaarheid van meer ongebruikte legerdomeinen, zal die ongetwijfeld interesse hebben voor een verkoop met betrekking tot buitensport. Vijf hectare zou Vlaanderen toch moeten vinden? In Oud-Heverlee stelt het leger vandaag al een hindernissenparcours ter beschikking. Kazernes met sportinfrastructuur kunnen multifunctioneel worden gebruikt om de sportnoden te lenigen, ook voor de motorsport.

Het gebeurt niet vaak dat de heer *Bart Caron* een minister moet verdedigen, maar nu wel. De minister heeft de afgelopen vijf jaar immers wel degelijk hard gezocht naar een oplossing voor de motorcrossterreinen. Ook Groen is trouwens vragende partij. Motorsporten moeten een plaats krijgen waar ze zo weinig mogelijk storen. Aan de resolutie om havengebieden op te nemen in het plan, heeft de minister gevolg gegeven. Niet de minister maar het nimbysyndroom ligt aan de oorzaak van het feit dat we nog steeds geen terrein hebben.

Ooit heeft de heer Jean-Marie Dedecker de aanleg voorgesteld van een motorcrossterrein op een militair domein in Koksijde. Maar dergelijke gebieden blijken ook als natuurgebied of op nog een andere manier vaak waardevol. Ook op een wit ingekleurd gebied ligt een motorcrossterrein niet altijd voor de hand. De heer Caron hoopt op een oplossing die minimaal zal storen.

Het decreet op de sportfederaties heeft een 'open end'-systeem. Vanaf haar vijfde medewerker kan een federatie op 50 percent loonsubsidie van de Vlaamse overheid rekenen, wat het Vlaams sportbudget bezwaart. Hoewel federaties groeikansen moeten hebben, is dit geen goed systeem, zeker niet in tijden van besparingen. Hetzelfde geldt voor het geschuif met facultatieve opdrachten en budgetten. Er is nood aan een oplossing die helderheid brengt. Het systeem is historisch wat scheefgegroeid, zonder dat iemand daar echt de politieke schuld voor draagt. Nu noopt het systeem om in laatste instantie nog correcties door te voeren, wat nooit wenselijk is. Hopelijk laaien de emoties tussen de VSF en het kabinet van minister Muylers niet hoog op.

De spreker vraagt kwantitatieve en kwalitatieve normen die een subsidiebedrag voor een langere periode vastleggen, met het oog op meer rechtszekerheid. Om de vier of vijf jaar een gemotiveerde subsidieaanvraag met vervolgens de beoordeling en beslissing, is een goed systeem en zou de minister meer ruimte bieden. Het huidige systeem is alleen heilzaam in budgettair voorspoedige tijden.

Laaggeschoolden, mensen in armoede en andere doelgroepen verdienen de nodige beleidsaandacht. Het Participatiedecreet heeft in het verleden heel succesvolle toepassingen gekend.

Het Vlaamse sportbeleid mag zich niet afzonderen van de rest van de wereld. Vlaanderen moet zijn rol op internationale fora maximaal invullen.

Minister *Philippe Muylers* heeft oren naar de laatste opmerkingen van de heer Caron. Het 'open end' is duidelijk aan vervanging toe.

De heer Poschet claimt dat de minister zelf geen geld geeft voor Brusselse infrastructuur, maar wel in beroep gaat als een ander dat doet. Maar hij heeft daar wel degelijk geld voor uitgetrokken, waaronder 1 miljoen euro voor het sporthotel, een groot deel van zijn totale budget. Daarnaast kon iedereen steeds intekenen op zijn oproepen betreffende kunstgras, sporthalvloeren en bovenlokale infrastructuur. Maar wie verwacht van de Vlaamse Gemeenschap een potje geld te krijgen om mee te spelen, heeft het verkeerd voor. Dat geldt voor alle gemeenten, ook de Brusselse.

De zesde staats hervorming geeft Brussel zelf het recht om werk te maken van zijn sportinfrastructuur en blijkbaar heeft het daarvoor ook veel geld.

Als de heer Poschet gelooft dat minister Muyters Brussel links heeft laten liggen, wat dan met het volgende citaat uit het advies van de Sportraad bij de Beleidsnota: "De Vlaamse Sportraad is tevreden met de aandacht voor sport in Brussel en de rol van de Vlaamse Gemeenschapscommissie"?

Aanwending van militaire domeinen voor motorsport vergt een hele procedure, maar minister Muyters is niet meer bevoegd voor ruimtelijke ordening. Wel wil hij minister Schauvliege daarin bijstaan. Sommige militaire domeinen liggen trouwens vlak bij een stadskern. In functie van hun ligging is er een lokale, provinciale of Vlaamse initiatiefnemer aangeduid. Er is telkens een hele procedure doorlopen om na te gaan wat met het domein kon gebeuren, maar ook daar zijn geen motorcrossterreinen uit voortgekomen.

De heer *Joris Poschet* is blij dat de minister heeft geïnvesteerd in het sporthotel aan de VUB en dat gemeenten kunnen intekenen op kunstgrasvelden. In Brussel komt het er vooral op aan dat gemeenten op de hoogte raken. De Vlaamse Gemeenschap stuurt vaak brieven naar het algemene adres van de gemeente, waar die dan verloren gaan. Dat is in eerste instantie hun eigen verantwoordelijkheid. Maar misschien is het toch mogelijk, eventueel met inzet van de VGC, om de mogelijkheden directer onder de aandacht van de Brusselse gemeenten te brengen.

De heer *Bart Nevens* is op de hoogte van het aspect natuurwaarde op militair domein. Vroeger werden in heel Vlaanderen kleine terreinen gebruikt voor motorcross, maar die werden telkens gesloten omdat ze niet vergund of zelfs ronduit illegaal waren, of natuurwaarde hadden. Dat er nood bestaat aan zulke terreinen, bleek van geen tel. Het resultaat is dat vandaag heel Vlaanderen motorsportterrein is geworden, want her en der wordt illegaal geracet. Dat is veel schadelijker voor de natuur dan 5 hectare ter beschikking stellen van georganiseerde en gecontroleerde sportbeoefening. Vandaag komen die sporters in natuurgebieden en op trage wegen in conflict met mountainbikers, wandelaars, lopers, ruiters enzovoort.

Als men in het verleden oog had gehad voor die nood, had Vlaanderen op dat vlak vandaag veel verder gestaan. De heer Nevens is alvast blij dat de minister druk zal uitoefenen op de minister van Omgeving. Zelfs de heer Caron zou bereid zijn om 5 hectare te reserveren voor motorsport opdat de rest van Vlaanderen van illegale racerij gespaard blijft.

De heer *Bart Caron* heeft op het kabinet van minister Anciaux een van de eerste voorstellen geschreven om in elke provincie terreinen af te bakenen voor motorcross. Maar beslissingen over al dan niet sluiting van alle illegale terreinen heeft de toenmalige paarsgroene regering nooit genomen. Die beslissingen waren het gevolg van lokale acties. Wallonië heeft nu wel crossterreinen. Vanuit de regio Zuid-West-Vlaanderen kan men daarvoor gemakkelijk in Ploegsteert terecht, dat ironisch genoeg een voormalig stukje Vlaanderen is.

De heer Caron deelt de zorg van de heer Nevens en heeft als kabinetschef gedaan wat hij kon. Groen is absoluut voorstander van een oplossing, net om de illegaliteit te bestrijden. De partij heeft het protest tegen nieuwe terreinen nooit geleid, integendeel. Maar met betrekking tot havengebieden duiken steeds protesten op, recent niet zozeer van natuurbewegingen of bezorgde bewoners maar uit economische hoek. Men is bang dat een verworven recht op een motorcrossterrein de hectares onherroepelijk verloren laat gaan voor economische ontwikkeling. Hopelijk raakt de zaak in deze regeerperiode opgelost. Men komt geen centimeter verder door oude wonden open te rijten.

Tot slot gaat de heer *Herman Wynants* nog in op het sportbeleid in Brussel. In elk van de vijf jaar van de vorige regeerperiode heeft Brussels minister van Financiën Guy Vanhengel 1,25 miljoen euro aan Anderlecht gegeven, 800.000 euro aan Brussels en 400.000 euro aan Union. Alle andere clubs kregen 10.000 euro. Het Brussels Gewest schreef dat geld gewoon over aan de gemeenten, die het als subsidie voor sportinfrastructuur moesten boeken. Daarnaast werden er gratis een honderdtal kunstgrasvelden ingericht. Als Vlaanderen subsidieert, vraagt het verantwoordelijkheid van de clubs. Brussel laat dat helemaal na.

V. Eindstemming

1. Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2014

De aan de commissie toegewezen onderdelen van het ontwerp van decreet betreffende de tweede begrotingsaanpassing 2014 worden indicatief aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

2. Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2015

De aan de commissie toegewezen onderdelen van het ontwerp van decreet betreffende de uitgavenbegroting 2015 worden indicatief aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Bart CARON,
voorzitter

Katia SEGERS
Ann SOETE
Joris POSCHET,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AAVR	algemeen afgevaardigden van de Vlaamse Regering
AB	Ancienne Belgique
ADJ	Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme
BAM	Instituut voor Beeldende, Audiovisuele en Mediakunst
BBC	beleids- en beheerscyclus
BBC	British Broadcasting Corporation
Bloso	Agentschap voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie
BOIC	Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité
BVN	Het Beste van Vlaanderen en Nederland
BVN-TV	Het Beste van Vlaanderen en Nederland – Televisie
CAHF	Contemporary Art Heritage Flanders
CANON	Cultuurcel van het Agentschap voor Onderwijscommunicatie
CJSM	Cultuur, Jeugd, Sport en Media
CJT	Centrum voor Jeugdtoerisme vzw
CRKC	Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur
CVN	Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DAB	digital audio broadcasting
DAC	derde arbeidscircuit
DC	District of Columbia
dko	deeltijds kunstonderwijs
ECB	Europese Centrale Bank
EK	Europees kampioenschap
ENA	Elektronisch Nieuwsarchief
ENCE	Expertise Netwerk Cultuur Educatie
EPAS	enlarged partial agreement on sports
EPG	elektronische programmagids
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
Eurostat	statistical office of the European Union
EVC	elders verworven competentie / eerder verworven competentie / erkenning van verworven competenties
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
FARO	Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed
F.I.T.	Flanders Investment & Trade
FFEU	Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investerings-uitgaven (= FEU)
FLEGA	Flemish Games Association
FM	frequentiemodulatie
FoCI	Fonds Culturele Infrastructuur
FOV	Federatie Sociaal-Cultureel Werk
GAS	gemeentelijke administratieve sanctie
GES-decreet	Decreet Gezond en Ethisch Sporten
gesco	gesubsidieerde contractueel
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
G-sport	gehandicapt sport
HD	high definition
ICES	Internationaal Centrum voor Ethiek in de Sport
ISB	Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid
IT	informatietechnologie
IVA	intern verzelfstandigd agentschap (van de Vlaamse overheid)
IVG	Instellingen van de Vlaamse Gemeenschap
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
JAC	jongerenadviescentrum
JINT	Coördinatieorgaan voor Internationale Jongerenwerking

JoKER	jongeren- en kindeffectrapportage, jongeren- en kindeffectrapport
JOP	Jeugdonderzoeksplatform
KAJ	Kristelijke Arbeidersjongeren
KLJ	Katholieke Landelijke Jeugd
KMSK	Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België
KMSKA	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen
KPMG	Klynveld, Peat, Marwyck & Gördeler
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
KVLV	Katholiek Vormingswerk van Landelijke Vrouwen
KVS	Koninklijke Vlaamse Schouwburg
LETS	Local Exchange and Trading System
LOCUS	Lokaal, Cultuur en Steunpunt
M HKA	Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen
MiX	Media Innovatie Centrum
NADO	Nationale Antidopingorganisatie Vlaanderen
nimby	'not in my backyard'
OD	operationele doelstelling
OHL	Oud-Heverlee Leuven
oKo	Overleg Kunstenorganisaties
OKRA	Open, Kristelijk, Respectvol en Actief (trefpunt 55+)
PAJ	Platform Allochtone Jeugdwerkingen
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
pps	publiek-private samenwerking
PWA	plaatselijk werkgelegenheidsagentschap
REC	Regionaal Expertisecentrum
RTBF	Radio-Télévision belge de la Communauté française
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
SBS	Scandinavian Broadcasting System
SD	strategische doelstelling
S.M.A.K.	Stedelijk Museum voor Actuele Kunst
SoCius	steunpunt social-cultureel volwassenenwerk
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VAB	Vlaamse Automobilistenbond
VAF	Vlaams Audiovisueel Fonds
VAK	vastleggingskrediet
VEK	vereffeningskrediet
VFL	Vlaams Fonds voor de Letteren
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie (van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest)
VIA	Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Socialprofitsector
VIAA	Vlaams Instituut voor Archivering
VKC	Vlaamse Kunstcollectie
Vlabus	Vlaams Bureau voor Sportbegeleiding
VLAC	Vlaams Academisch Centrum voor Wetenschappen en Kunsten
Voka	Vlaams netwerk van ondernemingen
VRM	Vlaamse Regulator voor de Media
VRM	Vlaamse Registratie Middelengebruik
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VSF	Vlaamse Sportfederatie
vte	voltijdsequivalent / voltijdequivalent
VTi	Vlaams Theater Instituut
VTM	Vlaamse Televisiemaatschappij
VTS	Vlaamse Trainersschool
VUB	Vrije Universiteit Brussel
VVBAD	Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezenen

---

VVC	Vereniging Vlaamse Cultuur- en Gemeenschapscentra
VVJ	Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten
VVJ	Vlaamse Vereniging van Journalisten
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
WADA	World Anti-Doping Agency
WK	wereldkampioenschap
WKMJ	Werkgroep Maatschappelijk Kwetsbare Jongeren
WO I	Eerste Wereldoorlog

BIJLAGE 1

Tabel tweede begrotingsaanpassing 2014 Cultuur, Jeugd en Media

TABEL TWEEDE AANPASSING 2014 CJSM

Overzicht van de beleidskredieten:

	HC	HD	HE	HH	HI	HA	Totaal
BO 2014	65.986	190.693	219.411	308.312	7.219	26.130	817.751
1° BA 2014 en herverdelingen	550	-	-	-	-	-	550
Actueel budget 30/09/2014	66.536	190.693	219.411	308.312	7.219	26.130	818.301
2° BA 2014	-2.715	-268	-1.390	-1.702	-103	-70	-6.248
Totaal na 2° BA 2014	63.271	190.425	218.021	306.610	7.116	26.060	811.503
Totaal na 2° BA 2014 en herschikkingen	63.821	190.425	218.021	306.610	7.116	26.060	812.053

BIJLAGE 2

Tabellen begroting 2015 Cultuur, Jeugd en Media

Tabellen begroting 2015 – Cultuur Jeugd Media

	Administratief berekend budget 2015	Besparing	BO 2015	%
HC : Cultuur	78.239	3.048	75.191	3,90%
HH : Media	370.113	18.499	351.614	5,00%
HD : Sociaal cultureel werk	190.995	9.605	181.390	5,03%
HE : Kunsten en erfgoed	215.696	12.427	203.269	5,76%
HG : Jeugd	71.992	4.282	67.710	5,95%
AG : Brussel	47.482	2.408	45.074	5,07%
HI : Internationaal	7.171	325	6.846	4,53%
	981.688	50.594	931.094	5,15%

Bespreking per programma op basis van de beleidskredieten:

Programma HC

HC	Transversaal cultuurbeleid (VAK - keuro)
BO 2014	65.986
BC 2014	63.271
BO 2015	75.191
Besparingen / aanpassen indexvoet	3.048

Programma HD

HD	Sociaal cultureel werk (VAK - keuro)
BO 2014	190.693
BC 2014	190.425
BO 2015	181.390
Besparingen / aanpassen indexvoet	9.605

Besparingspercentages HD

Activiteit / instelling / omschrijving	-%
<i>Sociaal cultureel werk</i>	
Steunpunten	20
Disciplinaire federaties amateurkunsten	5
Belangenbehartigers	20
Verenigingen	5
Bewegingen	0
Instellingen voor sociaal cultureel werk	5
Gebarentaal	0
Lokaal sociaal cultureel werk	10
Organisaties met een specifiek verzorgende opdracht	5
VIA middelen	0
Circuskunsten	0

Programma HE

HE	Kunsten en Erfgoed (VAK - keuro)
BO 2014	219.411
BC 2014	218.040
BO 2015	203.869
Besparingen / aanpassen indexvoet	12.427

Besparingspercentages HE

Activiteit / instelling / omschrijving	-%
<i>Kunsten en erfgoed</i>	
Erfgoedprojecten	7,5
Collectiebeherende instellingen	4
Niet-collectiebeherende instellingen	5
Steunpunten	20
Werkingsubsidies regionale en lokale actoren	10
Grote cultuurinstellingen	2,5
Projectsubsidies Kunstendecreet	7,5
Werkingsubsidies andere instellingen	7,5

programma HG

HG	Jeugdbeleid (VAK - keuro)
BO 2014	71.532
BC 2014	71.120
BO 2015	67.710
Besparingen / aanpassen indexvoet	4.282

Besparingspercentages HG

	-%
Landelijk georganiseerde jeugd	1,10%
Verenigingen informatie en participatie	1,10%
cultuureducatieve verenigingen	1,10%
Ambrassade (20%)	20,00%
VVJ (20% besparen op enkel oud VVJ-deel en niet op luik Karuur (ondersteuning lok jeugdreden)	12,19%
<i>luik oud VVJ</i>	20,00%
<i>luik oud Karuur</i>	0,50%
JINT	1,20%
Kenniscentrum Kinderrechten (10%)	10,00%
Kinderrechtencoalitie	10,00%

Programma HH

HH	Media (VAK - keuro)
BO 2014	308.312
BC 2014	306.610
BO 2015	351.614
Besparingen / aanpassen indexvoet	18.499

programma HI

HI	Internationaal beleid (VAK - keuro)
BO 2014	7.219
BC 2014	7.116
BO 2015	6.846
Besparingen / aanpassen indexvoet	325

programma HA.

HA	Apparaatskredieten (VAK -keuro)
BO 2014	26.130
BC 2014	26.060
BO 2015	25.368
Besparingen / aanpassen indexvoet	762

BIJLAGE 3

Indicatieve timing voor de beheersovereenkomst met de VRT

november	december	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
addendum huidige BHO													
decretaale onderzoeksopdrachten (zoals publieksbevraging)						opmaak SARC-advies							
			Parl. procedure (hoorzittingen) + eventuele resolutie										
					opmaak + onderhandeling BHO (VRT - Vlareg)								

1. Addendum op de huidige beheersovereenkomst

Ten gevolge van besparingsplan dient een addendum op de huidige beheersovereenkomst te worden goedgekeurd. De onderhandeling en het overleg hierover gebeurt tijdens de maanden november/december, waarna het document voor advies naar IF en Begroting kan worden gestuurd.

2. Decretale bepalingen m.b.t. voorbereiding nieuwe beheersovereenkomst

Conform artikel 20 §3 van het Mediadecreet dient de SARC een advies te formuleren op basis van de resultaten van een publieke bevraging.

De SARC is meester van haar eigen werkzaamheden.

Voorstel kan zijn:

De noodzakelijke onderzoeksopdrachten zouden afgerond kunnen worden eind april, waarop de SARC een advies voorziet tegen eind juni.

3. Parlementaire procedure

Ook het Vlaams Parlement is meester van haar eigen werkzaamheden.

Voorstel kan zijn:

Het Vlaams Parlement stemt een of meerdere resoluties m.b.t. de nieuwe beheersovereenkomst tegen einde Parlementaire werkjaar.

4. Nieuwe beheersovereenkomst.

Artikel 19 §2 van het Mediadecreet bepaalt dat de VRT uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van de beheersovereenkomst aan de Vlaamse Regering een ontwerp van een nieuwe beheersovereenkomst voorlegt.

We vragen de VRT ons het in artikel 19 bedoelde ontwerp te bezorgen tegen eind juni 2015, opdat de daaropvolgende maanden de onderhandelingen/het overleg kunnen/kan starten over de nieuwe beheersovereenkomst (waarbij rekening gehouden kan worden met het SARC-advies en eventuele Parlementaire documenten).

BIJLAGE 4

Antwoorden van minister Gatz over de begroting Cultuur

Concrete punctuele vragen Commissie 13 november 2014 – deel 1

Kunstendecreet

- *Besparing van 7.457 keuro besparing: wie moet besparen, hoeveel, op basis van welke criteria ?*
  - *Er wordt 2,26 miljoen euro uit de projecten gehaald en bij de structurele subsidies gevoegd.*
- ⇒ Budget Bij de opmaak van 2014 bedroeg 99.046.000 euro. Met de begrotingsaanpassing is er een indexaanpassing doorgevoerd van -792.000 euro. Daarnaast zijn er een aantal kredietherschikkingen doorgevoerd:
- -57.000 euro ten behoeve van het correct zetten van middelen afkomstig vanuit de herverdeling van het provinciefonds, verbonden aan Theater Stap, Ons Erfdeel en Kunst In Huis
  - Een herschikking van + 2.260.000 euro voor het financieren van de werkingssubsidies 2015-2016.
  - Een herschikking van -2.706.000 euro naar het VAF voor de overheveling van de werkingsgerichte subsidies met betrekking tot audiovisuele organisaties gericht op single screen audiovisuele kunst
- ⇒ Vervolgens is op het totaal van 99.466.000 euro een besparing doorgevoerd van 7,5%.
- ⇒ Criteria: lineair criterium van 7,5% op het toe te kennen budget (eenvormig, transparant en eenvoudig) Het gecorrigeerde budget 2015 wordt vervolgens verdeeld over alle betrokken organisaties à rato van hun relatieve gewicht in de eigen groep.

Diversiteit/participatie/cultuureducatie:

- *De middelen voor dit beleid dalen. In BO 2015 zijn er geen middelen meer terug te vinden voor MANA? Daarkom? Hoe is de besparing verdeeld ?*
- ⇒ Er zijn zeker nog middelen terug te vinden voor het Expertisecentrum Islamitische Culturen en ook voor Daarkom , al wordt ook daarop bespaard (respectievelijk 10% en 24% . De inzet van deze middelen hangt samen met SD6 Stimuleren en ondersteunen van 'leren door te participeren' en 'participeren door te leren' uit mijn beleidsnota.
- ⇒ Voor de periode 2012-2014 werd met MANA een beheersovereenkomst afgesloten en werd op basis van de beheersovereenkomst gesubsidieerd (180.000 euro) . In 2013 heeft de minister Schauvliege de beheersovereenkomst stopgezet en bijgevolg ook de subsidies.

Cultuureducatie en samenwerking onderwijs

- *Het begrotingsartikel met betrekking tot cultuureducatie herbergt de werkingssubsidie voor Vitamine C en de werkingmiddelen voor cultuureducatie. Er wordt daar een forse besparing doorgevoerd. Is dit op Vitamine C of voor de werkingmiddelen cultuureducatie?*

	BO 2014	BO 2015	besparing
ExpertiseNetwerkenCultuurEducatie (ENCE's) – afloop driejarige periode	100.000	0	-100.000
Vitamine C	60.000	53.000	-7.000
Werkingsmiddelen cultuureducatie	0	19.000	+19.000

Totaal HBO/1HCI2AI/WT	160.000	72.000	-88.000
-----------------------	---------	--------	---------

Nederlandse Taalunie

197 keuro besparing (5,6%) . Is dat ook zo bij de Nederlanders?

De besparingen werden besproken en goedgekeurd op de Comité van ministers van juni 2014 en 17 november 2014. Een aanzet van besparingen werd besproken op het Comité van ministers in november 2013. Inmiddels is de verhouding 2/3 Nederland en 1/3 Vlaanderen hersteld.

Museum Van Dijck

Geen goed idee, niet doorzetten.

In 1973 aanvaardde de toenmalige Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur een schenking kunstwerken van Albert Van Dyck. In de schenkingsakte werd bepaald dat de schenking als een afzonderlijke collectie permanent moet tentoongesteld worden in de Antwerpse Kempen, en dat er woonruimte voorzien moest worden voor mevrouw Hendrickx, de 'muze' van de kunstenaar. Het protocol met de gemeente Schilde, gesloten in 1997 voor een periode van 30 jaar, bepaalt een vergoeding van 29.747,22 euro (+ index) per jaar voor de huur van de museumruimte. Bij dit bedrag worden de huurkosten van de woonst van mevrouw Hendrickx toegevoegd (zolang zij leeft). De gemeente Schilde heeft een museumruimte ingericht. We kunnen hier noch op besparen, noch deze overeenkomst éézijdig opzeggen.

Laagdrempelige educatie voor kansengroepen:

subsidies worden verminderd midden in het jaar. Vanuit welke overwegingen werd deze beslissing genomen?

De verlaging van de subsidie gaat niet midden in het jaar in, maar wel na één jaar van een vijfjarige beleidsperiode (2014-2018). Bij het doorvoeren zijn er keuzes moeten gemaakt worden en het is van bij aanvang de bedoeling geweest om het Participatiedecreet zoveel mogelijk buiten schot te houden, net omwille van de focus op de participatie van kansengroepen. De besparing op net deze organisaties kan worden gemotiveerd door de keuze voor een 'gelijkschakeling' van de subsidie-enveloppes van de organisaties voor laagdrempelige educatie. De Praktische School en Landelijk Praktijkatelier kregen jaarlijks elk iets meer dan 500.000 euro terwijl de overige drie verenigingen voor laagdrempelige educatie tussen de 55.000 en 252.000 kregen. Door de subsidie-enveloppe van De Praktische School en Landelijk Praktijkatelier te verlagen is er een meer evenwichtige verdeling van de middelen (cf. http://www.sociaalcultureel.be/doc/Doc_PART/2014/20140515_%20Laagdrempelige%20educatie%20voor%20kansengroepen-subsidies%202014.pdf). Met deze organisaties moet nog een overeenkomst worden gesloten voor de resterende duur van de beleidsperiode waarin de impact van de besparing zal meegenomen worden.

Binnen het Participatiedecreet wordt bespaard op aanbod Podium, het aanbod kansengroepen voor gemeenschapscentra en een deel van organisaties voor laagdrempelige educatie. Dit zijn net domeinen binnen het decreet die minder focussen op de participatie van kansengroepen - Praktische School en Landelijk Praktijkatelier moeten zich bovendien maar voor één derde richten tot kansengroepen.

FOV

De organisaties die lid zijn FOV allemaal een stukje geld afgestaan voor financiering FOV. Indien FOV nu afgeschaft wordt is dit geld dat de instellingen afgestaan hebben weg.

Bij de oprichting van FOV werd voorzien in bijkomende subsidiemiddelen. Deze subsidiemiddelen werden niet rechtstreeks toegekend aan FOV maar aan de aangesloten organisaties die op hun beurt de middelen doorstorten naar het FOV.

Na één jaar werking is het systeem geëvalueerd en werden voortaan de subsidiemiddelen voor het VOF rechtstreeks gestort aan het FOV.

Er is inderdaad een herschikking (centralisatie) van middelen gebeurt, maar deze middelen werden aanvankelijk apart en bijkomend voorzien van de structurele subsidiemiddelen aan de organisaties. De organisaties hebben m.a.w. geen middelen van hun structurele werking moeten afstaan.

Concrete punctuele van de commissie van 13 november 2014 – deel 2

Cultuur

- *HBO-1HC12AB-WT - werking en toelagen - cultuurmanagement en culturele economie:*
  - a. *Hoeveel middelen op dit begrotingsartikel die niet naar CultuurInvest gaan worden aangewend voor SD 2: 'De Vlaamse overheid integreert economische en socio-economische aspecten van kunst en cultuur in het cultuurbeleid'.*
  - b. *En waarvoor worden ze dan wel aangewend?*
  - c. *Hoeveel gaat naar Cultuurinvest?*

a. en b.

	Totaal	Cultuurinvest	Initiatieven m.b.t. de versterking van de socio-economische positie van kunstenaars, artiesten, creatieven en cultuurhuizen:
2014	1.304.000 euro	1.225.003 euro	78.997 euro
2015	1.206.000 euro	1.041.000 euro	165.000 euro

- b. Initiatieven m.b.t. de versterking van de socio-economische positie van kunstenaars, artiesten, creatieven en cultuurhuizen:
- Website om culturele spelers tot **crowdfunden** aan te zetten via een opdracht aan het VEB: 9.825 euro
  - **Opdracht aan Kunstenloket om namens de cultuursector deel te nemen aan het tot stand komen van de Routeplanner** (initiatief van Agentschap Ondernemen als online loopbaanbegeleider voor culturele en creatieve spelers). Om ervoor te zorgen dat de Routeplanner geschikt is voor de cultuursector, krijgt het Kunstenloket de opdracht actief mee te werken aan het tot stand komen ervan: 30.000 euro
  - Opdracht aan Kunstenloket om de sensibiliseringscampagne **rond creatieve partnerschappen met VOKA** verder te zetten door i.s.m. VOKA een lerend netwerk op te starten: 10.000 euro
  - Opdracht aan IDEA Consult om **de toolbox Europese fondsen te finaliseren**. In 2013 werd een opdracht aan IDEA Consult gegeven om het Europese instrumentarium te screenen vanuit een sectorperspectief van de CCS. Die opdracht resulteerde in een toolbox. Om de toolbox operationeel te maken werd een opdracht van 14.641 euro aan IDEA Consult gegeven; 14.641 euro
  - **Lidmaatschap** van Departement CJSB aan het **European Creative Business Network voor 4.500 euro**, een Europees netwerk: 4.500 euro
  - Algemene werkingsmiddelen 10.000euro

- *HBO-1HC12AC-WT - werking en toelagen - e-cultuur en digitalisering bevorderen: Waar werden deze gelden concreet voor gebruikt in 2014?*

	Totaal	vzw Waalse Krook	Werkingsmiddelen
2014	155.000	42.000 euro	113.000 euro (*)
2015	114.000	0 euro	114.000 euro

(*)

Vervolgtraject op het Persistente Identificatie traject (PID) voor een bedrag van 80.000 euro

- In 2013 deed PACKED i.o.v. de Vlaamse Kunstcollectie (VKC) een doorlichting van de VKC online catalogus en de onderliggende systemen van de 3 musea die deze catalogus voeden (samenwerking KMSKA, MSK Gent, Groeningemuseum). Hieruit resulteerde de idee om de online catalogus om te bouwen tot een datahub als doorgeefluik van collectiedata uit de 3 musea naar verschillende webpublicaties. Doel hiervan was om de toegang tot data op het web beter te controleren en de verspreiding van collectiedata op het web efficiënter te beheren.
- Vanuit de idee dat digitale uitdagingen best collectief worden aangepakt, stelde PACKED met de Vlaamse Kunstcollectie, LUKAS, de Collectie Vlaamse Gemeenschap (CVG) en de musea M HKA, KMSKA, MSK, S.M.A.K., Middelheimmuseum, Groeningemuseum, Mu.ZEE een gemeenschappelijk actieplan en traject Persistente Identificatie (PID) op.
- Het PID traject identificeerde 40.000 kunstwerken met vervaardigers, dateringen, objectnamen en bewaarinstellingen met een persistente URI (Uniform Resource Identifier), een uniek webadres waarmee musea info en beelden van een kunstwerk op een duurzame en efficiënte manier toegankelijk kunnen maken op het web. Er werd ook een demonstratorapplicatie gebouwd.

Erfgoedbeacons: het aanbieden van erfgoed op locatie - bedrag van 20.000 euro

- iBeacons zijn een nieuw type van zenders die hun aanwezigheid kunnen melden aan recente smartphones en tablets (kunnen binnen en buiten worden toegepast vb. museum, erfgoedroute). Ze bieden nieuwe mogelijkheden op vlak van 'location awareness' en kunnen veel accurater de positie van de bezoeker bepalen.
- Verschillende musea wereldwijd maken gebruik van iBeacons om info naar bezoekers te sturen, maar bij Vlaamse en Brusselse erfgoedinstellingen zijn er amper toepassingen van deze technologie te vinden.
- FARO wil de iBeacons technologie introduceren in de erfgoedsector door een app te ontwikkelen die de info van de Erfgoedkaart (kaart om erfgoedorganisaties in Vlaanderen en Brussel te bekijken) koppelt aan iBeacons en wil de app ook uitbreiden met 2 games (quiz, schattenjachtspel).

Rest bedrag wordt besteed aan kleine werkingskosten zoals zendingen, drank en broodjes voor vergaderingen, interne verrichtingen.

- *HB0-1HC12AD-WT - werking en toelagen - diversiteits- en participatiebeleid:
Kan ik een detail krijgen van de toewijzing van de middelen over de verschillende terreinen? En op welke onderdelen werd de besparing van 205 305 keuro op toegepast?*

	2014	2015
Totaal	4.570.000 euro	4.254.000 euro
Werkingsmiddelen diversiteit	42.000 euro	95.000 euro
Expertisecentrum Islamitische Culturen	93.000 euro	83.000 euro
Vzw Daarkom	417.000 euro	255.000 euro
Lotto middelen	125.000 euro	65.000 euro
Vrijetijdspas	778.000 euro	752.000 euro
vzw CultuurNet	2.527.800 euro	2.437.746 euro
vzw Demos	587.200 euro	566.254 euro
Besparing	-	305.000 euro

- *HB0-1HII2AL-WT - werking en toelagen - internationaal en interregionaal cultuurbeleid versterken
Detail aub (Bozar, Brakke Grond enz...)*

	2014 (na 2BA)	2015
Totaal	3.657.000 euro	3.508.000 euro
Werkingsmiddelen	340.000 euro	344.000 euro
Subsidiemiddelen	259.108 euro	195.000 euro
Bozar	948.892 euro	897.000 euro
De Brakke grond	1.554.000 euro	1.554.000 euro
De Buren	455.000 euro	428.000 euro
Bilaterale Samenwerking	100.000 euro	90.000 euro
Besparing		156.000 euro

Sociaal Cultureel Werk

- *HC0-1HDI2AE-WT - werking en toelagen – participatiebeleid*
Detail a.u.b. van de verschillende onderdelen, ook detail van de besparingen op deze onderdelen

	VAK2014	VAK2015	verschil	
HD115	€ 3.276.000	(vzw's)		
HD127	€ 1.056.000	(uitvoering art. 62 bis financieringswet (Lotto)		
HD130	€ 1.784.000	(gemeenten)		
Beschikbaar	€ 6.116.000			
	VAK2014	VAK2015	verschil	
Beschikbaar	€ 7.035.000	€ 6.116.000	€ -919.000	
De Rode Antraciet	€ 1.159.550	€ 1.159.550	€ -	
expertiseverenigingen	€ 305.516	€ 305.516	€ -	
laagdrempelige educatie	€ 1.448.474	€ 935.449	€ -513.026	
Hobby	€ 88.000	€ 78.000	€ -10.000	
Podium	€ 350.433	€ 150.000	€ -200.433	
gevangenisbibs	€ 356.394	€ 370.000	€ 13.606	
lokale netwerken	€ 1.093.444	€ 1.093.444	€ -	
projecten gemeenschapscentra	€ 512.290	€ 250.000	€ -262.290	
projecten kansengroepen	€ 895.653	€ 826.000	€ -69.653	
Fonds Vrijetijdsparticipatie (Demos)	€ 550.000	€ 500.000	€ -50.000	
participatiebeleid (Lotto)	€ 275.246	€ 448.042	€ 172.796	
Rest	€ 0	Rest	€ 0	

Kunsten en Erfgoed

- *HDO-1HEI2AA-WT - werking en toelagen - uitvoering van decreten en overeenkomsten, het beheer van de collectie van de Vlaamse Gemeenschap en de buitendiensten, studies en onderzoek en aankopen*

a. *Detail aub, ook van besparingen*

b. *Aankopen ter versterking van de collectie van het M HKA.: welke bedrag wordt gereserveerd?*

a.	2014	2015
Totaal	1.366.000 euro	1.369.000 euro
Collectie Felixartmuseum	98.000 euro	94.000 euro
Werkingsmiddelen commissie en raden	968.000 euro	974.000 euro
Huur en kosten Museum Van Dyck	40.000 euro	41.000 euro
Kleine vervanging Investeringsgoederen	24.000 euro	24.000 euro
Werkingsuitgaven Frans Masereelcentrum	136.000 euro	136.000 euro
b. Aankoopbudget tbv collectie M HKA	100.000 euro	100.000 euro

- *HDO-1HEI2AG-WT - werking en toelagen - ontwikkeling en ondersteuning van een divers en vernieuwend professioneel kunstenedschap via projectmatige steun voor kunstenuorganisaties en kunstenaars. Er gaat 300.000 euro naar VAF en 2.260.000 euro naar de structurele pot Kunstendecreet.*

Betekent dit dat het budget voor projecten sterk daalt? Hoeveel zal er netto overblijven?

- De projectsubsidies dalen van 9.600.000 euro naar 6.540.000 euro ten gevolge van een aantal beslissingen over de uitvoering van het kunstendecreet en het overhevel van middelen naar het VAF.
  - o De 300.000 euro middelen die aan het VAF worden toegekend zullen natuurlijk ook aangewend worden voor audiovisuele projecten.
  - o De 2.260.000,00 euro werd herschikt van de projectmiddelen naar het begrotingsartikel naar HDO-1HEH2K-WT (werkingssubsidies binnen Kunstendecreet). Het betreft de ondersteuning van de 2- jarige werkingen. In het nieuwe Kunstendecreet wordt dit beschouwd als "meerjarige" projecten.

- *VAK 6311-3: grote culturele infrastructuur
Stand van zaken uitvoering (op het terrein en qua collectie) Beeldenproject Limburg?*

Zie bijgevoegd activiteitenverslag.

- *Mediadesk wordt overgezet van het VAF naar het Departement: waarom deze keuze?*
  - De voormalige Europese programma's Cultuur, MEDIA en MEDIA Mundus worden voor de programmaperiode 2014-2020 verenigd binnen het nieuwe Creative Europe programma. Na een overgangperiode zullen op 1 januari het voormalig Cultuur Contactpunt (CCP) en de MEDIA Desk worden samengebracht binnen de Creative Europe Desk (CED).
  - Elke lidstaat moet één Creative Europe Desk hebben.
  - Het VAF had aangegeven om MEDIA Desk terug over te dragen.
  - Er waren twee opties: MEDIA Desk buiten het VAF in een andere/nieuwe structuur onderbrengen of integreren in het departement en toevoegen aan de desk voor Cultuur. Gezien de ontwikkelingen op Europees niveau was die laatste optie de meest evidente.

BIJLAGE 5

Antwoorden van minister Gatz over de begroting Jeugd

JEUGD
Begroting 2015 – Toelichting

De vermelde % voor de besparingen zijn als volgt berekend: BO 2015 / BA 2014 + desindexering

A. HCO/1HG-I-2-A/WT   Werkings- en investeringsmiddelen jeugdbeleid

	BO 2014	BA 2014	BO 2015	Besparing
Jeugdbeleid	585		556	
Kampeermateriaal	333		317	
Internat. & interreg. Samenw.	200		190	
Totaal	1.118	1.285(*)	1.063	222

(*) 1.285 waarvan 175 keuro ten gevolge van een interne kredietherschikking t.b.v. de twee Europese jeugdwerkconventie.

B. HCO/1HG-I-2-B/WT   Allerhande subsidies jeugd

	BO 2014	BA 2014	BO 2015	Besparing
Europees muziekfestival Neerpelt	52	52	52	0
Europees Jeugdorkest	8	8	8	0
Nationale commissie Rechten v/h kind	67	67	67	0
Inkomensoverdrachten binnen instituut groep (JOP - jeugdonderzoekplatform)	138	138	136	2
Internationale samenwerking Z-Afrika	125	23	125	-102
Expertisenetwerken Cultuureducatie	50	50	0	50
Survey Participatie	133	133	0	133
Taalstimulering in het jeugdwerk	120	120	108	12
Totaal	693	591 (*)	496	95

1. Op Europees muziekfestival Neerpelt wordt niet bespaard: internationale uitstraling
2. Op Europees Jeugdorkest wordt niet bespaard: internationaal gegeven
3. Op de Nationale commissie voor de Rechten van het Kind wordt niet bespaard
4. JOP maakt decretale staat van de jeugd op. Omwille van onderzoeksproject minimale besparing
5. Op Internationale samenwerking met Zuid-Afrika wordt niet bespaard: internationale uitstraling
6. Expertisenetwerken cultuureducatie zitten deels onder jeugd, cultuur en onderwijs. De verplichtingen (3 jaar) op Vlaams niveau zijn nagekomen.
7. Survey Participatie: loopt ten einde – allocatie wordt volledig geschrapt
8. Op Taalstimulering in het jeugdwerk wordt 10% bespaard op het niet-loon gedeelte (in praktijk op volledig project).

(*) begrotingsdocument gaat er -2 af en klopt het krediet af op 691. De -100 is het gevolg van een herschikking voor de voorbereiding van de Europese jeugdwerkconventie.

Vraag: wordt het schrappen van de middelen voor de ENCE's ondervangen in de cultuurbegroting? Neen, ook in cultuur worden de middelen geschrapt.

C. HC0/1HG-I-2-C/WT Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid

	BO 2014	BA 2014	BO 2015	Besparing
Werkingsubsidies Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid	32.457	32.457	31.729	
Projectsubsidies decreet Vlaams Jeugd- en kinderrechtenbeleid	657	457	643	
Totaal	33.114	32.914	32.372	542

1. Decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid subsidieert:

a. Landelijk georganiseerde jeugdverenigingen

Vb. Bouworde, Chirojeugd Vlaanderen, Crejaksie, Evangelisch Jeugdverbond, FOS, Freetime, Scouts en Gidsen Vlaanderen,...

Besparing: 0,63%

b. Cultuureducatieve verenigingen

Vb. Cirkus in Beweging, Jeugd en Dans, MOOSS, Pässerele, Villanella,...

Besparing: 0,63%

c. Verenigingen informatie en participatie

Vb. AmuseeVous, Centrum Informatieve Spelen, CJP, Kind en Samenleving,...

Besparing: 0,63%

d. Andere verenigingen met specifieke opdracht

i. Ambrassade: **Besparing van 20%**

ii. VVJ (jeugdconsulenten): Nieuwe fusie van VVJ en Karuur
Op oud-luik VVJ wordt 20% (71 keuro) bespaard, oud luik Karuur (ondersteunt lokale jeugdparticipatie) wordt slechts 0,5% bespaard (1 keuro), cf regeerakkoord (we stimuleren inspraak van kinderen en jongeren in lokaal jeugdbeleid. **Samen totaal 72 keuro**

iii. JINT: **Besparing van 1,2% (internationaal)**

iv. Kenniscentrum Kinderrechten: **Besparing van 10%**

v. Kinderrechtencoalitie: **Besparing van 10%**

2. Projectsubsidies Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid

Wegens onderbenutting bij BA 2014, komt dit luik neer op een stijging van 186k

D. HCO/1HG-I-2-D/WT Jeugdverblijven

	BO 2014	BA 2014	BO 2015	Besparing
Hotels en jeugdverblijfscentra	2.759		2.716	
Vzw Vlaamse jeugdherbergcentrale	550		541	
Vzw CJT	608		598	
Vzw algemene dienst voor jeugdtoerisme	2.025		1.993	
Totaal	5.942	5.921	5.848	73

In regeerakkoord opgenomen dat er werk wordt gemaakt van masterplan bivakplaatsen, zodat er voldoende aanbod is en de infrastructuur duurzamer wordt. Waarden + ondersteunen bivakplaatsen, jeugdverblijfdomeinen en uitleendienst kampeermateriaal
 → Besparing van 1,56%

E. HCO/1HG-I-2-E/WT Participatiebeleid jeugd

	BO 2014	BA 2014	BO 2015	Besparing
Subsidiëring grootschalige jeugdevenementen	100	25	0	100
Totaal	100	25(*)	0	100

Subsidiëringproject houdt volledig op te bestaan, en wordt dus geschrapt. Door een wijziging van het participatiedecreet werd de subsidielijin voor de ondersteuning van de zgn. grootschalige evenementen met ingang op 1 juli opgeheven.

(*) begrotingsdocument staat nog steeds 100. -75 is herschikt voor de Europese jeugdwerk conventie.

F. HCO/1HG-I-2-F/WT Lokaal en provinciaal jeugdbeleid

	BO 2014	BA 2014	BO 2015	Besparing
Uitvoeren lokaal jeugdwerkbeleidsplan	21.469	21.298	19.151	2.147
Totaal	21.469	21.298	19.151	2.147

Sectorsubsidie die later via gemeentefonds zal worden uitbetaald
 Totale besparing bij de gemeentebesturen van 10%.

G. HCO/1HG-I-2-G/WT Tewerkstelling in de culturele sector

	BO 2014	BA 2014	BO 2015	Besparing
Vlaams intersectoraal akkoord	5.675	5.675	5.675	0
Subsidiëring jeugthuizen	1.918	1.918	1.620	298
Totaal	7.593	7.593	7.295	298

Onderbenutting van 298keuro die meteen besparing betekent van 3,92%

H. HCO/1HG-I-2-H/WT Politieke jongerenbewegingen

	BO 2014	BA 2014	BO 2015	Besparing
Politieke jongerenbewegingen	500	498	482	16
Totaal	500	498	482	16

Besparing van 10% op niet-loon gedeelte, wat neerkomt op besparing van 4% op totaal budget.

I. HCO/1HG-I-2-Y/IS DAB Uitleendienst Kampeermateriaal

	BO 2014	BA 2014	BO 2015	Besparing
Interne stromen, DAB uitleendienst	1.003	995	1.003	
Totaal	1.003	995	1.003	

Gelet op het belang dat gehecht wordt aan de uitleendienst in het regeerakkoord, alsook aan de budgettaire krapte waarmee de uitleendienst heeft te kampen (recent verhuisd) wordt er voor geopteerd om geen besparing door te voeren, maar een stijging van 8k te voorzien tov BA2014

Vraag commissie 13 november 2014:

Verhouding tussen de middelen voorzien voor het aankopen van kampeermateriaal door de DAB ULD en de middelen voorzien op het artikel HCO/1HG-I-2-A/WT Werkings- en investeringsmiddelen jeugdbeleid?

- ➔ Kampeermateriaal wordt aangekocht met middelen op de werkingskredieten HCO-1HG12AA-WT. Hierop staat een basisallocatie “verwerving van overig materiaal – kampeermateriaal”. Daarop staat een bedrag van 317 Keuro.
- ➔ Deze middelen vallen dus niet ten laste van de DAB.

Verhouding is dus $317k / 1.063k = 29,8\%$

J. Algemene vragen gesteld over de begrotingen tijdens de commissie van 13 november:

1. Betreuen waarom er geen advies werd gevraagd aan de Vlaamse jeugdraad over de documenten betreffende tweede begrotingsaanpassing 2014 en begrotingsopmaak 2015?
  - Twee mogelijk antwoorden: een genuanceerde mea culpa houding – belofte in de toekomst advies vragen
  - ⇒ Conform decreet 20/01/2012 vernieuwd jeugd en kinderrechtenbeleid is de VLAREG verplicht de Vlaamse jeugdraad om advies te vragen over uitvoering van het Vlaamse jeugdbeleidsplan.
  - ⇒ De vraag kan gesteld worden of er in de voorliggende begrotingsdocumenten wijzigingen worden aangebracht aan het jeugdbeleidsplan?

- ⇒ Ik kan wel melden dat het geen bewuste keuze is geweest om het advies NIET te vragen. Het is eerder een kwestie geweest dat tijdens het opmaakproces van de documenten niet alle dwingende adviesorganen werden ingeschreven.
  - ⇒ Het verleden kan ik niet terugdraaien, de jeugdraad heeft zelf het initiatief genomen (sterkt hun in hun daadkracht) en in de toekomst zullen we er over waken om het programmadecreet te bezorgen. (ter info: SARC heeft het wel gekregen, jeugd is dan wel degelijk geadviseerd geworden)
2. Onder het toepassingsgebied van artikel HC0/HD12AE/WT – participatiebeleid kunnen er ook jeugdinstanties vallen. Op welke wijze wordt op dit artikel bespaard?
- ⇒ Inderdaad onder het artikel kunnen er ook jeugdinstanties vallen.
  - ⇒ De besparingen worden doorgevoerd op de praktische school en landelijk praktijk atelier, elk voor een bedrag van 250.000 euro en op de lokale gemeenschapscentra voor ene bedrag van 500.000 euro.
3. Waarom moet vzw JINT niet besparen? Blijkbaar wel zoals hierboven staat.
- ⇒ Er is wel, maar minimaal bespaard op JINT; net zoals in de andere beleidsdomeinen waarvoor ik bevoegd ben, zijn de besparingen op internationale luiken minimaal gehouden.
4. Op hoeveel wordt de kost van de Tweede Europese jeugdwerkconventie geraamd?
- Er is afgesproken dat Vlaanderen 367 000 euro zou bijdragen (op een totaal van 730 500 euro aan begrote inkomsten. De rest van het bedrag wordt gedragen door de Franstalige gemeenschap, de Duitstalige gemeenschap, Europa).
- Het grootste deel van de Vlaamse bijdrage is al vastgelegd op 2014:
- 208 000 euro voor overeenkomst Jint dat de conventie inhoudelijk en praktisch voorbereidt;
  - 18 000 euro voor universiteit South Wales (studiewerk)
  - 49 428,5 euro voor de accommodatie (The Egg, Barastraat 175, Brussel)
  - 88 826,71 euro voor de catering (B-Food)
- Dit voor een totaal van 364 255,21 euro.
5. Inzake de de werkings- en investeringsmiddelen op jeugdbeleid (ivm algemene werkingskosten voor de aankoop van kampeermateriaal en voor internationale en interregionale samenwerking vraagt mevrouw Soens waarop precies bespaard wordt (55.000 euro)

Het betreft:

-4.000	desindexering in 2014
-12.000	0-index die werd vastgelegd op de werkingskredieten
-47.000	-6% besparing op de beleidskredieten, in toepassing van de generieke besparingen

VRAAG BA 2014

1. Besparing op participatie kansengroepen in lokaal en provinciaal jeugdbeleid. Cijfers zijn onduidelijk: gaat het om 171.000 euro (cf uitgavenbegroting) of 462.000 (programmadecreet)?

Met artikel 30 wordt in het decreet van 6 juli 2012 houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid het bedrag ingeschreven voor het provinciaal jeugdbeleid geactualiseerd aan de voorziene financiering in de begrotingsaanpassing 2014. De 21.760.000 euro wordt 21.298.000 euro.

Deze aanpassing is enkel nodig in 2014 omdat in het decreet van 2012 enkel een verwijzing is naar de begroting 2014.

Voor 2015 wordt er gewerkt met de formulering “:De uitvoering van dit decreet gebeurt binnen de perken van de beschikbare kredieten op de Vlaamse begroting.”

Artikel 4, §4 van het decreet van 6 juli 2012 houdende de ondersteuning en stimulering van het lokaal jeugdbeleid en de bepaling van het provinciaal jeugdbeleid stelt:

“Voor de uitvoering van dit decreet wordt in 2014 ten minste 21.760.000 euro uitgetrokken.

Het bedrag, vermeld in het eerste lid, wordt gekoppeld aan hetzelfde prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van het concurrentievermogen.

De uitvoering van dit decreet gebeurt binnen de perken van de beschikbare kredieten op de Vlaamse begroting.”

BIJLAGE 6
Tabellen begroting Sport

TOELICHTING BEGROTING BA2014 EN BO2015

Philippe Muyters - Vlaams Minister van Werk,
Economie, Innovatie en Sport

1. a. Lonen -topsportbeleid HB0/1HF-G- 2-AAV/LO

	VAK	VEK
BO 2014	1.248	1.248
<i>Wijziging BO '14 -> BA '14</i>	<i>-263</i>	<i>-263</i>
2BA 2014	985	985
<i>Wijziging BO '14 -> BO '15</i>	<i>-263</i>	<i>-263</i>
BO 2015	985	985

cijfers in Keuro

Philippe Muyters, Vlaams Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

1. b. werking en toelagen – Topsportbeleid
HB0/1HF-G- 2-AA/WT

	VAK	VEK
BO 2014	3.418	3.418
<i>Wijziging BO '14 -> BA '14</i>	<i>-553</i>	<i>-509</i>
2BA 2014	2.865	2.909
<i>Wijziging BO '14 -> BO '15</i>	<i>-833</i>	<i>-833</i>
BO 2015	2.585	2.585

cijfers in Keuro

Philippe Muyters, Vlaams Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

2. a. Werking en toelagen - Een gezonde sportbeoefening en het vrijwaren van integriteit van de sport op alle niveaus HB0/1HF-G- 2-AB/WT

	VAK	VEK
BO 2014	1.672	1.672
<i>Wijziging BO '14 -> BA '14</i>	<i>-13</i>	<i>-10</i>
2BA 2014	1.659	1.662
<i>Wijziging BO '14 -> BO '15</i>	<i>-1.055</i>	<i>-74</i>
BO 2015	617	1.598

Libel  wordt: Sporters in Vlaanderen stimuleren en responsabiliseren tot gezond en ethisch sporten.

cijfers in Keuro

2. b.werking en toelagen – Dopingbestrijding in de Sport
HB0/1HF-G- 2-AG/WT

	VAK	VEK
BO 2014	0	0
<i>Wijziging BO '14 -> BA '14</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2BA 2014	0	0
<i>Wijziging BO '14 -> BA '14</i>	<i>+986</i>	<i>+8</i>
BO 2015	986	8

cijfers in Keuro

Philippe Muyters, Vlaams Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

3. De sportparticipatie verhogen zodat meer mensen levenslang sporten HB0/1HF-G- 2-AC/WT

	VAK	VEK
BO 2014	4.618	4.618
<i>Wijziging BO '14 -> BA '14</i>	<i>-353</i>	<i>-581</i>
2BA 2014	4.265	4.037
<i>Wijziging BO '14 -> BO '15</i>	<i>-936</i>	<i>-936</i>
BO 2015	3.682	3.682

cijfers in Keuro

Philippe Muyters, Vlaams Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

4. Werking en toelagen - Ontwikkeling, professionalisering en optimalisering van de randvoorwaarden voor een (internationaal) sportbeleid
HB0/1HF-G- 2-AD/WT

	VAK	VEK
BO 2014	3.157	3.126
<i>Wijziging BO '14 -> BA '14</i>	<i>-191</i>	<i>-191</i>
2BA 2014	2.966	2.935
<i>Wijziging BO '14 -> BO '15</i>	<i>-560</i>	<i>-560</i>
BO 2015	2.597	2.566

cijfers in Keuro

5. a. werking en toelagen- Het voeren van een
planmatig sportinfrastructuurbeleid HB0/1HF-G- 2-
AE/WT

	VAK	VEK
BO 2014	4.667	2.971
<i>Wijziging BO '14 -> BA '14</i>	<i>+2.747</i>	<i>+3.648</i>
2BA 2014	7.414	6.619
<i>Wijziging BO '14 -> BO '15</i>	<i>+2.996</i>	<i>+5.293</i>
BO 2015	7.663	8.264

cijfers in Keuro

Philippe Muyters, Vlaams Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

5. b. werking en toelagen - Het voeren van een planmatig sportinfrastructuurbeleid d.m.v. alternatieve financiering HB0/1HF-G- 2-AF/WT

	VAK	VEK
BO 2014	1.792	1.792
<i>Wijziging BO '14 -> BA '14</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2BA 2014	1.792	1.792
<i>Wijziging BO '14 -> BO '15</i>	<i>+704</i>	<i>+704</i>
BO 2015	2.496	2.496

cijfers in Keuro

7. a. Interne stromen Bloso HB0/1HF-G- 2-AY/IS

	VAK	VEK
BO 2014	104.961	104.961
<i>Wijziging BO '14 -> BA '14</i>	<i>+ 939</i>	<i>+ 939</i>
2BA 2014	105.900	105.900
<i>Wijziging BO '14 -> BO '15</i>	<i>- 1.902</i>	<i>- 1.902</i>
BO 2015	103.059	103.059

cijfers in Keuro

Philippe Muyters, Vlaams Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

7. b. Interne stromen Bloso HB0/1HF-G- 5-AY/IS

	VAK	VEK	MAC
BO 2014	7.879	7.879	7.879
<i>Wijziging BO '14 -> BA '14</i>	- 5.252	- 5.252	0
2BA 2014	2.627	2.627	7.879
<i>Wijziging BO '14 -> BO '15</i>	- 1.800	- 1.800	- 2.812
BO 2015	6.079	6.079	5.067

cijfers in Keuro

Totaal besparingen sport

	VAK	VEK
Nul index niet loon	-462	-468
Apparaat loon	- 633	-633
Apparaat niet loon	-400	-400
Werking beleid	-1.377	-1.377
Subsidies aan derden	-1.394	-1.394
TOTAAL	-4.266	-4272

cijfers in Keuro

Philippe Muylers, Vlaams Minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport